

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE **STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN**

UITSPRAKEN WERKJAAR 2016
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 10

Inhoud

[Zitting van 21 november 2016](#)

rolnummer 2016/531

rolnummer 2016/543

rolnummer 2016/547

rolnummer 2016/551

rolnummer 2016/553

rolnummer 2016/554

[Zitting van 23 november 2016](#)

rolnummer 2016/525

rolnummer 2016/528

rolnummer 2016/530

rolnummer 2016/540

[Zitting van 30 november 2016](#)

rolnummer 2016/524

rolnummer 2016/527

rolnummer 2016/555

rolnummer 2016/556

rolnummer 2016/557

rolnummer 2016/558

rolnummer 2016/564

rolnummer 2016/565

rolnummer 2016/584

[Zitting van 2 december 2016](#)

rolnummer 2016/567

rolnummer 2016/573

rolnummer 2016/587

rolnummer 2016/593

rolnummer 2016/616

Zitting van 21 november 2016

Arrest nr. 3.375 van 30 november 2016 in de zaak 2016/531

In zake: [REDACTED]
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eric Van der Mussele
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Stoopstraat 1, bus 10
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 15 september 2016 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving in dezelfde opleiding (Master in de geneeskunde) in het academiejaar 2016-2017 wordt geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 30 september 2016 waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 november 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat Eric Van der Mussele, die verschijnt voor de verzoekende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de geneeskunde’.

Op 15 september 2016 wordt aan verzoekster de herinschrijving in deze opleiding voor het academiejaar 2016-2017 geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 30 september 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente bij aanvang van vorig academiejaar '15-'16 al een uitzonderlijke toestemming heeft gekregen (na een eerste weigering) en dat ze in dat academiejaar opnieuw niet voldeed aan de opgelegde studievoortgangsmaatregel. Ze beslist dat een tweede uitzondering niet wordt toegestaan.

De interne beroepsinstantie stipt verder ook aan dat de studente na vier inschrijvingen voor het opleidingsonderdeel 'portfolio miv autopsies' (en de uren begeleiding die ze hiervoor heeft gekregen) nog steeds geen credit heeft behaald. Ze benadrukt dat dit opleidingsonderdeel samen met het klinisch examen en de masterproef het eindproduct van de opleiding vormt, waarin alle competenties die ervoor vergaard werden samenkomen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 3 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 7 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing waarbij haar de herinschrijving in de opleiding 'Master in de geneeskunde' voor het academiejaar 2016-2017 wordt geweigerd (eerste bestreden beslissing) en tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van 30 september 2016 (tweede bestreden beslissing).

Uit 25.3 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te herzien.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de instantie die de initiële beslissing genomen heeft. In dat geval verdwijnt de initiële beslissing uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoekster onregelmatigheden die kleven aan deze beslissingen, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het motiveringsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt vooreerst vast dat de bestreden besluiten haar niet integraal zijn meegedeeld, zodat zij op heden de motieven van verwerende partij om haar herinschrijving te weigeren niet kent. Zij kan evenmin controleren of de bevoegde personen aanwezig waren en gehoord werden, en of de commissie geldig en tijdig tot een eindbesluit kwam, dat werd ondertekend door alle bevoegde leden van de commissie.

Vervolgens merkt verzoekster op dat in september 2015 een uitzondering werd gemaakt omwille van haar gezondheidstoestand, zodat zij zich opnieuw kon inschrijven. Ze stipt aan dat het in het academiejaar 2015-2016 dezelfde gezondheidsproblemen waren die de oorzaak zijn van het deels niet slagen om deel te nemen aan de activiteiten en proeven. Volgens haar is het onredelijk om nu niet te laten herinschrijven, terwijl dit vorig academiejaar wel kon.

Waar verwerende partij aanhaalt dat het niet meer aanvaardbaar zou zijn dat het portfolio niet afgewerkt is “*na 4 jaar inschrijving en na uren begeleiding*”, stelt verzoekster dat deze motivering tegenstrijdig is ten aanzien van de beslissing in 2015, vermits toen de eerste drie van de vier jaren ziekte wel positief in aanmerking zijn genomen. Daarnaast benadrukt verzoekster dat zij het klinisch examen niet mocht afleggen, vermits men dit examen slechts kan afleggen na het slagen voor het portfolio. Ze stipt ook aan dat de verwijzing naar de masterproef niet relevant is, vermits die moest worden afgelegd in het tweede semester en zij toen ziek was.

Verder wijst verzoekster erop dat zij door ziekte niet in staat was aan twee van de vier inschrijvingen voor het portfolio deel te nemen. Volgens haar mogen deze zittijden dan ook niet worden meegerekend als ‘deelgenomen’. Verzoekster stelt ook dat haar (tijdelijk) verzwakte gezondheid geen reden kan zijn om haar uit te studie te bannen. Ze verduidelijkt dat de door haar gekozen specialisatie (Arbeidsgeneeskunde) geen extreme inspanningen, of een dag en nacht beschikbaarheid vraagt. Bovendien voelde zij zich tijdens de stages erg goed en verwijst ze naar een aanbevelingsbrief van de Adjunct Medical Director van de firma Securex. Verzoekster stipt ten slotte aan dat ze haar bachelordiploma met onderscheiding heeft behaald, wat erop wijst dat zij zowel de intellectuele capaciteiten als de wil heeft om de studies af te werken.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vast dat verzoekster in het academiejaar 2015-2016 voor 6 opleidingsonderdelen was ingeschreven. Verzoekster kreeg toen de toelating tot herinschrijving na intern beroep (n.a.v. de weigering tot inschrijving wegens het niet voldaan hebben aan de studievoortgangsmatregelen in academiejaar 2014-2015) op basis van overmacht. Ze moest wel opnieuw voldoen aan de studievoortgangsmatregel (minstens 60% van de studiepunten in haar studieprogramma verwerven). Verwerende partij stelt vast dat verzoekster in het academiejaar 2015-2016 geslaagd was voor twee opleidingsonderdelen en zo 9 studiepunten heeft verworven.

Verwerende partij wenst vervolgens te wijzen op de opleidingsonderdelen in het studieprogramma van verzoekster waarvoor ze niet slaagde en op hoe een en ander verliep in het academiejaar 2015-2016. Wat het opleidingsonderdeel ‘portfolio miv autopsies’ – waarvoor verzoekster een score van 8/20 behaalde – betreft, stelt verwerende partij dat het portfolio via punten en feedback werd beoordeeld. Ze benadrukt dat de gemiddelde tijd van de begeleiding door de tutor per student twee uur is en dat verzoekster meer dan uitgebreid begeleid is in deze. Verwerende partij verduidelijkt dat verzoekster niet mocht deelnemen aan het klinisch examen, vermits zij niet slaagde voor het portfolio. Verzoekster kreeg evenwel toestemming van de studieloopbaancommissie om het portfolio alsnog bij te werken voor de zittijd van het tweede semester, om zo haar kans op het klinisch examen open te houden. Verwerende partij merkt op dat verzoekster feedback kreeg op de vorige versie en tevens opnieuw begeleiding van een tutor kreeg. De tutor was aanvankelijk dezelfde, maar deze werd later vervangen wegens ziekte.

Verder wijst verwerende partij erop dat verzoekster voor het opleidingsonderdeel ‘Klinisch examen’ wenste in te schrijven en dat zij de volgtijdelijkheidsregel (slagen op het portfolio vereist) kende. Vermits verzoekster niet slaagde op het portfolio, mocht ze niet deelnemen aan het klinisch examen. Verwerende partij stelt vast dat verzoekster, door het niet slagen voor deze twee opleidingsonderdelen, al voor meer dan 40% van de studiepunten een onvoldoende heeft. Wat het opleidingsonderdeel ‘Oriëntatie miv capita selecta en palliatieve zorgen’ betreft, merkt verwerende partij op dat verzoekster medio april 2016 werd geïnformeerd dat de opdracht rond palliatieve zorgen verplicht was. Ze stelt vast dat toen de eindscore van haar oriëntatie arbeidsgeneeskunde (12/20) binnenkwam, zij contact met verzoekster heeft opgenomen met de melding dat haar eindscore voor de oriëntatie niet kon worden geregistreerd als ze de opdracht rond palliatieve zorgen niet kreeg. Omtrent het opleidingsonderdeel ‘Masterproef 4’ kan verwerende partij niet veel informatie geven. Ze stipt aan dat verzoekster al sinds academiejaar 2013-2014 is ingeschreven voor dit opleidingsonderdeel, maar dat ze hierin geen enkele vooruitgang heeft geboekt, noch dat er communicatie is geweest met de titularissen van de masterproef.

Ten slotte stelt verwerende partij nog dat verzoekster gedurende het volledige academiejaar nooit melding heeft gemaakt van ziekte (overmacht). Volgens haar gebeurde de eerste melding pas op 29/08/2016, waarna een doktersattest voor de periode 01/08/2016 tot en met

12/08/2016 volgde. Verwerende partij stelt vast dat verzoekster meldde niet te hebben deelgenomen aan de examens van de tweede zit wegens ziekte. Ze wijst er evenwel op dat verzoekster niet was ingeschreven voor de tweede zittijd en dat de inschrijvingsperiode voor de tweede zit afsloot op 15/07/2016 (vóór haar ziekte). Verwerende partij erkent dat het verzoekschrift bij de Raad een verklaring van een huisarts bevat waaruit blijkt dat verzoekster een terugval van haar gezondheidstoestand kende begin 2016. Ze wijst erop dat deze verklaring op 06/10/2016 is gedateerd en niet werd opgenomen in het intern beroep. Verwerende partij merkt hierbij nog op dat in de verklaring wordt gemeld dat verzoekster sedert 2013 door deze huisarts en specialisten van nabij werd gevolgd, terwijl een soortgelijke verklaring die de studieloopbaancommissie vorig jaar ontving, aangeeft dat verzoekster sedert augustus 2014 door deze huisarts wordt behandeld, in samenspraak met specialisten.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat zij voor het portfolio twee opdrachten had herwerkt, met name een casus en een bevallingsverslag. Ze wijst erop dat de afspraak met de eerste tutor in 2014 was dat zij enkel de niet geslaagde onderdelen zou herschrijven, en eventueel ook opdrachten waarvoor zij wel geslaagd was, maar waarop duidelijke feedback werd gegeven. Daarna gaat ze in op de verschillende onderdelen van dit opleidingsonderdeel. Volgens haar gaf verwerende partij in de feedback wel aan dat ze niet aan haar capaciteiten twijfelt en nog steeds in haar wilt geloven. Omtrent een afspraak op 02/05/2016 had verzoekster genoteerd dat deze op 12/05/2016 zou doorgaan, zodat er sprake is van een misverstand.

Verder stelt verzoekster dat ze inderdaad een mail heeft gestuurd om zich in te schrijven voor het opleidingsonderdeel 'Klinisch examen'. Volgens haar was dit op basis van eerder mondeling advies van [K.U.] en de decaan om haar voor alle vakken terug in te schrijven. Wat de opdracht omtrent palliatieve zorgen betreft, merkt verzoekster op dat zij zich tijdens haar stage halverwege april is gaan informeren, maar dat de gezondheid het liet afweten. Volgens haar heeft ze ook contact opgenomen met de titularissen van de masterproef.

Ten slotte merkt verzoekster op dat zij zo snel mogelijk tijdig een doktersattest heeft ingediend bij [K.U.] met de melding dat zij wegens medische redenen het portfolio, de oriëntatie en het klinisch examen niet heeft kunnen afleggen. Dit was een met de hand geschreven document. Volgens verzoekster mag het duidelijk zijn dat de behandelde arts op de hoogte is van de situatie en van de moeilijkheidsgraad van deze vakken. Verzoekster stipt

aan dat de huisarts geen uitgebreide lijst van afwezigheden heeft opgeschreven, maar wel duidelijk een niet te weerleggen impact van de ziekte op de studies.

Beoordeling

Verzoekster was in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in het laatste opleidingstraject van de master in de geneeskunde. Zij wordt geweigerd om zich opnieuw in te schrijven in het academiejaar 2016-2017 voor deze opleiding. Zij krijgt de boodschap om zich te heroriënteren, wil zij nog verder studeren bij verwerende partij.

Verzoekster beroept zich op de schending van de motiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel. Haar belangrijkste concrete grief betreft het feit dat zij zich wegens ziekte in een overmachtssituatie bevond, waarmee geen rekening is gehouden bij het nemen van de studievoortgangsbeslissing.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een studievoortgangsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreffen, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studiestatistiek (60% van de opgenomen studiepunten).¹ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Nieuw, door de wijziging bij OD XXV, is dat de grens wordt verlegd van 50% naar 60% en dat voorliggende bepaling instellingsoverschrijdend kan werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. Uit het dossier blijkt dat verzoekster onder studievoortgangsbewaking (bindende voorwaarde) werd geplaatst met ingang van het academiejaar 2014-2015. In het academiejaar 2014-2015 behaalde zij niet de vereiste 50% studie-efficiëntie, maar zij werd toch toegelaten om zich opnieuw in te schrijven op basis van een overmachtssituatie (ziekte). Zij kreeg opnieuw een waarschuwing waaraan een bindende voorwaarde was gekoppeld. Zij diende in het academiejaar 2015-2016 voor minstens 60% van de studiepunten te slagen, zo niet was een inschrijving in de master in de geneeskunde in het academiejaar 2016-2017 niet langer toegelaten.

¹ **Art. II.246. §1:** “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

In de beslissing van 15 september 2016 staat vermeld dat verzoekster in het academiejaar 2015-2016 slechts 9 van de opgenomen 60 studiepunten behaalde. Gezien verzoekster slechts een studiesucces van 15% behaalde, werd zij geweigerd. Verder studeren aan de Universiteit Antwerpen was enkel nog mogelijk in geval van een heroriëntatie naar een andere opleiding. (zie bijlage 1 van verwerende partij)

Verzoekster heeft *in casu* de reglementair opgelegde bindende voorwaarde (60% studie-efficiëntie behalen) niet aangevochten waardoor deze in principe een definitief karakter heeft gekregen. *Prima facie* kon verwerende partij verzoekster een volgende inschrijving in de opleiding geneeskunde in academiejaar 2016-2017 weigeren, vermits verzoekster niet voldeed aan deze opgelegde bindende voorwaarde.

Het eerste middelonderdeel van verzoekster betreft de regelmatigheid van de interne beroepsbeslissing (zie bijlage 3 van verwerende partij) en de schending van de formele motiveringsverplichting, gezien de integrale beslissing van de studieloopbaancommissie tot op heden niet is meegedeeld.

De Raad leest in het dossier dat de studieloopbaancommissie in het kader van het intern beroep de oorspronkelijke weigeringsbeslissing heeft bevestigd. De inhoud van de beslissing van de studieloopbaancommissie van 30 september 2016 werd via e-mail van de studietrajectbegeleider (de heer [K.U.]) van 3 oktober 2016 aan verzoekster meegedeeld. Daarin werd als motivering opgegeven dat: (1) verzoekster niet voldeed aan de opgelegde studievoortgangsmaatregel; (2) een tweede uitzondering niet wordt toegestaan; (3) verzoekster voor het opleidingsonderdeel portfolio miv autopsies – dat samen met het klinische examen en de masterproef het eindproduct van de opleiding, waarin alle competenties samenkomen, vormt – na 4 inschrijvingen (en de uren begeleiding die ze heeft gekregen) nog steeds geen credit heeft behaald. Voor meer informatie werd doorverwezen naar de leden van de studieloopbaancommissie, zijnde prof. [V.R.], prof. [D.W.] en/of prof. [H.].

De Raad moet vooreerst met verzoekster vaststellen dat de beslissing van de studieloopbaancommissie, die via e-mail van 3 oktober 2016 bij monde van de studietrajectbegeleider aan verzoekster werd meegedeeld (zie bijlage 3 van verwerende

partij), niet aan de formele vereisten voldoet en bovendien slechts zeer summier is gemotiveerd in het licht van de door verzoekster aangehaalde bijzondere omstandigheden. Het is onduidelijk of dit de integrale beslissing betreft van de studieloopbaancommissie. Een verwijzing voor meer informatie naar de leden van de commissie volstaat niet.

Het middelonderdeel is gegrond.

De Raad onderzoekt verder of de weigering van inschrijving als gevolg van het niet voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarden, *in casu* in het licht van de door verzoekster ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoekster niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken.

De Raad is van oordeel dat bij de beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een studievoortgangsmaatregel, rekening moet worden gehouden met de door verzoekster geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoekster in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

De Raad kan echter, *prima facie*, uit de summiere motivering van de studieloopbaancommissie (zie hoger weergegeven) niet afleiden of de door verzoekster aangebrachte persoonlijke omstandigheden in het kader van het intern beroep afdoende werden onderzocht.

De Raad neemt bij de besluitvorming in deze zaak hiernavolgende vaststellingen en overwegingen in beraad:

- Verzoekster beroept zich op een overmachtssituatie. Zij maakt gedurende twee jaar een ziekteperiode door, waarvoor zij in behandeling is. De ziekteperiode is volgens verzoekster van tijdelijke aard. Verzoekster legt hiertoe een duidelijk medisch attest neer in het kader van het extern beroep. Uit dit medisch attest blijkt inderdaad dat verzoekster tijdens het academiejaar in behandeling was en dat ze in 2015 en begin 2016 absoluut niet

over al haar mogelijkheden kon beschikken om haar studies verder af te werken wegens een medische terugval. Momenteel blijkt verzoekster wel aan de beterhand te zijn. De Raad stelt vast dat dit medisch attest echter geen deel uitmaakt van het interne dossier, zodat – *prima facie* – verwerende partij ook niet ten kwade kan worden genomen dat zij hier geen rekening mee heeft gehouden. Verzoekster heeft wel, zoals blijkt uit het dossier, voorafgaand aan de interne beroepsprocedure aan verwerende partij gemeld (bij e-mail van 29 augustus 2016) dat zij ziek was, waardoor zij niet aan de tweede zitting heeft kunnen deelnemen. De Raad leest in haar intern beroepsschrift ook dat verzoekster heeft aangeboden om medische attesten neer te leggen, indien dit nog nodig bleek te zijn. De interne beroepsinstantie is hierop niet ingegaan. Ter zitting meldt verzoekster dat zij, gezien de studieloopbaancommissie op basis van gegevens uit de afgelopen academiejaren voldoende ingelicht was over haar medische toestand en zij geen respons kreeg op haar aanbod, hieromtrent geen verdere documenten heeft meegedeeld.

Uit het dossier blijkt niet duidelijk of verzoekster reeds eerder tijdens het academiejaar 2015-2016 haar medische toestand had vermeld. De Raad stelt wel vast dat verzoekster op basis van haar medische situatie reeds eerder een procedure studievoortgangsbewaking heeft doorlopen en dat de universiteit wel op de hoogte was van haar medische toestand. Ook het hierboven vermelde e-mailbericht aan de studietrajectbegeleider van 29 augustus 2016 is duidelijk wat het lopende academiejaar betreft. In dat opzicht acht de Raad het niet redelijk dat verzoekster niet de kans werd geboden om de nodige medische attesten bij te brengen in het kader van het intern beroep, wat zij ook heeft aangeboden. De Raad is van oordeel dat de studieloopbaancommissie in de gegeven context, door deze bijzondere omstandigheden niet nader te bevragen, geen afdoende onderzoek heeft gedaan, noch een bijhorende motivering heeft gegeven. De ziekte-toestand van verzoekster is in de gegeven omstandigheden wel degelijk een dragend motief dat de studieloopbaancommissie bij het nemen van de studievoortgangsbeslissing in overweging diende te nemen. Een beslissing die in dat verband enkel stelt dat een tweede uitzondering niet wordt toegestaan voldoet niet.

- De Raad stelt verder ook vast dat verzoekster reeds een zeer ver gevorderd traject heeft afgelegd. Zij heeft immers reeds 6,5 jaar succesvol gestudeerd en zij moet enkel haar laatste masterjaar nog afwerken. Ook met dit aspect werd naar het oordeel van de Raad onvoldoende rekening gehouden door de studieloopbaancommissie bij het nemen van deze zeer verregaande beslissing, waarbij verzoekster wordt geweigerd om haar studies na al die jaren verder te zetten en waarbij zij wordt aangemaand om te heroriënteren. Het

betreft *in casu* geen bachelorstudent die wat aanmoddert en niet de juiste keuze blijkt te hebben gemaakt.

- De *in casu* bijzonder strenge studievoortgangsbeslissing (verplichting tot heroriëntatie op het einde van een opleiding in de geneeskunde) knelt des te meer gezien verzoekster op basis van het dossier duidelijk blijkt te beschikken over de nodige intellectuele capaciteiten om de studie succesvol te kunnen afronden. Ook dit aspect is niet terug te vinden in de motivering van de studieloopbaancommissie. De Raad stelt vast dat verzoekster voor het toelatingsexamen bij de eerste deelname slaagde, dat het afstuderen voor de bachelor in de geneeskunde zonder vertraging en met een graad van onderscheiding gebeurde en dat ook de eerste twee jaren van de master zonder problemen werden afgerond. Verzoekster behaalde bovendien goede prestaties tijdens de reeds afgelegde specialisatiestage (zie bijlagen 3c en 3d van verzoekster).
- Verzoekster geeft ook aan hoe zij haar toekomst als arts verder wenst te zetten, mede rekening houdend met haar gezondheidstoestand. Zij kiest voor de specialisatie arbeidsgeneeskunde, die goed verenigbaar is met haar zwakkere gezondheidstoestand. Uit het dossier blijkt niet dat haar medische toestand verzoekster in de toekomst verder zou verhinderen om een medisch beroep naar behoren uit te oefenen.
- Verzoekster geeft ook een aantal concrete omstandigheden (medische redenen) aan die moeten verschonen waarom zij niet slaagde voor de opleidingsonderdelen portfolio en masterproef, waardoor zij niet aan de bindende voorwaarde kon voldoen. Zoals hoger gesteld, heeft de studieloopbaancommissie deze niet in haar onderzoek betrokken, terwijl zij hiervan wel op de hoogte was.
- De Raad stelt ten slotte eveneens vast dat verzoekster op het portfolio eerder een cijfer van 8/20 heeft behaald en dat zij voor dit opleidingsonderdeel wegens ziekte slechts tweemaal een examenkans heeft benut. De Raad is van oordeel dat hieruit evenmin blijkt dat verzoekster niet capabel zou zijn om dit opleidingsonderdeel binnen een redelijke termijn tot een goed einde te kunnen brengen.

De Raad is van oordeel dat de door verzoekster aangehaalde omstandigheden dragende motieven zijn die door verwerende partij onvoldoende zijn onderzocht en zijn meegenomen in haar overwegingen. Dit blijkt alleszins niet uit de summiere motivering.

De Raad stelt vast dat verzoekster met het oog op het behalen van haar masterdiploma nog drie examens dient af te leggen: masterproef, portfolio en vervolgens het klinische examen. De Raad erkent dat dit nog een zware opdracht betreft.

De Raad acht het echter onredelijk om, – in het bijzonder – gezien (1) de duidelijke intellectuele capaciteiten van verzoekster, (2) het reeds dermate vergevorderd stadium van haar studieloopbaan in de geneeskunde, (3) de moeilijke ziekteperiode die het niet voldaan hebben aan de bindende voorwaarden kan verantwoorden en (4) de betere vooruitzichten, verzoekster de verdere toegang tot het laatste masterjaar te ontzeggen.

Het is vervolgens aan verwerende partij om een nieuwe studievoortgangsbeslissing te nemen, waaraan zij vanzelfsprekend meer specifiek, ingaand op de concrete situatie van verzoekster, die het academiejaar ook pas later kan starten, aangepaste voorwaarden kan koppelen.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 30 september 2016.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij zal uiterlijk tegen 8 december 2016 een nieuwe beslissing nemen, rekening houdend met de hierboven vermelde overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 30 november 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
-----------------	-----------------

Jan Geens	bijzitter
-----------	-----------

Piet Versweyvelt	bijzitter
------------------	-----------

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.379 van 1 december 2016 in de zaak 2016/543

In zake: Thomas DE BRUYNE
Woonplaats kiezend te 9772 Kruishoutem
Ledepontweg 4

Tegen: UNIVERITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 november 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in het schakelprogramma tot de opleiding tot Master in de bestuurskunde en het publiek management en in de opleiding Master in de bestuurskunde en het publiek management.

Voor het opleidingsonderdeel “Inleiding tot het publiekrecht” bekomt verzoeker een examencijfer van 8/20. Bijgevolg wordt verzoeker niet geslaagd verklaard voor het schakelprogramma.

Verzoeker stelde op datum van 10 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 oktober 2016 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de regels waaraan een student moet voldoen om te slagen voor een deliberatiepakket vastgelegd zijn in artikel 67 van het Onderwijs- en Examenreglement (OER). De regels waaraan een student moet voldoen om te slagen voor een opleiding zijn vastgelegd in artikel 71 van het OER. Behalve voor het eerste deliberatiepakket van een bacheloropleiding en een afstudeerjaar van een bacheloropleiding, schakel- of voorbereidingsprogramma, master-na-bacheloropleiding of de specifieke lerarenopleiding, waar beperkte compensaties mogelijk zijn conform artikel 71§2, slaagt een student enkel voor een opleiding als hij voor elk van de af te leggen opleidingsonderdelen een creditbewijs heeft behaald. Artikel 71§3 van het OER laat niettemin toe om een student die niet aan deze criteria voldoet, toch geslaagd te verklaren. Dergelijke beslissing is enkel mogelijk in uitzonderlijke omstandigheden en mits blijkt dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De examencommissie heeft zich niet beraden over de specifieke situatie van verzoeker. Er werden aan de examencommissie ook geen uitzonderlijke omstandigheden gemeld over of door verzoeker. Voor geen enkele student werd overigens een tekort in het betrokken schakelprogramma getolereerd. Alle studenten zijn gelijkberechtigd.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat verzoeker inderdaad de masteropleiding heeft afgerond met een totaal van 640/1000 (op voldoende wijze), maar wijst verzoeker op de eigen finaliteit van een schakelprogramma zoals vastgelegd in artikel I.3, 56° van de Codex Hoger Onderwijs. De interne beroepsinstantie merkt op dat verzoeker omwille van het niet-slagen voor het schakelprogramma conform de Vlaamse wetgeving inzake hoger onderwijs, vastgelegd in de Codex Hoger Onderwijs, niet voldoet aan de toelatingsvoorwaarden tot de masteropleiding. De interne beroepsinstantie wijst verzoeker er op dat de Raad in zijn arrest 2015/058 eveneens oordeelde dat slagen voor een aansluitende masteropleiding geen

voldoende reden is om aan te nemen dat de doelstellingen van de opleiding, meer in het bijzonder het schakelprogramma, globaal verwezenlijkt zijn.

De interne beroepsinstantie onderzoekt vervolgens de door verzoeker aangereikte argumenten om na te gaan of er van uitzonderlijke omstandigheden sprake is. De interne beroepsinstantie merkt op dat ze bij de vraag naar deliberatie nagaat of de globale doelstellingen van het schakelprogramma bereikt zijn. Gelet op het feit dat verzoeker niet slaagt voor ‘Inleiding tot het publiekrecht’ (8/20 of 10 tekortpunten, daar waar het maximum aantal tekortpunten 6 is) en gelet op het belang van dit opleidingsonderdeel in het geheel van de opleiding, stelt de interne beroepsinstantie vast dat verzoeker op dit ogenblik niet in voldoende mate heeft aangetoond de doelstellingen van het schakelprogramma te hebben verworven. ‘Inleiding tot het publiekrecht’ behoort namelijk tot de opleidingsonderdelen binnen het schakelprogramma die studenten verplicht dienen te volgen, zodat moet worden aangenomen dat het verwerven van de competenties van dit opleidingsonderdeel noodzakelijk is om de opleidingscompetenties te verwerven. Verzoeker behaalt 8/20 en behaalde in geen enkele examenperiode een hoger cijfer dan 8/20 voor dit opleidingsonderdeel, wat erop wijst dat hij de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel nog niet in voldoende mate verworven heeft om te kunnen stellen dat de doelstellingen van het schakelprogramma zijn verworven. Het argument van verzoeker dat het om een miniem aantal tekortpunten gaat, wordt niet gevolgd: het gaat om 10 tekortpunten, daar waar het maximum is vastgelegd op 6. 10 tekortpunten zijn niet miniem te noemen.

Verzoeker argumenteert dat ‘Inleiding tot het publiekrecht’ een lager aantal studiepunten telt dan de doorsnee vakken in het schakelprogramma. De interne beroepsinstantie stelt vast dat verzoeker niet verder uitwerkt in welke mate dit zijn niet-slagen heeft beïnvloed. In zoverre dit argument doelt op het feit dat het opleidingsonderdeel minder belangrijk zou zijn in het geheel van het deliberatiepakket, merkt de interne beroepsinstantie op dat elk opleidingsonderdeel, met wisselende impact, bijdraagt tot het behalen van de doelstellingen van het schakelprogramma. Nazicht van het curriculum van verzoeker toont dat hij 14 opleidingsonderdelen in zijn schakelprogramma heeft waarvan 3 opleidingsonderdelen 3 studiepunten tellen, het litigieuze opleidingsonderdeel 5 studiepunten telt en de overige 10 opleidingsonderdelen 6 studiepunten tellen. Enkel indien het opleidingsonderdeel 3 studiepunten had geteld, was het tekort van 8/20 getolereerd. Dit is hier niet het geval.

Ten vierde meldt verzoeker dat hij gedurende zijn opleiding diende over te schakelen van ‘Grondwettelijk recht’ naar ‘Inleiding in het publiekrecht’ omwille van een curriculumwijziging. De interne beroepsinstantie merkt op dat verzoeker in 2013-2014 inderdaad ‘Grondwettelijk recht’ in zijn curriculum diende op te nemen. Verzoeker slaagde niet voor dit opleidingsonderdeel (4/20 in de eerstekansexamenperiode en 8/20 in de tweedekansexamenperiode), waardoor hij vanaf het academiejaar 2014-2015 omwille van de curriculumwijziging inderdaad ‘Inleiding tot publiekrecht’ diende op te nemen. Dit was echter het geval voor alle andere studenten in hetzelfde geval als verzoeker. Alle studenten in hetzelfde geval zijn bijgevolg gelijk behandeld. Indien verzoeker niet akkoord was met het opgelegde curriculum met inbegrip van ‘Inleiding tot het publiekrecht’, dan had hij conform artikel 30§4 beroep moeten instellen bij het door de faculteitsraad aangewezen beroepsorgaan. De bindende vervaltermijn van 5 dagen om dit te doen is inmiddels onherroepelijk verstreken. Verzoeker expliciteert ook niet verder hoe dit zijn niet-slagen voor het vak in het huidige academiejaar zou hebben beïnvloed.

Verzoeker stelt dat hij de eindcompetenties van ‘Inleiding tot het publiekrecht’ deels via andere opleidingsonderdelen behaalde, zijnde ‘Bestuursrecht’ en ‘Economisch en ruimtelijk bestuursrecht’. De interne beroepsinstantie heeft de eindcompetenties zoals opgelijst in de studiefiches vergeleken en volgt dit argument niet: de eindcompetenties van de opleidingsonderdelen ‘Bestuursrecht’ en ‘Economisch en ruimtelijk bestuursrecht’ situeren zich overduidelijk op het bestuursrecht en overheidsopdrachtenrecht, terwijl – zoals de naam het zelf zegt – ‘Inleiding tot het publiekrecht’ zich op het Belgisch publiekrecht en de Belgische staatsstructuur richt. De interne beroepsinstantie stelt dat dit argument ongegrond is.

In het zesde argument meldt verzoeker dat ‘Inleiding tot het publiekrecht’ in het tweede semester geprogrammeerd staat, waardoor hij een volledig academiejaar moet wachten om af te studeren. De interne beroepsinstantie begrijpt dat dit voor verzoeker een extra studieduurvertraging betekent en hij wellicht zo snel mogelijk de arbeidsmarkt als volwaardige master wil betreden, maar merkt op dat dit gegeven vreemd is aan de vraag of de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel bereikt zijn. Dit is hier niet het geval.

Verzoeker argumenteert verder dat hij maar liefst 74 studiepunten opnam, wat een pak meer is dan de gangbare 60 studiepunten. De interne beroepsinstantie merkt op dat dit geheel de eigen

keuze en verantwoordelijkheid van verzoeker was. Hij heeft zelf zijn curriculum samengesteld, het niet-behalen van alle credits kan bijgevolg aan verwerende partij niet ten kwade geduid worden gezien verzoeker niet tot een dergelijk groot pakket werd gedwongen, integendeel.

Tot slot meldt verzoeker dat ‘Inleiding tot het publiekrecht’ geen kapstok van de opleiding vormt, maar eerder een afsplitsing naast de hoofdopleidingsonderdelen. De interne beroepsinstantie merkt op dat de samenstelling van het opleidingsprogramma tot de bevoegdheid van de opleidingscommissie behoort, met het oog op het optimaal kunnen realiseren van de opleidingsdoelstellingen. Het feit dat ‘Inleiding tot het publiekrecht’ verplicht deel uitmaakt van het schakelprogramma, volstaat om te stellen dat slagen of het minimaal tolereren van een tekort voor dit opleidingsonderdeel zoals vastgelegd in artikel 71 van het OER noodzakelijk is om te slagen voor het volledige schakelprogramma.

Verzoeker haalt geen andere, uitzonderlijke omstandigheden aan om het tekort te tolereren. Het intern beroep wordt ongegrond verklaard.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 11 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet voor zover dit betrekking heeft op de interne beroepsbeslissing.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Volgens verzoeker werd hij niet op een gelijke manier behandeld als een medestudent. Toen verzoeker aanwezig was op de feedback van het betrokken opleidingsonderdeel, bleken ze zich met 2 studenten in hetzelfde situatie te bevinden. Beiden behaalden 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot het publiekrecht’. Er is enkel het creditbewijs voor dit opleidingsonderdeel uit het schakeljaar dat hen van afstuderen afhoudt, gezien beiden alle mastervakken met succes hadden afgerond. Professor [L.], die dit opleidingsonderdeel doceert, raadde hen bij de feedback dan ook beiden aan om in beroep te gaan om dit tekort te laten delibereren. Nu werd zijn medestudent gedelibereerd en verzoeker niet, terwijl ze beiden identiek dezelfde creditbewijzen hadden behaald en beiden slechts het creditbewijs voor ‘Inleiding tot het publiekrecht’ niet behaalden met 8/20.

Als men de argumentatie van de interne beroepsbeslissing er op naslaat, springen er volgens verzoeker toch enkele onregelmatigheden in het oog. Zo haalt de interne beroepsinstantie aan dat een verzoeker enkel slaagt voor een opleiding als hij voor elk van de af te leggen opleidingsonderdelen een creditbewijs behaalt (artikel 71 §2 van het OER). De parameter voor het al dan niet slagen voor een opleiding wordt dus gevormd door de creditbewijzen. Hier wijst verzoeker graag op het feit dat hij over dezelfde creditbewijzen als zijn medestudent beschikt en er dus geen enkel rechtmatig verschil vast te stellen is tussen deze twee situaties. Er is volgens verzoeker dus geen sprake van een gelijke behandeling van alle studenten, zoals aangehaald in de interne beroepsbeslissing.

In de interne beroepsbeslissing haalt men ook aan dat, conform artikel 71 §3 van het OER, een student die niet aan deze criteria voldoet toch geslaagd kan worden verklaard. Dergelijke beslissing is enkel mogelijk in uitzonderlijke omstandigheden en mits blijkt dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. Daar men bij de uitspraak van de medestudent van verzoeker van oordeel is dat hij deze doelstellingen bereikt heeft aangezien hij dit kan aantonen via zijn verworven status (creditbewijzen zijn hier de referentie voor het vorderen in de studies) en verzoeker over dezelfde creditbewijzen beschikt, moest men verzoeker op dezelfde manier behandelen en eveneens overgaan tot deliberatie. Aangezien zijn medestudent zich in identiek dezelfde situatie bevindt, is er enkel een gelijklopende behandeling mogelijk.

Beide dossiers kregen volgens verzoeker een positief advies om tot deliberatie over te gaan bij voorlegging aan de beroepsinstantie en haalden dezelfde argumenten aan, gezien de zaken gelijklopend zijn en de voor te leggen argumenten tijdens de feedback werden aangehaald. Daar de studievoortgang in beide zaken gelijk is, kan men volgens verzoeker niet anders dan de deliberatie ook in zijn situatie toe te passen.

Daarom wenst verzoeker het slagen voor zijn masteropleiding en het verwerven van de opleidingsdoelstellingen voor ‘Inleiding tot het publiekrecht’ als argument voor deliberatie aan te halen. Via de andere behaalde creditbewijzen toont verzoeker net zoals zijn medestudent aan dat hij de doelstellingen van de opleidingen wél voldoende behaald heeft en dus bijzondere omstandigheden inroept conform artikel 71 §3 van het OER.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de regels waaraan een student moet voldoen om te slagen voor een schakelprogramma zijn neergelegd in artikel 71 van het OER. Een student moet in beginsel slagen voor alle opleidingsonderdelen binnen het programma om te kunnen slagen voor het geheel. Als dat niet het geval is, wordt een student niettemin geslaagd verklaard als hij aan de tolerantieregels van §2 voldoet. Verzoeker voldoet niet aan deze regel, nu hij een tekort heeft van 10 gewogen studiepunten (2 punten aan een gewicht van 5 studiepunten). Van belang is tenslotte ook de algemene uitzondering op voornoemde deliberatieregels in artikel 71§3 van het OER. Deze bepaling laat toe om een student die niet voldoet aan de normale tolerantieregels in uitzonderlijke omstandigheden toch geslaagd te verklaren, indien blijkt dat hij de doelstellingen van het opleidingsprogramma heeft verwezenlijkt.

De interne beroepsinstantie heeft in een uitvoerig gemotiveerde beslissing aangenomen dat verzoeker zich niet in uitzonderlijke omstandigheden bevindt en dat hij niet aantoonde de einddoelstellingen van het schakelprogramma globaal te hebben verwezenlijkt. Verzoeker betwist de argumentatie en de conclusie van de interne beroepsinstantie als zodanig niet. Hij is wel van mening dat hij ongelijk is behandeld, nu een andere student in naar zijn aanvoelen gelijkaardige omstandigheden wél geslaagd is verklaard voor het schakelprogramma en daardoor ook het daarop aansluitende masterdiploma heeft verworven. Verzoeker wijst erop dat hij over dezelfde credits beschikt en dat ook het tekortpunt bij die medestudent hetzelfde was, zodat verzoeker eveneens geslaagd had moeten worden verklaard.

Verwerende partij stelt evenwel vast dat beide studenten zich niet in dezelfde omstandigheden bevinden, en dat een verschillende behandeling dan ook niet onregelmatig was. Vooreerst blijkt dat de resultaten die beide studenten voor het litigieuze opleidingsonderdeel behaalden, in het verleden verschillend waren. Verzoeker behaalde in het verleden volgende resultaten voor ‘Inleiding tot het publiekrecht’:

- 2014-2015: 5/20 en 8/20
- 2015-2016: 8/20 en 8/20

De andere student waar verzoeker naar verwijst, behaalde in het verleden volgende resultaten voor het vak:

- 2014-2015: 8/20 en 9/20
- 2015-2016: 4/20 en 8/20

Waren in het academiejaar 2014-2015 reeds dezelfde tolerantieregels van toepassing geweest als in het huidige academiejaar, dan zou de andere student in dat academiejaar reeds geslaagd verklaard zijn voor het schakelprogramma. De 9/20 die hij toen behaalde in de tweede zitting was immers zijn enige tekort en dit tekort zou onder de nieuwe tolerantieregels getolereerd zijn, waar dat in het betrokken academiejaar nog niet het geval was. Toen gold in schakelprogramma's geen enkele tolerantie. Verzoeker van zijn kant heeft nog nooit een tolereerbaar cijfer behaald voor het betrokken opleidingsonderdeel.

De globale studieresultaten van beide studenten zijn ook verschillend. Verzoeker startte zijn studies in 2013-2014 en heeft dus drie academiejaren nodig gehad om het schakelprogramma en het masterprogramma af te werken. De andere student heeft hetzelfde gedaan in twee academiejaren. De studieresultaten die verzoeker globaal behaalde, zijn ook duidelijk lager dan deze van de andere student. Verzoeker behaalt voor het schakelprogramma een gemiddeld resultaat van 587/1000, de andere student behaalt 625/1000. Voor de masteropleiding behaalt verzoeker 640/1000, de andere student behaalt 681/1000 (en dus het niveau onderscheiding).

Uit de rechtspraak van de Raad blijkt dat een delibererende instantie bij het onderzoek naar de “uitzonderlijke omstandigheden” waarin een student zich bevindt, ook oog moet hebben voor onder meer het studietraject dat deze student heeft doorlopen om te beslissen of de student redelijkerwijze de globale doelstellingen van de opleiding geacht kan worden te hebben behaald. Dit is ook wat de interne beroepsinstantie hier heeft gedaan: de beroepsinstantie

heeft de studieloopbaan van beide studenten in ogenschouw genomen en heeft vastgesteld dat de andere student in het verleden betere cijfers heeft behaald dan verzoeker en globaal genomen een hoger studieresultaat heeft behaalde – zelfs niveau onderscheiding, bovendien op één academiejaar minder, en heeft op grond daarvan beslist om verzoeker niet te delibereren en de andere student wel. Gelet op het feit dat beide studenten niet hetzelfde studietraject hebben doorlopen, kon de interne beroepsinstantie van oordeel zijn dat een verschillende behandeling mogelijk was zonder het gelijkheidsbeginsel te schenden.

Verzoeker brengt voor het overige geen andere argumenten aan en toont bijgevolg niet aan dat de bestreden beslissing op een andere wijze nog onregelmatig zou zijn. Het beroep is volgens verwerende partij dan ook ongegrond.

In zijn *wederantwoordnota* herhaalt verzoeker dat hij op intern beroep dezelfde argumenten aanhaalde als een medestudent wiens studies in hetzelfde stadium zaten. Toch oordeelde de interne beroepsinstantie verschillend in beide zaken. Verwerende partij haalt de resultaten aan voor de verschillende examenkansen. Wat hierbij opvalt, is het feit dat beide studenten in totaal exact evenveel punten wisten te scoren over alle examenkansen heen. Daarnaast behaalde verzoeker in het laatste academiejaar tweemaal 8/20, terwijl zijn medestudent 4/20 en 8/20 behaalde, wat een significant verschil is. Dan haalt verwerende partij het argument van 9/20 met de oude tolerantieregels aan. Volgens verzoeker is dit heel kort door de bocht: indien de regels nog van toepassing zouden zijn, dan kon de student er gewoon gebruik van maken. Deze wijzigingen zullen er volgens verzoeker wel om een bepaalde reden gekomen zijn. ‘Wat als’-scenario’s drijven het volgens verzoeker wel heel ver en zo begeeft men zich op glad ijs. Bovendien is er bij de deliberatie helemaal geen verwijzing naar de gewijzigde tolerantieregels en wordt dit aspect er nu zomaar bij gesleurd.

Ten derde verwijst verwerende partij naar de globale studieresultaten die verschillend zijn tussen verzoeker en zijn medestudent. Ten eerste haalt verwerende partij aan dat verzoeker drie jaar deed over het behalen van zijn diploma. Dit komt volgens verzoeker doordat hij zijn studies met werk combineerde en in het bijkomende jaar zijn masterproef afwerkte, samen met het vak ‘Inleiding tot het publiekrecht’. Het ging dus niet om een forse achterstand of dergelijke. Volgens verzoeker behaalde hij een mooi totaal in zijn masteropleiding, inderdaad geen onderscheiding, doch dit is slechts een graad van verdienste. Het feit dat hijzelf en zijn medestudent identiek dezelfde creditbewijzen behaalden en beiden identiek hetzelfde

creditbewijs tekort hadden, toont volgens verzoeker aan dat het om twee identieke situaties gaat.

Verder verwijst verzoeker naar de motivatie voor de deliberatie van de medestudent: *“De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student effectief een mooi cijfer kan voorleggen voor de aansluitende masteropleiding.”*

“De institutionele beroepscommissie kan aannemen dat de student zich in een bijzondere stresssituatie bevond, nu hij reeds verschillende keren heeft gefaald voor het betrokken examen waardoor hij nu ook opnieuw geen voldoende score behaalde. Deze stresssituatie zal in de toekomst enkel acuter worden aangezien hij door dit ene tekort het masterdiploma nog steeds niet kan valoriseren. Dit doet de commissie besluiten dat de student het opleidingsonderdeel laten hernemen niet redelijk zou zijn.”

Volgens verzoeker zijn deze argumenten in beide situaties identiek. Gezien de interne beroepsinstantie na deze argumenten overgaat tot deliberatie bij de medestudent, kan het volgens verzoeker niet anders dan dit evenredig toe te passen in beide gevallen.

Beoordeling

Verzoeker beroept zich in een enig middel op de schending van het gelijkheidsbeginsel. Verzoeker stelt samengevat dat hij zich in dezelfde omstandigheden bevond als een medestudent. Beiden behalen een tekort voor één opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot het publiek recht’ in het schakelprogramma. Beiden slagen intussen wel voor het gehele masterprogramma in de bestuurskunde en het publiek management. Verzoeker stelt dat hij niet op een gelijke manier is behandeld in vergelijking met zijn medestudent.

De Raad onderzoekt dus niet in hoeverre de deliberatiebeslissing ten aanzien van verzoeker *an sich* redelijk en regelmatig is en in voldoende mate de door verzoeker ingeroepen bijzondere onderwijsgerelateerde en privéomstandigheden heeft onderzocht.

Wat de Raad in het bijzonder hierna zal onderzoeken is in hoeverre het onderscheid dat verwerende partij heeft gemaakt tussen beide studenten, waarbij de ene wel globaal geslaagd is verklaard en de andere niet, gestoeld is op een redelijk motief en bovendien naar de gevolgen van de beoordeling toe de toets van de redelijkheid en evenredigheid doorstaat.

Studenten staan in principe niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar. In de regel gaat het niet om vergelijkende examens. Hoewel ook bij het toekennen van punten/credits en in het bijzonder bij de toekenning van graden een vergelijking tussen studenten wat hun competenties betreft niet kan uitgesloten worden, is dit zeker ook het geval in het kader van deliberatiebeslissingen waar aan de hand van vaste criteria en vooropgestelde richtlijnen de concrete situatie van een student wordt getoetst.

In het kader van een beoordeling of een student op basis van de globale doelstellingen van een opleiding geslaagd kan worden verklaard (in uitvoering van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs), wordt de concrete situatie (onderwijsgerelateerde en privé-omstandigheden) die door een student wordt ingeroepen getoetst. Ook in dit onderzoek is een vergelijking tussen studenten aan de orde.

Uit het dossier blijkt vooreerst dat beide studenten wat ingeroepen omstandigheden betreft een vergelijkbaar intern beroepschrift hebben ingediend.

Verzoeker wijst op:

- (1) het beperkte tekort op het betreffende opleidingsonderdeel dat geen kapstok van de opleiding betreft en een beperkt aantal studiepunten (5 studiepunten) telt;
- (2) het volledig afgewerkte mastertraject met goede prestaties;
- (3) de band met de opleidingsonderdelen 'Bestuursrecht' en 'Economisch en ruimtelijk bestuursrecht' uit de master dat de leerdoelstellingen voor een deel compenseert;
- (4) de zware gevolgen: een jaar later afstuderen.

Verzoeker wijst aanvullend op:

- (5) het zware programma dat hij heeft afgewerkt tijdens het afgelopen academiejaar (74 studiepunten) in combinatie met werk;
- (6) de programmawijziging die werd doorgevoerd.

Al deze ingebrachte bijzondere omstandigheden werden ten aanzien van verzoeker niet voldoende bevonden om te delibereren (zie stuk 2 van verwerende partij).

De medestudent roept gelijklopend met verzoeker volgende grieven in:

- De student had naar zijn mening moeten gedelibereerd worden voor het opleidingsonderdeel 'Inleiding tot het publiekrecht', waar hij bij de vierde poging 8/20 behaalde;

- De student behaalde voor het vak 'Bestuursrecht', waarvan de verworven competenties toch in dezelfde sfeer liggen als 'Inleiding tot het publiekrecht', het cijfer 12/20;
- De student behaalde voor de masteropleiding een onderscheiding in eerste zittijd (681/1000);
- Doordat het vak 'Inleiding tot het publiekrecht' een tweedesemestervak is, is een herkansing ten vroegste mogelijk in juni 2017. Dit betekent dat hij ten vroegste dan kan kandideren voor vacatures

De Raad leest in de beslissing op intern beroep (zie stuk 3 van verwerende partij) dat verwerende partij zich op volgende argumenten baseert om de medestudent van verzoeker wel geslaagd te verklaren:

“(…)

De student behaalde in het academiejaar 2014-2015 in de tweedekansexamenperiode 9/20 waardoor hij nipt niet slaagde voor Inleiding tot het publiekrecht.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student effectief een mooi cijfer kan voorleggen voor de aansluitende masteropleiding.

De institutionele beroepscommissie kan aannemen dat de student zich in een bijzondere stresssituatie bevond, nu hij reeds verschillende keren heeft gefaald voor het betrokken examen waardoor hij ook nu opnieuw geen voldoende score behaalde.

Deze stresssituatie zal in de toekomst enkel acuter worden aangezien hij door dit ene tekort het masterdiploma nog steeds niet kan valoriseren. Dit doet de commissie besluiten dat de student het opleidingsonderdeel laten hernemen niet redelijk zou zijn.

Gelet op de combinatie van bovenstaande gegevens en enkel op basis van deze combinatie stelt de institutionele beroepscommissie vast dat inderdaad dient te worden aangenomen dat de student de doelstellingen van het schakelprogramma heeft bereikt en dat voldaan is aan artikel 68§3 3°.

Het beroep wordt gegrond verklaard.”

Het zijn enkel deze motieven die verwerende partij aldus als doorslaggevend heeft beschouwd bij het nemen van de positieve deliberatiebeslissing ten aanzien van de medestudent. Het zijn deze argumenten die de Raad vervolgens dient te betrekken bij de beoordeling van de redelijkheid wat betreft het onderscheid in behandeling welke de onderwijsinstelling heeft gemaakt bij het nemen van voorliggende studievoortgangsbeslissing.

Bij de beoordeling van de redelijkheid van het onderscheid dat *in casu* werd gemaakt tussen beide studenten neemt de Raad vooreerst volgende elementen in overweging, waaruit blijkt dat beide studenten zich in een vergelijkbare situatie bevinden:

- (1) beide studenten dienen op hetzelfde tijdstip in opvolging van feedback van de betrokken docent een verzoek tot deliberatie in. Beide bevinden zich in de identieke reglementaire context;
- (2) geen van beide studenten slaagt voor eenzelfde opleidingsonderdeel van 5 studiepunten ‘Inleiding tot het publiekrecht’;
- (3) beide studenten hebben viermaal het examen over het opleidingsonderdeel afgelegd;
- (4) de leerresultaten van het betreffende opleidingsonderdeel werden door beide studenten niet bereikt, gezien geen van beiden een creditbewijs heeft behaald in het schakelprogramma;
- (5) beide studenten voldoen volgens de op dat moment vigerende regelgeving niet aan de tolerantiecriteria;
- (6) beide studenten bevinden zich in een stresssituatie, waarbij zij reeds meerdere malen het opleidingsonderdeel met ongunstig gevolg hebben afgelegd;
- (7) beiden slagen voor alle mastervakken;
- (8) voor beiden werden de betreffende leerdoelstellingen van het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot het publiekrecht’ niet gecompenseerd door de leerresultaten van een ander opleidingsonderdeel, bv. ‘Bestuursrecht’ en ‘Economisch en ruimtelijk bestuursrecht’ uit het masterprogramma;
- (9) de gevolgen voor verzoeker en zijn medestudent bij niet-deliberatie zijn zeer verregaand. Zij kunnen in voorkomend geval het diploma pas een academiejaar later behalen;
- (10) geen van beide studenten roept bijzondere privéomstandigheden in buiten het opleidingstraject (bv. ziekte).

De Raad stelt verder vast dat het onderscheid dat verwerende partij heeft gemaakt uitsluitend gebaseerd is op een combinatie van een nipt tekort van 9/20 op het betreffende opleidingsonderdeel in het voorgaande academiejaar en de graad van onderscheiding in de vervolgopleiding master. Verder wordt ook een mogelijke stresssituatie als motief weerhouden.

In dit verband acht de Raad een nader onderzoek van dit onderscheid aan de orde. Verzoeker behaalt in het academiejaar 2015-2016 tweemaal een cijfer van 8/20. Het voorgaande academiejaar 2014-2015 behaalt verzoeker 5/20 en vervolgens 8/20 op het betreffende

opleidingsonderdeel. De medestudent behaalt in het academiejaar 2015-2016 4/20 en vervolgens 8/20. Het voorgaande academiejaar 2014-2015 behaalt hij 8/20 en vervolgens 9/20.

Het onderscheid dat verwerende partij maakt is dus enkel gebaseerd op de bijzondere omstandigheid dat de medestudent in het voorgaande academiejaar in de laatste zittijd een 9/20 (wat een zeer nipt cijfer is) behaalde. Hierbij neemt de Raad mee in overweging dat de grens tussen het geven van een cijfer van 8 en 9 niet altijd even duidelijk is. Uit het dossier blijkt niet waarom de ene student 9/20 heeft behaald en verzoeker 8/20. Beide cijfers geven duidelijk aan dat de leerresultaten niet werden bereikt, maar betreffen doorgaans wel delibereerbare cijfers (wat niet het geval is voor een cijfer van 7 en minder). Bij het geven van een cijfer van 10/20 of 8-9/20 is de grens wel duidelijk en ook decretaal bepaald (zie artikel I.3,17° en artikel II.225 van de Codex Hoger Onderwijs²). De Raad stelt in dit verband vast dat in artikel 71 §2 van het OER van verwerende partij (bijlage 10) één van de (cumulatieve) voorwaarden om geslaagd te kunnen worden verklaard is: *“De student heeft voor alle opleidingsonderdelen minimaal 8/20 behaald”*. Ook door verwerende partij wordt in het kader van een geslaagd verklaren *in se* dus geen onderscheid gemaakt tussen een 9 en een 8. Beide cijfers kunnen in de regel in aanmerking komen voor een deliberatie. Uit voorliggend dossier blijkt dus niet in hoeverre het verschil tussen een cijfer 9 en 8 *in casu* substantieel is. Het cijfer van 9/20 dat de medestudent behaalt heeft bovendien betrekking op het academiejaar 2014-2015 en in het academiejaar 2015-2016, wat nu voorligt, presteert verzoeker met tweemaal een 8/20 beter dan de medestudent.

De Raad stelt verder vast dat verzoeker een eindpercentage behaalt van 64% in de vervolgmaster waar hij voor alle vakken slaagt. Dit betreft een meer dan degelijk cijfer. De medestudent behaalt 68%, wat een graad van onderscheiding inhoudt volgens het OER van verwerende partij (artikel 73 §2: geslaagd met onderscheiding (vanaf 675/1000). Beide studenten presteren dus vrij goed in de master. De onderscheiding is slechts nipt bereikt en betreft bovendien niet het schakelprogramma dat voorwerp is van de deliberatiebeslissing. Het bereiken van de doelstellingen in het schakelprogramma heeft een andere finaliteit dan

² Art. II.225

§1. Een student behaalt een creditbewijs voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij geslaagd is.

Een student slaagt voor een opleidingsonderdeel wanneer hij ten minste 10 op 20 behaalt, tenzij het instellingsbestuur op grond van de specificiteit van het opleidingsonderdeel een andere, niet numerieke, vorm van resultaatsbepaling heeft vastgelegd.

Art. I.3, 17° creditbewijs: de erkenning van het feit dat een student blijkens een examen de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel, heeft verworven (...)

deze in de masteropleiding (zie p.3 van de interne beroepsbeslissing, waar ook verwerende partij dit expliciet benadrukt in het kader van haar onderzoek ten aanzien van verzoeker). *In casu* wordt ook op geen enkel ogenblik een link gelegd tussen de niet-bereikte leerresultaten in het schakelprogramma en een inhoudelijke compensatie met een opleidingsonderdeel uit de master.

Dit onderscheid kan dus slechts zijdelings betrokken worden bij het onderzoek naar het globaal voldoen aan de doelstellingen van het schakelprogramma. De medestudent behaalt evenmin de leerresultaten van het betrokken opleidingsonderdeel dat als ‘uniek’ wordt aangezien en er is geen compensatie gebeurd door een opleidingsonderdeel (op meer gevorderd niveau) in de masteropleiding, wat voor een deliberatie op basis van de globale doelstellingen van de opleiding doorslaggevend is. Dit blijkt alleszins niet uit het onderzoek dat verwerende partij heeft gevoerd. Dit zou het geval zijn wanneer een student zeer goed zou hebben gepresteerd voor een opleidingsonderdeel in de masteropleiding dat qua leerdoelstellingen verder bouwt op de leerresultaten van het inleidend opleidingsonderdeel. Dit blijkt *in casu* niet het geval te zijn. Het feit dat de medestudent een onderscheiding behaald heeft in de vervolgopleiding is derhalve enkel een onrechtstreeks motief en *an sich* niet voldoende dragend.

Wat het derde motief betreft, met name de stresssituatie, stelt deze zich in even grote mate voor beide studenten (dit blijkt alleszins niet anders uit het dossier) en de Raad acht het niet redelijk om dit bij de ene student wel en bij de andere niet mee in ogenschouw te nemen. Gezien beide studenten zich in een stresssituatie bevinden (reeds viermaal zonder succes het opleidingsonderdeel afgelegd), kan dit niet als argument weerhouden worden om een onderscheid in behandeling te verantwoorden.

De Raad stelt tot slot vast dat het feit dat voor beide studenten de gevolgen zeer verregaand zijn als een niet-pertinent argument werd afgewezen bij het nemen van de negatieve studievoortgangsbeslissing, terwijl dit een omstandigheid is die in het kader van de toets naar de redelijkheid/evenredigheid van het gemaakte onderscheid naar het oordeel van de Raad wel belangrijk is.

De Raad is van oordeel dat het gemaakte onderscheid tussen beide studenten, in het licht van de motieven die als doorslaggevend en dragend worden beschouwd bij de beslissing, niet

evenredig is met de grote gevolgen die dit heeft voor verzoeker (een jaar later het diploma, met alle pecuniaire en emotionele gevolgen). Temeer daar de verschillen in het onderwijstraject die als doorslaggevend werden beschouwd enerzijds niet voldoende substantieel zijn en anderzijds niet rechtstreeks verklaren waarom de ene student wel en de andere niet aan de globale doelstellingen van het schakelprogramma heeft voldaan. Voor beide studenten zijn er bovendien geen privéomstandigheden die het onderscheid verantwoorden.

Het toetsen van de schending van het gelijkheidsbeginsel komt *de facto* overeen met het toetsen van de redelijkheid. Er zijn verschillen in het onderwijstraject van beide studenten. Het verschil in behandeling heeft echter *in casu* naar het oordeel van de Raad geen redelijk aanvaardbare voldoende dragende motivering en houdt onvoldoende rekening met de zware gevolgen voor verzoeker.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2016.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 16 december 2016 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 1 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
-----------------	-----------------

Piet Versweyvelt	bijzitter
------------------	-----------

Jan Geens	bijzitter
-----------	-----------

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.346 van 28 november 2016 in de zaak 2016/547

In zake: Said BOUNYET
Woonplaats kiezend te 2060 Antwerpen
Handelsteeg 3

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 14 september 2016 waarbij de herinschrijving in dezelfde opleiding (Bachelor in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie) in het academiejaar 2016-2017 aan de verzoekende partij wordt geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 3 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch niet gegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 november 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie’.

Op 14 september 2016 wordt de herinschrijving in dezelfde opleiding Bachelor in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie in het academiejaar 2016-2017 aan de verzoekende partij geweigerd.

Verzoekende partij stelde een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 3 oktober 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft kennis genomen van de persoonlijke situatie van de student, maar zij kan dit niet als argument weerhouden om de beslissing te heroverwegen. De interne beroepsinstantie heeft dan ook de oorspronkelijke beslissing bevestigd.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 8 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat het verzoekschrift van verzoekende partij niet is ondertekend.

Het beroep wordt ambtshalve onontvankelijk verklaard.

Ten overvloede stelt de Raad vast dat de interne beroepsinstantie de bestreden beslissing inmiddels heeft ingetrokken en heeft vervangen door een nieuwe beslissing d.d. 12 oktober 2016. Huidig beroep is dus ook onontvankelijk bij gebrek aan voorwerp.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 28 november 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.347 van 28 november 2016 in de zaak 2016/551

In zake: Lode GOUKENS
Woonplaats kiezend te 2170 Antwerpen
Sijssstraat 7, bus 13

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 november 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Arts in de kunstwetenschappen’.

Voor het opleidingsonderdeel “Geschiedenis van de Middeleeuwen” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 10/20, voor het opleidingsonderdeel “Geschiedenis van de beeldende kunst in de Nederlanden II” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 11/20

en voor het “opleidingsonderdeel “Stage” bekommt verzoekende partij eveneens een examencijfer van 11/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 16 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 oktober 2016 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De institutionele beroepscommissie stelt vooreerst dat zij zich niet kan uitspreken over de argumenten van de student met betrekking tot de houding van de juridisch adviseur of de decaan tegenover zijn persoon, aangezien deze argumenten los staan van de concrete betwisting van voorliggende examencijfers.

Verder stelt de institutionele beroepscommissie vast dat de student zijn intern beroepsschrift niet aangetekend heeft verstuurd. Volgens de institutionele beroepscommissie moeten beroepsschriften overeenkomstig artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 100, §2 van het OER 2015-2016 aangetekend en ondertekend worden ingediend binnen de vervaltermijn van vijf kalenderdagen te rekenen, wat examenbeslissingen betreft, vanaf de kalenderdag na de dag van de proclamatie. Ze benadrukt dat de proclamatie van de examenresultaten van de student plaatsvond op 16 september 2016 via OASIS, zodat de student ten laatste op 21 september 2016 het beroepsschrift moest versturen, tenzij de student kan bewijzen dat de examenbeslissing pas op een later moment werd bekendgemaakt, wat niet het geval is. Vermits het intern beroepsschrift enkel per e-mail ter kennisgeving werd verstuurd is het derhalve onontvankelijk.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoekers verzoekschrift niet is ondertekend.

Het beroep wordt ambtshalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 28 november 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Jan Geens bijzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.376 van 30 november 2016 in de zaak 2016/553

In zake: Xavier DE VRIENDT
 Woonplaats kiezend te 9041 Oostakker
 Wolfputstraat 35

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
 Woonplaats kiezend te 9000 Gent
 Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 15 september 2016 waarbij aan de verzoeker een score van 11 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Kinesitherapeutisch onderzoek en handelen: wervelzuil’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 november 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

De heer Erik De Vriendt, die verschijnt voor de verzoekende partij, en mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de revalidatiewetenschappen en kinesithérapie”.

Voor het opleidingsonderdeel “Kinesitherapeutisch onderzoek en handelen: de wervelzuil” bekommt verzoeker tijdens de eerste zittijd een examencijfer van 8/20. Tijdens de tweede zittijd bekommt verzoeker een examencijfer van 11/20.

Verzoeker stelde op datum van 16 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 oktober 2016 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde vast dat verzoeker grotendeels argumenten aanbrengt m.b.t. de eerste zittijd en de melding dat de studiefiche toen niet correct is gevolgd, waardoor hij ten onrechte niet geslaagd verklaard werd voor het betrokken opleidingsonderdeel. De interne beroepsinstantie merkt echter op dat deze argumenten onontvankelijk zijn: indien verzoeker het examencijfer van de eerste zittijd of het verloop van het examen na de eerste zittijd had willen betwisten, dan had hij hiervoor beroep moeten aantekenen binnen de vijf kalenderdagen na bekendmaking van de resultaten in juli. De beroepstermijn hiervoor is bijgevolg onherroepelijk verstreken. Verzoeker merkt op dat dit het gevolg is van het onnodig rekken van de gesprekken over zijn eindscore door de betrokken docenten, zodat hij niet binnen de vijf kalenderdagen klacht kon indienen en dat de facultaire ombudspersoon ook de mening was toegedaan dat verzoeker in regel was. De interne beroepsinstantie stelt vast dat het puntenbriefje zoals vrijgegeven op 30 juni 2015 echter de correcte beroepsmodaliteiten vermeldt en correct naar artikel 100 van het OER verwees. De interne beroepsinstantie verwijst bovendien naar artikel 100 §2 van het OER. Verzoeker had bijgevolg beroep kunnen instellen, al dan niet onder bewarende vorm. Het aanvoelen dat de docenten ‘de nodige rek’ toepasten of dat de facultaire ombudspersoon meende dat verzoeker correct handelde, doet hieraan geen afbreuk. De interne beroepsinstantie voelt zich in het onontvankelijk verklaren van de argumenten met betrekking tot de eerste zittijd geruggesteund door arrest 2009/049 van de Raad. Alle argumenten m.b.t. het tot stand komen van het eindcijfer na de eerste zittijd zijn onontvankelijk en worden bijgevolg niet verder onderzocht.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat verzoeker het examencijfer van 11/20 na de tweedekansexamenperiode niet inhoudelijk betwist. De interne beroepsinstantie heeft zich bijgevolg enkel gebogen over de argumenten in de marge van het examen. Verzoeker stelt dat

hij, als compensatie voor de psychologische schade die hem is toegegaan, enkel de twee onderdelen van drs. [D.P.] diende te hernemen onder toezicht van Dr. [D.]. De interne beroepsinstantie vindt geen bewijzen terug dat het gegeven dat verzoeker enkel de twee onderdelen diende te hernemen waar hij niet voor geslaagd was, voortvloeit uit het feit dat hij psychologische schade zou hebben geleden. De interne beroepsinstantie kan dit argument bijgevolg niet verder onderzoeken.

Verzoeker meldt dat zijn tweedekansexamen op een onconventionele manier werd afgenomen, maar specificeert dit argument niet verder. Indien verzoeker hiermee bedoelt dat het examen werd afgenomen in aanwezigheid van prof. [V.] als waarnemer conform artikel 77 van het OER, dan merkt de interne beroepsinstantie op dat dit conform de regelgeving is gebeurd. De interne beroepsinstantie heeft inzage gekregen in de notities van prof. [V.] zoals genoteerd tijdens het examen. Daaruit blijkt dat het examen, ondanks het feit dat de beroepsinstantie kan aannemen dat verzoeker onder grote stress stond, op een serene manier is verlopen. De interne beroepsinstantie ziet geen reden om aan de betrouwbaarheid van het examen te twijfelen.

Met betrekking tot het examencijfer van 11/20 vraagt verzoeker zich af hoe het komt dat hij met dezelfde punten geslaagd is. Ook deze grief wordt niet verder gespecificeerd, maar de interne beroepsinstantie merkt op dat de eindscoreberekening tijdens de tweedekansexamenperiode conform de studiefiche is gebeurd. De beroepsinstantie kan m.b.t. het tot stand komen van dit cijfer dan ook geen onregelmatigheid vaststellen.

Verzoeker meldt dat hij psychologische schade heeft opgelopen en dat zijn toelatingsexamen geneeskunde door deze situatie de mist is ingegaan. De interne beroepsinstantie betreurt dit negatief aanvoelen ten zeerste. In het intern beroepschrift worden echter geen voldoende concrete elementen aangereikt die de interne beroepsinstantie kunnen overtuigen dat het niet-slagen voor de toelatingsproef geneeskunde of het ervaren van psychologische schade enkel en alleen op het betwiste opleidingsonderdeel terug te voeren is.

Met betrekking tot zijn gevoel van wantrouwen t.o.v. de docenten, merkt de interne beroepsinstantie op dat verzoeker zich bij volgende examens kan beroepen op artikel 77 van het OER om een waarnemer bij mondelinge examens te vragen. De interne beroepsinstantie

verwijst verzoeker voor verdere psychologische begeleiding ook vrijblijvend door naar de studentenpsychologen van de onderwijsinstelling.

Verzoeker vraagt tenslotte om de melding op zijn puntenbriefje te wijzigen naar C151 (eerste zitting) en niet naar C152 zoals nu te lezen is. De interne beroepsinstantie stelt dat ze hier evenwel niet voor bevoegd is.

Met betrekking tot de motie van wantrouwen die verzoeker in zijn beroepschrift meedeelt, stelt de interne beroepsinstantie vast dat mevrouw [D.] verzoeker op 20 september informeerde dat de interne beroepsinstantie hiervoor niet bevoegd is.

Het intern beroep wordt onontvankelijk verklaard.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Verzoekende partij heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput.

Of de interne beroepsinstantie dit beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard, wordt hierna bij de grond van de zaak onderzocht.

V. De middelen

Verwerende partij heeft bij beslissing van 6 oktober 2016 het intern beroep onontvankelijk verklaard, omdat verzoeker geen enkel argument aanbracht tegen zijn examenresultaat uit de tweede zitting, enkel met betrekking tot zijn examenresultaat uit de eerste zitting. De Raad dient na te gaan of de beslissing van 6 oktober 2016 terecht het intern beroep onontvankelijk heeft verklaard.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de interne beroepsinstantie opmerkt dat het grotendeels gaat over een betwisting omtrent een examencijfer uit de eerste zittijd. Volgens verzoeker betwist hij niet zijn punten per onderdeel, enkel de eindberekening klopt volgens hem niet omdat deze niet conform de ECTS-fiche is gebeurd. De ECTS-fiche is volgens verzoeker een bindende overeenkomst tussen docenten en studenten en dient dus nageleefd te worden. Ook stelt verzoeker dat hij zijn persoonlijke mening heeft over de beroepstermijn van 5 dagen, zeker in zijn geval. Verzoeker ontving zijn resultaten op 30 juni en had tot 5 juli om hiertegen aangetekend in beroep te gaan. Op dat ogenblik beschikte verzoeker nog niet over enige motivering. Na klacht in te dienen zonder motivering had verzoeker nog 7 dagen de tijd om zijn klacht te motiveren (12 juli). Op deze datum beschikte verzoeker echter nog niet over voldoende bewijsmateriaal om zijn klacht te motiveren. Pas op 12 augustus is duidelijk gebleken dat Dr. [D.] de ECTS-fiche niet heeft gerespecteerd, maar een door haar aangepaste berekeningsversie heeft gebruikt. Dan is verzoeker al 31 dagen te laat en bijgevolg wordt zijn klacht onontvankelijk verklaard. Indien de ECTS-fiche was gerespecteerd, was verzoeker in eerste zittijd geslaagd. De interne beroepsinstantie beroept zich op het feit dat verzoeker op de hoogte dient te zijn van de termijn van 5 dagen. Hier kan verzoeker zich moeilijk in vinden, omdat bepaalde docenten ook duidelijk niet op de hoogte zijn van het feit dat de ECTS-fiche nageleefd dient te worden. Verzoeker geeft ook mee dat hij oorspronkelijk niet wou deelnemen aan tweede zittijd, zelfs niet gedeeltelijk. Hij heeft dit enkel gedaan op aanraden van zijn raadsman, omdat hij dan opnieuw 5 dagen tijd kreeg om een klacht in te dienen. Verzoeker heeft dit gedaan, maar zijn klacht is onontvankelijk verklaard. Verzoeker stelt ook dat de 5 dagen-regel moet herzien worden, gezien deze regel de functie van een ombudspersoon totaal overbodig maakt. Volgens verzoeker verbergen docenten zich achter deze regel, gezien ze beseffen dat het voor studenten bijna onmogelijk is om binnen deze korte termijn genoeg bewijslast te verzamelen om hun klacht te motiveren.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat verzoeker andermaal aanvangt met een aantal argumenten die het examen uit de eerste zittijd betreffen. Volgens verwerende partij zijn deze argumenten onontvankelijk, minstens ongegrond. Voor zover verzoeker bezwaren heeft tegen de korte termijn voor intern beroep betreffen zijn argumenten wetskritiek, gezien de beroepstermijn decretaal is vastgesteld. De Raad is evenwel niet bevoegd om hierover uitspraak te doen, laat staan om op die basis een laattijdig beroep tegen een examencijfer alsnog ontvankelijk te verklaren. Verzoeker was bovendien goed ingelicht over deze

beroepstermijn. Zijn puntenbriefje bevatte alle nodig informatie. Verzoeker heeft ervoor gekozen om geen intern beroep in te stellen, maar een klacht in te dienen bij de facultaire ombudspersoon. Blijkbaar heeft deze ombudspersoon hem verkeerd ingelicht over de beroepstermijn en de gevolgen van de overschrijding van deze termijn, hetgeen verwerende partij betreurt. Dit kan evenwel geen afbreuk doen aan de onontvankelijkheid van het intern beroep, voor zover dat beroep betrekking had op het examencijfer uit de eerste zitting.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij, de dag na ontvangst van zijn resultaten van tweede zitting, intern beroep heeft aangetekend tegen de beslissing genomen op 15 september, op aanraden van een advocaat en de ombudspersoon. Verzoeker zegt dat het klopt dat hij zowel bij de eerste als bij de tweede zitting geen argumenten heeft aangebracht tegen de verworven punten wegens de subjectiviteit omtrent de score-bepaling. Wel heeft hij klacht ingediend wegens het niet-naleven van de ECTS-fiche.

Verzoeker stelt dat de betrokken docenten duidelijk op de hoogte waren dat de berekening van de eindscore niet conform de ECTS-fiche was. Ze hebben deze informatie achtergehouden, zodat de 5 kalenderdagen voorbij waren en verzoeker machteloos stond. Op 30 juni ontving verzoeker zijn resultaten. Hij ging naar de feedback bij drie verschillende docenten voor vier componenten en krijgt zijn afzonderlijke scores. Hij is verbaasd dat hij op het onderdeel waarvan hij zeker was dat het goed was, een onvoldoende krijgt. Het verbale verweer van de betrokken docent, drs. [D.P.] vertoonde weinig of geen samenhang. De verantwoordelijke ombudspersoon, noch zijn vervanger waren op dat ogenblik beschikbaar. Op 30 juni stuurt verzoeker een e-mail naar de ombudspersoon, prof. [V.H.] en op 1 juli wordt hij gehoord. Inmiddels is drs. [D.P.] naar een congres in het buitenland en niet bereikbaar, nadien is het al weekend. De verantwoordelijke voor drs. [D.P.], dr. [D.], wordt gecontacteerd, maar men wacht liever tot drs. [D.P.] erbij is. Dan is 5 juli reeds voorbij en is het te laat om een klacht in te dienen. Stel dat verzoeker op 5 juli wél aangetekend een klacht had ingediend, dan kon hij dit op dat ogenblik niet motiveren. De mogelijkheid bestond wel om binnen 7 kalenderdagen zijn klacht te motiveren, zoniet werd deze ook onontvankelijk verklaard. Verzoeker had tus tot 12 juli de tijd om een gegronde reden en voldoende bewijslast te vinden om zijn klacht te motiveren. Op 12 augustus werd verzoeker via de ombudspersoon, prof [V.H.], meegedeeld dat de betrokken docenten toegaven dat de ECTS-fiche niet gevolgd was. Als compensatie kreeg verzoeker de gunst om enkel de twee componenten van drs. [D.P.] in tweede zitting af te leggen, gebruik makend van artikel 77

OER. Verzoeker stelt dat verwerende partij zich verbergt achter de vermelding dat het puntenbriefje de nodige informatie zou bevatten. Zowel verzoeker als de ombudspersoon hadden daaromtrent evenwel een foutieve interpretatie. Verzoeker blijft bij zijn standpunt dat het niet-naleven van de ECTS-fiche volledig buiten de regelgeving omtrent de 5-dagentermijn staat en dat deze niet kan aangewend worden voor wantoestanden m.b.t. het niet-naleven van eigen regels (deze zijn volgens verzoeker ook wettelijk bindend). Verzoeker geeft ook mee dat de 5-dagenregel volgens hem grondig herbekeken moet worden, ook al is dit een decretaal gegeven.

Beoordeling

De Raad onderzoekt vooreerst of de interne beroepsinstantie het beroep terecht als onontvankelijk heeft beschouwd en onderzoekt in hoeverre de door verzoeker ingeroepen middelen in huidig extern beroep ontvankelijk, dan wel gegrond zijn.

De Raad stelt samenvattend vast dat verzoeker de volgende concrete grieven inroept:

- De eindberekening van de punten die in de eerste zitting werden gegeven is niet conform de ECTS-fiche gebeurd;
- De toepassing van de 5-dagen regel (termijn om intern beroep in te stellen) is niet redelijk en maakt de functie van de ombudsman overbodig;
- Hij heeft financiële en morele schade opgelopen als gevolg van het later slagen na de tweede zitting (onder meer de kans die hij heeft verloren om zich te concentreren op het toelatingsexamen Arts en Tandarts). Ter compensatie van deze psychologische schade werd hij voor het herexamen vrijgesteld van twee onderdelen;
- Hij wil een motie van wantrouwen indienen tegen de betrokken docenten.

De Raad kan vooreerst niet anders dan met verweerder vaststellen dat de concrete middelen die verzoeker inroept ten aanzien van de eindberekening van het examen van de eerste zitting niet ontvankelijk in het kader van het intern en huidig extern beroep kunnen ingeroepen worden. De vervaltermijn van vijf kalenderdagen, ingaand na de proclamatie van de resultaten van de eerste zitting, is verstreken. De Raad stelt bovendien vast op basis van het dossier dat op het puntenbriefje de modaliteiten van het intern beroep correct werden vermeld en verzoeker derhalve op de hoogte was van deze korte vervaltermijn. Verzoeker diende alleszins een bewarend intern beroep in te stellen, dat in voorkomend geval kon worden

aangevuld in de loop van de interne beroepsprocedure op basis van nieuwe gegevens die hem pas later bekend werden.

Ter bescherming van de student heeft de decreetgever expliciet vermeld dat het Openbaarheidsdecreet³ ook van toepassing is op de relatie instelling en student. Als de beroepsmodaliteiten niet correct op het document zelf (puntenrapport of studievoortgangsbeslissing) zijn opgenomen, neemt de beroepstermijn geen aanvang. Ook de relatief korte termijnen werden ingesteld omdat het belangrijk is voor de student dat snel een besluit wordt genomen in een geschil, zodat de student zijn studie kan vervolgen en zo nodig nog kan participeren aan een tweede zitting of een nieuwe inschrijving kan nemen in het volgende academiejaar.

De Raad betreurt het dat verzoeker door de ombudsman niet bijkomend nauwgezet op de hoogte is gebracht van deze vervaltermijn en de noodzaak om alleszins een bewarend beroep in te stellen, maar dit betreft geen verschoningsgrond voor het niet indienen van een regelmatig intern beroep, dat op straffe van onontvankelijkheid vooreerst dient uitgeput te worden (artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs).

De algemene kritiek die verzoeker verwoordt omtrent het instellen van intern beroep binnen deze zeer korte vervaltermijn betreft geen studievoortgangsbeslissing waarover de Raad dient uitspraak te doen.

De Raad stelt ook vast dat verzoeker inmiddels een nieuw examen heeft afgelegd en hierover opnieuw is beoordeeld en conform de berekening in de ECTS-fiche geslaagd is verklaard. Deze examenbeslissing vervangt de eerder genomen examenbeslissing, waardoor deze uit de rechtsorde is verdwenen en niet langer het voorwerp kan uitmaken van een vernietiging in de huidige procedure.

Het middel is ongegrond.

Wat de grief van verzoeker betreft ten aanzien van het examen uit de tweede zitting, met name dat hij omwille van psychologische schade van twee onderdelen werd vrijgesteld, moet de Raad verweerder opnieuw bijtreden. Daargelaten het feit dat de Raad niet goed inziet waartoe

³ Artikel 35 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur

dit middel kan leiden in een procedure voor deze Raad, onderbouwt verzoeker deze stelling met geen enkel bewijs. Het betreft eerder een aanvoelen op basis waarvan in geen geval een erkenning van de schadeberokkening door verweerder kan afgeleid worden. Ingeval verzoeker hiermee wenst aan te tonen dat hij geen eerlijk examen heeft gehad in de tweede zitting, stelt de Raad vast dat verzoeker zich akkoord heeft verklaard om slechts twee delen van het examen af te leggen en vervolgens geslaagd is verklaard volgens een correcte toepassing van de eindberekening in de ECTS- fiche. Dit betwist verzoeker niet.

In zijn beroepschrift ontbreekt enige duiding om deze bewering te staven. Verzoeker concretiseert ook niet waarin precies zijn benadeling ligt. Verzoeker brengt verder evenmin concrete bewijzen aan om aan de betrouwbaarheid van het toegekende cijfer te twijfelen.

Het middel is niet gegrond.

Verzoeker geeft tot slot aan dat hij een wrang gevoel heeft bij heel dit verloop en de feedback die hem werd gegeven. Ook deze loutere bewering kan niet leiden tot een vernietiging van het toegekende cijfer. Uit het beroepschrift leidt de Raad af dat verzoeker *in fine* geen vernietiging beoogt, maar eerder een schadevergoeding voor de onterechte financiële schade en het psychologische leed dat hem is berokkend door in eerste instantie tijdens de eerste zitting niet correct de eindberekening door te voeren en anderzijds door verzoeker niet op een correcte manier te begeleiden tijdens het intern beroep en onfair te behandelen gedurende de tweede zitting. De Raad is niet bevoegd om zich eventueel uit te spreken over een schadevergoeding. In dat opzicht is dit middel niet ontvankelijk.

De Raad betreurt ten zeerste de gang van zaken en heeft zeker begrip voor de situatie van verzoeker, die zich sterk onheus behandeld voelt. Binnen de huidige grenzen van zijn bevoegdheid en herstel mogelijkheden kan de Raad evenwel niet tussenkomen in dit geschil.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 30 november 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Piet Versweyveld	bijzitter
Jan Geens	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.377 van 1 december 2016 in de zaak 2016/554

In zake: Sander CLEIREN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 november 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Manon Lafere, die verschijnt voor de verzoekende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Fysica’.

Verzoeker wordt de verdere inschrijving in deze opleiding geweigerd voor het academiejaar 2016-2017.

Verzoekende partij stelde op datum van 21 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 oktober 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt dat ze in het beroep, noch in de mondelinge toelichting argumenten zag die rechtvaardigen om de blokkering op te heffen. Ze stelt vast dat de student, ondanks het uitdrukkelijke verbod om mastervakken op te nemen, onder welke vorm ook, de managementsvakken bleef volgen en bleef deelnemen aan de permanente evaluatie, zij het zonder officiële inschrijving. Volgens haar geeft dit aan dat de student op dat moment nog steeds foute prioriteiten legde.

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat het feit dat de student, na het gesprek met alle begeleiders (promotor, begeleidende doctoraatsstudent en begeleider academisch Nederlands), de draad niet terug heeft opgepikt, bewijst dat hij te weinig zijn eigen verantwoordelijkheid heeft genomen om de struikelblokken aan te pakken. Zij wijst hiervoor ook op het feit dat de student in de periode die restte geen vooruitgang heeft geboekt, geen contact heeft opgenomen met de promotor en/of de begeleidende doctoraatsstudent, en dat hij dus nog steeds op hetzelfde punt staat als december 2015.

De interne beroepsinstantie erkent dat de student inspanningen levert om zich te laten begeleiden omwille van zijn uitstelgedrag, dat hij de uren van zijn studentenjob terugschroeft en dat hij geen studentenmandaten meer opneemt, maar zij vindt dat deze initiatieven te laat komen. Ze stelt dat de student deze zaken aan het begin van academiejaar 2015-2016 had moeten doen. Ze wijst er bovendien op dat bij de opheffing van de blokkering in 2015-2016 expliciet werd meegedeeld dat dit de laatste kans was.

De interne beroepsinstantie beslist de blokkering te behouden. Ze geeft wel nog mee dat de student volgens de regelgeving in 2017-2018 opnieuw kan inschrijven in de bachelor Fysica om het traject dan af te werken. Ze merkt evenwel op dat als hij dat zou doen, hij zich er van

bewust moet zijn dat hij opnieuw een promotor en onderwerp zal moeten zoeken, vermits het onderzoek in het huidige onderwerp tegen dan mogelijk niet meer relevant is.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 5 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de beslissing op 5 oktober 2016 aan verzoeker werd gecommuniceerd, en dat hij op die dag tevens kennisnam van de beslissing. Zij verwijst hiervoor naar de leesbevestiging van het hotmailadres van verzoeker (zie bijlage 2 van verwerende partij). Verwerende partij geeft wel toe dat zij dit e-mailadres in de communicatie niet heeft gebruikt. Zij heeft daarnaast ook nog een leesbevestiging van het studentenmailadres van verzoeker van 10 oktober 2016.

In zijn *wederantwoordnota* gaat verzoeker hier niet verder op in.

Beoordeling

Artikel II. 294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een beroep bij de Raad – sinds de inwerkingtreding van de wijziging aan deze bepaling op 1 oktober 2016 – wordt ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de beslissing op intern beroep. *In casu* werd de beslissing op intern beroep verstuurd via e-mail op 5 oktober 2016. Bijgevolg begint de beroepstermijn voor de Raad te lopen op 6 oktober 2016, om uiterlijk op 12 oktober 2016 te verstrijken. Het postmerk op de aangetekende zending houdende het verzoekschrift aan de Raad draagt als datum 12 oktober 2016. Het beroep bij de Raad werd bijgevolg tijdig ingesteld.

Het beroep is ontvankelijk *ratione temporis*.

De Raad wijst er ten overvloede op dat uit artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet volgt dat de beroepstermijn voor een voor beroep vatbare beslissing slechts begint te lopen wanneer op

die beslissing of de individuele kennisgeving ervan de beroepsmogelijkheden en de modaliteiten voor het beroep zijn vermeld. De Raad stelt vast dat de e-mail van 5 oktober 2016 houdende de kennisgeving van de beslissing van de interne beroepsinstantie weliswaar de beroepsmogelijkheid en de –modaliteiten vermeldt, maar dat deze niet correct zijn. De Raad leest er immers het volgende: *“Je moet dit verzoekschrift indienen binnen een vervaltermijn van vijf kalenderdagen, die ingaat de dag na die van de kennisname van de beslissing van de interne beroepsprocedure.”*. Zoals hoger gesteld, is deze bepaling recent gewijzigd. Sinds 1 oktober 2016 bedraagt de vervaltermijn zeven kalenderdagen en gaat deze in de dag na die van kennisgeving van de interne beroepsbeslissing. Vermits de beroepsmodaliteiten niet op regelmatige wijze aan verzoeker ter kennis zijn gebracht, heeft dit overeenkomstig artikel 35 Openbaarheidsdecreet tot gevolg dat de termijn om het extern beroep in te stellen pas begint te lopen vier maanden na de kennisgeving van de beslissing.

Het beroep dat bij de Raad werd ingesteld werd hoe dan ook tijdig ingesteld.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoeker beroept zich in een eerste middel op de schending van de motiveringsplicht, het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vast dat in de bestreden beslissing wordt vermeld dat hij, ondanks een uitdrukkelijk verbod om mastervakken op te nemen, onder welke vorm ook, de managementsvakken bleef volgen en bleef deelnemen aan de permanente evaluatie, zij het zonder officiële inschrijving. Volgens hem is deze bewering totaal het tegenovergestelde van het advies dat verzoeker van de studietrajectbegeleider, [P.C.], heeft gekregen. [P.C.] zei hem immers dat wie zijn bachelorjaar in het combinatiejaar niet afwerkt, het daaropvolgende jaar normaal gezien geen toelating meer krijgt om te combineren, maar dat ze dat voor hem hebben laten passeren. Verzoeker merkt op dat hij door deze tegenstrijdigheid niet in staat is geweest om in redelijke mate de gevolgen van zijn handeling te voorzien.

In haar *antwoordnota* stipt verwerende partij aan dat de toenmalige studietrajectbegeleider voor de faculteit Wetenschappen sinds 1/9/2015 een andere functie bekleedt, en dat zijn

functie door iemand anders is overgenomen. Ze benadrukt bovendien dat de studietrajectbegeleider als adviserend lid deel uitmaakt van de studievoortgangsc commissie van de faculteit Wetenschappen, en dat hij bijgevolg niet beslissingsgerechtigd is.

Verder stelt verwerende partij dat verzoeker op 14 oktober 2015 in kennis werd gesteld van de beslissing van de studievoortgangsc commissie. Volgens haar is in deze beslissing expliciet geformuleerd dat verzoeker geen mastervakken mocht opnemen, ook niet onder creditcontract. Verwerende partij merkt op dat deze beslissing op 26 oktober 2015 opnieuw aan verzoeker werd meegedeeld, vermits hij via een andere faculteit mastervakken onder creditcontract probeerde op te nemen.

In zijn *wederantwoordnota* gaat verzoeker hier niet verder op in.

B. Tweede middel

Verzoeker beroept zich in een tweede middel op de schending van de motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de beslissing is gebaseerd op foutieve motieven. Zo werd hem niet uitdrukkelijk verboden om mastervakken op te nemen, aangezien zijn studietrajectbegeleider zei dat deze maatregel niet op hem van toepassing was. Ook wordt onterecht opgemerkt dat hij geen inspanning zou hebben gedaan om zijn problemen aan te pakken. Verzoeker stipt aan dat “de struikelblokken” bij de bachelorproef er nogal wat waren. Hij merkt op dat deze problemen niet allemaal door hem zijn ontstaan. Zo was er de combinatie van twee thesissen, die dan is teruggeschroefd naar één thesis, en was er een slechte begeleiding door de copromotoren. Volgens hem kwam de eerste namelijk niet uit de richting Fysica en had hij nog nooit een fysica bachelorstudent begeleid. Verzoeker is ook van mening dat hij zijn problemen wel degelijk heeft aangepakt. Hij heeft immers hulp gezocht bij monitoraat op maat en hij volgt sessies voor het uitstelgedrag.

Verzoeker stelt verder dat het opnieuw opnemen van zijn bachelorproef volledig anders ligt dan een vak enkele jaren opnieuw opnemen, vermits hij voor zijn bachelorproef elk jaar quasi van nul opnieuw moest beginnen. Volgens hem bestond een bijkomende valkuil erin dat als

hij zelf merkte dat hij vastzat, hij zijn schroom niet kon overwinnen om toch bij de promotor langs te gaan, vermits hij zich ervoor schaamde dat hij niets kon voorleggen. Verzoeker stipt aan dat zijn copromotor in december vroegtijdig is bevallen en dat hij in de kerstvakantie en in januari heel veel heeft gewerkt op zijn studentenjob om te kunnen rondkomen. Verzoeker merkt overigens op dat wordt erkend dat hij initiatieven heeft genomen. Volgens hem tonen deze initiatieven aan dat er een kentering heeft plaatsgevonden en dat dezelfde problemen zich niet zullen herhalen. Hij is van mening dat hij hierdoor tegemoet komt aan de essentie van de bezorgdheden bij een weigering, namelijk de onmogelijkheid dat de student ooit zal kunnen slagen.

Verzoeker wijst er vervolgens op dat de procedure aan het einde van academiejaar 2014-2015 via de heer [P.C.] is verlopen, en niet via de studievoortgangscommissie. Volgens hem was de blokkering toen bovendien deels een gevolg van de combinatie van bachelor- en mastervakken. Verzoeker merkt op dat hij weer veel mastervakken heeft gehaald, omdat hij daartoe de kans kreeg. Hij wijst erop dat hij zich er het eerste combinatiejaar niet van bewust was dat de 60%-regel enkel op bachelorvakken geldig was, en dat hij de twee jaar nadien nog een beperkt aantal bachelorvakken moest doen, waarbij de thesissen meer dan 60% uitmaakten van het geheel. Verzoeker stelt dat verwerende partij heeft toegegeven dat het tweede combinatiejaar een fout was van haar zijde, waarvan hij niet op de hoogte was. Hij is van mening dat hij hierdoor mastervakken aan het halen was, zonder zich bewust te zijn van wat hem boven het hoofd hing. Verzoeker wijst er ten slotte op dat hij dat jaar ook de masterstage, alsook een ander mastervak succesvol heeft afgerond in tweede zit, waardoor vakken voor de bachelorstudiepunten werden gehypothekeerd. Het verschuiven van de stageperiode voor de masterstage was volgens hem wel een element dat buiten zijn wil plaatsvond.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoeker tweemaal duidelijk en expliciet op het verbod om mastervakken op te nemen is gewezen. Daarnaast merkt ze op dat de studievoortgangscommissie niet beweert dat verzoeker niets heeft gedaan, maar wel dat hij onvoldoende zijn verantwoordelijkheid heeft genomen om zijn struikelblokken aan te pakken. Zo wordt de inspanning die geleverd is geweest omtrent de problematiek rond schrijven, samen met de mensen van Monitoraat op Maat (Academisch Nederlands), erkend en wordt vastgesteld dat verzoeker een afspraak heeft gemaakt bij een studentenbegeleider om na te gaan hoe o.a. zijn uitstelgedrag aan te pakken.

Vervolgens verduidelijkt verwerende partij dat de onderwijscommissie Fysica besliste om het curriculum te hervormen in de loop van de periode waarin verzoeker zijn bachelor Fysica volgde. Eén van de hervormingen was dat de oorspronkelijke twee bachelorproeven (i.e. een experimentele en een theoretische bachelorproef, elk 6 studiepunten waard) werden omgevormd naar één bachelorproef ter waarde van 9 studiepunten. Verwerende partij stelt dat, vermits de studievoortgangscommissie op de hoogte was van de problematiek van verzoeker omtrent deze bachelorproeven, ze in het voordeel van de student oordeelde om hem te laten deelnemen aan het nieuwe systeem.

Verder benadrukt verwerende partij dat de laatste bachelorproef (9 studiepunten) werd begeleid door een docent die al minstens zes jaar fungeert als docent binnen de opleiding Fysica. Daarbij was er een copromotor aangesteld, namelijk een doctoraatsstudente die zelf aan de Universiteit Antwerpen haar bachelor- en masterdiploma in de Fysica behaalde. Zodoende kan haar niet worden verweten geen ervaring te hebben met wat het opzet van zo'n bachelorproef Fysica inhoudt. Verwerende partij wijst erop dat verzoeker op 9/11/2015 een gedetailleerde planning doorkreeg om zijn bachelorproef afgewerkt te krijgen. Hij werd in die communicatie ook aangemaand om zich daar strikt aan te houden. Volgens verwerende partij werd verzoeker bovendien af en toe zelf gecontacteerd door zowel de copromotor als de studietrajectbegeleider, om hem de kans te geven toch langs te komen. Verzoeker reageerde daarop echter niet of erg laat. Verwerende partij stelt ook dat reeds in oktober aan verzoeker werd meegedeeld dat de copromotor rond december zou thuisblijven omwille van zwangerschapsrust.

Daarnaast is verwerende partij van oordeel dat de kentering die pas nu zichtbaar is, zich al in de loop van 2015-2016 had moeten manifesteren. In de loop van academiejaar 2015-2016 is er overigens geen enkel signaal geweest dat overtuigt dat de problemen die zich nu stellen, zich niet opnieuw zouden stellen. Ze benadrukt dat het systeem van studievoortgangsbewaking in het leven is geroepen om ervoor te zorgen dat studenten zo vlot mogelijk vorderen in hun studies, en niet alleen om zij die geen slaagkansen hebben tijdig te blokkeren.

Wat de procedure aan het einde van academiejaar 2014-2015 betreft, stelt verwerende partij dat dit inderdaad niet als officiële beroepsprocedure is behandeld. De toelating tot inschrijving

werd wel als gunst toegestaan in de studievoortgangscommissie Fysica op 8 oktober 2015. Deze beslissing werd aan de student gericht op 14 oktober 2015 en op 26 oktober 2015. Verwerende partij benadrukt dat de functie van studietrajectbegeleiding raadgevend is, zodat een advies van de studietrajectbegeleider niet door de stemgerechtigde leden van de studievoortgangscommissie moet worden gevolgd.

Verwerende partij erkent ook dat de weigering tot inschrijving in september 2015 deels een gevolg was van de combinatie van de bachelor- en de masteropleiding. Volgens haar was dit precies de reden waarom op 8 oktober 2015 werd beslist deze combinatie niet meer toe te laten. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker tijdens het eerste combinatiejaar inderdaad vakken heeft gehaald, maar dat hij tijdens het tweede combinatiejaar slechts voor drie vakken een credit heeft behaald. Volgens haar was verzoeker bovendien op de hoogte van de geldende reglementen, zelfs tijdens het eerste combinatiejaar. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker tot tweemaal toe de kans kreeg om de bachelor Fysica met de master Fysica te combineren, maar dat een derde combinatietraject werd geweigerd, vermits werd vastgesteld dat het behalen van het bachelordiploma een probleem kon vormen.

Verder wijst verwerende partij erop dat uit het stuk 3 dat verzoeker aanlevert, blijkt dat hij reeds midden academiejaar 2014-2015 op de hoogte was van het feit dat de studievoortgangsbewaking enkel geldt voor het bachelortraject en dat de kans bestaat dat hij zijn mastertraject niet verder mag afwerken omdat zijn inschrijving wordt geblokkeerd bij een studiesucces van minder dan 50%. Verwerende partij stelt dat verzoeker op dat moment zijn prioriteiten had kunnen herschikken en alles op alles had kunnen zetten om het bachelortraject af te werken. Ze stelt evenwel vast dat verzoeker foute prioriteiten bleef leggen, aangezien hij ervoor koos om zijn masterstage in tweede zit af te werken.

Verwerende partij merkt ten slotte op dat zij de voorbije jaren begrip heeft getoond en verzoeker kansen heeft willen geven om zijn studievoortgang zo weinig mogelijk te belemmeren. Volgens haar toont het afgelegde traject aan dat de geboden kansen niet voldoende gegrepen zijn. Zo heeft verzoeker zowel in zijn bachelor- als mastertraject niet alle examenkansen benut die de faculteit hem aanbood.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat wanneer hij van de studietrajectbegeleider te horen kreeg dat hij de aangetekende brief betreffende een blokkering maar gewoon moest

negeren, hij hierop vertrouwde. Hij stelt dat wanneer een studietrajectbegeleider advies geeft aan een student, deze dit mag aannemen en mag volgen. Verzoeker benadrukt dat de gesprekken met [P.C.] overigens zeer goed verliepen. Zo kon hij heel zijn verhaal en situatie uitleggen, waarna de heer [P.C.] meedeelde dat hij ervoor ging zorgen dat hij de vakken gewoon kon blijven volgen en de mastervakken m.b.t. management sowieso kon volgen.

Daarnaast wil verzoeker nog enige verduidelijking omtrent de promotoren verschaffen. Hij stipt aan dat de slechte begeleiding van de copromotoren geen betrekking heeft op de laatste begeleiding. De laatste promotoren zijn inderdaad zeer goed. Volgens hem hebben de vorige promotoren hem slecht begeleid, waardoor hij geen eerlijke tweede kans heeft gekregen om zijn Bachelorproef af te leggen. Hij is van mening dat wanneer hij twee eerlijke examenkansen had gekregen, er mogelijks geen sprake was geweest van enige blokkering.

Ten slotte benadrukt verzoeker dat er in de loop van het afgelopen jaar vele afspraken met Monitoraat op Maat zijn geweest, vooral voor zijn schrijfproblemen. Er werd, samen met [P.C.] ook een plan uitgewerkt, zodat verzoeker hierop kon werken. Hij stelt dat de problemen in positieve zin zijn geëvolueerd, maar dat er later nog problemen zijn gerezen en dat zijn uitstelgedrag toen aan het licht kwam. Hij merkt op dat deze problemen bij de dienst studieadvies en studentenbegeleiding worden aangepakt. Volgens verzoeker heeft de studievoortgangsc commissie dan ook geen reden om niet overtuigd te zijn van de aanpak van zijn problemen.

Beoordeling van beide middelen samen

Verzoeker beroept zich in essentie op de onredelijkheid van de studievoortgangsbeslissing waarbij hij voor het academiejaar 2016-2017 geweigerd wordt om in te schrijven in de bacheloropleiding Fysica.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is

gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een studievoortgangsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).⁴ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Nieuw, door de wijziging bij OD XXV, is dat de grens wordt verlegd van 50% naar 60% en dat voorliggende bepaling instellingsoverschrijdend kan werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

⁴ **Art. II.246. §1:** “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

3° indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

4° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijks zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoeker sinds het academiejaar 2010-2011 ingeschreven was in de bacheloropleiding 'Fysica'. Hij combineerde tijdens de academiejaren 2013-2014 en 2014-2015 zijn bachelortraject met het mastertraject. Het academiejaar 2014-2015 kreeg hij hiertoe uitzonderlijk alsnog een toestemming. Uit de antwoordnota van verwerende partij blijkt dat verzoeker in het bachelortraject op dit ogenblik 165SP van de nodige 180SP heeft afgewerkt, wat neerkomt op 91%. In het mastertraject heeft hij 52SP van de nodige 120SP afgewerkt, zijnde 43%.

Op grond van artikel 23.1 van het Onderwijs- en Examenreglement 2014-2015 en 2015-2016 (zie bijlage 3 van verzoeker) werd verzoeker wegens het niet behalen van de studie-efficiëntie van 60% onder studievoortgangsbewaking geplaatst. Op het einde van het academiejaar 2014-2015 werd hij voor de eerste maal geblokkeerd (hij behaalde toen geen enkel studiepunt van het bachelorprogramma), maar hij kreeg uitzonderlijk opnieuw de mogelijkheid om te starten. Deze toelating kreeg verzoeker wel met het uitdrukkelijk verbod om nog vakken uit het masterprogramma op te nemen. (zie bijlage 3 van verwerende partij) In het academiejaar 2015-2016 werd de bachelorproef omgevormd en omvatte deze 9 studiepunten. Verzoeker diende deze opnieuw af te leggen. Hij schreef zich in het academiejaar 2015-2016 in totaal in voor 18 studiepunten, maar hij behaalde slechts drie studiepunten. (zie bijlage 1 van verwerende partij) De Raad stelt vast dat verzoeker conform artikel 23 van het OER werd geweigerd voor het academiejaar 2016-2017, vermits hij niet voldeed aan de opgelegde bindende voorwaarde. Hij behaalde immers, opnieuw, geen 60% van de opgenomen studiepunten uit het bachelorprogramma.

Verzoeker heeft *in casu* de reglementair opgelegde bindende voorwaarden niet aangevochten waardoor deze in principe een definitief karakter hebben gekregen. *Prima facie* kon verwerende partij verzoeker een volgende inschrijving in de bacheloropleiding fysica in het

academiejaar 2016-2017 weigeren, vermits verzoeker niet voldeed aan deze opgelegde voorwaarde. De Raad is op basis van het dossier van oordeel dat verwerende partij conform het decreet en haar OER heeft gehandeld. Zij heeft verzoeker ook op een voldoende zorgvuldige manier op de hoogte gebracht van zijn studievoortgangssituatie (zie verder).

De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving als gevolg van het niet voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarden, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoeker niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij deze aangebrachte persoonlijke omstandigheden in het kader van het intern beroep heeft onderzocht en dat zij heeft geoordeeld dat deze niet voldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien.

De Raad stelt – samenvattend – vast dat verzoeker reeds was ingeschreven sinds het academiejaar 2010-2011 in de bacheloropleiding Fysica. Voor de bachelorproef was hij reeds viermaal ingeschreven, maar deze diende hij telkens niet in (code AFW op puntenrapport). Dit is een vrij lang traject, maar verzoeker engageerde zich voor tal van extra-curriculaire mandaten en hij combineerde zijn studie ook met een studentenjob, wat dit ongetwijfeld ten dele kan verklaren. De Raad stelt ook vast dat verzoeker slechts gedurende één jaar wordt geblokkeerd om zijn studie verder te zetten. In de bestreden beslissing wordt expliciet opgenomen dat hij in het academiejaar 2017-2018 opnieuw kan inschrijven om zijn traject verder af te werken. Wel zal hij dan opnieuw een promotor moeten zoeken, gezien het onderzoek in zijn huidige onderwerp tegen dan mogelijk niet meer relevant is.

De Raad kan niet anders dan vaststellen dat verwerende partij gedurende meerdere jaren veel begrip heeft getoond en verzoeker ruime kansen heeft gegeven om zijn studievoortgang vlot verder te zetten. Hij kreeg zelfs de uitzonderlijke toestemming om opnieuw het bachelortraject met het mastertraject te combineren in het academiejaar 2014-2015. De Raad stelt ook vast dat verzoeker meerdere malen uitdrukkelijk is gewezen op het risico dat hij kan lopen ingeval hij niet slaagt voor de bachelorvakken. Uit het bijgevoegde mailverkeer blijkt

bovendien dat ook expliciet werd gesteld dat de studie-efficiëntie enkel op de bachelorvakken wordt berekend. Ondanks het uitdrukkelijk verbod (zie toegevoegde mails van 14 oktober 2015 en 26 oktober 2015; zijnde bijlagen 3 en 4 van verwerende partij) om nog deel te nemen aan de mastervakken, bleef verzoeker zich inzetten voor een groepswerk en enkele managementvakken uit de master, waarvoor hij niet langer officieel ingeschreven was. Verzoeker kan geen enkele overtuigende verklaring geven waarom hij het academiejaar 2015-2016 niet een beperkt studieprogramma van 18 studiepunten succesvol heeft kunnen afwerken. De combinatie met de masterstage de afgelopen academiejaren en andere activiteiten, alsook de studentenjob zijn elementen die verzoeker in grote mate aan zichzelf heeft te danken. Ook het feit dat hij naar eigen zeggen niet goed werd begeleid het afgelopen academiejaar bij het afleggen van de bachelorproef overtuigt de Raad niet (zie e-mails van 9 en 11 november 2015 waarin een planning werd afgesproken en de e-mails van 31 maart en 5 april 2016 waaruit blijkt dat verzoeker herhaaldelijk op afspraak kon komen en aangemaand werd om verder werk te maken van zijn bachelorproef). Ook kreeg hij extra begeleiding van een copromotor (een doctoraatsstudente) toegewezen, wat verzoeker ook niet ontkent (stukken 5, 6 en 7 van verwerende partij). Verzoeker neemt telkens opnieuw teveel hooi op zijn vork en stelt niet de juiste prioriteiten. Dit verschoont in geen geval het herhaaldelijke falen voor de bachelorproef, waarbij hij naar behoren werd begeleid.

De Raad stelt met verwerende partij vast dat verzoeker naar het einde van het academiejaar 2015-2016 toe wel geleidelijk stappen heeft ondernomen om zich te herpakken (verminderde studentenjob; stoppen met studentenmandaten; psychologische begeleiding; opleiding schrijfbegeleiding academisch Nederlands), wat zeker positief is. Verzoeker heeft echter geen voldoende studievoortgang aangetoond in zijn bachelortraject en heeft zich nog steeds niet ten volle ingezet voor zijn bachelorproef. Verzoeker is wel van goede wil, maar brengt geen uitzonderlijke omstandigheden aan die dit herhaaldelijk falen kunnen verantwoorden.

Verzoeker toont naar het oordeel van de Raad onvoldoende aan dat de situatie waarin hij verkeerde, het niet slagen voor de bindende voorwaarden in voldoende mate heeft verschoond, zodat het de Raad niet onredelijk voorkomt dat verzoeker een verdere inschrijving in het studieprogramma voor één academiejaar wordt geweigerd, in afwachting van het aanpakken van zijn problemen en met het oog op het zich bezinnen over waar hij zijn prioriteiten moet stellen ingeval hij zijn traject in de opleiding Fysica verder tot een goed einde wenst te brengen.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 1 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Zitting van 23 november 2016

Arrest nr. 3.413 van 14 december 2016 in de zaak 2016/525

In zake: Sigourney WILLEMSSENS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Quinten Matsijslei 34
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2016 waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 november 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Evi Van Rossem en mevrouw Livia Moreau, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Bij beschikking nr. 2016/II/003 van 6 december 2016 wordt verzoekende partij om een kopie van de enveloppe met de barcode, en verwerende partij om het bewijs van aangetekende zending waarmee de beslissing op intern beroep werd betekend, gevraagd. Zowel verzoekende als verwerende partij krijgen tevens de mogelijkheid een aanvullende nota betreffende de tijdigheid van het beroep in te dienen.

Na ontvangst van de kopie van de enveloppe en het bewijs van aangetekende zending waarmee de beslissing op intern beroep werd betekend, heeft geen van de partijen een aanvullende nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Evi Van Rossem, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Muzisch werken 5-6’ bekommt verzoekende partij een examencijfer van 7/20. Zij wordt niet gedelibereerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 29 september 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepscommissie stelt vast dat de evaluatie conform de bepalingen van de ECTS-fiche 2015-2016 voor dit opleidingsonderdeel is gebeurd, dat het cursusmateriaal uit een reader van verschillende documenten bestaat, dat dit materiaal ter beschikking staat op Blackboard, dat op de studiewijzer die op Blackboard stond werd vermeld dat deze betrekking

had op academiejaar 2014-2015 en dat de student nooit specifiek aan de lectoren heeft gesignaleerd dat ze geen of onvoldoende materiaal ter beschikking had. Ze benadrukt dat het opleidingsonderdeel Muzisch werken geen op zich staand opleidingsonderdeel is, maar deel uitmaakt van een verticale leerlijn en dus doorheen de opleiding verder bouwt op competenties die tijdens de voorgaande jaren in diverse andere opleidingsonderdelen werden ontwikkeld. De interne beroepscommissie is ook van oordeel dat in dit opleidingsonderdeel andere competenties dan tijdens de stage worden getoetst (nl. onder andere inzichten over het muzische schema, het muzisch handelen en functioneren), zodat het slagen voor andere opleidingsonderdelen van hetzelfde opleidingsjaar geen garantie biedt op slagen voor Muzisch Werken 5-6.

Verder merkt de interne beroepscommissie op dat de toelichting over de opdracht/begeleiding duidelijk is en dat de opdracht tijdig werd gecommuniceerd via Blackboard. De interne beroepscommissie stipt aan dat de lectoren op 7 juli 2016 een infomoment hebben georganiseerd als voorbereiding op de tweede examenperiode. De betrokken studente was hierop evenwel niet aanwezig, terwijl dit haar de mogelijkheid had gegeven om gerichter bepaalde werkpunten bij te sturen en feedback te vragen. Volgens de interne beroepscommissie was er bovendien voldoende ruimte tot het stellen van vragen tijdens de contactmomenten van dit opleidingsonderdeel tijdens het academiejaar. Daarnaast stelt de interne beroepscommissie ook dat er voorbeelden aan studenten werden gegeven en dat er workshops werden gepland, waaraan de studente slechts één keer heeft deelgenomen, hoewel de data van deze momenten op voorhand werden gecommuniceerd. De interne beroepscommissie stelt nog vast dat de student op geen enkel ogenblik heeft gevraagd om extra begeleiding te voorzien.

Vervolgens wijst de interne beroepscommissie erop dat de opdracht steeds wordt uitgevoerd in kleuterscholen, waar per definitie een diversiteit is in leeftijd en er dus ook peuters in de klas kunnen zitten. Ze stelt vast dat de opleiding niettemin in januari 2016 per mail aan de studenten specifieke richtlijnen heeft verspreid met betrekking tot de uitvoering van de opdracht bij peuters en jonge kleuters. Deze informatie werd overigens ook op Blackboard vermeld. De interne beroepscommissie is daarnaast van oordeel dat er voldoende bronnenmateriaal door de lectoren werd aangeleverd. Zo werd tijdens de coaching- en begeleidingsmomenten uitvoerig gebruik gemaakt en verwezen naar o.a. het handboek van [K.C.]. De interne beroepscommissie wijst er ook nog op dat de lectoren haar map toch

digitaal hebben bekeken, ondanks het feit dat zij geen schriftelijke weerslag van haar map heeft afgegeven. Volgens haar werd de inhoud van de USB-stick bij afgifte ook onmiddellijk gekopieerd en bleek deze toen reeds onvolledig, zodat het argument met betrekking tot de ‘gewijzigde’ USB-stick niet kan worden aanvaard. Tenslotte stipt de interne beroepsinstantie aan dat uit het dossier blijkt dat er consequent op mails van betrokken studente werd geantwoord door de titularis, behalve uiteraard tijdens de vakantieperiode.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van – zo blijkt uit het dossier – 28 september 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 7 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – tijdigheid

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat zij op 7 oktober 2016 beroep aantekent bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen omdat zij niet akkoord kan gaan met de uitspraak na intern beroep van 29 september 2016, door haar ontvangen op 4 oktober 2016.

Verwerende partij wijst er in zijn antwoordnota op dat de beslissing van de interne beroepscommissie dateert van 29 september 2016 en dat het beroep bij de Raad werd geregistreerd op 10 oktober 2016. Zij gedraagt zich naar het oordeel van de Raad.

Verzoekster gaat hierop in haar *wederantwoordnota* niet verder in.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat het dossier dat voorligt de interne beroepsbeslissing van 29 september 2016, samen met de begeleidende brief, bevat. Daarnaast werd hem tevens, in navolging van beschikking nr. 2016/II/003, het bewijs van aangetekende zending waarmee de beslissing op intern beroep werd betekend, bezorgd. De Raad heeft op basis hiervan kunnen nagaan dat de aangetekende zending op 30 september 2016 werd verzonden en dat verzoekster hiervan op 4 oktober 2016 kennis heeft genomen. Het beroep bij de Raad dateert van 7 oktober 2016 en werd dus tijdig ingesteld.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekster beroept zich in een eerste middel op de schending van de motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en het *patere legem*-beginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt vooreerst dat de interne beroepscommissie nalaat om op verschillende van haar vragen een antwoord en verduidelijking te verschaffen. Zij wijst erop dat de motivering nochtans blijk dient te geven van het feit dat de bezwaren daadwerkelijk in overweging zijn genomen en in de nieuwe beoordeling zijn betrokken.

Daarnaast bestaat er volgens verzoekster een onregelmatigheid met betrekking tot de evaluatie. De ECTS-fiche vermeldt immers dat de toetsing voor 100% via een projectopdracht gebeurt. In de praktijk bestond de toetsing echter uit een 15 minuten durend mondeling examen en werd er volgens de beoordeling een powerpoint presentatie verwacht. De ECTS-fiche stelt daarentegen dat men op het mondeling examen geen powerpoint presentatie verwacht. Verzoekster merkt op dat het evaluatieformulier van deze presentatie niet overeenstemt met de leerdoelen die te lezen zijn in de ECTS-fiche. Ze stipt ook aan dat in de ECTS-fiche werd vermeld dat er verplicht een cursus aan te kopen zou zijn.

Verder erkent verzoekster dat in de studiewijzer op Blackboard inderdaad het academiejaar 2014-2015 werd aangegeven, maar dat er geen andere studiewijzer voorzien was. Volgens haar was nergens duidelijk vermeld hoe alle lessen gingen verlopen en werden er ook geen workshops georganiseerd.

Verzoekster stelt vervolgens dat er in de opdracht geen rekening is gehouden met peuters, maar dat deze bedoeld is voor in een derde kleuterklas. Ze werpt op dat de volledige inhoud van de opdracht pas op 8 februari op Blackboard is gekomen, waardoor er te weinig tijd was om nog aanpassingen te maken in de thema's en lesvoorbereidingen van de stages. De thema's alsook de lessen en rode draden waren op dat moment immers al besproken met de mentor. Verzoekster verduidelijkt dat ze toen heeft besloten om de opdracht niet tijdens haar

eindstage af te werken, maar later op het jaar. Ze stipt aan dat zij en haar medestudenten zelf verschillende keren hebben moeten informeren om informatie te krijgen over de opdracht, waarna er op 28 januari uitleg op Blackboard werd geplaatst. Vermits deze melding nog niet alle vragen beantwoordde, heeft verzoekster nogmaals een mail gestuurd. Hierop werd pas op 8 februari geantwoord.

Verzoekster is tevens van oordeel dat verwerende partij nooit iets heeft vermeld over de bronnen. Ze stipt aan dat ze aanwezig was op het eerste contactmoment, waar ze de lectoren heeft aangesproken over muzisch werken met kleuters. Op de overige contactmomenten kon zij echter niet aanwezig zijn omwille van haar stageverplichtingen, wat zij ook gemeld heeft. Volgens haar werden er ook geen workshops georganiseerd, maar wel coachingmomenten op afspraak. Verzoekster kon evenwel niet deelnemen aan de coachingmomenten, aangezien verwerende partij haar een extra stage had opgelegd, wat niet conform het reglement is.

Volgens verzoekster heeft zij ook duidelijk haar ongenoegen over het tekort aan materiaal gesignaleerd. Ze verduidelijkt dat ze tijdens de eerste examenperiode heeft aangegeven dat ze de documenten van Blackboard had gebruikt om haar muzische opdracht te maken. Na het inzagemoment heeft verzoekster duidelijk aangegeven dat ze niet wist waar ze moest zoeken en dat de informatie op Blackboard onvoldoende was om te weten te komen wat muzisch werken inhoudt. Ze stelt dat ze op 30 juni een gesprek had met mevrouw [V.D.V.] waarbij ze heeft gezegd dat ze nood had aan voorbeelden en duidelijke antwoorden, alsook aan duidelijke afspraken i.v.m. de opdracht. Mevrouw [V.D.V.] ging dit bespreken met de lectoren, maar verzoekster heeft er niets meer over gehoord. Op 5 juli heeft verzoekster zelf nog gemaïld met de vraag om haar te helpen. Ze kreeg op 12 juli een mail terug met slechts één lesvoorbereiding. Verzoekster merkt op dat pas op 30 juni werd gemeld dat er op 6 juli een contactmoment zou plaatsvinden. Verzoekster had echter al een reis geboekt, vermits er niets schoolgerelateerd op haar agenda stond.

Verzoekster is verder niet akkoord met de interne beroepscommissie waar zij stelt dat consequent op haar mails werd geantwoord door de titularis. Ze benadrukt dat als er al werd geantwoord dit vaak slechts gedeeltelijk of zonder een echt antwoord gebeurde. Volgens haar kwam er ook weinig feedback tijdens het inzagemoment. Daar werd haar enkel gezegd dat ze niet creatief was en niet vanuit de bouwstenen en technieken vertrok. Hetzelfde bleek uit haar

evaluatiedocument van de eerste zitting. Ze stelt dat ze bovendien vaak om hulp heeft gevraagd.

Tenslotte wijst verzoekster erop dat nergens werd vermeld dat ze een papieren versie van haar map moest indienen. Volgens haar kan schriftelijk ook digitaal zijn. Ze benadrukt dat toen ze haar USB-stick afgaf, haar werd gezegd dat ze een papieren versie wilden. Daarop stelde verzoekster voor om de bestanden alsnog af te drukken en in een map te steken, maar dat wilden ze niet en ze namen de USB-stick aan. Ze is ook van oordeel dat alles volledig op haar computer stond en dat ze die bestanden gewoon naar de USB-stick heeft gekopieerd. Verzoekster stipt nog aan dat ze het muzisch schema heeft gebruikt en dat ze hierdoor muzisch heeft gehandeld. Vermits ze alle andere opleidingsonderdelen reeds heeft behaald, is ze bovendien van mening dat ze ook de nodige competenties heeft ontwikkeld waarop verder kan worden gebouwd.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de interne beroepscommissie uitgebreid heeft gemotiveerd waarom zij geen reden zag om de score te herzien. Hiervoor verwijst de interne beroepscommissie naar het administratief dossier en naar de door haar verstrekte documenten. Verwerende partij merkt op dat de evaluatie conform de bepalingen van de ECTS-fiche 2015-2016 voor dit betrokken opleidingsonderdeel is gebeurd. Ze benadrukt dat de ECTS-fiche melding maakt van een projectopdracht die voor 100% van de punten wordt geëvalueerd en dat de student tijdens een mondelinge presentatie van 15 minuten moet aantonen dat hij de muzische competenties heeft bereikt. Volgens haar wordt de invulling van het mondeling examen verder uitgewerkt in het document “Opgave muzisch werken met de kleuters”, wat aan de studenten is bezorgd. Verwerende partij stipt aan dat het evaluatieformulier, waarvan de lectoren tijdens de mondelinge presentatie gebruik maken, als bijlage bij dit document werd gevoegd en dat dit evaluatieformulier duidelijk de leerdoelen vermeldt waaraan de student moet voldoen. Volgens haar kent de student dus op voorhand de criteria waarop hij geëvalueerd zal worden.

Vervolgens benadrukt verwerende partij dat het opleidingsonderdeel “Muzisch werken 5-6” geen op zich staand opleidingsonderdeel is, maar dat het deel uitmaakt van een verticale leerlijn. Ze stelt vast dat verzoekster aldus een zekere voorkennis had en dat zij een heleboel documenten ter beschikking kreeg als cursusmateriaal/leidraad doorheen het opleidingsonderdeel. Volgens haar kan haar overigens niet verweten worden dat zij verkiest

om de documenten gratis online ter beschikking te stellen, in plaats van de studenten te verplichten een gedrukte cursus aan te kopen. Verzoekster had bovendien via de algemene login cursussen kunnen raadplegen. Daarnaast stelt verwerende partij dat verzoekster evenmin specifiek aan de lectoren heeft gesignaleerd dat ze geen of onvoldoende materiaal ter beschikking had. Verwerende partij wijst erop dat de e-mail waarnaar verzoekster verwijst pas op 5 juli 2016 werd verstuurd, zijnde pas na het afsluiten van het eerste én het tweede semester, en dat de lector hierop gepast heeft gereageerd door een voorbeeldles media via e-mail naar de studenten te versturen.

Verwerende partij stelt verder vast dat de titularis op alle mails van verzoekster heeft geantwoord, behalve tijdens de vakantieperiode – die ook aangekondigd was. Ze merkt op dat verzoekster in het eerste semester enkele mails met vragen heeft verstuurd, maar dat het nadien stil bleef tot na de inzage van de examens in juli. Volgens verwerende partij ligt er dan ook geen enkel bewijs voor van een gebrekkige begeleiding, nu uit de stukken blijkt dat verzoekster wel degelijk antwoord kreeg op haar vragen en dat zij steeds extra informatie/hulp kon krijgen indien zij hierom vroeg.

Gedurende het academiejaar werden bovendien verschillende contactmomenten georganiseerd, individueel en in groep. Verwerende partij benadrukt dat er voldoende ruimte was tot het stellen van vragen en dat er voorbeelden werden gegeven aan de aanwezige studenten. Ook werd er uitvoerig gebruik gemaakt van bronnenmateriaal. Verwerende partij stelt vast dat de data van deze contactmomenten op voorhand aan de studenten werden gecommuniceerd, maar verzoekster was slechts één keer aanwezig. Zij was niet aanwezig op de individuele coaching van 7 en 14 december, alsook niet op de extra coaching op vraag van de studenten op 4 maart en 6 juli. Verwerende partij vindt het jammer dat verzoekster geen gebruik wenste te maken van deze coachingmomenten of zichzelf voldoende heeft verdiept in het muzisch werken, rekening houdend met het feit dat verzoekster wist dat er tijdens haar afwezigheid (verzoekster nam een aanvang met haar studies in het academiejaar 2009-2010 en was tijdens de academiejaren 2013-2014 en 2014-2015 niet ingeschreven bij verwerende partij) een nieuw muzisch schema werd ingevoerd en er veel voorkennis voor dit opleidingsonderdeel werd verwacht.

Volgens verwerende partij mag het feit dat de stage van verzoekster bij peuters in plaats van kleuters werd georganiseerd op zich geen probleem vormen. Ze wijst erop dat er in

kleuterscholen per definitie een diversiteit in leeftijden is. Bovendien heeft de opleiding in januari 2016 specifieke richtlijnen aan de studenten verspreid met betrekking tot de uitvoering van de opdracht bij peuters en jonge kleuters.

Ten slotte stelt verwerende partij dat het document “Opgave muzisch werken met de kleuters” duidelijk vermeldt dat de studenten bij aanvang van de presentatie een logisch geordende map dienen af te geven en dat zij daarvoor met schutbladen moeten werken. Volgens verwerende partij veronderstelt dit dat de studenten een schriftelijke, geprinte versie van de map moeten afgeven. Ze stelt vast dat verzoekster een USB-stick afgaf omdat ze, naar eigen zeggen, geen tijd had om alles te printen. De lectoren hebben de USB-stick toch bekeken, doch deze bleek niet volledig te zijn. Volgens verwerende partij kan het argument van verzoekster met betrekking tot de gewijzigde USB-stick niet worden aanvaard, vermits de USB-stick onmiddellijk bij afgifte werd gekopieerd en toen reeds onvolledig bleek. Ze wijst erop dat dit eigenlijk de verantwoordelijkheid van verzoekster is, aangezien er eigenlijk een papieren versie van de map werd gevraagd.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekster op dat in de ECTS-fiche enkel het volgende wordt vermeld: ‘Mondeling examen: 15’/student’. Volgens haar is er niets terug te vinden over een mondelinge presentatie, noch wordt vermeld dat de rest wordt toegelicht in een opdracht. Verzoekster stelt vast dat de ECTS-fiche 2016-2017 echter duidelijk vermeldt: ‘1^e examenperiode mondeling examen 15 minuten (presentatie + bevraging), 2^e examenperiode idem’. Volgens haar blijkt uit het aanpassen van de ECTS-fiche voor het academiejaar 2016-2017 dat verwerende partij haar fout erkent.

Waar verwerende partij aanhaalt dat verzoekster niet alle coachingmomenten heeft benut, stipt zij aan dat haar extra stage werd opgelegd, waarbij haar werd gezegd dat de stage voorrang had. Verder stelt verzoekster dat zij wel degelijk zelf initiatief heeft genomen om cursussen te raadplegen omdat zij geen feedback kreeg. Dit blijkt uit het gebruikte bronnenmateriaal. Ze merkt ook op dat ze bij verschillende personen uitleg en feedback over de opdracht heeft gevraagd. Volgens haar is het tenslotte vreemd dat verwerende partij beweert dat de opdracht toepasbaar is op peuters, terwijl de studenten normaal een stage zouden moeten lopen in een derde kleuterklas om deze opdracht te kunnen doen.

B. Tweede middel

Verzoekster beroept zich in een tweede middel op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het materieel motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster wijst op verschillende punten die zij in haar intern beroepsschrift heeft opgemerkt, maar die onbeantwoord zijn gebleven. Zo benadrukt zij de commentaar die zij op het evaluatieformulier m.b.t. de mondelinge presentatie alsook op de individuele map heeft gegeven.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat uit het evaluatieformulier van de mondelinge presentatie van verzoekster en uit de notities die bij het mondelinge examen werden gemaakt, blijkt dat verzoekster niet voldoet aan de einddoelstellingen die werden vooropgesteld in de ECTS-fiche. Volgens haar werd ook al ingegaan op de individuele map. Verwerende partij merkt ook op dat de map niet schriftelijk werd afgegeven, wat op zich niet tot een vermindering in punten heeft geleid, maar de USB-stick was bij afgifte niet volledig, zodat verzoekster hier niet volledig op kon worden beoordeeld.

In haar *wederantwoordnota* gaat verzoekster hierop niet verder in.

Beoordeling van beide middelen samen

De Raad leest in de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel “Muzisch werken 5-6” dat de evaluatie in de tweede examenperiode geschiedt door middel van een projectopdracht (100%). Hierbij geeft de ECTS-fiche de toelichting dat een mondeling examen plaatsvindt (15'/student).

Eerst in de studiefiche voor het academiejaar 2016-2017 voegt verwerende partij eraan toe dat het een presentatie en een bevraging betreft. Tevens wordt pas in 2016-2017 toegevoegd dat de mondelinge presentatie wordt ondersteund met (audio)visueel en schriftelijk materiaal. Er is pas in deze laatste studiefiche opgenomen dat daarenboven sprake moet zijn van gerichtheid op de leerdoelen en de leerinhoud op niveau 3 en de attitudes.

De Raad betreurt het gebrek aan eenduidigheid van de ECTS-fiche, waarvan ook verwerende partij zich bewust lijkt, blijkens de wijzigingen aan de studiefiche (zie: ECTS-fiche 2016-2017). De Raad verwijst hierbij naar het onderwijs- en examenreglement van verwerende

partij, met name naar art. 15.1, waarin vermeld staat dat de examenvormen worden meegedeeld via de ECTS-fiche.

De Raad moet evenwel vaststellen dat de evaluatie verder wordt toegelicht in het document “Opgave muzisch werken met de kleuters”. Het document is de student ter beschikking gesteld. De Raad kan aldus bijvoorbeeld niet aannemen dat het voor verzoekster onduidelijk was dat zij haar presentatie diende te ondersteunen met audiovisueel materiaal. Aan de hand van de stukken van het dossier kan de Raad, niettegenstaande het gebrek aan eenduidigheid in de ECTS-fiche, niet vaststellen dat verzoekster onvoldoende geïnformeerd zou zijn geweest over de wijze waarop zij geëvalueerd zou worden tijdens de tweede examenzitting. Dit belet niet dat de Raad met klem wijst op het belang de evaluatiemethode met zorg te omschrijven in de studiefiche. Ten overvloede geeft de Raad tevens mee verrast te zijn door het feit dat verzoekster een map dient voor te bereiden en af te geven bij het begin van de presentatie, nu hier slechts in een beperkt aantal gevallen rekening mee wordt gehouden.

Wat dit betreft, kan de Raad in de beslissing van de interne beroepsinstantie, waarbij de aan verzoekster toegekende score wordt bevestigd, geen onregelmatigheid aantreffen noch vaststellen dat de beslissing onvoldoende gemotiveerd is of blijkt zou geven van onredelijkheid. De Raad stelt vast dat verwerende partij in de beslissing op intern beroep de door verzoekster – in plaats van een map – afgegeven “USB-stick” bedoelt. De Raad leest dat de interne beroepsinstantie overweegt dat het argument van verzoekster met betrekking tot de gewijzigde USB-stick niet kan worden aanvaard en dat de inhoud van de USB-stick bij afgifte onmiddellijk is gekopieerd en toen reeds onvolledig bleek. Ook wat de met betrekking tot de USB-stick door verzoekster aangehaalde elementen betreft, acht de Raad de motiveringsplicht niet geschonden. De Raad stipt hierbij aan in het dossier geen elementen aan te treffen die het aannemelijk maken dat door verwerende partij wijzigingen zijn aangebracht aan de inhoud van de USB-stick.

De Raad stelt tevens vast dat, in overeenstemming met het beoordelingskader, *in casu* rekening diende te worden gehouden met de inhoud van de map/USB-stick. De Raad leest in het voormelde document “Opgave muzisch werken met de kleuters”: *“De map die afgegeven wordt, wordt enkel bij studenten die een cijfer tussen 8/20 en 10/20 hebben ingekeken en dit kan het eindcijfer in positieve of negatieve zin beïnvloeden (met een maximum van 2 punten).”*.

In casu behaalde verzoekende partij voorafgaande aan de correctie een score van 8,5 op 20. Uit de beslissing van de interne beroepsinstantie volgt dat de map toch digitaal is bekeken door de lectoren, ondanks het feit dat verzoekster geen papieren versie van de map heeft afgegeven. Voor het overige is het voor de Raad, op basis van de aangevochten beslissing, niet duidelijk geconcretiseerd hoe en om welke redenen, in het licht van de beoogde eindcompetenties, de digitale “map” – behoudens de overweging dat zij niet volledig was – op de eindevaluatie heeft gewogen.

De Raad stelt daarenboven vast dat de interne beroepscommissie vaststelt dat de ECTS-fiche is nageleefd bij de evaluatie. De Raad treft in de aangevochten beslissing echter geen enkele verwijzing aan naar elementen die toelaten vast te stellen welke met het opleidingsonderdeel beoogde eindcompetenties verzoekster niet heeft bereikt en waarom.

De Raad kan vanuit dit oogpunt niet vaststellen dat de aan verzoekster toegekende score afdoende is gemotiveerd. Op basis van de loutere vermelding dat de interne beroepsinstantie heeft vastgesteld dat de evaluatie conform de bepalingen van de ECTS-fiche 2015-2016 is gebeurd, kan de Raad niet aannemen dat verzoekster door de interne beroepsinstantie voldoende inzicht is gegeven in de redenen waarom de interne beroepsinstantie de door haar bij dit intern beroepsorgaan aangevochten score heeft bevestigd. Wat dit betreft, is de Raad van oordeel dat de interne beroepsinstantie de materiële motiveringsverplichting heeft geschonden. De Raad kan aldus niet vaststellen of de beslissing de score van verzoekster te bevestigen, rechtmatig is en niet de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat.

Wat de overeenstemming van de beoordeling met de leerdoelen uit de ECTS-fiche betreft, tast de Raad op basis van de aangevochten beslissing in het duister. Zo kan de Raad niet uitmaken waarom de interne beroepsinstantie stelt dat de beoordeling overeenkomstig de studiefiche heeft plaatsgevonden, hetgeen naar het oordeel van de Raad ook inhoudt dat de in de studiefiche opgenomen eindcompetenties ook vertaald zijn in de totstandkoming van het door de interne beroepsinstantie bevestigde resultaat van de evaluatie. De Raad leest in de beslissing van de interne beroepsinstantie weliswaar dat in het OLOD andere competenties worden getoetst dan tijdens de stage en zij verwijst hierbij onder andere naar inzichten over het muzische schema, het muzisch handelen en functioneren. Evenwel laat de beroepsinstantie na deze competenties in verband te brengen met de in de studiefiche vermelde

eindcompetenties. Evenmin geeft de aangevochten beslissing aan waarom en in welke mate deze competenties niet zijn bereikt om aldus de aan verzoekster toegekende score te verduidelijken. De Raad treft in het dossier weliswaar een beoordelingsschema aan, doch ziet niet in de beslissing of en welke elementen eruit de interne beroepsinstantie in zijn overwegingen integreert, noch hoe deze instantie door integratie in haar beslissing van elementen eruit de bevestiging van de aan verzoekster toegekende score verduidelijkt.

De Raad stelt met verzoekster vast dat het in de ECTS-fiche vermelde studiemateriaal een cursus betreft die verplicht aan te kopen is voor 3 euro. In weerwil van de ECTS-fiche is via het elektronisch leerplatform gratis leermateriaal ter beschikking gesteld van de studenten. Deze benadering heeft het de student geenszins bemoeilijkt de met het opleidingsonderdeel beoogde eindcompetenties te bereiken. De Raad kan dan ook niet beslissen dat de evaluatie van verzoekster, door de andere wijze waarop het leermateriaal ter beschikking is gesteld, niet langer een valide meting van de door haar bereikte competenties zou toelaten en in die zin de rechtmatigheid van de beoordeling zou aantasten. Vanuit dit oogpunt kan de Raad het evenmin aanmerken als een vorm van gebrekkige begeleiding van de student. Dat de terbeschikkingstelling van het studiemateriaal in deze omstandigheden afwijkt van de in de ECTS-fiche voorziene wijze, kan de Raad evenmin doen besluiten dat het hieromtrent ontwikkelde motief in de beslissing van de interne beroepsinstantie in rechte niet ter verantwoording van de aangevochten handeling in aanmerking kan worden genomen. De Raad leest in het beoordelingsformulier weliswaar beoordelingscriteria waarvan op het eerste gezicht niet gesteld lijkt te worden dat zij afwijken van de eindcompetenties in de studiefiche, minstens niet derwijze dat een aan de hand ervan gemaakte beoordeling onrechtmatig zou zijn, doch tast, ook vanuit deze invalshoek, op basis van de aangevochten beslissing in het duister over de vraag waarom de interne beroepsinstantie overweegt dat de beoordeling conform de ECTS-fiche is verlopen.

Wat de via de elektronische leeromgeving ter beschikking gestelde ‘studiewijzer’ betreft, stelt de Raad vast dat de interne beroepsinstantie overweegt dat op de frontpagina duidelijk vermeld is dat deze betrekking had op het academiejaar 2014-2015. Het is de Raad op basis van de aangevochten beslissing evenwel niet duidelijk wat het statuut van de studiewijzer was, nu hij wel in de elektronische leeromgeving van het opleidingsonderdeel “Muzisch werken 5-6” was opgenomen, en er geen andere studiewijzer was voorzien. Het is de Raad dan ook niet duidelijk of het niet langer de bedoeling was dat studenten bij de voorbereiding

van hun werk met deze studiegids rekening zouden houden en – indien niet – of elders op het leerplatform ermee overeenkomstige actuele soortgelijke actuele informatie was opgenomen.

De Raad leest in de aangevochten beslissing dat de opdracht waartoe de aangevochten evaluatiebeslissing aanleiding heeft gegeven steeds wordt uitgevoerd in kleuterscholen, waar per definitie steeds een diversiteit is in leeftijd en er dus ook peuters in de klas kunnen zitten. Tevens merkt de interne beroepsinstantie op dat de opleiding niettemin in januari 2016 per mail aan de studenten specifieke richtlijnen heeft verspreid met betrekking tot de uitvoering van de opdracht bij peuters en jonge kleuters en dat deze informatie ook op Blackboard is vermeld. Rekening houdend met het feit dat het document dat de opdracht verduidelijkt (“Opgave muzisch werken met de kleuters”) uitdrukkelijk vermeldt dat de opdracht tijdens de eindstage bij voorkeur in een derde (of tweede) kleuterklas wordt uitgevoerd, is het de Raad, bij gebrek aan verdere overwegingen in de aangevochten beslissing, niet voldoende duidelijk in hoeverre het feit dat de opdracht geconcipieerd is voor kleuters de mate waarin verzoekster het bereiken van de beoogde eindcompetenties heeft aangetoond negatief kan hebben beïnvloed.

Ten overvloede merkt de Raad op dat hij op het eerste gezicht niet kan vaststellen dat verwerende partij haar beslissing, in zoverre zij betrekking heeft op de begeleiding van verzoekster tijdens de tweede examenkans, niet afdoende zou hebben gemotiveerd.

In het licht van de voorgaande overwegingen kan de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie van verwerende partij niet standhouden.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

Aangezien de overige middelonderdelen niet tot een bredere vernietiging kunnen leiden worden zij hier niet verder behandeld.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2016.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 23 december 2016 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.391 van 12 december 2016 in de zaak 2016/528

In zake: Andrey GIRITCHEV
 Woonplaats kiezend te 2500 Lier
 Schorpioenstraat 15, bus 3

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Wim Van Caeneghem
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Quinten Matsijslei 34
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling waarbij aan de verzoeker een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Biochemie 1’, een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Hematologie 1’ en een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Biochemie 2’, en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 november 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Evi Van Rossem en mevrouw Livia Moreau, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding Bachelor in de biomedische laboratoriumtechnologie.

Voor het opleidingsonderdeel 'Biochemie 1' bekomt verzoeker een examencijfer van 9/20, voor het opleidingsonderdeel 'Hematologie 1' bekomt verzoeker eveneens een examencijfer van 9/20 en voor het opleidingsonderdeel 'Biochemie 2' bekomt verzoeker een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 september 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat het dossier de schriftelijke examens en de verbeter sleutels van de opleidingsonderdelen 'Biochemie 1' en 'Hematologie 1' bevat. Volgens haar toont nader onderzoek van deze documenten geen onregelmatigheden in de verbetering van beide examens aan. De interne beroepsinstantie merkt op dat – overeenkomstig artikel 16.1 OER – voor het examen 'Biochemie 1' de hogere score van de eerste examenperiode werd behouden. Zij verduidelijkt dat het examencijfer van het afgelegde examen in de tweede examenperiode 8/20 was en dat de uiteindelijke score 9/20 bedraagt, nl. het resultaat van de eerste examenperiode. De interne beroepsinstantie merkt op dat ook voor het laboverslag van het opleidingsonderdeel 'Biochemie 2' de hogere score van de eerste zitting (54/92) in het voordeel van de student werd behouden. Ze stelt dat uit nader onderzoek van het laboverslag van de tweede examenperiode blijkt dat de student het verslag van de eerste examenperiode inderdaad heeft herwerkt. Volgens haar heeft de student bij de herwerking evenwel meer inzichtsfouten gemaakt, wat resulteerde in een lagere score (38/92).

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 30 september 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 10 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Tijdigheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de beslissing van de interne beroepscommissie, die dateert van 27 september 2016, door middel van een aangetekend schrijven op 28 september 2016 aan verzoeker werd verstuurd. Ze stelt vast dat het verzoekschrift is gedateerd op 8 oktober 2016 en dat het beroep bij de Raad werd geregistreerd op 11 oktober 2016, zodat het beroep *prima facie* niet tijdig is ingesteld.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat het aangetekend schrijven met de beslissing van de interne beroepscommissie van 28 september 2016 op 30 september 2016 is verzonden en dat hij dit aangetekend schrijven op 4 oktober 2016 heeft ontvangen (zie bijlagen 13 en 14).

Beoordeling

De Raad stelt vast dat het dossier dat voorligt zowel de interne beroepsbeslissing van 27 september 2016, samen met de begeleidende brief van 28 september 2016, als de enveloppe waarmee deze documenten door verwerende partij werden verstuurd aan verzoeker, bevat. De Raad heeft op basis hiervan kunnen nagaan dat de aangetekende zending op 30 september 2016 werd verzonden en dat verzoeker hiervan op 4 oktober 2016 kennis heeft genomen. Het beroep bij de Raad dateert van 10 oktober 2016 en werd dus tijdig ingesteld.

B. Voorwerp van het beroep

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling waarbij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Biochemie 1”, een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Hematologie 1” en een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Biochemie 2” (eerste, tweede en derde bestreden beslissing) en tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2016 (vierde bestreden beslissing).

Uit artikel 22.7 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te herzien.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de instantie die de initiële beslissing genomen heeft. In dat geval verdwijnt de initiële beslissing uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste, tweede en derde bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissingen, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist verder niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de vierde bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij na het inzien van de examens “Biochemie 1” en “Hematologie 1” meerdere fouten in de verbetering van de examens heeft ontdekt. Volgens hem kreeg hij op zeker vier vragen van “Biochemie 1” ongegrond minder punten. Hij merkt op dat de lector Biochemie, [R.S.], tijdens het inzagemoment afwijkend en wazig antwoordde op zijn vragen.

Verzoeker stipt verder aan dat bij het examen “Hematologie 1” enkele vragen tegengesteld aan de cursus zijn verbeterd. Zo werd bijvoorbeeld aorta verbeterd naar aortaboog, terwijl in de powerpoint uit de les beide benamingen door elkaar worden gebruikt op dezelfde plaats van afbeelding.

Wat “Biochemie 2” betreft, merkt verzoeker op dat zijn tweede laboverslag een lager cijfer kreeg dan zijn verslag van de eerste zittijd, met commentaar die het eerste laboverslag tegensprekt. Zo schreef de lector in het eerste laboverslag als commentaar op het doel: *“ok! formuleer het ‘positief’: Effect bepalen van enzym-, substraat- en inhibitorconcentratie op de enzymkinetische parameters (V_{max} en K_m)’*. Verzoeker stelt dat hij in het tweede verslag het doel letterlijk uit de commentaar van de lector heeft overgenomen, maar [R.S.] schreef hierop volgende commentaar: *“kan als doel, maar dit is niet volledig”*. Daarnaast kreeg een grafiek op pagina 5 van het laboverslag als commentaar: *“titel zegt te weinig”*. Na het uitbreiden van de titel van dezelfde grafiek in het tweede laboverslag kreeg verzoeker volgende commentaar: *“titel zegt helemaal niets ...”*. Verzoeker wijst erop dat in het tweede laboverslag ook een extra commentaar werd toegevoegd in een deel dat onveranderd uit het eerste verslag overgenomen werd. Volgens hem werden de vele verbeteringen in het laboverslag ten opzichte van het eerste laboverslag waarop een commentaar werd geschreven niet gewaardeerd.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij op de motivering die de interne beroepsinstantie heeft gegeven. Ze merkt op dat uit het dossier blijkt dat de betrokken docenten zich voor de verbetering baseren op een verbeter sleutel die voor elke student wordt gehanteerd. Ze benadrukt dat de interne beroepscommissie na nader onderzoek enkel heeft kunnen vaststellen dat de examinatoren de verbeter sleutels hebben gevolgd, en dat zij aan de hand daarvan hebben gemotiveerd.

Wat het examen “Biochemie 1” betreft, merkt verzoeker in zijn *wederantwoordnota* vooreerst op dat het behaalde resultaat op pagina 1 van het examen ontbreekt. Volgens hem kon dit worden misbruikt om de cijfers achteraf te manipuleren. Daarnaast stelt verzoeker dat de afwezigheid van vraag 5, de getypte tekst en ‘nota bene’ in de verbeter sleutel erop duiden dat de verbeter sleutel is aangepast, wat in het voordeel van de lector en verwerende partij kan worden gebruikt. Hij benadrukt dat de verbeter sleutel niet zichtbaar aanwezig was tijdens het inzagemoment, maar dat de lector alle vragen betreffende het examen – afwijkend – heeft

beantwoord, zonder verwijzing naar de verbeter sleutel. Daarna gaat verzoeker in op de verschillende vragen van het examen.

Verzoeker stelt vervolgens vast dat de verbeter sleutel van het examen “Hematologie 1” deels getypt is, zodat deze in de loop van de tijd gewijzigd kon worden in het voordeel van de lector en verwerende partij. Verzoeker heeft verder opmerkingen bij verschillende vragen van het examen.

Tenslotte stipt verzoeker aan dat het eerste laboverslag van “Biochemie 2” uit het administratief dossier een tekstverschuiving heeft, terwijl het origineel dat niet heeft. Volgens hem ontbreken ook Excel bestanden en verdunningstabellen als bijlagen van de verslagen. Verzoeker stelt vast dat de puntenrubriek bij het tweede laboverslag ontbreekt, zodat het onmogelijk is om na te gaan voor welke delen minder punten zijn gegeven in het tweede laboverslag ten opzichte van het eerste laboverslag. Hij wijst erop dat voor beide verslagen de commentaar van [R.S.] ontbreekt. Volgens hem is dit in het voordeel van de lectoren en verwerende partij. Daarom voegt hij beide laboverslagen met commentaar van [R.S.] als bijlage toe. Verzoeker is van oordeel dat verwerende partij zijn verdiensten heeft verlaagd wat de drie vermelde opleidingsonderdelen betreft.

Beoordeling

De betwisting voor de Raad betreft de examencijfers die verzoeker behaalde voor “Biochemie 1” en “Hematologie 1”. Verzoeker is immers van oordeel dat fouten zijn opgetreden bij het verbeteren van de betrokken examens.

Bij de quotering van het laboverslag voor het opleidingsonderdeel “Biochemie 2” is verzoeker van oordeel dat de commentaren die hij bij de tweedekansevaluatie kreeg de commentaren uit de eerste zitting tegenspreken. De beoordeling die tot een lagere score leidde in de tweede zitting, is volgens verzoeker daarenboven ongeloofwaardig.

De Raad mag bij de beoordeling van de zaak niet de beoordeling die de bevoegde instanties van verwerende partij hebben gedaan overdoen. De Raad mag zijn appreciatie over de prestaties van verzoeker niet in de plaats stellen van de genoemde beoordelende instanties. De Raad dient er zich toe te beperken na te gaan of de bestreden beslissing, *in casu* de aangevochten bevestiging van de scores door de interne beroepsinstantie, op regelmatige

wijze is tot stand gekomen en niet kennelijk onredelijk is. De Raad herinnert er tevens aan dat voor loutere kennisexamens, zoals *in casu*, de toekenning van een cijfer kan volstaan als motivering.

In de beslissing van de interne beroepsinstantie leest de Raad dat zij acht heeft geslagen op de schriftelijke examens van verzoeker van de opleidingsonderdelen “Biochemie 1” en “Hematologie 1”. Tevens sloeg de interne beroepsinstantie acht op de verbeter sleutels voor de beide examens. Op basis daarvan besluit de interne beroepsinstantie dat zij geen onregelmatigheden heeft vastgesteld in de verbetering van de examens.

De Raad neemt kennis van de examens en de in het dossier opgenomen verbeter sleutels en komt op basis van deze stukken niet tot de beslissing dat zich onregelmatigheden hebben voorgedaan bij de evaluatie van verzoeker. Zelfs zo de verzoeker de evaluatie als streng ervaart, kan de Raad niet tot het besluit worden gebracht dat de puntentoekenning onredelijk is gebeurd.

In de nota waarin verzoeker opmerkingen bij de correctie van voormelde examens formuleert, lijkt hij manipulatie van het examencijfer voor “Biochemie 1” te insinueren. Hieromtrent ter zitting verder bevraagd, verklaart verzoeker evenwel het stuk niet van valsheid te betichten en ter zake dan ook geen procedure te willen inleiden. Verzoeker verbindt dit aan het ontbreken van het behaalde resultaat op pagina 1 van het examen. De afwezigheid van vraag 5 in de verbeter sleutel en de opmerking van de fout in vraag 8 wijzen er volgens hem op dat de verbeter sleutel respectievelijk is aangepast en opgesteld na afloop van het examen.

De Raad stelt vast dat verzoeker op de betrokken vraag 5 de maximumscore behaalde en dat de opmerking bij vraag 8 de correctiesleutel in overeenstemming brengt met een probleem dat bij de vraagstelling tijdens het examen aan het licht is gekomen.

Ook met betrekking tot de verbeter sleutel voor het opleidingsonderdeel “Hematologie 1” beperkt verzoeker er zich toe op te merken dat deze getypt is en bijgevolg in de loop van de tijd gewijzigd kon worden in het voordeel van verwerende partij. Verzoeker draagt echter geen elementen aan die ook maar enigszins aannemelijk maken dat dergelijke wijziging heeft plaatsgevonden.

De Raad kan in het dossier geen elementen aantreffen die aannemelijk maken dat onregelmatigheden zouden zijn begaan bij de verbetering van de examens van verzoeker.

De Raad merkt op dat de interne beroepsinstantie dan ook heeft kunnen vaststellen dat de examenscore van beide vakken door de verantwoordelijke lectoren gemotiveerd is en dat deze bij de correctie geen onregelmatigheden hebben begaan en misschien streng, doch niet onredelijk handelden. Tevens merkt de Raad op dat verzoeker, als gevolg van de werking van art. 16.3 van het OER, het hogere resultaat uit de eerste examenzitting heeft behouden, wat niet wegneemt dat de in de tweede zitting behaalde examenscore voor “Biochemie 1” correct tot stand blijkt te zijn gekomen.

De Raad is van oordeel dat uit het loutere feit dat de lector biochemie tijdens het inzagemoment afwijkend en wazig op de vragen van verzoeker zou hebben geantwoord, niet tot een andere beslissing voert.

Wat de evaluatie van het laboverslag (opleidingsonderdeel “Biochemie 2”) betreft, stelt de Raad vast dat de interne beroepsinstantie overweegt dat nader onderzoek van het laboverslag van de tweede examenperiode aantoonde dat verzoeker het verslag van de eerste examenperiode inderdaad heeft herwerkt. Tevens stelt de interne beroepsinstantie dat hierbij meer inzichtsfouten zijn gemaakt. Dit resulteerde in een lagere score tijdens de tweede examenkans dan tijdens de eerste examenkans. Verzoeker behield evenwel de hogere score van de eerste zitting voor het laboverslag. De ECTS-fiche bepaalt, wat de evaluatie voor de eerste kans betreft, over de “vaardigheidstoets simulatie”, met name voor het “verslag praktijksessie enzymologie” dat de punten kunnen worden overgedragen naar de tweede zitting bij het behalen van meer dan 10/20 voor het verslag. Bij een lagere score wordt het verslag herwerkt. Verzoeker behaalde in de eerste zitting een score van 54/92 voor het verslag. Deze score werd behouden in de tweede zitting. Niettemin herwerkte verzoeker het verslag. De herwerking resulteerde in een score van 38/92. De score blijkt uit de facetbeoordeling die de Raad aantreft in beoordelingsverslag dat aan het dossier is toegevoegd.

De Raad leest in het verzoekschrift dat wijzigingen zijn aangebracht aan het in de eerste zitting ingediende laboverslag. Verzoeker geeft aan met deze wijzigingen te hebben ingespeeld op feedback bij het eerste laboverslag. Uit het beoordelingsverslag en de beslissing van de interne beroepsinstantie blijkt evenwel dat, ondanks de wijzigingen, de algemene kwaliteit van het verslag erop achteruit is gegaan.

Binnen de beoordelingsbevoegdheid waarover de Raad beschikt kan de Raad niet vaststellen dat de beoordeling van het verslag in de tweede zitting onregelmatigheden vertoont en als kennelijk onredelijk kan worden aangemerkt.

Dat verzoeker aanvoert dat bij het tweede laboverslag een extra commentaar werd toegevoegd in een onveranderde, uit het eerste verslag overgenomen, passage en dat – naar het oordeel van verzoeker – vele verbeteringen aan het laboverslag zijn gebeurd, voert de Raad aldus niet tot een andere beslissing.

De opmerkingen die verzoeker in de wederantwoordnota formuleert ten aanzien van het laboverslag en de aan deze wederantwoordnota gehechte documenten laten de Raad niet toe te besluiten tot de onrechtmatigheid of kennelijke onredelijkheid van de beoordeling.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.414 van 14 december 2016 in de zaak 2016/530

In zake: xxx

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Quinten Matsijslei 34
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 9 september 2016 waarbij aan de verzoeker een score van 0 op 20 werd toegekend voor alle opleidingsonderdelen van de betrokken examenperiode en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 november 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Evi Van Rossem (*loco* Wim Van Caeneghem) en mevrouw Livia Moreau, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Bij beschikking nr. 2016/II/004 van 6 december 2016 wordt verzoekende partij om een kopie van de enveloppe met de barcode, en verwerende partij om het bewijs van aangetekende zending waarmee de beslissing op intern beroep werd betekend, gevraagd. Zowel verzoekende als verwerende partij krijgen tevens de mogelijkheid een aanvullende nota betreffende de tijdigheid van het beroep in te dienen.

Na ontvangst van de kopie van de enveloppe en het bewijs van aangetekende zending waarmee de beslissing op intern beroep werd betekend, heeft verzoekende partij vervolgens een aanvullende nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Evi Van Rossem (*loco* Wim Van Caeneghem), die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘t (rechts)praktijk’.

De examentuchtcommissie stelde vast dat verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Juridisch debat en actua/3’ fraude had gepleegd. Als sanctie kreeg verzoeker 0/20 voor alle opleidingsonderdelen van de betrokken examenperiode.

Verzoekende partij stelde op datum van 16 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 september 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de feiten vaststaan en door verzoeker als dusdanig niet worden betwist. Verzoeker stelt wel dat het nooit zijn intentie is geweest om te frauderen. Verzoeker wijst er op dat hij wel degelijk bronnen heeft vermeld. Ook heeft hij zich niet op voorhand op het verhoor kunnen voorbereiden, omdat hij niet wist waarover het concreet ging. Het zou de allereerste keer zijn dat een dergelijk iets zich voordoet en als gevolg hiervan zou verzoeker gezondheidsproblemen ondervinden. Verzoeker vraagt om de zware sanctie te milderen.

Na grondig onderzoek door de lector heeft de examentuchtcommissie, op basis van het dossier, vastgesteld dat de feiten dienden te worden gekwalificeerd als ‘fraude’ in de zin van artikels 20.1 t.e.m. 20.5 van het Onderwijs- en examenreglement (OER). Bij het opleggen van de sanctie heeft de examentuchtcommissie rekening gehouden met volgende elementen:

“- De commissie heeft het rapport grondig bekeken en acht het plagiaat op overtuigende wijze bewezen. Het rapport geeft duidelijk weer dat hele passages gewoon cut-and-paste zijn van teksten die online terug te vinden zijn. Er is nauwelijks sprake van eigen inbreng. Slechts voor bepaalde stukken gebruikt de student voetnoten om bronnen te vermelden. Bovendien ontkent de student niet dat hij de teksten letterlijk overgenomen heeft.

- De commissie beschouwt dit als een ernstige vorm van fraude temeer het hier gaat om een student RP (2de jaar met vakken van 3de jaar) die reeds eerder in diverse andere vakken het belang van bronvermelding leerde en hij als jurist in spe zich zeer bewust moet zijn dat plagiaat een frauduleuze en intentionele handeling is.”

De voorgeschreven procedure m.b.t. het hoorrecht van de student bij het vaststellen van onregelmatigheden bij een examen is gevolgd. De interne beroepsinstantie stelt verder vast dat er slechts sporadisch bronnen worden vermeld en dat deze niet op de juiste manier worden vermeld. Bronnen ontbreken volledig in de conclusie, die de persoonlijke mening van de student dient te vertolken terwijl de conclusie nagenoeg volledig van het internet werd overgenomen. Deze onregelmatigheid moet als een zwaarwichtige inbreuk worden beschouwd, indruisend tegen de basisattitude van een toekomstig bachelor bedrijfsmanagement/rechtspraak, in een opleiding met deze inhoud, in een derde jaar studie, waarbij in diverse opleidingsonderdelen onderwezen is in de deontologie van het refereren en citeren van bronnen.

De interne beroepsinstantie ziet geen reden om de straf te milderen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 28 september 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 7 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – tijdigheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert in haar *antwoordnota* aan dat de beslissing van de interne beroepsinstantie dateert van 27 september 2016. De beslissing werd door middel van een aangetekend schrijven op 28 september 2016 aan verzoeker verstuurd. Het extern verzoekschrift is gedateerd op 7 oktober 2016, doch het beroep werd bij de Raad geregistreerd op 11 oktober 2016. *Prima facie* is het beroep volgens verwerende partij niet tijdig ingesteld.

Verzoeker stelt in zijn *toelichtende nota* n.a.v. beschikking nr. 2016/II/004 dat hij op 5 oktober 2016 in het postkantoor kennis heeft genomen van de interne beroepsbeslissing. Hij heeft er vervolgens 2 dagen over gedaan om in extern beroep te gaan. Dit gebeurde uiterlijk op vrijdag 7 oktober 2016. Zijn eerste aangetekende brief aan [P.D.G.] is geleverd op dinsdag 10 oktober 2016 en aan de Raad op 11 oktober 2016. Volgens verwerende partij werd de interne beroepsbeslissing d.m.v. een aangetekend schrijven op 28 september 2016 aan verzoeker verstuurd, terwijl verzoeker heeft vernomen dat de aangetekende brief pas op 30 september 2016 is verstuurd. Verzoeker moest op 4 oktober 2016 de aangetekende brief ontvangen, maar bevond zich in een slechte staat door de voorbije gebeurtenissen. Hierdoor is verzoeker pas de volgende dag het aangetekend schrijven gaan tekenen.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat het dossier dat voorligt de interne beroepsbeslissing van 27 september 2016, samen met de begeleidende brief, bevat. Daarnaast werd hem tevens, in navolging van beschikking nr. 2016/II/004, door verzoekende partij een kopie van de enveloppe en door verwerende partij het bewijs van aangetekende zending waarmee de beslissing op intern beroep werd betekend, bezorgd. De Raad heeft op basis hiervan kunnen nagaan dat de aangetekende zending op 30 september 2016 werd verzonden en dat verzoeker hiervan op 5 oktober 2016 kennis heeft genomen. Het beroep bij de Raad dateert van 7 oktober 2016 en werd dus tijdig ingesteld.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij van de examentuchtcommissie voor al zijn herexamens, waarvoor hij 6 weken hard heeft gestudeerd, een nul heeft gekregen. Hierdoor loopt verzoeker een achterstand van 2 jaar op. Volgens verzoeker is de beslissing onredelijk en ongelijk en kon hij anders in principe dit jaar afstuderen.

Verzoeker stelt dat hij van fraude wordt beschuldigd, terwijl dit nooit zijn intentie was en zeker niet voor een onderdeel dat maar op een vierde van de punten staat. Alle andere onderdelen van het examen had verzoeker reeds behaald en moest hij bijgevolg ook niet meer opnieuw doen. De examentuchtcommissie heeft niet enkel vastgehouden aan haar beschuldigingen, ze heeft verzoeker ook een nul gegeven voor al zijn andere herexamens. Dit vindt verzoeker niet logisch. Verzoeker stelt dat hij zijn uiterste best had gedaan om voor deze opleidingsonderdelen te slagen, om uiteindelijk 37 studiepunten kwijt te spelen voor iets dat hij niet heeft gedaan en ook niets met die opleidingsonderdelen te maken heeft.

Op zijn eerste werkje kreeg verzoeker slechts een score van 3,5/10, ondanks alle moeite die hij had gedaan. Toen verzoeker een e-mail stuurde met de vraag om meer uitleg omtrent deze quoterings, kreeg hij te horen dat hij te weinig bronnen had geraadpleegd. Hierdoor heeft verzoeker meer van het internet gehaald en naar zijn medestudenten gekeken en om hulp gevraagd, om deze keer een beter cijfer te halen. Verzoeker begrijpt dat hij een fout heeft gemaakt bij het parafraseren/citeren van zijn rapport en heeft dit ook toegegeven tijdens het onderzoek en aan zijn docent [W.D.] bevestigd. Hiervoor neemt verzoeker alle verantwoordelijkheid. Verzoeker benadrukt echter dat hij nooit de intentie had om te frauderen, gezien hij in zijn voetnoten steeds heeft vermeld waar hij de informatie had gevonden.

Volgens verzoeker kan hij niet begrijpen dat hij rechtspraktijk studeert en ongelijk werd behandeld. Verzoeker begrijpt dat hij voor een vierde van de punten van het opleidingsonderdeel 'Juridisch Debat en Actua' 0/20 krijgt, omdat hij voor het eerst in zijn schoolcarrière een fout heeft begaan. De commissie heeft echter niet uitgelegd waarom hij ook voor 9 andere examens, die hiermee geen enkel verband houden, ook een nul heeft

gekregen. Dit is hem nog nooit overkomen en verzoeker vraagt dan ook een mildere bestraffing met betrekking tot deze andere opleidingsonderdelen.

Verzoeker stelt dat hij ondanks zijn achterstand gezwoegd heeft om zo ver te raken en om dit jaar op Erasmus-uitwisseling te gaan. Hij had alle nodige maatregelen getroffen en moest zich enkel op zijn herexamens concentreren. Deze beschuldigingen hebben verzoeker mentaal ontregeld (stress, depressie en paniekaanvallen), waardoor hij vaak naar de dokter moet gaan. Verzoeker zit met heel veel vragen en opgekropte emoties. Hij wil er alles aan doen om te bewijzen dat hij onschuldig is. Verzoeker vraagt om een eerlijke behandeling en een mildere bestraffing. Zo niet zou hij onterecht een achterstand van 2 jaar oplopen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoeker in het kader van het opleidingsonderdeel “Juridisch debat en actua/3” zelfstandig een artikel rond een juridisch thema diende te schrijven. Hij moest hiervoor op zoek naar rechtspraak, rechtsleer, wetgeving en andere informatie die verband houdt met dit thema, om uiteindelijk een onderbouwd juridisch advies te geven over de behandelde case. Tijdens de evaluatie van het onderzoeksrapport dat door verzoeker *in casu* geschreven werd, is echter een onregelmatigheid vastgesteld door de examiner [W.D.]. Conform artikel 20.2b van het Onderwijs- en Examenreglement werden de voorzitter van de examencommissie en de ombuds schriftelijk op de hoogte gebracht. Ook verzoeker werd nog dezelfde dag op de hoogte gebracht door de ombuds. Vervolgens werd verzoeker gehoord door de voorzitter van de examencommissie [M.V.], zoals voorzien bij artikel 20.3 van het OER, en in aanwezigheid van de lector die de onregelmatigheid vaststelde en de ombuds. Op basis van het verslag van de vaststelling van de feiten van de vaklector en de verklaring van verzoeker zelf, heeft de examentuchtcommissie geoordeeld dat de examenfraude bewezen is en werd verzoeker een nul opgelegd voor alle opleidingsonderdelen van de betrokken examenperiode. Verzoeker werd hiervan bij aangetekend schrijven van 12 september 2016 in kennis gesteld.

Tegen deze beslissing van de examentuchtcommissie werd door verzoeker intern beroep aangetekend, omdat het volgens hem nooit zijn intentie was om te frauderen. Hij wijst erop dat hij wel degelijk bronnen heeft vermeld. Bovendien zou hij zich niet op het verhoor hebben kunnen voorbereiden, omdat hij niet wist waarover het concreet ging. De interne beroepsinstantie heeft echter vastgesteld dat er slechts sporadisch bronnen werden vermeld en dat deze niet op de juiste manier werden vermeld. Bovendien ontbreken ze volledig in de

conclusie, die de persoonlijke mening van de student dient te vertolken, terwijl deze conclusie nagenoeg volledig van het internet werd overgenomen. Dit blijkt uit het verslag van de fraudescan dat aan het administratief dossier werd toegevoegd. Verder blijkt dat de voorgeschreven procedure m.b.t. het hoorrecht van de student bij het vaststellen van onregelmatigheden bij een examen is gevolgd. Het verzoek tot een mildere straf kon door de interne beroepsinstantie niet worden ingewilligd, gelet op het gegeven dat in een opleiding met deze inhoud waarbij in diverse opleidingsonderdelen onderwezen is in de deontologie van het refereren en citeren van bronnen, dergelijke onregelmatigheid als een zwaarwichtige inbreuk moet worden beschouwd, die indruist tegen de basisattitude van een toekomstig bachelor bedrijfsmanagement/rechtspraktijk.

Verzoeker kan zich hier klaarblijkelijk niet bij neerleggen en tekende tegen de interne beroepsbeslissing beroep aan bij de Raad. Hij stelt dat hij niet de intentie had om examenfraude te plegen en dat hij hard gewerkt heeft voor zijn examenresultaten. Doordat hij voor alle opleidingsonderdelen een nul heeft gekregen, zou hij onredelijk en ongelijk behandeld zijn.

Vooreerst wenst verwerende partij er op te wijzen dat de Raad er in het kader van examentuchtbeslissingen wel op kan toezien of op grond van de gegevens in het dossier bepaalde feiten redelijkerwijze als bewezen kunnen worden beschouwd en of de onderwijsinstelling de bewezen geachte feiten terecht als tuchtfeiten kon kwalificeren, maar dat hij zijn oordeel over de juiste toedracht van de feiten bij de beoordeling van examentuchtbeslissingen niet in de plaats kan stellen van die van bevoegde instanties van de onderwijsinstelling.

De feiten staan vast en werden door verzoeker als dusdanig niet betwist. Hij ontkent niet dat hij de teksten letterlijk overgenomen heeft. De procedure i.v.m. examenfraude zoals voorgeschreven door artikel 20 van het OER werd nageleefd, zodat een eventuele ongelijke behandeling van verzoeker niet aan de orde is. Verzoeker haalt in zijn verzoekschrift ook niet aan waar hij juist een schending van het gelijkheidsbeginsel ziet.

Artikel 20.5 van het OER voorziet in de mogelijke sancties die de examentuchtcommissie kan opleggen in geval de examenfraude bewezen wordt geacht. De examentuchtcommissie heeft bovendien gemotiveerd waarom voor dergelijke zware sanctie werd gekozen. Gelet op de

inhoud van de opleiding Bachelor in het bedrijfsmanagement (rechtspraktijk) komt dit inderdaad niet onredelijk voor.

Uit al het bovenstaande kan men volgens verwerende partij concluderen dat de beslissing van de examentuchtcommissie en de beslissing van de interne beroepsinstantie wel degelijk op regelmatige en redelijke wijze tot stand is gekomen.

Beoordeling

De Raad herinnert aan zijn beoordelingsbevoegdheid in het kader van een extern beroep tegen een beslissing van een intern beroepsorgaan dat een examentuchtbeslissing bevestigt. De Raad mag zich niet in de plaats stellen van de bevoegde instantie van de onderwijsinstelling. Het komt de Raad bijgevolg niet toe de beoordeling van de handeling waarvoor de student een examentuchtbeslissing heeft gekregen, over te doen.

De Raad kan daarentegen wel nagaan of de aangevochten beslissing in overeenstemming met de bevoegde regelgeving is genomen en of de verwerende partij hierbij de grenzen van de redelijkheid niet kennelijk heeft overschreden.

De Raad kan *in casu* nagaan of de dossiergegevens de verwerende partij redelijkerwijze toestaan de feiten die de student ten laste worden gelegd als bewezen te beschouwen, of deze feiten als tuchtfeiten konden worden gekwalificeerd en of de sanctie in overeenstemming met de toepasselijke regelgeving en niet kennelijk onredelijk is.

Verzoeker acht de hem opgelegde examentuchtbeslissing onredelijk en ongelijk volgens de wet.

Hij wijst er op dat het niet zijn intentie was om fraude te plegen en zeker niet voor een onderdeel dat slechts op ¼ van de punten staat. Bovendien leidt de Raad uit het verzoekschrift af dat verzoeker van oordeel is dat hij een te strenge sanctie heeft gekregen.

Verzoeker, die aangeeft na de eerste zitting te horen te hebben gekregen dat hij niet voldoende bronnen had geraadpleegd, stelt te begrijpen dat hij een fout heeft gemaakt bij het

parafraseren/citeren. Hij stelt ook dit te hebben toegegeven tijdens het onderzoek en aan zijn docent. Hij verklaart de verantwoordelijkheid op te nemen, maar benadrukt niet de intentie te hebben gehad om vals te spelen.

Tegen deze achtergrond kan de Raad niet vaststellen dat de interne beroepsinstantie op onwettige wijze tot het besluit is gekomen dat verzoeker plagiaat heeft gepleegd.

Daarnaast stelt de Raad vast dat verzoeker een mildere bestraffing vraagt voor de vakken waarvoor hij onschuldig is. Hij stelt te begrijpen dat hij voor $\frac{1}{4}$ van de punten van het opleidingsonderdeel waarin de fraude zich heeft voorgedaan, een 0/20 krijgt. Aangezien hij echter voor de eerste keer in zijn schoolcarrière een fout beging, zo voert hij aan, heeft de commissie hem geen gelijk antwoord gegeven door hem ook een 0 te geven voor 9 examens die met het betrokken opleidingsonderdeel geen verband houden.

De Raad stelt in het examenreglement van de verwerende partij (artikel 20.1 van het OER 2015-2016) vast dat plagiaat een vorm van examenfraude is. De Raad leest in artikel 20.5 van het OER welke sanctie of welke combinatie van sancties de examentuchtcommissie – indien zij oordeelt dat de examenfraude bewezen is – kan opleggen.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie uit voormelde waaier aan sancties een heel zware sanctie heeft gekozen. Verzoeker kreeg voor alle opleidingsonderdelen van de betrokken examenperiode een nul.

De Raad leest in de beslissing van de interne beroepsinstantie dat deze vaststelt dat er slechts sporadisch bronnen worden vermeld en dat deze niet op de juiste manier worden vermeld. Tevens overweegt de interne beroepsinstantie dat bronvermeldingen volledig ontbreken in de conclusie, die de persoonlijke mening van de student dient te vertolken. Daar staat tegenover dat verzoeker de conclusie nagenoeg volledig heeft overgenomen van het internet.

De interne beroepsinstantie herinnert er ook aan dat in de opleiding Bedrijfsmanagement/rechtspraktijk, in een derde jaar studie, waarbij in diverse opleidingsonderdelen onderwezen is in de deontologie van het refereren en citeren van bronnen, de door verzoeker gepleegde onregelmatigheid als een zwaarwichtige inbreuk moet worden beschouwd.

De interne beroepsinstantie ziet dan ook geen reden om de straf te milderen. Zij stipt aan dat de onregelmatigheid indruist tegen de basisattitude van een toekomstige bachelor bedrijfsmanagement/rechtspraktijk.

De Raad treedt verwerende partij volkomen bij in de overweging dat plagiaat een ernstige vorm van examenfraude is. Eveneens is de Raad van oordeel dat het feit dat in opleidingsonderdelen aandacht besteed zou zijn aan plagiaat, de verschoonbaarheid ervan volkomen uitsluit. Ook kan de Raad verwerende partij bijtreden waar deze overweegt dat plagiëren indruist tegen de basisattitude van een bachelor bedrijfsmanagement/rechtspraktijk. De Raad is zelfs van oordeel dat, ongeacht de opleiding/afstudeerrichting, plagiaat een zwaarwichtige vorm van fraude uitmaakt.

De Raad slaat onder meer acht op de omschrijving van de onregelmatigheid in het verslag van het verhoor dat plaatsvond op 9 september 2016. De Raad leest er meer in het bijzonder het volgende:

“Het rapport begint met een inleiding, die dezelfde blijkt te zijn als een deel van de inleiding van een UGent-thesis over Syriëstrijders, die op internet te vinden is maar door de student niet vermeld wordt. Vervolgens stelt [W.D.S.] vast dat ook ongeveer alle navolgende tekst in zijn onderzoeksrapport letterlijk knip- en plakwerk is van verschillende websites. De meeste websites worden als geraadpleegde bron weliswaar vermeld in voetnoot, maar de student hanteert niet de afgesproken verwijzingen (nergens aanhalingstekens of aangeven van blokcitaat, nergens vermelding van auteur en jaartal bij citaten). De conclusie van de student is bovendien letterlijk terug te vinden op een politieke website; deze website wordt niet door de student niet vermeld.”

De Raad leest dat verzoeker tijdens het verhoor de feiten niet ontkent. Hij stelt verschillende bronnen te hebben gebruikt om het werk te schrijven en het verschil niet te kennen tussen citeren en parafraseren. Hij geeft ook aan dat het zijn bedoeling niet was om fraude te plegen en dat hij er zich niet van bewust was dat er sprake kon zijn van fraude. Tevens geeft hij aan in de toekomst zijn best te zullen doen om correct te handelen en stelt hij uit zijn fouten te zullen leren.

De Raad houdt rekening met het feit dat verzoeker bij het eerste verhoor reeds de hem ten laste gelegde feiten heeft erkend – weze het dat hij in het kader van het intern beroep beweerde zich onvoldoende te hebben kunnen voorbereiden op het verhoor wegens het naar zijn oordeel niet al te doorzichtige karakter van de uitnodiging voor de hoorzitting.

Tevens leest de Raad dat verzoeker in zijn werk bij de belangrijkste stukken “overgenomen” tekst, weliswaar foutief, verwijst naar de gekopieerde websites.

Tenslotte houdt de Raad rekening met het feit dat het plagiaat een deel van de evaluatie van het opleidingsonderdeel betreft.

Niettegenstaande de onmiskenbare ernst van de examentuchtfeiten die de interne beroepsinstantie terecht bewezen heeft geacht en die zich in de keuze van de sanctie kan weerspiegelen, is de Raad - rekening houdend met de hierboven vermelde overwegingen - dan ook van oordeel dat de opgelegde sanctie weliswaar in overeenstemming is met het OER, doch kennelijk de grenzen van de redelijkheid overschrijdt.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2016.

2. De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk op 23 december 2016 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
Jan Geens	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.380 van 2 december 2016 in de zaak 2016/540

In zake: Jordy VANDOORN
Woonplaats kiezend te 8750 Wingene
Yzerbergstraat 39

Tegen: HOWEST
Woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
Marksesteenweg 58

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 november 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de toegepaste architectuur’.

In het academiejaar 2014-2015 slaagt verzoeker voor 9 van de 60 opgenomen studiepunten. Verzoeker schrijft zich in het academiejaar 2015-2016 opnieuw in voor 51 studiepunten en krijgt daarbij volgende bindende voorwaarde opgelegd: *‘Je dient bij deze inschrijving minstens de helft van de opgenomen studiepunten te verwerven en dient te slagen voor de opleidingsonderdelen die hernomen worden (B of T)’*.

In het academiejaar 2015-2016 slaagt verzoeker voor 9 van de 51 opgenomen studiepunten. Verzoeker wordt vervolgens geweigerd voor verdere inschrijving in academiejaar 2016-2017 in de opleiding bachelor in de toegepaste architectuur.

Verzoekende partij stelde op datum van 30 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 oktober 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat uit onderzoek blijkt dat verzoeker tijdens de academiejaren 2014-2015 en 2015-2016 is ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de toegepaste architectuur’. Verzoeker slaagt in academiejaar 2014-2015 voor 9 van de 60 opgenomen studiepunten. Verzoeker schrijft in academiejaar 2015-2016 opnieuw in voor 51 studiepunten, met een bindende voorwaarde: *‘Je dient bij deze inschrijving minstens de helft van de opgenomen studiepunten te verwerven en dient te slagen voor de opleidingsonderdelen die hernomen worden (B of T)’*. Na het benutten van beide examenkansen slaagt verzoeker in academiejaar 2015-2016 voor slechts 9 van de 51 opgenomen studiepunten, zodat hij op geen enkele manier voldoet aan de bindende voorwaarden die opgelegd werden. Verzoeker wordt geweigerd voor verdere inschrijving in academiejaar 2016-2017 in de opleiding toegepaste architectuur.

Vervolgens diende verzoeker een gemotiveerde aanvraag tot (her)inschrijving in. Gezien verzoeker niet voldaan heeft aan de bindende studievoorwaarden geformuleerd bij een vorige inschrijving, wegens de beperkte studievoortgang en omwille van het feit dat de motivatiebrief niet getuigt van uitzonderlijke omstandigheden, werd besloten negatief gevolg te geven aan de vraag tot (her)inschrijving.

Op basis van de beperkte studievoortgang tijdens de twee voorbije academiejaren en het feit dat geen uitzonderlijke omstandigheden aan de orde zijn, oordeelt de interne beroepsinstantie dat verder opleggen van bindende studievoorwaarden geen positief effect zal opleveren. Bijgevolg bekrachtigt de interne beroepsinstantie de genomen studievoortgangsbeslissing en adviseert ze om te heroriënteren naar een andere opleiding. Een mogelijk traject kan erin bestaan om eerst de opleiding HBO5 bouwkundig tekenaar bij de onderwijsinstelling te volgen. Na het succesvol beëindigen van deze meer praktijkgerichte opleiding is een aansluitingstraject naar de bachelor toegepaste architectuur nog altijd mogelijk. De interne beroepsinstantie wenst verzoeker verder veel succes tijdens zijn studieloopbaan.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 6 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 11 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij vindt dat hij nog een eerlijke, allerlaatste kans verdient. Om te bewijzen dat hij zich wil inzetten, is verzoeker bereid zich enkel voor het eerste semester in te schrijven. Daarna kan de juiste beslissing genomen worden om al dan niet definitief te stoppen. Verzoeker beseft dat zijn resultaten de afgelopen jaren beneden alle peil waren, maar geeft ook eerlijk toe dat dit volledig aan hemzelf en zijn attitude te wijten is en niet aan de leerstof die te zwaar zou zijn. Volgens verzoeker had hij de voorbije jaren ook concentratieproblemen en heeft hij hier met niemand over gesproken. Mocht hij de kans krijgen de opleiding opnieuw aan te vatten, zou hij zeker aankloppen bij een studentenbegeleider. Daarnaast heeft verzoeker ook met enkele lectoren gesproken en er is wel iemand die hem nog een kans zou geven. Verzoeker is ook van plan de opleiding HBO5 bouwkundig tekenaar te volgen. Daarnaast wil verzoeker echter ook graag deze studie verderzetten, al doen zijn resultaten iets anders vermoeden. Verzoeker hoopt van harte op een positief resultaat.

Beoordeling

De Raad oordeelt over een beroep gericht tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van verwerende partij van 6 oktober 2016.

De beroepsinstantie oordeelde dat het intern beroep van verzoeker ontvankelijk is. De in de interne beroepsprocedure aangevochten beslissing is een beslissing van 28 september 2016 waarbij de vraag van verzoeker om herinschrijving in het academiejaar 2016-2017 in de opleiding “Bachelor in de toegepaste architectuur” wordt afgewezen.

De herinschrijving werd geweigerd, aangezien verzoeker niet voldeed aan de bij een eerdere inschrijving geformuleerde bindende studievoorwaarden. Tevens werd gewezen op de beperkte studievoortgang van verzoeker en op het ontbreken van uitzonderlijke omstandigheden.

Er werd vastgesteld dat het verder opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren en bijgevolg is negatief gevolg gegeven aan de vraag tot herinschrijving.

Het intern beroep van verzoeker is ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie verwijst hierbij naar het onderzoek dat zij verrichtte naar de aangevochten beslissing.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat verzoeker in het academiejaar 2014-2015 slaagde voor 9 van de 60 opgenomen studiepunten.

In het academiejaar 2015-2016 slaagde verzoeker voor 9 van de door hem opgenomen 51 studiepunten.

Hij diende, overeenkomstig de hem opgelegde bindende voorwaarden, te slagen voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten en voor de opleidingsonderdelen die hij moest hernemen.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat verzoeker geenszins aan deze bindende voorwaarden heeft voldaan en dat hem de verdere inschrijving werd geweigerd.

De interne beroepsinstantie stelt tevens vast dat verzoeker een gemotiveerde aanvraag tot (her)inschrijving indiende. Deze werd geweigerd, aangezien de bindende voorwaarden niet voldaan werden en uit de motivatiebrief geen uitzonderlijke omstandigheden bleken.

Op basis van het dossieronderzoek stelt de interne beroepsinstantie vast dat, rekening houdend met de te beperkte studievoortgang tijdens de tweede voorgaande academiejaren en het ontbreken van uitzonderlijke omstandigheden, het verder opleggen van bindende voorwaarden geen positief effect zal opleveren.

De interne beroepsinstantie bevestigt de weigeringsbeslissing en adviseert verzoeker inzake heroriëntering. De interne beroepsinstantie stipt hierbij aan dat na een succesvol HBO5-traject (bouwkundig tekenaar) bij verwerende partij een vervolgtraject in de opleiding waarvoor verzoeker zich momenteel niet mag herinschrijven, mogelijk blijft.

Verzoekende partij stoffeert zijn beroep bij de Raad als volgt:

“Ik vind dat ik nog een eerlijke kans verdien. Al is het de allerlaatste. Om te bewijzen dat ik me wil inzetten ben ik bereid om me enkel voor sem. 1 in te schrijven. Daarna kunnen we de juiste beslissing nemen om al dan niet definitief te stoppen. De afgelopen jaren waren de resultaten beneden alle peil wat ik ten volle beseft maar ik geef ook toe dat dit volledig aan mij en mijn attitude te wijten is. Met name niet de leerstof die te zwaar zou zijn. Ik had de voorbij jaren ook concentratieproblemen en heb er met niemand over gesproken. Mocht ik de kans krijgen opnieuw de opleiding aan te vatten zou ik zeker aankloppen bij een leerlingenbegeleider. Ik heb daarnaast ook met enkele lectoren gesproken en er is wel iemand die me nog een kans zou geven. Ik ben ook van plan op de opleiding HBO5 bouwkundig tekenaar te volgen. Maar daarnaast wil ik ook deze studie erg graag voortzetten al doet m’n punten misschien iets anders vermoeden. Ik hoop van hart op een positief resultaat.”

De Raad herinnert er vooreerst aan dat hij zich niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de verwerende partij en bijgevolg de beslissing die wordt aangevochten voor de Raad niet mag overdoen. Daarentegen oordeelt de Raad of de beslissing regelmatig is tot stand gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

De Raad stelt vast dat verzoeker aangeeft dat het extreem lage studierendement niet aan de leerstof te wijten is, maar aan zichzelf en zijn attitude. De Raad kan aannemen dat de door de

verzoeker voorgenomen inzet, die gepaard zou gaan met de allerlaatste eerlijke kans die hij meent te verdienen, oprecht is.

Evenwel kan de Raad uit deze verklaring van verzoeker onvoldoende garanties afleiden op een noemenswaardige verbetering van de studievoortgang van verzoeker, die tot gevolg zou hebben dat hij binnen een aanvaardbare termijn slaagt in de opleiding waarin hij ingeschreven wil worden. Om die reden kan de Raad dan ook niet beslissen dat het onredelijk is verzoeker, die de bindende voorwaarden die hem zijn opgelegd hoegenaamd niet heeft bereikt, niet langer in te schrijven.

De Raad plaatst daarenboven een kanttekening bij de inzet voor de opleiding die verzoeker verklaart aan de dag te zullen leggen, nu hij verklaart van plan te zijn zich ook voor de HBO5 opleiding bouwkundig tekenaar in te schrijven en tegelijk zijn huidige studie, die tot op heden niet succesvol was, te willen voortzetten. De verklaring maakt het voor de Raad niet aannemelijk dat verzoeker bij de mogelijkheid tot herinschrijving zich dermate op zijn professionele bacheloropleiding zal toeleggen dat een merkbaar beter studietraject in het vooruitzicht is.

De Raad merkt ook op dat verzoeker in zijn verzoekschrift melding maakt van concentratieproblemen. Verzoeker heeft geen stappen gezet – niettegenstaande zijn tijdens de twee afgelopen academiejaren sterk tegenvallende studieresultaten – om zich te laten begeleiden bij het aanpakken van deze concentratiemoeilijkheden. In die omstandigheid kan de Raad uit de verklaring door verzoeker dat hij bij een nieuwe inschrijving vast een zeker een leerlingenbegeleider zal consulteren, niet afleiden dat de studieproblemen die verzoeker kende toe te schrijven zijn aan een uitzonderlijke omstandigheid waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat deze tijdens het komende academiejaar zal worden weggewerkt en waarbij een aanvaardbaar studierendement in het vooruitzicht ligt.

De Raad acht het middel niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
Jan Geens	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Zitting van 30 november 2016

Arrest nr. 3.370 van 30 november 2016 in de zaak 2016/524

In zake: Sofie APPELTANS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Valérie De Schepper
 kantoor houdend 1050 Brussel
 Waterloosesteenweg 612
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 8 september 2016 en van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 3 oktober 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 november 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Valérie De Schepper, die verschijnt voor verzoekende partij, en Ruth Stokx, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster was in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de Psychologie’. Het gaat om een verkort programma, daar verzoekster reeds beschikt over een masterdiploma in de Arbeids- en Organisationspsychologie.

Tot het programma van verzoekster behoort het opleidingsonderdeel ‘Stage in klinische en gezondheidspsychologie’, bestaande uit een stage in een palliatief support team en een stage in de Geheugenkliniek. Verzoekster volgt beide stages in het Jessa Ziekenhuis te Hasselt.

De stage loopt van 14 september 2015 tot en met 31 augustus 2016. Omwille van een medische problematiek, die door verwerende partij is erkend als functiebeperking, is verzoekster regelmatig afwezig. Tijdens het eerste semester gaat het om afwezigheden op 1 en 2 oktober 2015, van 29 oktober tot en met 16 november 2015 en van 19 tot en met 20 november 2015; in het tweede semester is verzoekster afwezig van 7 tot en met 15 januari, van 22 tot en met 25 maart, van 31 maart tot en met 8 april en van 29 april tot en met 13 juni 2016.

Doorheen het academiejaar zijn er verschillende contacten tussen verzoekster, de docent en de ombud. Verzoekster signaleert vooreerst dat de relatie met stagementor I.K. moeizaam verloopt, dat de begeleiding en feedback niet positief verloopt en dat er onvoldoende besef lijkt te zijn omtrent de impact van haar aandoening. Na een tijdelijke stopzetting van de stage om medische redenen, volgt er een gesprek.

Verzoekster maakt haar tussentijdse evaluatieformulieren over op 19 augustus 2016 en dient het eindverslag in op 24 augustus 2016. Verzoekster brengt de moeilijke relatie met stagementor I.K. in herinnering, maar meldt ook dat de verhouding begin augustus merkkelijk is verbeterd en dat zij daaruit moed en energie heeft geput.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Stage in klinische en gezondheidspsychologie’ behaalt verzoekster een examencijfer van 8/20. De quotering bestaat uit een deelscore van 10/20 voor de stage in een palliatief supportteam en van 6/20 voor de stage in de Geheugenkliniek. De proclamatie vindt plaats op 8 september 2016.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 12 september 2016 stelt verzoekster een bewarend beroep in, waarna zij op 14 september 2016 een feedbackgesprek heeft met professor C. Op 16 september 2016 maakt verzoekster dan het volgende gemotiveerde intern beroep over (voetnoten zijn weggelaten):

“2.2 Gegrondheid van het beroepschrift

2.2.1 Doelstellingen van de masterstage

Uit het feedbackgesprek met professor [C.] d.d. 14 september 2016 volgt dat professor [C.] het eindpunt van 8/20 heeft gebaseerd op de eindevaluatieformulieren van de competenties van de stage.

Professor [C.] laat SOFIE op 14 september 2016 via e-mail weten dat SOFIE voor het onderdeel van de stage gelopen bij het Palliatieve support team (interventies) 10/20 heeft behaald en voor het onderdeel van de stage gelopen bij de geheugenkliniek (assessment) 6/20 heeft behaald.

Professor [C.] deelt SOFIE eveneens mee dat zij bij het geven van haar eindpunt geen rekening heeft gehouden met de functiebeperking van SOFIE. Zij geeft SOFIE aan dat indien zij hiermee rekening mag houden, zij SOFIE geen onvoldoende zou geven.

Volgens de nota masterstage is een masterstage gericht op de volgende algemene doelstellingen.

1. de student heeft ervarend en reflectief een concreet beeld verworven van een psychologische context waarin psychologen als academisch gevormde professionals rollen en verantwoordelijkheden opnemen en van de beroepsdilemma's waarmee psychologen worden geconfronteerd. De student is in staat daarover passend te communiceren en te rapporteren;
2. de student is in staat om – met een wetenschappelijke houding en kritisch-reflectief gebruik makend van theoretische denkwijzen en referentiekaders en van wetenschappelijk onderzoek – in de praktijk- en beleidssituaties een probleemanalyse (assessment, diagnose) te maken, interventies resp. begeleidingen uit te voeren en hij kan omgekeerd vanuit praktijk- en beleidssituaties kennis genereren. In het geval van een onderzoeksstage in een onderzoekscentrum is hij in staat bij te dragen tot de kennisontwikkeling in het desbetreffende domein;
3. de student kan – binnen de feitelijkheden en mogelijkheden van een organisatie en in overeenstemming met de deontologie een professionele rol en verantwoordelijkheid opnemen en vanuit een wetenschappelijke visie verantwoording afleggen tegenover cliënten/deelnemers, opdrachtgevers, de organisatie en het beleid;
4. de student heeft als persoon ook een initiële professionele identiteit ontwikkeld om voor de start van een loopbaan als psycholoog keuzes te kunnen maken, ze te verantwoorden en zijn identiteit verder te ontwikkelen en te vormen in een proces van levenslang en levensbreed leren.

Volgens het programmaboek van het desbetreffende vakonderdeel zijn de specifieke doelstellingen van de stage in klinische en gezondheidspsychologie de volgende:

- de vaardigheden van een klinisch en gezondheidspsycholoog toepassen in een reële praktijksetting.
- onder supervisie en in teamverband (m.i.v. diverse disciplines) essentiële beroepstaken leren uitvoeren met cliënten en cliëntensystemen
- kennis vaardigheden (theorie-wetenschappelijk onderzoekvaardigheidstraining) opgedaan tijdens de vooropleiding toepassen in de complexiteit van de klinische realiteit.
- verder ontwikkelen en kritisch reflecteren over het eigen functioneren in een professionele context.
- complexe informatie over klinisch psychologische vragen en problemen interpreteren en beoordelen, en aansluitend hierbij beslissingen nemen en verantwoorden, rekening houdend met maatschappelijke en ethische overwegingen
- oog hebben en open staan voor diversiteit en diverse perspectieven en hiermee rekening houden in het eigen professioneel handelen.
- kritisch reflecteren over de klinisch psychologische praktijk en het eigen handelen in de klinisch psychologische praktijk en over de gevolgen van dit handelen voor de verschillende betrokkenen.
- professioneel handelen op een ethisch verantwoorde wijze.
- op een gepaste wijze mondeling en schriftelijk rapporteren en communiceren (in de context van o.m. diagnostiek en begeleiding) met de diverse betrokkenen (bv. cliënten, collega's, welzijnsvoorzieningen,...), evenals de communicatie afstemmen op de specifieke noden, capaciteiten en gevoeligheden van de diverse soorten betrokkenen.
- een gepaste werkrelatie aangaan met diverse soorten collega's en cliënten, alsook zich voor het eigen professionele handelen en de gemaakte keuzes verantwoorden.
- samenwerken in multidisciplinair teamverband en het hierbij behorende professionele gedrag stellen.

Volgens de nota masterstage kan de betrokken professor met een lijst van dertien evaluatiecriteria rekening houden. Deze zijn:

1. persoonlijke inzet en betrokkenheid;
2. zelfstandigheid en initiatief;
3. systematiek in het organiseren en zorgvuldigheid in het afwerken van taken;
4. inzicht in de opdracht, de structuur en de werking van de stageorganisatie;
5. inzicht in de behandelde thema's, problematiek en doelgroepen;
6. op basis van inzichten in psychologische processen adequate interventies stellen;
7. relatievaardigheid en vermogen tot samenwerking;
8. adequate omgang met deelnemers / cliënten / leerlingen / studenten / kinderen / werknemers / onderzoekssubjecten;
9. organisatorische en psychologische bekwaamheid;

10. deskundigheid in het opzetten, uitvoeren, verwerken en rapporteren van onderzoek;
11. creatieve bijdrage tot werking van stageorganisatie;
12. gerichtheid op innovatie en verbetering, op de eigen professionele ontwikkeling en op levenslang leren.
13. professionele houding en deontologisch verantwoord handelen

Uit de eindevaluatie van de stagementoren binnen de geheugenkliniek volgt dat SOFIE op de volgende punten over onvoldoende competenties zou beschikken om als master in de klinische psychologie in een voorziening te starten :

1. denken en handelen vanuit het perspectief van een scientist-practioner;
2. een probleemanalyse/assessment uitvoeren;
3. synthese opstellen en communiceren;
4. communiceren;
5. organiseren en coördineren;
6. kritisch reflecteren;
7. actief werken aan eigen ontwikkeling;
8. schriftelijke weergave/reflectie in stageverslag.

Wat betreft het eerste punt, merkt SOFIE het volgende op .

- patiënten worden zelfstandig voorbereid en testbatterijen worden samengesteld, doch stagiaire vraagt nog vaak om bevestiging: SOFIE meent dat deze bevestiging meer een aftoetsen was dan een vraag naar bevestiging. Zij heeft steeds haar keuze gemotiveerd zodat de stagementor zou weten dat de keuze doordacht was. Ze benadrukt dat er geen testbatterijen zijn aangepast die zij heeft geselecteerd;
- mentoren kregen niet het gevoel dat aanpassingen en bemerkingen ten harte werden genomen: SOFIE merkt op dat zij steeds een inventaris heeft bijgehouden van de bemerkingen die zijn gemaakt, zij heeft deze dus wel degelijk ter harte genomen. Deze documenten heeft SOFIE ook getoond aan de stagementors.
- Onvoldoende integratie van kennis m.b.t. lokalisatie en besluitvorming. Tot op heden nog geen volledig correct besluit: SOFIE betwist dit. In het eindgesprek hebben de stagementoren aangegeven dat SOFIE ook tot correcte besluitvorming kon komen.

Wat betreft het tweede punt, merkt SOFIE het volgende op:

- autonome afhandeling bij jongere patiënten werd tot een minimum herleid wegens twijfels van de mentoren dat ze dit tot een goed einde zou brengen: SOFIE merkt op dat hierover naar haar toe nooit is gecommuniceerd. Zij is dan ook geenszins op de hoogte gesteld dat de stagementoren hierover twijfels hadden.
- er werd in het algemeen weinig progressie waargenomen: SOFIE benadrukt het fluctuerend verloop van haar stage omwille van haar functiebeperking. Ze heeft dit gedurende het jaar op regelmatige basis aan verschillende personen gemeld.
- onvoldoende kennis van de normering en de afbreeknormen: SOFIE stelt dat zij één keer een fout heeft gemaakt in de afbreeknorm bij een test die zij voorheen nog nooit had afgenomen en die zij ook nog nooit had zien afnemen.

- mooi ogende presentatie, doch deze presentatie nam meer tijd in beslag dan opgedragen (1,5u i.p.v. 30 minuten). Er werden geregeld moeilijke woorden gehanteerd die na bevraging niet konden verduidelijkt worden of foutief uitgelegd werden. Tevens teveel informatie op de slides. Poging om het zo interactief mogelijk te maken: SOFIE stelt dat zij geen richtlijn heeft gekregen over de duur van de presentatie. Ondanks de duur van de presentatie heeft SOFIE na de presentatie van de stagementoren zeer positieve feedback gekregen.

Wat het derde punt betreft, benadrukt SOFIE dat zij deze fouten heeft gemaakt uit vermoeidheid en niet uit een gebrek aan competentie. Dit blijkt uit de aard van de fouten: correct gescoord, maar foutief overgenomen, foutief opgeteld. SOFIE stelt dat zij tijdens de stage nooit de opmerking heeft gekregen dat zij instructies is vergeten te vermelden.

Wat het vijfde punt betreft, benadrukt SOFIE dat zij van professor [C.] de boodschap heeft gekregen om de focus te leggen op de kwaliteit van haar werk.

Wat betreft het zesde punt, is het zo dat SOFIE in haar twee tussentijdse evaluaties steeds een voldoende haalde op kritische reflectie. Uit haar tussentijdse verslagen en haar eindstageverslag blijkt ook duidelijk dat zij minstens over voldoende competenties beschikt wat betreft kritisch reflecteren.

SOFIE vat samen dat de stage in de geheugenkliniek gelet op haar functiebeperking fysiek te veel van haar heeft gevergd. Inhoudelijk diende een veel te exacte en gedetailleerde werkwijze te worden gehanteerd. Dit gecombineerd met enerzijds de hoge kwantitatieve druk en anderzijds de bijkomende stageprojecten, heeft ervoor gezorgd dat het niet mogelijk was voor SOFIE beter te presteren. SOFIE dient wel te benadrukken dat desondanks de boodschap van professor [C.] dat SOFIE voornamelijk op kwaliteit diende in te zetten en slechts één stageproject diende te uit te voeren, de stagementoren hieraan geen gevolg hebben gegeven en niet hebben afgeweken van hun werkwijze. SOFIE meent wel dat zij de vereiste doelstellingen behaalt en over voldoende capaciteiten beschikt om als master in de klinische psychologie te starten. In de eindevaluatie van de stagementor binnen het palliatieve support team is het opvallend dat er gewerkt wordt met twee scores. Er is een (rode) score die betrekking heeft op de periode voor de laatste twee weken van de stage en een (groene) score die betrekking heeft op de laatste twee weken van de stage. Uit de groene score volgt dat Sofie op de volgende punten over onvoldoende competenties zou beschikken om als master in de klinische psychologie in een voorziening te starten:

1. denken en handelen vanuit het perspectief van een scientist-practioner;
2. werken in teamverband;
3. communiceren;
4. organiseren en coördineren;
5. omgaan met verantwoordelijkheid ten aanzien van anderen en zichzelf.

Wat betreft het eerste punt, heeft SOFIE in haar eindgesprek aangegeven dat dit inderdaad een belangrijk werkpunt is voor haar. Doordat zij een verkort programma heeft gevolgd, heeft zij inderdaad een zekere achtergrond gemist. Ze heeft echter wel degelijk opzoekingswerk gedaan doch nagelaten dit voldoende naar haar stagementor te communiceren. SOFIE meent dat het gebrek aan het stellen van bijkomende vragen een

rechtstreeks gevolg is van haar slechte relatie met de betrokken stagementor. Wanneer de relatie is verbeterd (na 3 augustus 2016), voelt zij zich vrij om vragen te stellen.

Wat het tweede punt betreft, stelt SOFIE dat zij wel degelijk een teamspeler is. Ze betwist de opmerking dat zij weinig interesse heeft getoond in de taken van andere disciplines. Ze benadrukt dat het zelfs door de teamleden is aangehaald als een van haar sterke punten. SOFIE is evenmin defensief noch interpreteert zij de uitspraken van patiënten letterlijk. SOFIE heeft jammerlijk meermaals moeten vaststellen dat [I.K.] haar woorden heeft verdraaid en uit de context heeft gehaald. Een voorbeeld hiervan, is nog gegeven tijdens het eindgesprek wanneer het ging over een “goed contact met patiënten”. SOFIE benadrukt verder dat zij het tijdens haar stage moeilijk heeft gehad, de slechte relatie met [I.K.] en de bijkomende opdrachten die ze moest uitvoeren, hebben omwille van haar medische situatie gezorgd voor paniekaanvallen en een blokkering. Zij heeft deze problemen herhaaldelijk aangekaart, doch zonder enig relevant gevolg. .

Wat betreft het derde punt, haalt SOFIE aan slechts naar het einde van haar stage toe te hebben samen gezeten met [I.K.] over rapportage. Ze hebben op dat moment samen een aantal verslagen overlopen. [I.K.] heeft toen laten zien dat SOFIE lange tijd foutief/letterlijk gecommuniceerd heeft. SOFIE is voor dit begeleidingsmoment in de veronderstelling steeds goed te communiceren. Deze veronderstelling wordt ondersteund doordat SOFIE in de eerste tussentijdse evaluatie een voldoende heeft gekregen en nadien nooit opmerkingen. Na dit (zeer late) begeleidingsmoment heeft SOFIE correct gerapporteerd. Gelet op de verbeterde relatie met [I.K.] was de mondelinge communicatie naar het einde van de stage toe eveneens adequaat.

Wat het vierde punt betreft, benadrukt SOFIE dat haar uitstelgedrag vaak te wijten is aan haar fysieke beperkingen. Ze stelt uit in de hoop dat ze zich snel beter zal voelen. Ook dit is sterk verbeterd doorheen het jaar. SOFIE is zich bewust van het feit dat zij moeilijk met drukke en onverwachte situaties om kan gaan en dat zij nood heeft aan structuur. Zij zal haar professionele toekomst hier dan ook aan aanpassen.

Wat het vijfde en laatste punt betreft, verwijst SOFIE naar een tussentijds verslag waar [I.K.] een voorbeeld aanhaalt waarom SOFIE geen zicht zou hebben op de gevolgen van haar eigen handelen op collega's e.a. Het voorbeeld gaat over het vermeende feit dat SOFIE naar het toilet zou gaan op het moment dat [I.K.] naar patiënten wil vertrekken. Dit kan geenszins een adequaat voorbeeld zijn waarom SOFIE over onvoldoende competenties zou beschikken inzake het omgaan met verantwoordelijkheid ten aanzien van anderen en zichzelf. SOFIE stelt dat ze wel degelijk in staat is gevoelens van onmacht en onzekerheid bespreekbaar te maken. Dit volgt eveneens uit het gesprek SOFIE op vraag van [I.K.] met een psycholoog heeft gehad. De slechte relatie met [I.K.] heeft er echter voor gezorgd dat dit niet is gelukt met [I.]. Voor 3 augustus 2016 is elke poging van SOFIE om een gesprek aan te gaan met [I.K.] geëindigd in verwijten en geroep.

SOFIE vat samen dat de werkpunten in het kader van haar stage in het palliatieve support team grotendeels te wijten zijn aan de slechte relatie die zij heeft gehad met haar stagementor, [I.K.]. Zij heeft deze problemen meermaals aangekaart bij de stagecoördinatoren evenals de onderwijsombuds. Zij heeft tevens veel problemen ondervonden door haar functiebeperking. Een stage binnen het palliatieve support team

heeft weinig structuur in de zin dat er veel onvoorziene omstandigheden zijn. SOFIE weet dat zij binnen een gestructureerde omgeving zal moeten werken en dit met een beperkt aantal patiënten per dag. SOFIE meent echter wel dat zij de vereiste doelstellingen behaalt en over voldoende capaciteiten beschikt om als master in de klinische psychologie te starten.

SOFIE stelt dat de betwiste examenbeslissing niet correct is omdat zij wel degelijk aan de vereiste doelstellingen voldoet.

2.2.2 De functiebeperking van SOFIE

In 2010 diagnosticeert het U.Z. Leuven SOFIE met het chronisch vermoeidheidssyndroom. De symptomen hiervan zijn, onder meer, een extreme vermoeidheid die zijn weerslag heeft op alle domeinen, zoals daar zijn het geheugen en het concentratievermogen. Ze heeft tevens een auto-immuunziekte en haar schildklier wordt verwijderd in 2007.

De K.U. Leuven stelt vast dat SOFIE tot de doelgroep van studenten met een functiebeperking behoort en erkent in 2011 haar functiebeperking.

Haar functiebeperking heeft onder meer tot gevolg dat ze haar examens mag spreiden en dat ze slechts halve dagen stage dient te lopen.

SOFIE vangt haar stage aan op 14 september 2015 en beëindigt deze op 31 augustus 2016.

Tijdens het eerste semester is zij gelet op haar medische aandoening en meer specifiek de aanpassingen van haar medicatie, afwezig gedurende de periode van 1 en 2 oktober 2015, van 29 oktober tot en met 16 november 2015 en van 19 tot en met 20 november 2015. Tijdens het tweede semester is zij omwille van dezelfde redenen afwezig in de periode van 7 tot en met 15 januari 2016, van 22 tot en met 25 maart 2016, van 31 maart tot en met 8 april 2016 en van 29 april tot en met 13 juni 2016.

SOFIE ondervindt vele problemen door haar langdurige afwezigheid. Het is moeilijk om een constante evolutie door te maken. Professor [C.] erkent de moeilijkheid voor SOFIE om telkens het therapeutische traject opnieuw te moeten opstarten na een afwezigheid door ziekte. Ze bevestigt dat SOFIE hierdoor continuïteit mist en een moeilijk groeiproces ervaart.

Sofie kent echter een immense groei in haar derde evaluatieperiode en meer bepaald na 3 augustus 2016. Alle betrokken partijen erkennen dit. SOFIE toont in deze periode aan voldoende over de vereiste capaciteiten te beschikken om te slagen voor haar stage.

Naast de langdurige afwezigheid is het gevolg van haar medische aandoening dat SOFIE een extreme vermoeidheid kent die zijn weerslag heeft op haar geheugen en haar concentratievermogen.

SOFIE ondervindt hierdoor zeer veel hinder bij het uitvoeren van haar stage in de geheugenkliniek. De verslagen dienen immers zeer gedetailleerd opgesteld te worden en de normen zeer exact toegepast te worden. Het opstellen van deze verslagen na het

afnemen van de tests bij een patiënt heeft te veel van SOFIE gevergd. Hierbij is de druk van de extra (niet vereiste) stageprojecten die zij tijdens haar stage-uren dient uit te werken een enorme bijkomende belasting.

Professor [C.] heeft haar begrip voor het feit dat de rekenfouten in de verslagen te wijten kunnen zijn aan vermoeidheid of aandachtsproblemen. Professor [C.] spreekt af dat niet enkel de kwantiteit maar de kwaliteit van het werk belangrijk is. Hieraan hebben de stagementoren van SOFIE echter geen gevolg gegeven. SOFIE heeft ook moeten vaststellen geen begrip te hebben gekregen voor haar medische toestand.

SOFIE ondervindt door haar medische aandoening ook extra hinder bij het uitvoeren van haar stage in het palliatieve support team. Ze heeft geen goede relatie met haar stagementor. SOFIE heeft dit vanaf februari 2016 meermaals aangekaart bij haar stagecoördinatoren en de onderwijsombuds. SOFIE merkt op dat [I.K.] eveneens een zeer slechte relatie had met haar stagiair tijdens het academiejaar 2014-2015. De slechte relatie en gebrekkige begeleiding zijn bij SOFIE als zeer belastend en extra stresserend ervaren. Ze zorgen ervoor dat SOFIE zeer veel energie verliest. Haar gezondheid verslechtert hierdoor en SOFIE presteert onder haar potentieel. Wanneer de relatie tussen Sofie en haar stagementor omslaat na 3 augustus 2016 is de evolutie die SOFIE plots maakt enorm. Dit wordt erkend door [I.K.].

Tijdens het feedbackgesprek op 14 september 2016 met professor [C.], laat professor [C.] SOFIE weten bij het toekennen van het examenresultaat geen rekening te hebben gehouden met de functiebeperking van SOFIE. Ze voegt hieraan toe dat indien zij dit wel zou doen, SOFIE geslaagd zou zijn.

SOFIE meent dat de betwiste examenbeslissing niet correct is omdat er geen rekening is gehouden met haar functiebeperking.

2.2.3 Het redelijkheidsbeginsel

Het examenresultaat voor het opleidingsonderdeel stage in klinische en gezondheidspsychologie is om verschillende redenen niet redelijk.

SOFIE bevindt zich door het resultaat in de onmogelijkheid om haar diploma van master in de klinische en gezondheidspsychologie te behalen. Een derde inschrijving voor haar stage is niet meer mogelijk.

Dit volgt uit het feit dat SOFIE in het academiejaar 2014-2015 niet tijdig de beslissing heeft kunnen nemen om haar stage te verplaatsen naar het volgende academiejaar.

Zo heeft zij in het academiejaar 2014-2015 een onvoldoende bekomen en is zij in het academiejaar 2015-2016 voor een tweede maal ingeschreven voor de stage.

Zij kan zich nu geen derde keer meer inschrijven omdat zij in het academiejaar 2015-2016 een studie efficiëntie van minder dan 50% heeft behaald. De stage telt immers 24 studiepunten terwijl de vakken die zij dit academiejaar gevolgd heeft slechts een totaal van 14 studiepunten hebben.

Het is niet redelijk dat de betwistbare onvoldoende die SOFIE behaalt op haar stage SOFIE in de onmogelijkheid brengt om haar diploma te behalen.

SOFIE heeft voor de overige vakken die zij heeft gevolgd en afgelegd tijdens haar verkorte master zeer goede punten behaald.

Het is dan ook niet redelijk te stellen dat SOFIE over onvoldoende competenties zou beschikken om als master in de klinische psychologie te starten.

SOFIE heeft geen ideale stage afgelegd maar ze getuigt zeker van doorzettingsvermogen en nog belangrijker van een zeer grote evolutie in haar derde evaluatieperiode.

Daarenboven is SOFIE bewust van haar eigen kunnen en beperking. Zij beseft zeer goed dat zij gelet op de grote hoeveelheid aan onvoorzienbare omstandigheden en de grote druk niet zal werken in een ziekenhuis of een andere instelling. Zij heeft echter wel de wens en de ambitie om zich in een praktijk volledig in te zetten voor een beperkt patiëntenbestand.

SOFIE meent dat de betwiste examenbeslissing het redelijkheidsbeginsel schendt.

2.3 Betreffende het verzoek van SOFIE aan de vicerector Studentenbeleid

De vicerector als interne beroepsinstantie heeft de volheid van bevoegdheid en kan op basis van alle feitelijke gegevens zowel de wettigheid als de opportuniteit van het examenresultaat onderzoeken.

De vicerector heeft de bevoegdheid om het examenresultaat te hervormen en om eventueel bijkomende proeven of opdrachten op te leggen.

SOFIE meent in dit beroepsschrift te hebben aangetoond dat er meerdere redenen voorhanden zijn om het examenresultaat te betwisten.

Vooreerst is het zo dat SOFIE op het einde van haar stage wel degelijk de nodige doelstellingen heeft bereikt om te slagen voor het opleidingsonderdeel stage in klinische en gezondheidspsychologie

Daarenboven is het zo dat er geen rekening is gehouden met haar functiebeperking en dat het examenresultaat geenszins redelijk is.

SOFIE vraagt de vicerector in hoofddeorde dan ook om een nieuwe beslissing te nemen en SOFIE te laten slagen voor het opleidingsonderdeel stage in klinische en gezondheidspsychologie, zodat SOFIE haar diploma van master in de klinische en gezondheidspsychologie behaalt.

In ondergeschikte orde, vraagt SOFIE de vicerector haar te onderwerpen aan een bijkomende proef. Ze zou via een verkorte stage kunnen aantonen dat ze wel degelijk de nodige doelstelling bereikt zodat SOFIE haar diploma van master in de klinische en gezondheidspsychologie alsnog behalen.

Gezien artikel 104 van het onderwijs en examenreglement van de K.U. Leuven voorziet dat de student persoonlijk het gesprek dient te hebben met de beroepsinstantie, dankt SOFIE de vicerector zeer hartelijk om haar vóór 23 september 2016 te horen.”

De interne beroepsinstantie hoort verzoekster en komt op 3 oktober tot de volgende beslissing:

“Voor dit opleidingsonderdeel behaalde u een resultaat van 8/20. De stage bestond uit twee delen: enerzijds een stage in het Palliatief support team waarvoor u 10/20 behaalde en een stage in de Geheugenkliniek waarvoor u 6/20 behaalde. Tijdens een gesprek met prof. [C.] had u reeds uitgebreide feedback over deze beoordeling gekregen. Tijdens ons gesprek verwees u op de eerste plaats naar het feit dat u een student met functiebeperking was. U verduidelijkte dat het fundamentele bezwaar dat u met dit beroep wou aankaarten was, dat bij de beoordeling van uw stage in onvoldoende mate werd rekening gehouden met deze functiebeperking. Op basis van het feedbackgesprek met prof. [C.] had u reeds inzage gekregen in de tekorten die werden vastgesteld. U verklaarde dat bepaalde opmerkingen (b.v. i.v.m. fouten in de rapportering, het gebruik van foutieve normeringstabellen, fouten in de anamnese) terecht waren in de zin dat die ooit waren voorgekomen, maar dat dit nadien nooit meer gebeurd was. U verklaarde deze tekortkomingen als gevolg van uw chronische vermoeidheid omwille uw functiebeperking. U stelde dat u op uw stageplaats en op de faculteit steeds open gecommuniceerd had over deze beperkingen en duidelijk gemaakt had waarom op bepaalde momenten geen grotere inzet van u kon verwacht worden. U stelde dat, omwille van deze functiebeperking, prof. [C.] op een bepaald moment aan de stageplaats had laten weten dat in uw geval de stage op basis van kwaliteit en niet op basis van kwantiteit moest beoordeeld worden. Naar uw aanvoelen was dit niet gebeurd, en was het zo, dat ondanks het feit dat u toestemming kreeg om halve dagen stage te lopen, de werkdruk nog steeds te hoog lag. Naar uw aanvoelen was het echter zo dat op het moment waarop u ruimte kreeg om voor uzelf te zorgen, de stagetaken wel lukten. In die zin was het zo dat, nog steeds naar uw aanvoelen, in de stagebeoordeling teveel werd rekening gehouden met de "slechte momenten" en niet met de "goede periodes". U verwees ook naar het feit dat u een "moeilijke relatie" had met de stagebegeleider van het Palliatief support team. U had dit ook gemeld bij de faculteit. U verklaarde dat deze problemen begin augustus waren uitgepraat. Naar uw aanvoelen was het ook zo dat tijdens de laatste weken van uw stage er sprake was van een “immense groei” en werd hier bij de eindbeoordeling in onvoldoende mate mee rekening gehouden. Omwille van uw ziekte was u ook frequent afwezig. Daarnaast was het ook zo dat u omwille van deze ziekte toestemming kreeg om halve dagen stage te lopen, en kreeg u ook toestemming om uw stage later af te ronden (i.c. op 31 augustus 2016). Naar uw aanvoelen was het omwille van deze langdurige afwezigheid en omwille van deze halve dagen voor u dan echter moeilijk om een constante evolutie door te maken. Het feit dat, naar uw aanvoelen, onvoldoende werd rekening gehouden met deze omstandigheden had u reeds ter sprake gebracht tijdens het feedbackgesprek met prof. [C.]. Zij had u toen reeds laten weten dat het voor haar niet mogelijk was om bij de beoordeling of u al dan niet voldaan had aan de vooropgestelde doelstellingen van de stage hiermee rekening te houden. Tot slot verwees u ook naar de gevolgen van deze examenbeslissing. Omwille van dit onvoldoende resultaat en mede op basis van uw resultaten 2014-15 voor dit opleidingsonderdeel werd u geweigerd. Naar uw aanvoelen

was de 'NA' die u vorig academiejaar behaalde enkel het gevolg van het feit dat het niet meer mogelijk was om uw stage te verplaatsen. In die zin meende u dat het niet redelijk is dat u omwille van dit onvoldoende resultaat uw diploma van Master in de psychologie niet meer kon behalen.

In opvolging van uw beroep heb ik bijkomende motivering opgevraagd bij uw faculteit.

Ik wil op de eerste plaats benadrukken dat dit beroep betrekking heeft op de evaluatie en het examenpunt dat u behaalde voor deze stage. In het kader van dit beroep kan ik niet oordelen over de begeleiding op zich of over de relatie met uw stagementor. Eventuele tekorten qua begeleiding kunnen enkel het voorwerp zijn van deze beroepsprocedure, voor zover deze veronderstelde tekorten duidelijke implicaties gehad hebben voor de beoordeling. In het kader van deze beroepsprocedure is het mijn taak om na te gaan in welke mate de beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van een duidelijk beoordelingsschema dat ook consequent werd toegepast. Dit betekent dan ook dat ik op de eerste plaats bij uw faculteit informatie heb opgevraagd met betrekking tot de motivering van dit examenpunt. Wat betreft uw opmerkingen over de moeilijke verstandhouding met de stagebegeleider van het Palliatief support team kan ik, op basis van uw toelichtingen tijdens ons gesprek en op basis van de informatie die uw faculteit me bezorgde, enkel vaststellen dat deze veronderstelde problemen besproken werden met de stagebegeleider op de faculteit en dat de nodige stappen gezet werden om ervoor te zorgen dat deze omstandigheden een objectieve beoordeling niet in de weg zouden staan.

In haar reactie verwees prof. [C.] op de eerste plaats naar beide eindevaluatierapporten voor uw stages. Aangezien beide evaluatierapporten deel uitmaakten van de bundel die u mij bezorgde, en het op [] die manier ook duidelijk is dat u deze rapporten heeft kunnen inkijken, herhaal ik niet alle informatie uit deze rapporten. Bij de eindevaluatie werd nagegaan in welke mate u als stagiair de competenties voor de stage verworven had. Deze competenties werden beoordeeld op een 7-puntenschaal, gaande van A (de stagiair beantwoordt helemaal niet aan de basiscompetenties – geen of onvoldoende vooruitgang) tot G (de stagiair vertoont een uitzonderlijke bekwaamheid, die veel groter is dan kan worden verwacht van een gemiddeld beginnend master in de klinische psychologie. Zijn/haar aanwezigheid in de voorziening betekende een echte meerwaarde). Een beoordeling vanaf E wijst hierbij op de vaststelling dat de competenties onvoldoende gerealiseerd werden. In de rubriek 'toelichting' vindt u hierbij ook telkens een verwijzing naar de concrete feiten waarop deze beoordeling gebaseerd is. Ik vermeld hieronder enkel de beoordelingscriteria waarvoor een onvoldoende resultaat (m.a.w. beoordeling E of F) behaald werd.

Voor de stage in de Geheugenkliniek behaalde u een beoordeling E of F voor volgende aspecten:

- *Denken en handelen vanuit het perspectief vanuit een scientist-practioner (E).* Deze score werd toegelicht op basis van het feit dat u te weinig zicht had op het te verrichten opzoekingswerk, het feit dat u te weinig zelfstandig werkte, waarbij de mentoren ook twijfelden aan uw capaciteiten om de testbatterij "à la minute" aan te passen, en er onvoldoende kennis m.b.t. lokalisatie en besluitvorming was. Tot op de datum van de eindbeoordeling was er geen volledig correct besluit. De mentoren stelden ook vast dat onvoldoende werd rekening gehouden met hun bemerkingen.

- *Een probleemanalyse/assessment uitvoeren (F)*. Er werd verwezen naar het feit dat de autonome afhandeling tot een minimum herleid werd, naar de te beperkte progressie, naar de onvoldoende kennis van normering en afbreeknormen. De presentatie (die eveneens deel uitmaakte van de doorgestuurde bundel) werd als ‘mooi ogend’ bestempeld, maar voldeed duidelijk niet aan de vooropgestelde verwachtingen.
- *Synthese opstellen en communiceren (F)*. In de toelichting wordt een gedetailleerde lijst gegeven met fouten die zich sedert de 2de tussentijdse evaluatie hadden voorgedaan, waarbij ook expliciet verwezen wordt naar het feit dat op dit vlak geen positieve evolutie merkbaar was. Algemene opmerking was dat alle verslagen nog dienden nagekeken en gecorrigeerd te worden.
- *Communiceren (E)*. Enkel t.o.v. facturatie en het onderdeel anamnese wordt een verbetering vastgesteld, zij het dat ook dan nog sprake was van een aantal “schoonheidsfoutjes”. Schriftelijke rapportage m.b.t. de testen werd globaal als onvoldoende beoordeeld. Er werd bovendien verwezen naar problemen op het vlak met de communicatie met de mentoren en naar het feit dat de beschrijving van de algemene werking van de Geheugenkliniek een exacte overname was van de website, met weinig of geen eigen inbreng.
- *Organiseren en coördineren (E)*. Algemene vaststelling was dat u kwantitatief onvoldoende werk geleverd heeft en tot op de datum van de eindevaluatie uw werkzaamheden onvoldoende gepland en gecoördineerd heeft.
- *Kritisch reflecteren (E)*. Bij de toelichting werd gewezen op het feit dat u niet voldoende in staat was om kritisch te reflecteren op uw eigen functioneren en te vaak externe factoren (b.v. m.b.t. het feit dat neuropsychologie u niet ligt) aanvoert. In het stageverslag werd onvoldoende rekening gehouden met de twee negatieve tussentijdse evaluaties.
- *Schriftelijke weergave/reflectie in stageverslag (E)*. Opnieuw werd verwezen naar het feit dat uw stagereflectie te positief werd opgesteld.

M.b.t. uw stage op het Palliatief support team behaalde u een beoordeling E of F voor volgende aspecten:

- *Een aangepaste werkrelatie aangaan en opbouwen (F voor de stageperiode vóór de laatste 2 weken, D voor de stageperiode gedurende de laatste 2 weken)*
- *Denken en handelen vanuit het perspectief van een scientist-practioner (F voor de stageperiode voor de laatste 2 weken, E voor de stageperiode gedurende de laatste 2 weken)*. Bij de toelichting wordt verwezen naar het feit dat u doorheen de stage weinig of geen blijk gegeven heeft van theoretische achtergrond
- *Een probleemanalyse/assessment uitvoeren (E voor de stageperiode vóór de laatste 2 weken, D vóór de stageperiode gedurende de laatste 2 weken)*. Bij de toelichting werd verwezen naar de problemen die u ondervond op het vlak van het zicht krijgen op de ziektheorie van de patient. Op basis van de positieve evolutie gedurende de laatste weken werd deze beoordeling bijgestuurd naar D.
- *Synthese opstellen en communiceren (E voor de stageperiode vóór de laatste 2 weken, D voor de stageperiode gedurende de laatste 2 weken)*
- *Een interventie methode of —strategie opstellen of ontwikkelen (E voor de stageperiode vóór de laatste 2 weken, D voor de stageperiode gedurende de laatste 2 weken)*

- *Een interventie uitvoeren* (F voor de stageperiode vóór de laatste 2 weken, D voor de stageperiode gedurende de laatste 2 weken)
- *Evalueren en opvolgen van deze interventie* (E voor de stageperiode vóór de laatste 2 weken, D voor de stageperiode gedurende de laatste 2 weken)
- *Werken in teamverband* (F voor de stageperiode vóór de laatste 2 weken, E voor de stageperiode gedurende de laatste 2 weken). De blijvend onvoldoende beoordeling werd toegelicht op basis van uw beperkte inbreng in het team, uw beperkte interesse voor andere disciplines en het moeilijk omgaan met feedback. Er werd op dit vlak enige evolutie vastgesteld gedurende de laatste 2 weken, Deze evolutie bleef echter te beperkt.
- *Communiceren* (E). In de toelichting werd verwezen naar het feit dat u onvoldoende in staat bleek om als professional te communiceren over patiënten en te sterk vasthield aan de letterlijke uitspraken. Daarnaast werd opnieuw verwezen naar de beperkte inbreng in het team.
- *Organiseren en coördineren* (E). In het beoordelingsverslag werd hierbij verwezen naar problemen op het vlak van uitstelgedrag en omgaan met drukte en onverwachte situaties.
- *Kritisch reflecteren* (E voor de stageperiode vóór de laatste 2 weken, D voor de stageperiode gedurende de laatste 2 weken)
- *Actief werken aan eigen ontwikkeling* (F voor de stageperiode vóór de laatste 2 weken, D voor de stageperiode gedurende de laatste 2 weken)
- *Omgaan met verantwoordelijkheid t.a.v. anderen en zichzelf* (E). Naast een aantal praktische incidenten die zich hebben voorgedaan, werd verwezen naar het beperkte zicht dat u had op de gevolgen van uw eigen handelen voor collega's en naar het omgaan met gevoelens van onzekerheid en onmacht.

Uw beoordeling dat er gedurende de laatste weken sprake zou zijn van een “immense groei” wordt in ieder geval niet door deze evaluatierapporten bevestigd. Op de stage op het Palliatief support team is inderdaad sprake van een positieve evolutie gedurende de eindfase van uw stage. Deze positieve evolutie heeft ertoe geleid dat op een aantal beoordelingscriteria de evaluatie werd bijgesteld. In een aantal gevallen resulteerde dit in een beoordeling "D" (“de competenties zijn voldoende ...”), bij de andere beoordelingscriteria bleef deze evolutie te beperkt. Op de andere afdeling werd deze evolutie niet vastgesteld. Zeker op diagnostisch vlak bleef de evolutie te beperkt.

Prof. [C.] stuurde mij bovendien een overzicht door van alle contacten tussen u en de ombudsdienst van uw faculteit. Hieruit blijkt dat u in 2014-2015, en ondanks het negatief advies van de stagebegeleider, dhr. [L.H.], er zelf voor koos om reeds in dat jaar te starten met uw stage. Op 11 juni 2014 laat u hem weten “*ik begrijp uw bezorgdheid over de haalbaarheid van mijn plannen. Het gaat echter elke dag beter met mijn gezondheid, ik ben al enige tijd fulltime aan het werk, zonder me een dag ziek te moeten melden*”. Op 16 april 2015 stuurt u zowel aan prof. [C.] als aan dhr. [H.] een bericht waarin u zegt “*ik breng u graag even op de hoogte van mijn beslissing om mijn stage wegens gezondheidsredenen uit te stellen naar het academiejaar 2015-2016. Mijn stagebegeleidster, [I.K.], staat volledig achter deze beslissing. Ik mag volgend jaar opnieuw stage lopen in het Jessa Ziekenhuis te Hasselt*”. Gezien het moment waarop u besliste om deze stage niet op te nemen (medio april 2015) was het op dat moment niet meer mogelijk om dit opleidingsonderdeel “Stage in Klinische en

gezondheidspsychologie" nog uit uw ISP te verwijderen. Na het afleggen van uw examens in juni 2015 wou u zo snel mogelijk uw stage opnieuw aanvatten. Na een gesprek met uw faculteit over uw persoonlijke omstandigheden werd aangeraden eerst rust te nemen en pas in september 2015 opnieuw te starten. Omwille van uw veelvuldige ziektes en de moeilijkheid die u ondervond bij het werken met volledige dagen kreeg u toestemming om de stage te spreiden (uiterlijk tot 31 augustus 2016) en ook toestemming om de stage verder te zetten met halve dagen. Op geen enkel moment is er hierbij sprake van een toezegging dat uw stage enkel op kwalitatieve grond (en dus niet op kwantitatieve grond) zou mogen beoordeeld worden.

Op basis van deze informatie moet ik vaststellen dat prof. [C.] in voldoende mate het examenpunt dat u voor deze stage behaalde, motiveert. Op meerdere aspecten van uw beoordeling, en voor beide stageplaatsen, behaalt u een beoordeling E of minder. Op basis van het beoordelingsschema wijst dit erop dat de betrokken [competenties] in onvoldoende mate gerealiseerd werden. Doorheen uw stage, en voornamelijk tijdens de laatste weken is er inderdaad sprake van een positieve evolutie m.b.t. uw functioneren in het Palliatief support team. Deze evolutie heeft ertoe geleid dat de beoordeling op een aantal aspecten werd bijgestuurd en geleid heeft tot het resultaat van 10/20 voor dit deel van de stage. Voor andere aspecten, en zeker voor wat betreft uw stage in de Geheugenkliniek, werd deze evolutie niet vastgesteld of bleef ze onvoldoende. Voor zover ik kon nagaan, heeft uw faculteit bij de beslissingen over de praktische organisatie van uw stage reeds in voldoende redelijke mate rekening gehouden met uw functiebeperking. De KU Leuven voorziet inderdaad de mogelijkheid dat o.a. voor studenten met functiebeperking, de praktische organisatie van studieprogramma's en examens kan worden aangepast, zodat deze studenten, ondanks de functiebeperking, een gelijkwaardige examenkans krijgen. Zoals u blijkbaar ook reeds werd meegedeeld door prof. [C.], kan dit in geen geval ertoe leiden dat ook de evaluatiecriteria voor deze studenten worden aangepast. De beoordeling van uw stage en het feit dat op basis van uw studievoortgang gedurende de afgelopen twee academiejaren een studievoortgangsmaatregel werd opgelegd, zijn twee fundamenteel verschillende processen. Bij de beoordeling van een examen of een stage, kan dan ook geen rekening gehouden worden met de mogelijke gevolgen van een onvoldoend resultaat. Dit neemt niet weg dat indien u meent dat er in uw situatie bijzondere omstandigheden aanwezig zijn die een uitzondering op de opgelegde studievoortgangsmaatregel zouden verantwoorden, u een aanvraag kunt indien voor een afwijkende toelating bij de directeur van de Studentenadministratie. Pas in tweede instantie (i.c. bij een eventuele negatieve beslissing van haar) is beroep mogelijk tegen haar beslissing bij mij, als vicerector Studentenbeleid.

Ik stel vast dat het examenresultaat dat u behaalde voor "Stage in Klinische en gezondheidspsychologie (POR89A)" (8/20) correct werd vastgesteld en dan ook niet meer gewijzigd wordt.

Hiermee is de interne beroepsprocedure aan de KU Leuven afgesloten.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Wat het voorwerp van het beroep betreft, wijst de Raad *ambtshalve* op het volgende.

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de Raad als administratief rechtscollege uitspraak doet over beroepen die worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure.

Of een initiële studievoortgangsbepaling zoals een examenbeslissing in die stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij dat de interne beroepsinstantie een nieuwe beslissing neemt. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Dit leidt tot de vaststelling dat het beroep onontvankelijk is ten aanzien van de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is ontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. De middelen

Eerste middel

Verzoekende partij steunt een eerste middel op een schending van artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat de bestreden beslissing buiten de in artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs voorziene termijn en bijgevolg laattijdig ter kennis is gebracht. Zij wijst er ter zake op dat het intern beroep werd ingesteld op 12 september 2016 en dat de beslissing haar werd betekend met een e-mail van 3 oktober 2016.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat op 12 september 2016 slechts een bewarend beroep werd ingesteld, waarop bij gebrek aan middelen nog niet kon worden geantwoord, en dat verzoekende partij vervolgens pas op 16 september 2016 haar argumenten heeft overgemaakt. Zij werd er vervolgens op 26 september 2016 van in kennis gesteld dat zij uiterlijk op 4 oktober 2016 de beslissing op intern beroep zou ontvangen. Verwerende partij stelt bovendien dat de rechten van verzoekende partij op geen enkele wijze werden geschonden.

Verzoekende partij betwist in haar *wederantwoord* de argumenten van verwerende partij, en doet nog het volgende gelden:

“Artikel II. 284 van de Vlaamse Codex Hoger Onderwijs voorziet dat de beslissing die de interne beroepsprocedure afsluit aan de student ter kennis wordt gebracht binnen een termijn van vijftien kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.

Verzoekende partij stelt een beroep in op 12 september 2016. Het feit dat dit een bewarend beroep is, doet geen afbreuk aan het feit dat op deze dag beroep is ingesteld tegen de bestreden beslissing en dat de termijn waarvan sprake in artikel II. 284 van de Vlaamse Codex Hoger Onderwijs de dag nadien begint te lopen. Dit artikel maakt geen onderscheid tussen een bewarend en een gemotiveerd beroep. Het systeem van een bewarend beroep gevolgd door een uitgebreidere motivering is van de hand van de K.U. Leuven en wordt voorzien in artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement. Het kan geenszins worden aangewend om afbreuk te doen aan de garanties geboden aan de student in de Vlaamse Codex Hoger Onderwijs.

Het feit dat verzoekende partij op 26 september 2016 op de hoogte is gesteld dat een interne beroepsbeslissing uiterlijk op 4 oktober 2016 zou worden meegedeeld, is niet relevant. Zelfs al zou de termijn om een interne beroepsbeslissing ter kennis te brengen, kunnen verlengd worden, kan volgens artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement de interne beroepsinstantie deze termijn om uitspraak te doen enkel verlengen indien zij op een gemotiveerde wijze meedeelt dat zij uitspraak zal doen op een latere datum. De e-mail van 26 september van verwerende partij kan geenszins als een gemotiveerde mededeling beschouwd worden. Deze luidt immers als volgt:

“U tekende beroep aan bij de vicerector Studentenbeleid. Ik stuur u uiterlijk op 4 oktober de beslissing van prof Gosselink.”

Op 3 oktober 2016 ontvangt verzoekende partij via e-mail de beslissing van intern beroep d.d. 3 oktober 2016 waarin wordt geoordeeld dat het examenresultaat correct is en niet meer gewijzigd wordt en waarmee de interne beroepsprocedure wordt afgesloten. De bestreden beslissing van intern beroep is dus pas binnen een termijn van eenentwintig dagen genomen en aan verzoekende partij ter kennis gebracht.

Verwerende partij merkt nog op dat de rechten van de student om een beroep bij uw Raad in te dienen op geen enkele manier geschonden zouden zijn. Verwerende partij laat na te duiden wat zij met deze bemerking wenst te bereiken. De finaliteit van artikel II. 284 van de Vlaamse Codex Hoger Onderwijs kan in geen geval herleid worden tot het bieden van een beroepsmogelijkheid. De tijdige mededeling van de beslissing van de interne beroepsprocedure is een waarborg op zich. Het feit dat verzoekende partij beroep heeft kunnen aantekenen tegen de bestreden beslissing verschoont aldus op geen enkele manier de laattijdigheid van de bestreden beslissing.

Door een laattijdige beslissing van intern beroep te nemen, schendt verwerende partij artikel II. 284 van de Vlaamse Codex Hoger Onderwijs.”

Beoordeling

Artikel II.284, tweede lid luidde op het ogenblik van het indienen van het intern beroep als volgt:

“De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 15 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Met artikel VII.10 van het Onderwijsdecreet XVI van 17 juni 2016 is deze termijn gebracht op twintig kalenderdagen. Het artikel is op grond van artikel VII.35 van datzelfde decreet in zijn nieuwe redactie in werking getreden op 1 oktober 2016.

De decreetgever heeft daarbij niet voorzien in overgangsbepalingen, zodat de nieuwe tekst van artikel II.284, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs op 1 oktober 2016 ook van toepassing is geworden op hangende procedures. Aldus beschikte de verwerende partij, rekenend vanaf 12 september 2016, over een termijn tot (zaterdag) 1 oktober 2016 om de beslissing op intern beroep aan verzoekende partij ter kennis te brengen.

Artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs laat de instelling toe om de termijn, bedoeld in artikel II.284, tweede lid, te verlengen, met name wanneer de interne beroepsinstantie vóór het verstrijken van die termijn aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak kan doen.

Samen met verzoekende partij moet worden vastgesteld dat verwerende partij zich niet zonder meer op deze decretale bepaling kan beroepen, nu verwerende partij aan de mogelijkheid tot verlenging van de termijn voor de kennisgeving van de beslissing op intern beroep in het eigen onderwijs- en examenreglement een bijkomende voorwaarde blijkt te hebben gekoppeld, met name dat die mededeling ook gemotiveerd moet zijn:

“De interne beroepsinstantie kan binnen de termijn waarover ze beschikt aan de student op gemotiveerde wijze meedelen dat zij uitspraak zal doen op een latere datum. In dat geval gaat de termijn voor extern beroep slechts in de dag na die datum.”

Aan die bijkomende voorwaarde voldoet de mededeling die op 26 september 2016 aan verzoekende partij werd verzonden, niet. Bijgevolg kon van artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs geen toepassing worden gemaakt.

Dit alles heeft evenwel niet tot gevolg dat de bestreden beslissing om die reden alleen, onregelmatig wordt.

Het is de vaste rechtspraak van de Raad dat artikel II.284, tweede lid wat de instelling betreft slechts een termijn van orde inhoudt, en dat een laattijdig genomen of ter kennis gebrachte beslissing aan de beroepsinstantie niet de bevoegdheid ontnemt om nog over het intern beroep uitspraak te doen (R.Stvb. 31 januari 2013, nr. 2013/010; R.Stvb. 30 juni 2015, nr. 2015/088; R.Stvb. 22 december 2015, nr. 2.746).

Het middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoekende partij steunt zich in een tweede middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij voert aan dat de bestreden beslissing om verschillende redenen onredelijk is.

Zij stelt dat zij zich door de bestreden beslissing in de onmogelijkheid bevindt om haar diploma van master in de klinische en gezondheidspsychologie te behalen, daar een derde inschrijving voor haar stage niet meer mogelijk is. Die onmogelijkheid, zo stelt verzoekende partij, volgt uit het feit dat zij in het academiejaar 2014-2015 omwille van haar medische aandoening niet tijdig de beslissing heeft kunnen nemen om haar stage te verplaatsen naar het volgende academiejaar. Daardoor bekam zij in het academiejaar 2014-2015 als examencijfer een onvoldoende en is zij in het academiejaar 2015-2016 voor een tweede maal ingeschreven voor de stage. Doordat zij in het academiejaar 2015-2016 vervolgens een studie efficiëntie van minder dan 50% behaalde, kan verzoekende partij geen nieuw inschrijving meer nemen: de stage vertegenwoordigt immers 24 studiepunten, terwijl zij dit jaar voor slechts 14 studiepunten andere vakken volgde.

Verzoekende partij acht het niet redelijk dat de – volgens haar: betwistbare – onvoldoende die zij behaalde op haar stage die, haar in de onmogelijkheid brengt om haar diploma te behalen.

Verzoekende partij benadrukt verder dat zij in 2012 reeds een master in de arbeids- en organisatiepsychologie heeft behaald, en dat zij bovendien voor de overige vakken die zij tijdens haar verkorte master heeft gevolgd en afgelegd, zeer goede punten behaalde.

Ook in dat opzicht is het voor verzoekende partij niet redelijk om te stellen dat zij over onvoldoende competenties zou beschikken om als master in de klinische psychologie te starten.

Wat de stage betreft, voegt verzoekende partij nog toe dat zij zeker geen ideale stage heeft afgelegd, maar dat zij wel getuigt van doorzettingsvermogen en bovenal van een zeer grote evolutie in haar derde evaluatieperiode. Verzoekende partij stipt aan dat zij zich bewust is van haar eigen kunnen en beperking, en dat zij zeer goed beseft dat zij – gelet op de grote hoeveelheid aan onvoorzienbare omstandigheden en de grote druk – niet zal werken in een ziekenhuis of een andere instelling. Zij heeft echter wel de wens en de ambitie om zich in een praktijk volledig in te zetten voor een beperkt patiëntenbestand.

Naast dit alles doet verzoekende partij gelden dat ook de bestreden beslissing het redelijkheidsbeginsel miskent. Verwerende partij stelt immers louter dat bij de beoordeling van een stage geen rekening gehouden kan worden met de mogelijke gevolgen van een onvoldoend resultaat. Daaraan werpt verzoekende partij tegen dat geen enkele openbare instantie een onredelijke beslissing mag nemen en dat het geenszins correct is te stellen dat de gevolgen van een beslissing niet in rekening mogen worden gebracht, *a fortiori*, nog steeds volgens verzoekende partij, niet bij nemen van de beslissing van intern beroep. Zij betoogt dat verwerende partij wel degelijk het inzicht van verzoekende partij in haar eigen kunnen en beperkingen, de hoge punten van verzoekende partij voor de overige vakken van haar master en het feit dat verzoekende partij zich nu in de onmogelijkheid bevindt om haar diploma te behalen, in rekening diende te nemen en op grond daarvan diende te oordelen dat de betwiste examenbeslissing onredelijk is. Minstens, zo besluit verzoekende partij, diende de beroepsinstantie een bijkomende proef op te leggen die verzoekende partij in de mogelijkheid zou stellen om aan te tonen dat zij wel degelijk over de vereiste competenties beschikt.

In de *antwoordnota* doet verwerende partij in repliek hierop het volgende gelden:

“Via het verzoekschrift betwist de student ook de redelijkheid van de examenbeslissing. Ze verwijst hierbij onder meer naar het feit dat zij op basis van dit onvoldoende resultaat niet kan verder studeren o.a. in de masteropleiding in de Psychologie. Zoals reeds vermeld in de interne beroepsbeslissing kan bij de toekenning van een examenpunt enkel worden rekening gehouden met de objectieve antwoorden (of in het geval van een stage de concrete gedragingen) die werden vastgesteld tijdens het evaluatiemoment van het betrokken examen. Eventuele faciliteiten die worden toegekend, b.v. omwille van een functiebeperking, kunnen hierbij enkel leiden tot een aanpassing van de vormelijke aspecten van dit examen en niet tot een aanpassing van het examenpunt of tot het verlagen van de evaluatie-eisen. Hetzelfde geldt voor de bewering van de student dat het haar ambitie is om als psycholoog enkel te werken in een setting met een beperkter patiëntenbestand. De beoordeling van de stage gebeurt in functie van de vooropgestelde leerdoelstellingen voor dit opleidingsonderdelen, los van de concrete professionele ambities van de betrokken student. Resultaten die behaald werden voor andere opleidingsonderdelen (zowel binnen de huidige opleiding als binnen de eerdere opleiding in de afstudeerrichting Arbeids- en organisatiepsychologie) kunnen evenmin het resultaat voor het opleidingsonderdeel “Stage in Klinische en gezondheidspsychologie” beïnvloeden. In tegenstelling tot wat gesuggereerd wordt door de tegenpartij, betekent dit niet dat dit een vrijgeleide zou kunnen zijn om onredelijke examenbeslissing te nemen. De redelijkheid van een examenbeslissing kan echter enkel worden gemotiveerd op basis van een objectieve beoordelings sleutel die consequent werd toegepast voor alle studenten. De gevolgen van een examenbeslissing, of de persoonlijke omstandigheden van de student zijn geen elementen die redelijkheid van een examenbeslissing kunnen beïnvloeden.

Het onderwijs- en examenreglement voorziet wel de mogelijkheid dat bij de beoordeling van een vraag voor een afwijkende toelating (i.c. een aanvraag om een uitzondering te bekomen op een opgelegde studievoortgangsmaatregel) wel kan worden rekening gehouden met eventuele bijzondere omstandigheden en met de kansen om de opleiding alsnog te voltooien. De student diende effectief een dergelijke aanvraag in en kreeg op 10 oktober via de directeur van de Studentenadministratie toestemming voor een uitzonderlijke herinschrijving. De student zelf besliste echter om zich pas vanaf het academiejaar 2017-18 opnieuw in te schrijven (zie bijlage 6). Dit betekent dan ook dat haar bewering dat zij zich geen derde keer kan inschrijven, op dit ogenblik niet meer correct is.”

In de *wederantwoordnota* handhaaft verzoekende partij haar middel, onder toevoeging van de volgende uiteenzetting:

“Verzoekende partij benadrukt dat zij in 2012 reeds een master in de arbeids- en organisatiepsychologie heeft behaald.

Daarenboven heeft zij voor de overige vakken die zij heeft gevolgd en afgelegd tijdens haar verkorte master zeer goede punten behaald.

Verzoekende partij heeft geen ideale stage afgelegd maar ze getuigt zeker van doorzettingsvermogen en nog belangrijker van een zeer grote evolutie in haar derde evaluatieperiode.

Verzoekende partij is zich ook bewust van haar eigen kunnen en beperkingen. Zij beseft zeer goed dat zij gelet op de grote hoeveelheid aan onvoorzienbare omstandigheden en de grote druk niet zal werken in een ziekenhuis of een andere instelling. Zij heeft echter wel de wens en de ambitie om zich in een praktijk volledig in te zetten voor een beperkt patiëntenbestand. Deze belangrijke capaciteit van verzoekende partij gaat niet louter over haar professionele ambitie maar is een aspect van zelfzorg, wat essentieel is bij psychologen en een element is van de vooropgestelde leerdoelstellingen.

Zoals uitgebreid uiteengezet staat onder het vierde middel, voldoet verzoekende partij wel degelijk aan de leerdoelstellingen. Verzoekende partij weerlegt verscheidene bemerkingen in de evaluatiefiches en toont aan dat de problemen bij de begeleiding wel degelijk duidelijke implicaties hebben gehad voor de beoordeling.

Het is dan ook niet redelijk te stellen dat verzoekende partij over onvoldoende competenties zou beschikken om als master in de klinische psychologie te starten.

Ook de betwiste beslissing van intern beroep schendt het redelijkheidsbeginsel. Verwerende partij stelt louter dat bij de beoordeling van een stage er geen rekening gehouden kan worden met de mogelijke gevolgen van een onvoldoende resultaat.

Verzoekende partij benadrukt dat geen enkele openbare instantie een onredelijke beslissing mag nemen. Het is dan ook geenszins correct te stellen dat de gevolgen van een beslissing niet in rekening mogen worden gebracht, a fortiori niet bij nemen van de beslissing van intern beroep.

Verwerende partij diende wel degelijk het inzicht van verzoekende partij in haar eigen kunnen en beperkingen, de hoge punten van verzoekende partij voor de overige vakken van haar master in rekening te nemen en te oordelen dat de betwiste examenbeslissing onredelijk is.

Verwerende partij diende de examenbeslissing om te vormen, minstens een bijkomende proef op te leggen die verzoekende partij in de mogelijkheid stelde om aan te tonen dat ze wel degelijk over de vereiste competenties beschikt.”

Beoordeling

In de mate dat verzoekende partij de bestreden beslissing onredelijk acht omdat zij haar de mogelijkheid zou ontzeggen om voor het opleidingsonderdeel een nieuwe – derde – inschrijving te nemen, mist het feitelijke grondslag.

Verzoekster weerlegt immers niet de stelling van verwerende partij, die ook steun vindt in de stukken van het administratief dossier, dat zij wel degelijk toelating tot een nieuwe inschrijving heeft bekomen. Verzoekende partij heeft in een e-mail van 13 oktober 2016 aangegeven dat zij er de voorkeur aan geeft die mogelijkheid pas in het academiejaar 2017-2018 te benutten.

Bijgevolg is het middel wat dat betreft zonder voorwerp geworden.

Dat verzoekster eerder reeds een ander masterdiploma behaalde, en voor andere opleidingsonderdelen in het huidige programma goede resultaten behaalde, overtuigt er op zich niet van dat het examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘Stage in klinische en gezondheidspsychologie’ onredelijk zou zijn.

Het mag immers als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat, in principe, een goed resultaat op het ene opleidingsonderdeel – al dan niet binnen hetzelfde academiejaar – niet doet veronderstellen dat de student ook voor een ander opleidingsonderdeel aanspraak kan maken op een goede beoordeling (zie o.a. R.Stvb. 11 augustus 2015, nr. 2.233; R.Stvb. 3 september 2015, nr. 2.302; R.Stvb. 1 december 2015, nr. 2.657). Verzoekende partij reikt geen argumenten aan waarom de Raad het hier anders zou moeten zien.

Evenmin voert verzoekende partij in dit middel argumenten aan die betrekking hebben op de onredelijkheid van het toegekende examencijfer zelf.

Mede in het licht van de erkenning door verzoekster dat zij geen ideale stage heeft afgelegd, kunnen de ter sprake gebrachte evolutie in de derde evaluatieperiode en het doorzettingsvermogen alleszins niet volstaan om in dat opzicht een voldoende beargumenteerd middel te vormen.

Wat de invloed betreft van de (rechts)gevolgen van een examenbeslissing – hetzij het initiële examencijfer, hetzij de handhaving ervan in het intern beroep – dient verwerende partij te worden bijgevalen in het standpunt dat die gevolgen in beginsel vreemd zijn aan de door de student geleverde prestaties die aan dat examencijfer ten grondslag liggen, en die een vertaling zijn van de mate waarin de leerdoelstellingen werden bereikt.

Verzoekende partij overtuigt er in dit middel niet van dat er zich omstandigheden hebben voorgedaan die de interne beroepsinstantie er – in het licht van het redelijkheidsbeginsel – zouden toe hebben moeten brengen om bij de beoordeling van het betwiste examencijfer andere elementen te betrekken.

De Raad wijst er ten slotte op dat een ‘bijkomende proef’ een begrip is uit het secundair onderwijs, met name als uitzonderlijke maatregel om nog ná 30 juni te peilen naar de verworven kennis, competenties en vaardigheden van de leerling in die gevallen waarin de delibererende klassenraad van oordeel is dat hij op 30 juni niet over voldoende elementen beschikt om zich alsdan over de sanctionering van de studies uit te spreken. In het hoger onderwijs daarentegen, is een tweede examenkans de regel, ten ware de instelling conform artikel II.223, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs aangeeft dat dit omwille van de aard van het opleidingsonderdeel niet mogelijk is.

In het licht van de voorliggende motieven bij de beoordeling van het opleidingsonderdeel ‘Stage in klinische en gezondheidspsychologie’, toont verzoekende partij niet aan waarom de interne beroepsinstantie slechts redelijk zou kunnen handelen indien zij tot een bijkomende examenkans zou hebben besloten.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Derde middel

Het derde middel is gesteund op het *patere legem*-beginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat de vicerector als interne beroepsinstantie volheid van bevoegdheid heeft, en op basis van alle feitelijke gegevens zowel de wettigheid als de opportuniteit van het examenresultaat kan onderzoeken. Hij is ertoe verplicht om zich over het beroep uit te spreken na een eigen en volledig onderzoek van de zaak. De vicerector heeft aldus, zo vervolgt verzoekster, de bevoegdheid om het examenresultaat te hervormen en om eventueel bijkomende proeven of opdrachten op te leggen.

Verzoekende partij verwijt de bestreden beslissing dat daarin wordt overwogen dat de interne beroepsinstantie tot taak heeft na te gaan in welke mate de beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van een duidelijk beoordelingsschema en of dat ook consequent is toegepast. Daardoor beperkt het onderzoek van de interne beroepsinstantie zich tot de motivering van het examenpunt, terwijl verzoekende partij argumenten met ruimere strekking had aangevoerd. Die argumenten zijn naar oordeel van verzoekende partij buiten het onderzoek gebleven, waardoor de interne beroep haar eigen bevoegdheid heeft miskend en dus het beginsel *patere legem quam ipse fecisti* heeft geschonden.

Dit beginsel wordt volgens verzoekende partij eveneens geschonden door de overweging in de bestreden beslissing dat bij de beoordeling van een stage geen rekening gehouden kan worden met de mogelijke gevolgen van een onvoldoend resultaat. Zij stelt dat wanneer de interne beroepsinstantie geen rekening kan houden met de gevolgen van een onvoldoend resultaat, zij afbreuk aan haar eigen bevoegdheden.

Verwerende partij antwoordt in de *antwoordnota* het volgende:

“De tegenpartij vermeldt verder dat aangezien de interne beroepsinstantie over de volheid van bevoegdheid beschikt, de interne beroepsbeslissing afbreuk doet aan deze bevoegdheden. We stellen hierbij vast dat alvast selectief geciteerd wordt uit deze beslissing. De volledige paragraaf luidt namelijk als volgt:

Ik wil op de eerste plaats benadrukken dat dit beroep betrekking heeft op de evaluatie en het examenpunt dat u behaalde voor deze stage. In het kader van dit beroep kan ik niet oordelen over de begeleiding op zich of over de relatie met uw stagementor. Eventuele tekorten qua begeleiding kunnen enkel het voorwerp zijn van deze beroepsprocedure, voor zover deze veronderstelde tekorten duidelijke implicaties gehad hebben voor de beoordeling. In het kader van deze beroepsprocedure is het mijn taak om na te gaan in welke mate de beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van een duidelijk beoordelingsschema dat ook consequent werd toegepast. Dit betekent dan ook dat ik op de eerste plaats bij uw faculteit informatie heb opgevraagd met betrekking tot de motivering van dit examenpunt. Wat betreft uw opmerkingen over de moeilijke verstandhouding met de stagebegeleider van het Palliatief supportteam kan ik, op basis van uw toelichtingen tijdens ons gesprek en op basis van de informatie die uw faculteit me bezorgde, enkel vaststellen dat deze veronderstelde problemen besproken werden met de stagebegeleider op de faculteit en dat de nodige stappen gezet werden om ervoor te zorgen dat deze omstandigheden een objectieve beoordeling niet in de weg zouden staan.

De stellingname dat de huidige beroepsprocedure zich beperkt tot de vaststelling van de objectiviteit van de examenbeoordeling moet dus duidelijk gezien worden in relatie tot de opmerking van de student over de “moeilijke relatie” die ze had met haar stagementor bij de stage op het Palliatief Support Team. Conform met de vaste rechtspraak hierover van uw Raad, kunnen veronderstelde tekorten qua begeleiding enkel relevant zijn voor zover kan worden aangetoond dat deze veronderstelde tekorten duidelijke implicaties gehad hebben voor de beoordeling. Zoals de student zelf vermeldde tijdens het gesprek en ook in haar schriftelijk bezwaarschrift (zie blz. 3 van haar intern beroep) werden deze problemen met de faculteit besproken. De student had inderdaad op 24 februari 2016 en nadat ze een paar weken eerder gemeld had dat haar stage “erg goed” verliep (zie bijlage 7 – mail 03/02/2016) een gesprek met de facultaire stagebegeleider over de 1/3de evaluatie. Ze vermeldde hierbij de kritiek van de stagementor op de palliatieve eenheid dat ze te weinig beleving/emotie toonde in haar gesprekken met de palliatieve cliënten. Onder meer op basis van een gesprek met een externe psychologe vond ze deze kritiek onterecht en vreesde ze een negatieve beoordeling. De stagebegeleider moedigde haar aan om de stage verder te zetten met als eerste aandachtspunt de werkpunten die de supervisors hadden aangewezen en als tweede punt het hebben van voldoende vertrouwen in zichzelf dat ze nog verder in de goede richting kon evolueren tijdens de rest van de stage. De stagebegeleider noteerde het thema ‘emotionele expressie’ ook als mogelijk aandachts- en discussiepunt tijdens de eindevaluatie. Dit punt werd echter niet meer ter sprake gebracht tijdens de eindevaluatie, noch door de stagiaire, noch door de supervisor (zie ook bijlage 8). De student zelf vermeldde dat deze problemen, zeker tijdens de laatste weken van haar stage voldoende waren uitgeklaard (zie blz. 7 van haar intern beroep). In die zin oordeelde de vicerector dat er geen indicaties waren dat de mogelijke problemen die de student vermeldde een objectieve beoordeling in de weg zouden gestaan hebben. Het feit dat de student via haar bezwaarschrift een getuigenis doorstuurt van een medestudent die eerder bij dezelfde stagementor een stage deed, verandert hier niets aan.”

Verzoekende partij herneemt in de *wederantwoordnota* nog als volgt:

“De vicerector als interne beroepsinstantie heeft de volheid van bevoegdheid en kan op basis van alle feitelijke gegevens zowel de wettigheid als de opportuniteit van het examenresultaat onderzoeken. Hij is ertoe verplicht om zich over het beroep uit te spreken na een eigen en volledig onderzoek van de zaak. De vicerector heeft de bevoegdheid om het examenresultaat te hervormen en om eventueel bijkomende proeven of opdrachten op te leggen.

In de bestreden beslissing van intern beroep stelt verwerende partij dat in het kader van de beroepsprocedure het louter haar taak is na te gaan in welke mate de beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van een duidelijk beoordelingsschema dat ook consequent is toegepast. Het onderzoek van verwerende partij beperkt zich dan ook tot de motivering van het examenpunt.

Er is geen sprake van een selectief citaat door verzoekende partij uit de interne beroepsbeslissing. Verwerende partij gaat in de interne beroepsbeslissing effectief enkel de motivering van de examenbeslissing na. Zo komt verwerende partij immers tot het besluit dat professor [C.] in voldoende mate het examenpunt dat verzoekende partij behaalde, zou hebben gemotiveerd.

De argumenten van verzoekende partij gaan echter veel verder. Door deze niet te onderzoeken en haar eigen bevoegdheid te beperken, schendt verwerende partij het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*.

Verzoekende partij stelt immers dat de tekorten bij de begeleiding wel degelijk implicaties hebben gehad voor haar beoordeling. Verwerende partij schildert het feit dat verzoekende partij de problemen met de faculteit heeft besproken af als een teken dat er geen indicaties waren dat de problemen een objectieve beoordeling in de weg zouden hebben gestaan. Niets is minder waar. De problemen in de relatie met mevrouw [I.K.] zijn net herhaaldelijk aangekaart omdat deze dermate zwaar wogen op de prestatiemogelijkheden van verzoekende partij. Dit volgt duidelijk uit de stukkenbundel van verzoekende partij. Na verscheidene gesprekken, zet verzoekende partij op 24 augustus 2016 de situatie nogmaals uiteen voor professor [C.]. Ze haalt voorbeelden aan van de problemen en deelt mee dat de houding van mevrouw [I.K.] is gewijzigd op 3 augustus 2016 omdat mevrouw [I.K.] door een teamlid is aangesproken op de harde manier waarop zij verzoekende partij in het bijzijn van anderen aanpakt. Ook de verklaring van [L.V.], de studente die het academiejaar 2014-2015 stageliep in het palliatieve supportteam, is in dit opzicht belangrijk. De falende begeleiding van mevrouw [I.K.] en de objectieve gevolgen ervan voor de betrokken studenten komen hier immers ook naar voor. Daarenboven toont stuk 18 aan dat de faculteit op de hoogte was van deze problemen, doch nagelaten heeft voldoende op te treden. De problemen met mevrouw [I.K.] hebben zich maandenlang voorgedaan. De implicaties op het presteren van verzoekende partij en dus op de beoordeling zijn duidelijk. Uit het feit dat de laatste maand van de stage de houding van mevrouw [I.K.] wijzigt, kan uiteraard niet worden afgeleid dat de begeleidingsproblemen geen invloed hebben gehad op de beoordeling. Verzoekende partij merkt nog op dat het feit dat zij een 10/20 in de eindbeoordeling voor de stage in het palliatieve supportteam krijgt, niet betekent dat de problemen een objectieve beoordeling niet in de weg zouden hebben gestaan. Dit punt zorgt immers mee voor de algehele onvoldoende van de betwiste examenbeslissing.

In de bestreden beslissing van intern beroep stelt verwerende partij als antwoord op het argument van verzoekende partij dat de betwiste examenbeslissing onredelijk is, louter dat bij

de beoordeling van een stage er geen rekening gehouden kan worden met de mogelijke gevolgen van een onvoldoende resultaat. Dergelijke redenering schendt eveneens de bevoegdheden van het interne beroepsorgaan en aldus het beginsel *patere legem quam ipse fecisti*. Wanneer verwerende partij stelt dat zij geen rekening kan houden met de gevolgen van een onvoldoende resultaat, doet zij immers afbreuk aan haar eigen bevoegdheden.”

Beoordeling

Verzoekster heeft in het intern beroep aangevoerd dat zij het examencijfer onredelijk acht, enerzijds omdat zij geen nieuwe inschrijving meer kan nemen voor het opleidingsonderdeel ‘Stage in klinische en gezondheidspsychologie’ en daardoor haar diploma niet kan behalen, en anderzijds omdat zij voor de overige opleidingsonderdelen goede resultaten heeft behaald (zoals hierboven omschreven in het in deze procedure hernomen middel).

Bij het tweede middel is reeds vastgesteld dat de kwestie van een nieuwe inschrijving thans niet meer aan de orde is. Of de interne beroepsinstantie op de argumenten ter zake afdoende heeft geantwoord *c.q.* haar volle bevoegdheid heeft uitgeoefend, is derhalve evenmin nog relevant.

Voor het overige stelt de Raad vast dat verzoekende partij in haar verzoekschrift de omvang van de beoordelingsbevoegdheid in hoofde van de interne beroepsinstantie enkel uitdrukkelijk relateert aan de gevolgen van het examenresultaat (randnummer 32). Dat aspect heeft betrekking op de eventuele onmogelijkheid om nog verder in te schrijven, en valt thans dus buiten het voorwerp van het debat.

Wat de andere aspecten betreft, beperkt verzoekende partij zich ertoe te stellen: *“De argumenten van verzoekende partij gaan echter verder dan dat. Door deze niet te onderzoeken en haar eigen bevoegdheid te beperken schendt verwerende partij het beginsel patere legem quam ipse fecisti”* (randnummer 31, *in fine*).

Verzoekende partij laat daarbij na aan te geven welke argumenten in de bestreden beslissing hetzij onbeantwoord *c.q.* zonder onderzoek zijn gebleven.

De Raad herinnert eraan dat het aan de verzoekende partij toekomt om haar middelen, minstens in feiten, voldoende duidelijk te omschrijven, wat inhoudt dat voldoende concreet moet worden aangeduid *waarom* een bepaalde rechtsnorm door de bestreden beslissing werd geschonden. Dit blijkt niet uit het middel zoals het in het verzoekschrift is uiteengezet. Het staat niet aan de Raad om in de stukken op zoek te gaan naar wat in het intern beroep werd opgeworpen om dit vervolgens af te punten aan de overwegingen van de beslissing op intern beroep; dit is bovendien met de korte doorlooptijd van de procedure die de decreetgever beoogde niet verzoenbaar.

De meer concrete invulling die verzoekende partij aan het middel geeft in de wederantwoordnota komt te laat om nog op ontvankelijke wijze bij de beoordeling te worden betrokken.

Het middel wordt verworpen.

Vierde middel

In het vierde middel steunt verzoekende partij zich op het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij adstrueert haar middel als volgt:

“Verwerende partij houdt in de bestreden beslissing geen rekening met het gemotiveerde beroepschrift van verzoekende partij zoals overgemaakt op 16 september 2016, laat staan dat zij antwoordt op de betrokken argumenten van verzoekende partij.

Verwerende partij beweert dat het fundamentele bezwaar van verzoekende partij zou zijn dat bij de beoordeling van de stage onvoldoende mate rekening is gehouden met haar functiebeperking.

Deze bewering is niet correct en toont aan dat verwerende partij geenszins het beroepschrift heeft onderzocht.

Verzoekende partij haalt in haar beroepschrift aan dat zij wel degelijk aan de vereiste doelstellingen van het betrokken opleidingsonderdeel voldoet. Dit is de eerste reden waarom zij meent dat de betwiste examenbeslissing niet correct is.

Om dit te ondersteunen gaat ze in op alle punten van de eindevaluatie van de stagementoren binnen de geheugenkliniek en binnen het palliatieve supportteam waarop verzoekende partij over onvoldoende competenties zou beschikken om als master in de klinische psychologie in een voorziening te starten.

Wederom gaat verwerende partij in de fout, namelijk door hier niet op in te gaan. Verwerende partij beperkt zich in haar bestreden beslissing enkel tot het herhalen van de punten uit de eindevaluatie waarvoor verzoekende partij een onvoldoende resultaat heeft behaald. Verwerende partij meent dat hieruit volgt dat de betrokken competenties in onvoldoende mate gerealiseerd werden.

Verwerende partij verwijst in het kader van deze opsomming geen enkele keer naar de bemerkingen van verzoekende partij gemaakt in haar beroepschrift op deze punten, laat staan dat verwerende partij rekening houdt met de bemerkingen van verzoekende partij.

Deze bemerkingen van verzoekende partij op de betrokken punten van de evaluatierapporten zijn echter wel essentieel.

In het kader van haar stage in de geheugenkliniek gaat het over de volgende punten:

1. synthese opstellen en communiceren
2. communiceren;
3. organiseren en coördineren;
4. kritisch reflecteren;
5. actief werken aan eigen ontwikkeling;
6. schriftelijke weergave/reflectie in stageverslag.

Wat betreft het eerste punt, merkt verzoekende partij het volgende op:

- patiënten worden zelfstandig voorbereid en testbatterijen worden samengesteld, doch stagiaire vraagt nog vaak om bevestiging: verzoekende partij meent dat deze bevestiging meer een aftoetsen was dan een vraag naar bevestiging. Zij heeft steeds haar keuze gemotiveerd zodat de stagementor zou weten dat de keuze doordacht was. Ze benadrukt dat er geen testbatterijen zijn aangepast die zij heeft geselecteerd;
- mentoren kregen niet het gevoel dat aanpassingen en bemerkingen ten harte werden genomen: verzoekende partij merkt op dat zij steeds een inventaris heeft bijgehouden van de bemerkingen die zijn gemaakt, zij heeft deze dus wel degelijk ter harte genomen. Deze documenten heeft verzoekende partij ook getoond aan de stagementors.
- Onvoldoende integratie van kennis m.b.t. lokalisatie en besluitvorming. Tot op heden nog geen volledig correct besluit: verzoekende partij betwist dit. In het eindgesprek hebben de stagementoren aangegeven dat verzoekende partij ook tot correcte besluitvorming kon komen.

Wat betreft het tweede punt, merkt verzoekende partij het volgende op:

- autonome afhandeling bij jongere patiënten werd tot een minimum herleid wegens twijfels van de mentoren dat ze dit tot een goed einde zou brengen: verzoekende partij merkt op dat hierover naar haar toe nooit is gecommuniceerd. Zij is dan ook geenszins op de hoogte gesteld dat de stagementoren hierover twijfels hadden.

- er werd in het algemeen weinig progressie waargenomen: verzoekende partij benadrukt het fluctuerend verloop van haar stage omwille van haar functiebeperking. Ze heeft dit gedurende het jaar op regelmatige basis aan verschillende personen gemeld.
- onvoldoende kennis van de normering en de afbreeknormen: verzoekende partij stelt dat zij één keer een fout heeft gemaakt in de afbreeknorm bij een test die zij voorheen nog nooit had afgenomen en die zij ook nog nooit had zien afnemen.
- mooi ogende presentatie, doch deze presentatie nam meer tijd in beslag dan opgedragen (1,5u i.p.v. 30 minuten). Er werden geregeld moeilijke woorden gehanteerd die na bevraging niet konden verduidelijkt worden of foutief uitgelegd werden. Tevens te veel informatie op de slides. Poging om het zo interactief mogelijk te maken: verzoekende partij stelt dat zij geen richtlijn heeft gekregen over de duur van de presentatie. Ondanks de duur van de presentatie heeft verzoekende partij na de presentatie van de stagementoren zeer positieve feedback gekregen.

Wat het derde punt betreft, benadrukt verzoekende partij dat zij deze fouten heeft gemaakt uit vermoeidheid en niet uit een gebrek aan competentie. Dit blijkt uit de aard van de fouten: correct gescoord, maar foutief overgenomen, foutief opgeteld. Verzoekende partij stelt dat zij tijdens de stage nooit de opmerking heeft gekregen dat zij instructies is vergeten te vermelden.

Wat het vijfde punt betreft, benadrukt verzoekende partij dat zij van professor [C.] de boodschap heeft gekregen om de focus te leggen op de kwaliteit van haar werk.

Wat betreft het zesde punt, is het zo dat verzoekende partij in haar twee tussentijdse evaluaties steeds een voldoende haalde op kritische reflectie. Uit haar tussentijdse verslagen en haar eindstageverslag blijkt ook duidelijk dat zij minstens over voldoende competenties beschikt wat betreft kritisch reflecteren.

Verzoekende partij vat in haar beroepschrift samen dat de stage in de geheugenkliniek gelet op haar functiebeperking fysiek te veel van haar heeft gevergd. Inhoudelijk diende een veel te exacte en gedetailleerde werkwijze te worden gehanteerd. Dit gecombineerd met enerzijds de hoge kwantitatieve druk en anderzijds de bijkomende stageprojecten, heeft ervoor gezorgd dat het niet mogelijk was voor verzoekende partij beter te presteren. Verzoekende partij dient wel te benadrukken dat desondanks de boodschap van professor [C.] dat verzoekende partij voornamelijk op kwaliteit diende in te zetten en slechts één stageproject diende te uit te voeren, de stagementoren hieraan geen gevolg hebben gegeven en niet hebben afgeweken van hun werkwijze. Verzoekende partij meent wel dat zij de vereiste doelstellingen behaalt en over voldoende capaciteiten beschikt om als master in de klinische psychologie te starten.

In het kader van haar stage in het palliatieve supportteam gaat het over de volgende punten:

1. denken en handelen vanuit het perspectief van een scientist-practioner;
2. werken in teamverband;
3. communiceren;
4. organiseren en coördineren;

5. omgaan met verantwoordelijkheid ten aanzien van anderen en zichzelf.

Wat betreft het eerste punt, heeft verzoekende partij in haar eindgesprek aangegeven dat dit inderdaad een belangrijk werkpunt is voor haar. Doordat zij een verkort programma heeft gevolgd, heeft zij inderdaad een zekere achtergrond gemist. Ze heeft echter wel degelijk opzoekingswerk gedaan doch nagelaten dit voldoende naar haar stagementor te communiceren. Verzoekende partij meent dat het gebrek aan het stellen van bijkomende vragen een rechtstreeks gevolg is van haar slechte relatie met de betrokken stagementor. Wanneer de relatie is verbeterd (na 3 augustus 2016), voelt zij zich vrij om vragen te stellen.

Wat het tweede punt betreft, stelt verzoekende partij dat zij wel degelijk een teamspeler is. Ze betwist de opmerking dat zij weinig interesse heeft getoond in de taken van andere disciplines. Ze benadrukt dat het zelfs door de teamleden is aangehaald als een van haar sterke punten. Verzoekende partij is evenmin defensief noch interpreteert zij de uitspraken van patiënten letterlijk. Verzoekende partij heeft jammerlijk meermaals moeten vaststellen dat [I.K.] haar woorden heeft verdraaid en uit de context heeft gehaald. Een voorbeeld hiervan is nog gegeven tijdens het eindgesprek wanneer het ging over een “goed contact met patiënten”. Verzoekende partij benadrukt verder dat zij het tijdens haar stage moeilijk heeft gehad, de slechte relatie met [I.K.] en de bijkomende opdrachten die ze moest uitvoeren, hebben omwille van haar medische situatie gezorgd voor paniekaanvallen en een blokkering. Zij heeft deze problemen herhaaldelijk aangekaart, doch zonder enig relevant gevolg.

Wat betreft het derde punt, haalt verzoekende partij aan slechts naar het einde van haar stage toe te hebben samen gezeten met [I.K.] over rapportage. Ze hebben op dat moment samen een aantal verslagen overlopen. [I.K.] heeft toen laten zien dat verzoekende partij lange tijd foutief/letterlijk gecommuniceerd heeft. Verzoekende partij is voor dit begeleidingsmoment in de veronderstelling steeds goed te communiceren. Deze veronderstelling wordt ondersteund doordat verzoekende partij in de eerste tussentijdse evaluatie een voldoende heeft gekregen en nadien nooit opmerkingen. Na dit (zeer late) begeleidingsmoment heeft verzoekende partij correct gerapporteerd. Gelet op de verbeterde relatie met [I.K.] was de mondelinge communicatie naar het einde van de stage toe eveneens adequaat.

Wat het vierde punt betreft, benadrukt verzoekende partij dat haar uitstelgedrag vaak te wijten is aan haar fysieke beperkingen. Ze stelt uit in de hoop dat ze zich snel beter zal voelen. Ook dit is sterk verbeterd doorheen het jaar. Verzoekende partij is zich bewust van het feit dat zij moeilijk met drukte en onverwachte situaties om kan gaan en dat zij nood heeft aan structuur. Zij zal haar professionele toekomst hier dan ook aan aanpassen.

Wat het vijfde en laatste punt betreft, verwijst verzoekende partij naar een tussentijds verslag waar [I.K.] een voorbeeld aanhaalt waarom verzoekende partij geen zicht zou hebben op de gevolgen van haar eigen handelen op collega's e.a. Het voorbeeld gaat over het vermeende feit dat verzoekende partij naar het toilet zou gaan op het moment dat [I.K.] naar patiënten wil vertrekken. Dit kan geenszins een adequaat voorbeeld zijn waarom verzoekende partij over onvoldoende competenties zou beschikken inzake het omgaan met verantwoordelijkheid ten aanzien van anderen en zichzelf. Verzoekende partij stelt dat ze wel degelijk in staat is gevoelens van onmacht en onzekerheid

bespreekbaar te maken. Dit volgt eveneens uit het gesprek verzoekende partij op vraag van [I.K.] met een psycholoog heeft gehad. De slechte relatie met [I.K.] heeft er echter voor gezorgd dat dit niet is gelukt met [I.]. Voor 3 augustus 2016 is elke poging van verzoekende partij om een gesprek aan te gaan met [I.K.] geëindigd in verwijten en geroep.

Verzoekende partij vat in haar beroepschrift samen dat de werkpunten in het kader van haar stage in het palliatieve supportteam grotendeels te wijten zijn aan de slechte relatie die zij heeft gehad met haar stagementor, [I.K.]. Zij heeft deze problemen meermaals aangekaart bij de stagecoördinatoren evenals de onderwijsombuds. Zij heeft tevens veel problemen ondervonden door haar functiebeperking. Een stage binnen het palliatieve supportteam heeft weinig structuur in de zin dat er veel onvoorziene omstandigheden zijn. Verzoekende partij weet dat zij binnen een gestructureerde omgeving zal moeten werken en dit met een beperkt aantal patiënten per dag. Verzoekende partij meent echter wel dat zij de vereiste doelstellingen behaalt en over voldoende capaciteiten beschikt om als master in de klinische psychologie te starten.

Vervolgens haalt verzoekende partij in haar beroepschrift aan dat de betwiste examenbeslissing niet correct is omdat er geen rekening is gehouden met haar functiebeperking.

Om dit te ondersteunen legt verzoekende partij uit dat de langdurige afwezigheid het gevolg is van haar medische aandoening en dat zij een extreme vermoeidheid kent die zijn weerslag heeft op haar geheugen en haar concentratievermogen.

Hierdoor ondervindt verzoekende partij zeer veel hinder bij het uitvoeren van haar stage in de geheugenkliniek. De verslagen dienen immers zeer gedetailleerd opgesteld te worden en de normen zeer exact toegepast te worden. Het opstellen van deze verslagen na het afnemen van de tests bij een patiënt heeft te veel van verzoekende partij gevergd. Hierbij is de druk van de extra (niet vereiste) stageprojecten die zij tijdens haar stage-uren dient uit te werken een enorme bijkomende belasting. Uit het administratief dossier volgt dat professor [C.] haar begrip heeft geuit voor het feit dat de rekenfouten in de verslagen te wijten kunnen zijn aan vermoeidheid of aandachtsproblemen. In tegenstelling tot wat verwerende partij in de bestreden beslissing beweert, spreekt professor [C.] af dat niet enkel de kwantiteit maar de kwaliteit van het werk belangrijk is. Hieraan hebben de stagementoren van verzoekende partij echter geen gevolg gegeven. Verzoekende partij heeft ook moeten vaststellen geen begrip te hebben gekregen voor haar medische toestand.

Verzoekende partij zet eveneens de hinder uiteen van haar medische aandoening bij het uitvoeren van haar stage in het palliatieve supportteam. Ze heeft geen goede relatie met haar stagementor. Verzoekende partij heeft dit vanaf februari 2016 meermaals aangekaart bij haar stagecoördinatoren en de onderwijsombuds. Verzoekende partij merkt op dat [I.K.] eveneens een zeer slechte relatie had met haar stagiair tijdens het academiejaar 2014-2015. De slechte relatie en gebrekkige begeleiding zijn bij verzoekende partij als zeer belastend en extra stresserend ervaren. Ze zorgen ervoor dat verzoekende partij zeer veel energie verliest. Haar gezondheid verslechtert hierdoor en verzoekende partij presteert onder haar potentieel. Wanneer de relatie tussen verzoekende partij en haar stagementor omslaat na 3 augustus 2016 is de evolutie die verzoekende partij plots maakt enorm. Dit wordt erkend door [I.K.].

Verwerende partij beperkt zich tot de bewering dat voor zover zij kon nagaan, de faculteit bij de beslissingen over de praktische organisatie van de stage reeds in voldoende mate rekening heeft gehouden met de functiebeperking van verzoekende partij. Volgens verwerende partij kan een functiebeperking er geenszins toe leiden dat de evaluatiecriteria voor studenten worden aangepast.

Verwerende partij laat wederom na te antwoorden op de argumenten van verzoekende partij. Verzoekende partij vraagt immers niet dat er andere evaluatiecriteria worden toegepast. Ze stelt wel dat ze geslaagd is voor de evaluatiecriteria wanneer rekening wordt gehouden met haar functiebeperking. Daarenboven zegt professor [C.] uitdrukkelijk in haar mail d.d. 27 mei 2016 aan mevrouw [I.K.] dat gelet op de functiebeperking van verzoekende partij: er niet enkel op kwantiteit wordt ingezet, maar ook op kwaliteit en indien kwaliteit niet geboden kan worden, zelfzorg voorop staat en er slechts één werkstuk wordt opgenomen. De stagementoren houden geen rekening met de instructies van professor [C.]. Het staat dan ook vast dat, in tegenstelling tot wat verwerende partij beweert, de functiebeperking wel degelijk in rekening genomen diende te worden bij de inhoudelijke beoordeling van de evaluatiecriteria en niet enkel bij de praktische organisatie van de stage, en dat dit niet gebeurd is.

De inhoudelijke stelling van verzoekende partij wordt bevestigd tijdens het feedbackgesprek op 14 september 2016 door professor [C.]. Zij laat verzoekende partij weten bij het toekennen van het examenresultaat geen rekening te hebben gehouden met de functiebeperking van verzoekende partij. Ze voegt hieraan toe dat indien verwerende partij haar toelaat dit wel te doen, verzoekende partij geslaagd zou zijn.

Tot slot haalt verzoekende partij in haar beroepschrift aan dat de bestreden beslissing niet redelijk is.

Verwerende partij gaat hier wederom niet op in en stelt louter dat er bij de beoordeling van een stage geen rekening gehouden kan worden met de mogelijke gevolgen van een onvoldoend resultaat.

Het motiveringsbeginsel vereist dat wordt ingegaan op, minstens rekening wordt gehouden met de motieven van verzoekende partij. Het zorgvuldigheidsbeginsel vereist dat een beslissing weloverwogen, zorgvuldig en met kennis van zaken voorbereid en genomen wordt. Gelet op het feit dat verwerende partij geen rekening houdt met het gemotiveerde beroepschrift van verzoekende partij zijn beide beginselen geschonden.”

Verwerende partij repliceert hierop in haar *antwoordnota* het volgende:

“De student vermeldt dat de interne beroepsbeslissing onterecht zou focussen op het bezwaar dat bij de beoordeling van de stage onvoldoende zou zijn rekening gehouden met haar functiebeperking en niet zou reageren op de opmerkingen die ze vermeldde in haar (schriftelijk) bezwaarschrift. Zoals hierboven reeds vermeld bij de beschrijving van de interne beroepsprocedure is het zo dat de student tijdens het gesprek op 21 september gevraagd werd om te verduidelijken wat haar fundamentele bezwaren waren tegen dit examenresultaat. Ze vermeldde hierbij wel degelijk dat naar haar aanvoelen onvoldoende werd rekening met deze functiebeperking, dat er onvoldoende werd

rekening gehouden met de wisselende periodes en dat er onvoldoende werd rekening gehouden met de “immense” evolutie tijdens de laatste weken van haar stage. In die zin is de interne beroepsbeslissing wel degelijk een reactie op de fundamentele opmerkingen, zoals die door de student werden verwoord tijdens dit gesprek.

We stellen hierbij vast dat de student met betrekking tot deze functiebeperking een vrij ambigue houding aanneemt. Ze vermeldt enerzijds dat het niet correct is dat dit haar fundamenteel bezwaar zou zijn, en dat het niet haar bedoeling zou zijn om via dit beroep minder strikte evaluatiecriteria te bekomen. Anderzijds vermeldt ze wel in ditzelfde verzoekschrift bij uw Raad “... dat de betwiste examenbeslissing niet correct is omdat er geen rekening is gehouden met haar functiebeperking” (blz. 19) en verder stelt ze dat ze wel geslaagd is voor de evaluatiecriteria “wanneer rekening wordt gehouden met haar functiebeperking” (blz. 20). In haar intern beroepschrift (zie stuk 19 bij het verzoekschrift van de student) vermeldt ze van bij de aanvang van het feitenrelaas haar gezondheidsproblemen en het feit dat ze omwille van haar gezondheidstoestand erkend is als een student met functiebeperking. Bij haar argumenten ten gronde in dit intern beroep vermeldt ze een aparte paragraaf (blz. 15 en 16) onder de titel “de functiebeperking van Sofie”. Op blz. 16 van dit intern beroep vermeldt ze uitdrukkelijk “Sofie meent dat de betwiste examenbeslissing niet correct is omdat er geen rekening is gehouden met haar functiebeperking” en verder op blz. 18 “daarenboven is het zo dat er geen rekening is gehouden met haar functiebeperking en dat het examenresultaat geenszins redelijk is”.

Zoals hierboven reeds vermeld kunnen eventuele faciliteiten die worden toegekend, b.v. omwille van een functiebeperking, enkel leiden tot een aanpassing van de vormelijke aspecten van dit examen en niet tot een aanpassing van het examenpunt of tot het verlagen van de evaluatie-eisen. Indien de student meent dat toch in ruimere mate moet worden rekening gehouden met haar functiebeperking moeten we bovendien vaststellen dat dit beroep dan niet langer als een beroep tegen een examenbeslissing moet worden beschouwd, maar wel als een beroep tegen een weigering van een redelijke aanpassing aan een student met een functiebeperking. Art. II.221 van de Codex Hoger Onderwijs voorziet inderdaad de mogelijkheid voor een dergelijk beroep, maar zonder dat hierbij ook een externe beroepsmogelijkheid bij uw Raad wordt voorzien. Voor zover het beroep inderdaad als een beroep tegen het weigeren van een redelijke aanpassing moet worden beschouwd, moeten we vaststellen dat dit aspect onontvankelijk is in de huidige procedure.

In tegenstelling tot wat de student vermeldt, is het niet zo dat de facultaire stagebegeleider, prof. [C.], haar zou gezegd hebben dat zij wel zou geslaagd zijn indien er wel in ruimere mate zou zijn rekening gehouden met haar functiebeperking. Zoals reeds vermeld in de interne beroepsbeslissing, heeft prof. [C.] benadrukt dat bij de praktische organisatie van de stage reeds in ruime mate werd rekening gehouden met de medische achtergrond van de student. Daarnaast heeft Prof. [C.] gecommuniceerd dat zij de inzet van de student tijdens het stageproces gezien had en dat de student - binnen haar eigen mogelijkheden - een grote weg had afgelegd. Daarnaast heeft prof. [C.] ook aangegeven dat zij niet het eigen proces van de student moest beoordelen, maar wel de vraag of zij tijdens haar stage al dan niet de vooropgestelde competenties bereikt had. Aangezien zij op het vlak van een aantal van deze competenties niet het vereiste niveau bereikt had (bv. het niet zelfstandig correct kunnen scoren, interpreteren en integreren

van diagnostisch materiaal; werken volgens het model van de scientistpractitioner) kon zij niet geslaagd verklaard worden voor deze stage.

De student vermeldt verder – ten onrechte – dat niet zou geantwoord worden op de argumenten die vermeld stonden in haar intern beroep. Zoals hierboven reeds vermeld, werd haar tijdens het gesprek op 21 september gevraagd om te verduidelijken wat haar fundamentele bezwaren waren. Een aantal van de opmerkingen die ze vermeldde in haar motivatiebrief zijn hierin dan ook vervat. Andere elementen bieden enkel een bevestiging van de observaties die reeds op de evaluatiefiches vermeld stonden.

We overlopen hieronder de elementen die de student vermeldt in haar huidige bezwaarschrift (blz. 15 tot 18) puntsgewijs. We stellen hierbij wel vast de opmerkingen die de student vermeldt niet steeds verwijzen naar de correcte rubriek in de evaluatiefiche.

Stage geheugenkliniek

1. De student verwijst naar het eerste punt (“synthese opstellen en communiceren”). Op basis van de inhoud van haar opmerkingen kunnen we enkel veronderstellen dat ze bedoelt om te verwijzen naar de rubriek “denken en handelen vanuit het perspectief van een scientistpractitioner”.

De evaluatiefiche vermeldt op dit vlak volgende observaties:

- *Nog steeds te weinig zicht op verrichten onderzoekswerk*
- *Patiënten worden zelfstandig voorbereid en testbatterijen worden samengesteld, doch stagiaire vraagt nog vaak om bevestiging*
- *Mentoren twifelen aan de mogelijkheid om testbatterij a la minute aan te passen*
- *Onvoldoende integratie van kennis m.b.t. lokalisatie en besluitvorming. Tot op heden nog geen volledig correct besluit.*
- *Mentoren kregen niet het gevoel dat aanpassingen en bemerkingen [ter] harte werden genomen*

- “de stagiaire vraagt nog vaak om bevestiging”: zelfs indien het zo is dat de student dit gedaan heeft vanuit een bekommernis om te laten weten dat haar keuze doordacht was, betekent dit wel dat zij de observatie door de stagebegeleiders niet ontkent.
- Geen testbatterijen aangepast: de opmerking die vermeld staat in de evaluatiefiche is echter net dat de student op dit vlak te weinig flexibiliteit aan de dag legde en dus te weinig in staat bleek om de testbatterij afhankelijk van de specifieke context (m.a.w. “à la minute”) aan te passen. Men veronderstelt immers dat de student de testbatterij flexibel kan aanpassen aan de capaciteiten en/of de noden van de patiënt op dit moment. Op het einde van de stage dient de student hiertoe in staat te zijn. Ook hier moet worden vastgesteld dat de student via haar bezwaarschrift de observaties van de stagebegeleiders niet weerlegt.
- Geen rekening gehouden met aanpassingen en bemerkingen: het loutere feit dat de student een inventaris heeft bijgehouden van de bemerkingen die zij kreeg, weerlegt niet de fundamentele kritiek dat zij in haar latere stage-activiteiten hier onvoldoende mee rekening gehouden heeft.

- Onvoldoende kennis m.b.t. lokalisatie en besluitvorming. De student stelt dat dit zou zijn tegengesproken door de stagementoren, maar geeft hiervan geen enkele concrete indicatie. Dit blijkt in elk geval niet uit het verslag van dit eindgesprek (zie bijlage 8: evaluatiegesprek)
2. De student verwijst naar het tweede punt (communiceren). Op basis van de inhoud van haar opmerkingen kunnen we enkel veronderstellen dat ze bedoelt om te verwijzen naar de rubriek “een probleemanalyse/ assessment uitvoeren”.
- De evaluatiefiche vermeldt volgende observaties:
- *Autonome afhandeling bij jongere patiënten werd tot een minimum herleid wegens twijfels van de mentoren dat ze dit tot een goed einde zou brengen - Er werd in het algemeen weinig progressie waargenomen*
 - *Onvoldoende kennis van de normering en de afbreeknormen*
 - *Mooi ogende presentatie, doch deze presentatie nam meer tijd in beslag dan opgedragen (1,5u i.p.v. 30 minuten). Er werden geregeld moeilijke woorden gehanteerd die na bevraging niet konden verduidelijkt worden of foutief uitgelegd werden. Tevens te veel informatie op de slides. Poging om het zo interactief mogelijk te maken.*
- De student beweert niet op de hoogte te zijn van de twijfels van de mentoren. Zowel bij de tussentijdse evaluatie van 10/12/2015 als bij de tussentijdse evaluatie van 12/04/2016 (zie stuk 13 bij het verzoekschrift van de student) behaalt ze voor dit criterium echter een onvoldoende beoordeling. In dit verslag wordt ook duidelijk verwezen naar de vastgestelde problemen.
 - Weinig progressie: het feit dat ze het “fluctuerend verloop” van haar stage gemeld heeft, betekent niet dat ze hiermee ook zou voldaan hebben aan de doelstellingen van deze stage. Verder is het zo dat voor sommige aspecten van het werk van de klinisch psycholoog een fluctuerend verloop niet geoorloofd is. Bv. het inschatten van iemands intelligentie en neuropsychologisch functioneren dient correct te gebeuren (kleine telfouten kunnen grote gevolgen hebben m.b.t. inschatting van de ernst van de problematiek, of terugbetaling in het kader van schadevergoedingen enz.). Tot bij de laatste testonderzoeken werden er nog steeds ontoelaatbare fouten gemaakt bij het scoren en aflezen uit normtabellen.
 - Onvoldoende kennis normering en afbreeknormen: zoals verduidelijkt wordt onder de rubriek “synthese opstellen en communiceren” is het niet zo dat deze opmerking enkel betrekking zou hebben op een eenmalige gebeurtenis.
 - De student stelt onvoldoende richtlijnen voor de presentatie ontvangen te hebben. Het is echter niet zo dat vanuit de faculteit specifieke richtlijnen gegeven worden over deze presentaties. In overleg met de stageplaats wordt bepaald hoe het criterium “bijdrage aan de organisatie” wordt ingevuld. Dit kan – zoals bij deze student – via het uitwerken van één of meerdere presentaties, maar kan eventueel ook onder een andere vorm. In het kader van haar stage werkte deze student, op vraag van haar stageplaats, twee presentaties uit: één voor het therapeutische deel en één voor het assessment deel van haar stage. Er wordt verwacht dat de student erin slaagt om zelf structuur aan te geven aan de presentatie. Indien de student meende dat

bepaalde aspecten van deze instructies onduidelijk waren had zijn vooraf hierover verduidelijking kunnen vragen bij de stagementor. De opmerking over het aantal opdrachten en de duur van deze presentatie is bovendien slechts één onderdeel van de evaluatie. Het is zeker niet zo dat de onvoldoende voor de stage enkel te wijten zou zijn aan dit onderdeel alleen.

3. De student verwijst naar het derde punt (“organiseren en coördineren”). Op basis van de inhoud van haar opmerkingen kunnen we enkel veronderstellen dat ze bedoelt om te verwijzen naar de rubriek “communiceren”.

De evaluatiefiche vermeldt volgende observaties:

- *Verbetering merkbaar t.o.v. facturatie, doch soms kleine schoonheidsfoutjes*
- *Schriftelijke rapportage met betrekking tot de testen is nog steeds onvoldoende, doch het onderdeel anamnese wordt heden goed verwoord*
- *Weinig zicht op telefonische vaardigheden*
- *Stagementoren niet op de hoogte gebracht dat een gepland psycho-educatie niet kon doorgaan. Op maandag, na een maand afwezigheid, deelt stagiaire mee dat de psycho-educatie, die 's anderendaags opstond niet kon doorgaan wegens niet voorbereid. Hierdoor zijn wij 3 patiënten misgelopen. Uitleg van de studente was dat zij vanuit Leuven ons hierover niet mocht informeren (cfr. Mail Leuven)*
- *Algemene werking van de Geheugenkliniek in het stageverslag is een exacte overname van de website; weinig tot geen eigen inbreng*

Los van de reden waarom ze deze fouten gemaakt heeft en ook los van de aard van deze fouten, blijft het een feit dat de student niet ontkent dat dergelijke fouten gemaakt werden.

5. “actief werken aan eigen ontwikkeling”.

De evaluatiefiche vermeldt volgende observaties:

Heden nog geen gepast zelfstandigheidsniveau bereikt, rekening houdend met de duur van de stage

De student stelt opnieuw dat ze van prof. [C.] de boodschap zou gekregen hebben om de focus te leggen op de kwaliteit van haar werk. Zoals reeds vermeld in de interne beroepsbeslissing werd door prof. [C.] echter op geen enkel moment een toezegging gedaan dat de stage in haar geval enkel op kwalitatieve grond (en dus niet op kwantitatieve grond) zou worden beoordeeld. De mail waarnaar de student zelf verwijst (stuk 8 bij haar bezwaarschrift) vermeldt enkel “*Sofie probeert niet enkel op kwantiteit in te zetten (het aantal dagen voltooien) maar ook op kwaliteit*”. Het feit dat hierbij gesproken wordt over “niet enkel” betekent dat zowel het kwantitatieve als het kwalitatieve aspect belangrijk blijft bij de beoordeling van de stage. Het kwantitatieve aspect wordt hierbij ook duidelijk gekoppeld aan het aantal dagen stage en niet, zoals de student vermeldt, aan het aantal testafnames of van het aantal patiënten. Dit betekent dan ook dat het niet zo zou zijn dat de stagementoren (op de stageplaats) zich niet zouden gehouden hebben aan de afspraken die de faculteit maakte met deze studente. Het vermijden van telfouten of fouten bij het aflezen van de normtabellen maakt bovendien deel uit van deze kwaliteit.

6. “schriftelijke weergave/reflectie in stageverslag”

De evaluatiefiche vermeldt volgende observatie:
Het stageverslag komt veel te positief over

In tegenstelling tot hetgeen de student vermeldt, is het niet zo dat zij bij de tussentijdse evaluaties steeds een voldoende resultaat behaalde voor het aspect “kritische reflectie”. In het tussentijdse beoordelingsverslag van 10/12/2015 behaalde zij voor dit aspect “onvoldoende”. Het feit dat in het verslag van 12/04/2016 zowel een rode “X” vermeld staat bij onvoldoende als een zwarte “X” bij voldoende, wijst op een verschillende inschatting op dit vlak tussen stagementor en de student zelf.

Stage palliatieve support team

1. “denken en handelen vanuit het perspectief van een scientist-practioner”.

De evaluatiefiche vermeldt op dit vlak volgende vaststellingen:

Sofie geeft weinig of geen blijk van theoretische achtergrond. Bij confrontatie hierrond geeft ze aan dat er weinig is blijven hangen vanuit studies omdat dat te lang geleden is en omdat ze toen ook te vermoeid is geweest. Sofie heeft mij in de hele stageperiode nooit vragen gesteld rond inhoudelijke aspecten. Ze heeft ook nooit aangegeven dat ze iets interessant gelezen had of dergelijke. Sofie lijkt ook zeer moeilijk te kunnen loskomen van letterlijke verwoordingen van patiënten en slaagt er zeer moeizaam in dit om te zetten in professionele blik. Pas de laatste twee weken van de stage werden er nu en dan vragen gesteld.

De student bevestigt hierbij dat ze dit als een belangrijk werkpunt voor zichzelf beschouwt en dat ze heeft nagelaten te communiceren met haar stagementor over het opzoekingswerk dat ze verricht heeft. Dit wordt trouwens ook bevestigd door het verslag van het eindgesprek (zie bijlage 8), waarin de student vermeldt dat ze nu (i.c. op het einde van haar stage) beseft dat communicatie met andere teamleden een meerwaarde is voor de werking. Deze opmerking weerlegt dus niet de eerdere observatie door de stagebegeleiders.

2. “werken in teamverband”

De evaluatiefiche vermeldt op dit vlak volgende vaststellingen:

Sofie is geen teamspeler. Sommige teams kennen haar nog steeds niet. Hoewel ze in de laatste weken moeite deed op dit vlak, bleef dit toch zéér beperkt. Er is vanuit Sofie altijd zeer weinig interesse getoond naar het inhoudelijke van andere disciplines, hoewel hier van in het begin van de stage door mij erg op aangestuurd werd. Sofie interpreteert feedback zeer snel als negatief en gaat zeer snel in discussie hierrond. Wanneer er feedback wordt gegeven, gaat Sofie in discussie over dingen die ze letterlijk interpreteert en gaat zo vaak voorbij aan wat er eigenlijk bedoeld wordt. Sofie neemt deel aan overlegmomenten, maar zal zelden of nooit spreken tijdens deze momenten. Verder zal Sofie nooit zeggen waar ze het moeilijk mee heeft. Ik heb haar herhaaldelijk gevraagd of mijn aanpak voor haar oké was. Het moest tenslotte helpend zijn voor haar. Zij bevestigde keer op keer dat het prima was. In het 2/3 stageverslag tegen het einde van de stage heb ik echter moeten lezen dat de aanpak haar volgens haar blokkeerde. Zij had mij dit nooit gezegd en ik heb het daar moeten lezen. Ik vond dit erg jammer.

De student ontkent deze observaties en stelt dat deze enkel het gevolg zouden zijn van het “verdraaien van haar woorden” door de stagementor. Zij stelt dat haar participatie in het team door andere teamleden net zou zijn aangehaald als één van haar sterke punten. De student geeft hiervoor geen enkele concrete indicatie. Dit is alvast ook in tegenstelling met haar zelfevaluatie tijdens het afsluitende gesprek (zie bijlage 8) waarin ze stelt dat haar inbreng in het team – naar haar aanvoelen – pas op het einde van haar stage voldoende zou geweest zijn.

3. “communiceren”

De evaluatiefiche vermeldt volgende vaststellingen:

Sofie kan zeer moeilijk als professional spreken en schrijven over patiënten. Ze houdt heel sterk vast aan letterlijke uitspraken van patiënten en slaagt er vaak niet in dit op een andere manier te verwoorden. Er is weinig tot geen communicatie binnen het team en in overlegmomenten werd er door Sofie bijna niets gezegd.

De student stelt dat zij pas op het einde van de stage op de hoogte gebracht werd van fouten in de communicatie. De problemen in de communicatie, zowel bij teamwork (ook rond communicatie) als bij communicatie (werkpunt, meer communicatie met teamleden) worden echter reeds vermeld zowel in het eerste als het tweede tussentijds evaluatieverslag.

4. “organiseren en coördineren”

De evaluatiefiche vermeldt volgende vaststellingen:

Sofie is iemand die opdrachten voor zich uit schuift en uitstelt tot ze zelf in tijdsdruk komt. Ook de werkzaamheden van de dag plannen, verloopt erg moeizaam. Sofie lijkt zeer moeilijk om te kunnen met drukte en onverwachte situaties.

De student ontkent deze observaties niet. Indien het zo is dat haar uitstelgedrag in eerste instantie te wijten is aan haar medische omstandigheden, moet worden vastgesteld dat met deze omstandigheden reeds werd rekening gehouden door het toekennen van faciliteiten. Zoals reeds vermeld in de interne beroepsbeslissing kunnen dergelijke faciliteiten ook nooit leiden tot het aanpassen van de evaluatiecriteria zelf.

5. “omgaan met verantwoordelijkheid ten aanzien van anderen en zichzelf” De evaluatiefiche vermeldt volgende vaststellingen:

Sofie lijkt vaak geen zicht te hebben op de gevolgen van haar eigen handelen op collega's e.a. Sofie lijkt zeer moeilijk te kunnen omgaan met gevoelens van onzekerheid en onmacht en maakt ze ook niet bespreekbaar. Ik heb pas in het schriftelijk stageverslag gelezen dat er hierin voor Sofie een probleem was. Omgaan met werkdruk lijkt zeer moeilijk voor Sofie. Ook werd doorheen de stage regelmatig sleutels of badge vergeten, ook op de dag van de visitatie, terwijl dit duidelijk op voorhand was aangegeven.

De opmerking over het feit dat de student onvoldoende zicht heeft op gevolgen van het eigen handelen is niet terug te brengen tot het ene feit dat de student vermeldt. Het verslag van het evaluatiegesprek (zie bijlage 8) vermeldt:

Sofie is niet zo stipt als ze zelf beweert. Wel stipt in niet te laat komen. Wel laks in formele zaken die verplicht waren: badge dragen, geen nagellak gebruiken, geen juwelen dragen, ... Opdrachten werden ook niet altijd uitgevoerd en deadlines werden vaak niet gehaald.

Zoals vermeld in de evaluatiefiche is deze opmerking ook gebaseerd op het vergeten van de badge op de dag van de visitatie (hetgeen een belangrijk moment voor het ziekenhuis was). Een ander voorbeeld in deze context is het feit dat de stagiair de ernst van het misrekenen of fout aflezen van normtabellen minder ernstig inschatte, terwijl dit ernstige gevolgen kon hebben voor de ernst van de pathologie. Andere voorbeelden zijn het starten van een interview met een cliënt in de aanwezigheid van een bezoeker, zonder te vragen hoe de relatie van de bezoeker was tot de patiënt of het vergeten de gordijnen rond het bed van de patiënt te sluiten, alvorens een gesprek te beginnen.

Hieruit blijkt dan ook dat de bezwaren die de student formuleert op blz. 15-18 van haar bezwaarschrift ófwel kaderen binnen de algemene opmerkingen die de student tijdens het gesprek op 21 september formuleerde (i.c. de opmerking dat onvoldoende werd rekening gehouden met haar functiebeperking, de opmerking dat onvoldoende werd rekening gehouden met het wisselende niveau van haar functioneren, de opmerking dat onvoldoende werd rekening gehouden met de evolutie tijdens de eindweken van de stage), ófwel de eerder doorgestuurde motivering niet tegenspreken. In tegenstelling tot hetgeen de tegenpartij vermeldt, is het dan ook niet zo dat de interne beroepsbeslissing geen antwoord zou geven op deze grieven. Aangezien de student duidelijk geïnformeerd werd over de datum waarop ze het antwoord van de Interne Beroepsinstantie KU Leuven kon verwachten, is de interne beroepsprocedure ook correct verlopen. De persoonlijke omstandigheden van de student of de eventuele consequenties zijn geen elementen die de stagebeoordeling kunnen beïnvloeden. Bij andere beslissingen (i.c. beslissing over de organisatie van de stage en de beslissing over een afwijkende toelating) werd met deze omstandigheden wel degelijk rekening gehouden. Voor zover het de overtuiging is van deze student dat bij de stagebeoordeling toch in uitgebreidere mate had moeten rekening gehouden worden met haar gezondheidsproblemen, is dit alvast geen element waarover uw Raad, in het kader van deze beroepsprocedure tegen een examenresultaat, zich kan uitspreken. De veronderstelde problemen die de student ondervond in haar relatie met één van de stagementoren zijn niet het voorwerp van deze beroepsprocedure. Gezien hieruit ook de correcte vaststelling van het eerdere examenresultaat blijkt, is de vraag van de student om te voorzien in een “aanvullende proef” niet aan de orde.”

In haar *wederantwoordnota* dupliceert verzoekende partij met betrekking tot dit middel nog als volgt:

“Het dient vooreerst te worden vastgesteld dat verwerende partij in de bestreden beslissing van intern beroep geen rekening houdt met het gemotiveerde beroepschrift van verzoekende partij zoals overgemaakt op 16 september 2016, laat staan dat zij antwoordt op de betrokken argumenten van verzoekende partij.

Vervolgens merkt verzoekende partij op dat het geenszins correct is te beweren dat verwerende partij enkel zou dienen te antwoorden op wat verzoekende partij tijdens het gesprek op 21 september, op vraag van verwerende partij, aangegeven zou hebben als zijnde haar fundamentele bezwaren.

Het is tot slot evenmin correct dat er sprake zou zijn van enige ambigue houding van verzoekende partij met betrekking tot de functiebeperking. Verzoekende partij ontkent uiteraard niet dat een van haar bezwaren is dat de betwiste examenbeslissing geen rekening houdt met haar functiebeperking. Zij stelt in haar vierde middel echter enkel dat de bestreden beslissing van intern beroep het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel schendt, onder meer omdat enkel gerepliceerd wordt op dit bezwaar omtrent de functiebeperking.

Verzoekende partij haalt in haar beroepschrift vooreerst aan dat zij wel degelijk aan de vereiste doelstellingen van het betrokken opleidingsonderdeel voldoet. Dit is de eerste reden waarom zij meent dat de betwiste examenbeslissing niet correct is.

Om dit te ondersteunen gaat ze in op alle punten van de eindevaluatie van de stagementoren binnen de geheugenkliniek en binnen het palliatieve supportteam waarop verzoekende partij over onvoldoende competenties zou beschikken om als master in de klinische psychologie in een voorziening te starten.

Wederom gaat verwerende partij in de fout, namelijk door hier niet op in te gaan. Verwerende partij beperkt zich in haar bestreden beslissing enkel tot het herhalen van de punten uit de eindevaluatie waarvoor verzoekende partij een onvoldoende resultaat heeft behaald. Verwerende partij meent dat hieruit volgt dat de betrokken competenties in onvoldoende mate gerealiseerd werden.

Verwerende partij verwijst in het kader van deze opsomming geen enkele keer naar de bemerkingen van verzoekende partij gemaakt in haar beroepschrift op deze punten laat staan dat verwerende partij rekening houdt met de bemerkingen van verzoekende partij.

In haar nota van antwoord gaat verwerende partij in op bepaalde bezwaren van verzoekende partij in het kader van de evaluatiecriteria. Hoewel deze bemerkingen van verwerende partij er niet voor kunnen zorgen dat het vierde middel ongegrond zou zijn, weerlegt verzoekende partij toch hier de bemerkingen van verwerende partij/

In het kader van haar stage in de geheugenkliniek gaat het over de volgende punten:

1. synthese opstellen en communiceren;
2. communiceren;
3. organiseren en coördineren;
4. kritisch reflecteren;
5. actief werken aan eigen ontwikkeling;
6. schriftelijke weergave/reflectie in stageverslag.

Wat betreft het eerste punt, merkt verzoekende partij het volgende op.

-“De stagiaire vraagt nog vaak om bevestiging”: verzoekende partij ontkent dat zij naar bevestiging heeft gevraagd. Het meedelen van toe te passen werkwijze is geen vraag naar bevestiging. Verzoekende partij heeft deze opmerking overigens nooit eerder gekregen.

-“Geen testbatterij aangepast”: de gangbare werkwijze bij testing is dat voor de testing een testbatterij wordt klaargelegd uitgaande van de meest gunstige toestand van de patiënt. Indien blijkt dat de uitgebreide testbatterij niet haalbaar is, wordt tijdens de testing beslist om á la carte testen uit te voeren (bijvoorbeeld als PRM niet lukt, dan VAT etc.). Verzoekende partij heeft dit zo steeds toegepast met instemming van de stagementor. Verzoekende partij heeft na de test toegelicht waarom de ene of andere test wel of niet werd afgenomen. Verzoekende partij betwist dan ook over deze vaardigheid niet te beschikken.

-“Geen rekening gehouden met aanpassingen”: net om rekening te houden met de gemaakte bemerkingen heeft verzoekende partij met een inventaris van eerder gemaakte fouten gewerkt. Als fouten terugkwamen, is de oorzaak te vinden bij de functiebeperking van verzoekende partij.

-“Onvoldoende kennis met betrekking tot lokalisatie en besluitvorming”: verzoekende partij betwist dat zij niet in staat is een volledig correct besluit op te stellen. De stagebegeleiders ontkennen tijdens de eindevaluatie niet dat verzoekende partij wel volledig correcte besluiten afgeleverde.

Wat betreft het tweede punt, merkt verzoekende partij het volgende op:

- Verzoekende partij heeft meermaals jonge neurologische patiënten getest. Ze is zelfs gevraagd om haar uurschema zo aan te passen zodat zij telkens de jongste patiënten kon testen. Verzoekende partij was dus niet op de hoogte van de beweerde twijfels van de begeleiders.

-“Weinig progressie”: de lange perioden van afwezigheid en de halve dagen stage hebben voor een moeilijke progressie gezorgd (faciliteiten toegekend aan verzoekende partij omwille van haar functiebeperking). Enige onnauwkeurigheden die in enkele onderzoeken werden gemaakt, zijn net toe te wijzen aan en in verband te brengen met de functiebeperking van verzoekende partij.

-“Onvoldoende kennis van normering en afbreeknormen”: verzoekende partij betwist dit. Verzoekende partij heeft zeer goede punten behaald op haar theoretische vakken. Het staat dan ook vast dat verzoekende partij over voldoende theoretische kennis beschikt. Indien er sprake zou zijn van een onvoldoende kennis over de normering wijst dit op een lacune in de verkorte masteropleiding.

-“Presentatie”: verzoekende partij heeft de opdracht gekregen om een psycho-educatie rond dementie uit te werken. Dit diende naar eigen inzicht te worden ingevuld (carte blanche). Na de presentatie heeft verzoekende partij van de stagementoren zeer positieve feedback gekregen. Er is dus geen sprake dat verzoekende partij geen structuur heeft kunnen geven aan haar presentatie, noch dat verzoekende partij zelf om verduidelijking had moeten vragen. Er werd enkel de kritiek geuit dat de presentatie te lang zou hebben geduurd. Indien de stagementoren specifieke ideeën hadden omtrent de duur van de presentatie is het niet meer dan normaal dat zij dit aan de studenten meedeelden.

Wat betreft het derde punt, merkt verzoekende partij het volgende op.

-“Weinig zicht op telefonische vaardigheden”: aan verzoekende partij is gevraagd om afspraken met patiënten vast te leggen, zij heeft dit gedaan. Verzoekende partij heeft het secretariaatswerk goed uitgevoerd aangezien patiënten correct werden ingepland. De stagebegeleiders waren evenwel niet aanwezig op de momenten dat verzoekende partij telefonisch de afspraken met patiënten vastlegde. Er is dan ook geen reden om te twijfelen aan de telefonische vaardigheden van verzoekende partij.

-Professor [C.] heeft gesteld dat zelfzorg voorrang had. Dit was onder meer een reactie op het feit dat de stagementoren aanvankelijk van verzoekende partij verwachtten dat zij tijdens haar ziekteperiode werkte aan stage-gerelateerde activiteiten. Om dit te voorkomen heeft professor [C.] geboden dat verzoekende partij geen contact met de stageplaats mocht opnemen tijdens haar ziekteperiode. Professor [C.] zou zelf contact opnemen met stagebegeleiders om te informeren omtrent de perioden van afwezigheid en de focus op zelfzorg. Verzoekende partij betwist dan ook dat “psycho-educatie niet kon doorgaan wegens niet voorbereid”.

-“Algemene werking van de geheugenkliniek”: het is vanzelfsprekend dat de cijfers en feitelijkheden op de website overeenstemmen met de cijfers en feitelijkheden in het stageverslag.

Wat betreft het vijfde punt, merkt verzoekende partij het volgende op::

Verwerende partij citeert slechts de voor haar relevante passage. In de betrokken e-mail wordt wel degelijk benadrukt dat de focus dient te liggen op zelfzorg waarbij de kwaliteit primeert. Verzoekende partij merkt op dat haar steeds is meegedeeld dat het aantal stagedagen een vaststaand gegeven is waar niet van kan worden afgeweken. Het staat ook niet ter discussie dat verzoekende partij het aantal stagedagen behaald heeft. Het is dan ook duidelijk dat wanneer er verwezen wordt naar kwantiteit dit enkel slaat op het aantal testafnames en aantal patiënten en niet op het aantal stagedagen.

Wat betreft het zesde punt, merkt verzoekende partij het volgende op.

In tegenstelling tot wat verwerende partij beweert in haar nota van antwoord, verwijst de rode X in verslag d.d. 12/04/16 naar de X in het verslag d.d. 10/12/2015. Dit werd net gedaan om de progressie aan te tonen. De toegevoegde X is dus de X uit het vorige stageverslag, en geen inschatting van verzoekende partij zelf.

In het kader van haar stage in het palliatieve supportteam gaat het over de volgende punten.

1. denken en handelen vanuit het perspectief van een scientist-practioner;
2. werken in teamverband;
3. communiceren;
4. organiseren en coördineren;
5. omgaan met verantwoordelijkheid ten aanzien van anderen en zichzelf.

Wat betreft het eerste punt, merkt verzoekende partij het volgende op:

Zodra er bij mevrouw [I.K.] een klimaat was waarin vragen gesteld konden worden, heeft verzoekende partij dit ook gedaan. Verzoekende partij is bovendien geslaagd voor alle andere ‘theoretische vakken’ van de verkorte master. Zij betwist dan ook ten stelligste dat er “te weinig is blijven hangen vanuit studies”.

Wat betreft het tweede punt, merkt verzoekende partij het volgende op:

Verzoekende partij ontkent geen interesse voor de inhoud van andere disciplines te hebben. Zo heeft verzoekende partij de volgende acties ondernomen die duidelijk haar interesse in andere vakgebieden aantonen.

- meelopen met een verpleegster van het palliatieve supportteam;
- meelopen met een maatschappelijk assistent;
- meelopen met een oncopsycholoog;
- gesprekken volgen bij de psychologe van de obesitaskliniek;

- één dag werkzaam op de palliatieve eenheid;
- gesprekken voeren met een palliatief arts in het kader van haar werkstuk rond psychiatrie in de palliatieve zorg;
- gesprekken rond euthanasieverzoek volgen bij een palliatief arts.

Wat betreft het derde punt, merkt verzoekende partij het volgende op:

Pas in de laatste fase van de stage zijn er opmerkingen gemaakt over de schriftelijke manier van rapporteren. Tot dan is verzoekende partij in de veronderstelling geweest dat zij dit correct deed. Na het overlegmoment hierover heeft verzoekende partij de manier van rapportage aangepast.

Verzoekende partij merkt op dat de overlegmomenten in teamverband correct dienen te worden gekaderd. Aan het overlegmoment namen tien leden deel, o.a. artsen, verplegers, maatschappelijk assistenten, diëtisten en psychologen. Hierbij was de inbreng van de psycholoog niet steeds vereist. Indien relevante informatie diende te worden meegedeeld, werd dit naar het einde van de stage ook door verzoekende partij gedaan.

Wat betreft het vierde punt merkt verzoekende partij het volgende op:

Verzoekende partij heeft in haar eindverslag aangegeven dat zij in de toekomst een werkplaats zoekt die haalbaar is gelet op haar functiebeperking. Hieruit blijkt dat zij erkent dat zij bij het organiseren van haar opdrachten rekening dient te houden met haar functiebeperking. Zij erkent echter niet dat zij opdrachten voor zich uit zou schuiven. Wat voor de stagementor lijkt op uitstelgedrag is voor verzoekende partij een planning in functie van haar functiebeperking. Wanneer verzoekende partij deadlines niet heeft gehaald door ziekte, is dit overmacht en kan haar dit niet worden verweten.

Wat betreft het vijfde punt, merkt verzoekende partij het volgende op:

-“Nagellak, juwelen”: verzoekende partij betwist dit formeel. Zij heeft nooit juwelen of nagellak gedragen op haar stageplaats.

-“Badge vergeten”: op de dag van de visitatie is verzoekende partij speciaal dertig minuten vroeger op de stageplaats aangekomen, waardoor zij nog steeds tijdig met badge aanwezig voor de visitatie.

-“Deadlines”: wat voor de stagementor lijkt op uitstelgedrag is voor verzoekende partij een planning in functie van haar functiebeperking. Wanneer verzoekende partij deadlines niet heeft gehaald door ziekte, is dit overmacht en kan haar dit niet worden verweten

-De ernst van misrekeningen wordt door verzoekende partij zeker niet geminimaliseerd. Het is echter duidelijk dat deze misrekeningen voortkomen uit haar functiebeperking. Zoals reeds toegelicht erkent verzoekende partij dat zij in de toekomst een werkplaats zoekt waarbij ze het puur neuropsychologische werk mijdt. Verzoekende partij is zich dan ook wel degelijk bewust van de ernst en impact van eventuele telfouten die gelinkt zijn aan haar ziektebeeld.

-Verzoekende partij merkt op dat de voorbeelden zoals gordijnen vergeten te sluiten, relatie tot patiënten vergeten te bevragen op het einde van de stage niet meer voorkwamen.

Vervolgens haalt verzoekende partij in haar beroepschrift aan dat de betwiste examenbeslissing niet correct is omdat er geen rekening is gehouden met haar functiebeperking.

Om dit te ondersteunen legt verzoekende partij uit dat de langdurige afwezigheid het gevolg is van haar medische aandoening en dat zij een extreme vermoeidheid kent die zijn weerslag heeft op haar geheugen en haar concentratievermogen.

Hierdoor ondervindt verzoekende partij zeer veel hinder bij het uitvoeren van haar stage in de geheugenkliniek. De verslagen dienen immers zeer gedetailleerd opgesteld te worden en de normen zeer exact toegepast te worden. Het opstellen van deze verslagen na het afnemen van de tests bij een patiënt heeft te veel van verzoekende partij gevergd. Hierbij is de druk van de extra (niet vereiste) stageprojecten die zij tijdens haar stage-uren dient uit te werken een enorme bijkomende belasting. Uit het administratief dossier volgt dat professor [C.] haar begrip heeft geuit voor het feit dat de rekenfouten in de verslagen te wijten kunnen zijn aan vermoeidheid of aandachtsproblemen. In tegenstelling tot wat verwerende partij in de bestreden beslissing en in haar nota van antwoord beweert spreekt professor [C.] af dat niet enkel de kwantiteit maar de kwaliteit van het werk belangrijk is. Hieraan hebben de stagementoren van verzoekende partij echter geen gevolg gegeven. Verzoekende partij heeft ook moeten vaststellen geen begrip te hebben gekregen voor haar medische toestand.

Verzoekende partij zet eveneens de hinder uiteen van haar medische aandoening bij het uitvoeren van haar stage in het palliatieve supportteam. Ze heeft geen goede relatie met haar stagementor. Verzoekende partij heeft dit vanaf februari 2016 meermaals aangekaart bij haar stagecoördinatoren en de onderwijsombuds. Verzoekende partij merkt op dat [I.K.] eveneens een zeer slechte relatie had met haar stagiair tijdens het academiejaar 2014-2015. De slechte relatie en gebrekkige begeleiding zijn bij verzoekende partij als zeer belastend en extra stresserend ervaren. Ze zorgen ervoor dat verzoekende partij zeer veel energie verliest. Haar gezondheid verslechtert hierdoor en verzoekende partij presteert onder haar potentieel. Wanneer de relatie tussen verzoekende partij en haar stagementor omslaat na 3 augustus 2016 is de evolutie die verzoekende partij plots maakt enorm. Dit wordt erkend door [I.K.].

Verwerende partij beperkt zich in de bestreden beslissing van intern beroep tot de bewering dat voor zover zij kon nagaan, de faculteit bij de beslissingen over de praktische organisatie van de stage reeds in voldoende mate rekening heeft gehouden met de functiebeperking van verzoekende partij. Volgens verwerende partij kan een functiebeperking er geenszins toe leiden dat de evaluatiecriteria voor studenten worden aangepast.

Verwerende partij laat wederom na te antwoorden op de argumenten van verzoekende partij. Verzoekende partij vraagt immers niet dat er andere evaluatiecriteria worden toegepast. Ze stelt wel dat ze geslaagd is voor de evaluatiecriteria wanneer rekening wordt gehouden met haar functiebeperking.

In haar nota van antwoord repliceert verwerende partij hierop dat faciliteiten toegekend omwille van een functiebeperking enkel zouden kunnen leiden tot een aanpassing van de vormelijke aspecten van een examen. Verwerende partij laat na aan te duiden welke vormelijke aspecten van het concrete examen hadden kunnen worden aangepast. Verzoekende partij benadrukt dat professor [C.] uitdrukkelijk in haar mail d.d. 27 mei 2016 aan mevrouw [I.K.] heeft gemeld dat gelet op de functiebeperking van verzoekende partij er niet enkel op kwantiteit wordt ingezet, maar ook op kwaliteit en

indien kwaliteit niet geboden kan worden, zelfzorg voorop staat en er slechts één werkstuk wordt opgenomen. De stagementoren houden geen rekening met de instructies van professor [C.]. Het staat dan ook vast dat, in tegenstelling tot wat verwerende partij beweert, de functiebeperking wel degelijk in rekening genomen diende te worden bij de inhoudelijke beoordeling van de evaluatiecriteria en niet enkel bij de praktische organisatie van de stage, en dat dit niet gebeurd is.

Deze inhoudelijke stelling van verzoekende partij wordt bevestigd tijdens het feedbackgesprek op 14 september 2016 door professor [C.]. Zij laat verzoekende partij weten bij het toekennen van het examenresultaat geen rekening te hebben gehouden met de functiebeperking van verzoekende partij. Ze voegt hieraan toe dat indien verwerende partij haar toelaat dit wel te doen: verzoekende partij geslaagd zou zijn. Verwerende partij beperkt zich in haar nota van antwoord tot het louter poneren dat professor [C.] dit niet gezegd zou hebben. Verzoekende partij is echter formeel; professor [C.] heeft dit wel gezegd.

Voorts stelt verwerende partij in haar nota van antwoord dat indien verzoekende partij meent dat in ruimere mate rekening zou moeten worden gehouden met haar functiebeperking, ze een beroep had moeten instellen tegen een weigering van een redelijke aanpassing aan een student met een functiebeperking. Dergelijke stellingname begrijpt verzoekende partij niet. Artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement voorziet inderdaad dat een intern beroep onder meer mogelijk is tegen het weigeren van een redelijke aanpassing voor een student met een functiebeperking. Verwerende partij ziet echter over het hoofd dat er in casu helemaal geen sprake is van een individuele beslissing die een dergelijke weigering van een redelijke aanpassing bevat. De enige individuele beslissing die verzoekende partij heeft, is de examenbeslissing.

Tot slot haalt verzoekende partij in haar beroepschrift aan dat de bestreden beslissing niet redelijk is.

Verwerende partij gaat hier wederom niet op in en stelt louter dat er bij de beoordeling van een stage geen rekening gehouden kan worden met de mogelijke gevolgen van een onvoldoend resultaat.

Het motiveringsbeginsel vereist dat wordt ingegaan op, minstens rekening wordt gehouden met de motieven van verzoekende partij. Het zorgvuldigheidsbeginsel vereist dat een beslissing weloverwogen, zorgvuldig en met kennis van zaken voorbereid en genomen wordt. Gelet op het feit dat verwerende partij geen rekening houdt met het gemotiveerde beroepschrift van verzoekende partij zijn beide beginselen geschonden.

Verzoekende partij benadrukt dat deze vaststelling niet kan gewijzigd worden doordat verwerende partij in haar nota van antwoord ingaat op bepaalde bezwaren van de verwerende partij. De inhoud van de nota van antwoord kan uiteraard niet herstellen wat in de beslissing van intern beroep ontbreekt.”

Beoordeling

Het middel heeft eensdeels betrekking op de wijze waarop is omgegaan met verzoeksters functiebeperking, en anderdeels op de vraag of verzoekster heeft aangetoond de doelstellingen van het opleidingsonderdeel te hebben bereikt.

In tegenstelling tot wat verzoekende partij aanvoert, is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing in afdoende mate antwoordt waarom de grief dat verzoekende partij de doelstellingen van het opleidingsonderdeel wel zou hebben bereikt, niet kan worden aangenomen. Uit de bestreden beslissing blijkt dat de interne beroepsinstantie de verschillende deelquoteringen die tot een onvoldoende leiden ('E' en 'F') concreet heeft geanalyseerd en vervolgens is bijgevalen.

Wat verzoekende partij hiertegen inbrengt, overtuigt de Raad niet van de onjuistheid van die beoordeling. Het loutere feit dat verzoekende partij bepaalde overwegingen betwist, volstaan niet om de juistheid of geloofwaardigheid van de overwegingen uit de initiële beoordeling en de bestreden beslissing aan het wankelen te brengen. Evenmin volstaat de eigen overtuiging van verzoekende partij dat zij bepaalde competenties wel heeft verworven (zoals het kritisch reflecteren) om aan te tonen dat de bestreden beslissing onredelijk is.

Wat de functiebeperking betreft, heeft verzoekster in het intern beroep opgeworpen dat de stage in de geheugenkliniek te veel van haar vergde omwille van de exacte en gedetailleerde werkwijze, en dat geen gevolg werd gegeven aan haar meldingen inzake paniekaanvallen en blokkering. Zij stipte verder aan dat de vastgestelde tekortkomingen inzake organiseren en coördineren aan haar fysieke beperkingen toe te schrijven zijn. Daarnaast bood de stage in het palliatieve supportteam voor verzoekster onvoldoende structuur. Verzoekster wijst op haar veelvuldige afwezigheden om medische redenen, die ertoe leiden dat continuïteit en het groeiproces problematisch zijn. Globaal wijst verzoekster op een extreme vermoeidheid en concentratieproblemen, die onder meer tot rekenfouten aanleiding gaven, op een moeizame verhouding met stagementor I.K. (ook wat de aandoening betreft) en vooral op een aanzienlijk betere prestatie naar het einde van de stage toe. Tot slot stelde verzoekster dat professor C. heeft gesteld dat zij bij de quotering met de verzoeksters functiebeperking geen rekening heeft gehouden, en dat zij, mocht zij dat wel hebben gedaan, geen onvoldoende zou hebben gegeven.

In de bestreden beslissing wordt hierop – in essentie – geantwoord dat met verzoeksters aandoening rekening is gehouden door haar toe te laten om de stage te spreiden over een langere periode, en te werken met halve dagen, maar dat er vanuit de opleiding op geen enkel ogenblik toezeggingen zijn gedaan dat de stage finaal enkel op kwalitatieve gronden zou worden beoordeeld, en dus niet op kwantitatieve. De beroepsinstantie motiveert verder dat bij de beslissingen omtrent de praktische organisatie van de stage steeds in voldoende redelijke mate rekening is gehouden met de functiebeperking. Ter zake wordt gewezen op de mogelijkheden tot praktische organisatie van studieprogramma's en examens. Dit alles kan evenwel, zo bevestigt de interne beroepsinstantie, niet leiden tot een aanpassing van de evaluatiecriteria zelf.

De Raad kan veel begrip opbrengen voor de uiteenzetting van verzoekster waar zij stelt dat haar veelvuldige afwezigheden het gevolg zijn van haar medische aandoening, en dat die aandoening voor het overige ook niet zonder weerslag is op verzoeksters geheugen en concentratievermogen, maar dit maakt het standpunt van de bestreden beslissing niet onredelijk of onwettig. Het valt binnen de bevoegdheid van de instelling om te bepalen dat de bijzondere faciliteiten die aan studenten met leermoeilijkheden worden toegekend, zich enkel uitstrekken tot het verlenen van bepaalde faciliteiten binnen de onderwijsverstrekking, zonder dat wordt geraakt aan de leerdoelstellingen die moeten worden bereikt of aan de kwalitatieve en kwantitatieve vereisten ter zake. Dat professor C. toezeggingen in de andere zin zou hebben gedaan, is een bewering die door verzoekster niet concreet wordt gestaafd. Het feit dat professor C. in een e-mail van 27 mei 2016 aangeeft dat verzoekster niet enkel op kwantiteit (aantal stagedagen) probeert in te zetten maar ook op kwaliteit, laat zich niet lezen als een beslissing dat van de beoordelingscriteria zal worden afgeweken. Uit een navolgende e-mail van 30 mei 2016 blijkt ten andere dat ook inzake de maximale duur van de stage geen afwijking kan worden verleend en dat alle prestaties dus vóór 31 augustus 2016 moeten worden geleverd.

Het kan worden betreurd dat de hindernissen die verzoekster ondervond niet werden gecompenseerd door een bovengemiddeld goede relatie met de stagementor, maar op grond van de elementen in het dossier is de Raad van oordeel dat de (overigens finaal verholpen) moeizame omgang met de stagementor niet getuigt van dermate uitzonderlijke omstandigheden dat verzoekster door een volstrekt gebrek aan begeleiding en feedback geheel niet in staat was om te kunnen slagen. De Raad verwijst daarbij naar zijn vaste

rechtspraak die luidt dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering (zie bv. RStvb. 10 november 2015, nr. 2.580; RStvb. 22 december 2015, nr. 2.745). Het is immers, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd (RStvb. 12 mei 2015, nr. 2015/068; RStvb. 10 november 2015, nr. 2.568). Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was. Aan die voorwaarden is te dezen niet voldaan.

Wat verzoekende partij thans in haar extern beroep aanvoert, namelijk dat zij niet vraagt om andere evaluatiecriteria toe te passen, maar wel dat zij aan die bestaande criteria beantwoordt wanneer met haar functiebeperking rekening wordt gehouden, is een kringredenering. Het is immers van twee dingen één: ofwel beantwoordt verzoekende partij aan de evaluatiecriteria (en *in casu* is omstandig uiteengezet waarom dit naar oordeel van verwerende partij niet het geval is), ofwel beantwoordt zij daar niet aan. Die beoordeling maken rekening houdend met de functiebeperkingen, is precies wat verwerende partij heeft uiteengezet niet te doen. Op dit aspect is derhalve afdoende geantwoord.

Op de vraag of de gevolgen van een evaluatiebeslissing een aspect moeten zijn dat bij die beslissing zelf in rekening wordt gebracht, is bij de bespreking van het tweede middel reeds ontkennend geantwoord.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 30 november 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Daniël Cuypers	bijzitter
Jan Geens	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.371 van 30 november 2016 in de zaak 2016/527

In zake: Elke TILLMANN
woonplaats kiezend te 3001 Heverlee
Withoflaan 7

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 3 oktober 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 november 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Ruth Stokx, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster was in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Master in het Management.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Masterpaper’ behaalt zij een examencijfer van 13/20. De proclamatie vindt plaats op 9 september 2016.

Op 10 september 2016 tekent verzoekster tegen dit examencijfer een bewarend beroep aan, dat zij op 15 september 2016 als volgt nader motiveert:

“Ik had een beter resultaat verwacht voor de Masterpaper. Goed komt voor mij neer op bv. 15/20 en niet op 13/20 die uiteindelijk op ku-loket staan.

Door de promotor en de leden van de beperkte examencommissie werd meermaals aangehaald dat er genoeg bronnen werden vermeld.

Het onderwerp van de thesis was vrij breed geformuleerd: ‘Intermodal freight transport in Belgium and Europe: state of affairs and future opportunities’ en situeert zich quasi op de rand tussen beleidseconomie en management.

Qua permanente evaluatie heb ik alle datelines gehaald en regelmatig met de promotor gecommuniceerd over de vooruitgang (en de problemen door tijdsgebrek bij de twee medestudentes). Je zou kunnen verwachten dat iemand, die een paper alleen moet afwerkt een bonus punt zou moeten krijgen voor al de extra moeite.

Tenslotte werden er nog inhoudelijk nog qua structuur, logica of schrijfstijl verder problemenesignaleerd in de mails.

Na een mail-conversatie met de promotor is het mij nog altijd niet duidelijk waar de punten voor een betere score zijn blijven liggen.

Het spijt me, dat ik bezwaar moet indienen, maar als u weet dat ik professioneel bezig was met o.a. treinvervoer - organisatie en infrastructuur, dan begrijpt u waarom het mij zo nauw aan het hart ligt.

(...)

Bijlage:

1) Ik heb alle datelines en afspraken omtrent de thesis gerespecteerd en de draft versies op de afgesproken momenten doorgestuurd, weliswaar deels als draftversie die nog moesten afgewerkt worden met bijdragen en in onderling overleg met de twee medestudenten, die niet of heel laat kwamen.

De thesis moest samen met 2 werkstudenten geschreven worden wat op zich een heel goed concept is als allen er de nodige tijd investeren. Helaas was dit niet het geval en verliep de samenwerking met de twee medestudentes heel stroef. Anders [dan] in maart besproken, heeft een studente helemaal geen teksten geschreven en de tweede maar een deel (doorgestuurd een week voor de dateline van 11 mei) van wat er was onderling afgesproken in maart. Omdat zij dat niet op tijd gecommuniceerd hebben, heb ik gewacht op hun bijdrage en daardoor veel tijd verloren.

2) Normaal is een tussentijdse bijeenkomst voorzien om de vorderingen te bespreken, die heeft niet plaats gevonden. In het mailverkeer werden er geen problemen gesignaleerd wat logica of structuur betreft.

3) Ik werd uitnodig[d] voor een hoorzitting van de beperkte examencommissie. Volgens de website van KUL/FEB bestaat de beperkte examencommissie uit 2 leden, in de uitnodiging was sprake van 3 personen (voorzitter, secretaris en ombuds) maar in realiteit waren er zes personen aanwezig, wat mij heeft doen schrikken omdat het mij niet duidelijk was waarom er meer en andere personen zaten dan aangegeven. Daar was de proportionaliteit zoek, als ik dat zo mag zeggen.”

De interne beroepsinstantie hoort verzoekster op 20 september 2016 en komt vervolgens op 3 oktober 2016 tot de volgende beslissing:

“U tekende op 10 september bewarend beroep aan tegen het resultaat voor uw masterproef. Op 15 september stuurde u mij bijkomende argumentatie door. Tijdens een persoonlijk gesprek op 20 september kon u uw argumenten verder verduidelijken. Op 26 september liet ik u weten dat u uiterlijk op 3 oktober mijn antwoord kon verwachten.

U behaalde voor deze masterproef een resultaat van 13/20.

Tijdens dit gesprek en via uw brief verwees u naar uw persoonlijke betrokkenheid bij het onderwerp van deze masterproef en zei u dat u een hoger punt verwacht had. U verduidelikte dat het onderwerp voor deze masterproef oorspronkelijk bedoeld was als opdracht voor drie studenten. Aangezien uw medestudenten omwille van tijdsgebrek hadden afgehaakt, had u deze masterproef alleen moeten afwerken. Naar uw aanvoelen werd hiermee echter onvoldoende rekening gehouden bij de beoordeling. U stelde dat ook nadat u via uw promotor feedback gekregen had, het voor u onduidelijk bleef waarom u geen hogere score behaald had. U vermeldde dat u steeds alle deadlines gehaald had en ook regelmatig met uw promotor gecommuniceerd had over de vooruitgang van uw masterproef en over de problemen met uw medestudenten. U zei dat hierbij noch qua inhoud, noch qua structuur, logica of schrijfstijl problemen zouden gesignaleerd zijn. U vermeldde dat zowel uw promotor als de leden van de beperkte examencommissie meermaals hadden vermeld dat er voldoende bronnen in uw masterproef vermeld stonden. U verwees ook naar de hoorzitting met de beperkte examencommissie, naar aanleiding van het feit dat plagiaat werd vastgesteld in de eerdere versie van deze masterproef.

Ik wil hierbij op de eerste plaats verduidelijken dat deze beroepsprocedure enkel betrekking heeft op de objectiviteit en de motivering van het resultaat dat u behaalde voor deze masterproef. In het kader van deze beroepsprocedure kan ik dan ook geen uitspraken doen over het begeleidingsproces in het algemeen. Veronderstelde tekorten in deze begeleiding kunnen enkel relevant zijn voor deze beroepsprocedure voor zover deze een duidelijke impact zouden gehad hebben op de beoordelingsprocedure. Dit betekent dan ook dat ik met betrekking tot uw opmerking over de kwaliteit van dit begeleidingsproces enkel kan nagaan in

welke mate u via de tussentijdse feedback ook duidelijk geïnformeerd werd over de aspecten die een rol zouden spelen bij de eindbeoordeling. Uw promotor prof. [I.V.] stuurde me hierbij een overzicht door van de mailcorrespondentie (dd. 15.01.2016 / 18.01.2016 / 03.02.2016 10.04.2016 / 28.04.2016 / 09.05.2016 / 10.05.2016 / 24.06.2016) en waarbij telkens commentaar gegeven werd op de tot dan toe ingeleverde teksten.

Daarnaast wil ik ook benadrukken dat ik me als beroepsinstantie niet kan uitspreken over het inhoudelijk aspect van de beoordeling. Deze inhoudelijke beoordeling blijft, in eerste instantie, de verantwoordelijkheid van uw promotor. Dit betekent dan ook dat ik op de eerste plaats bij uw faculteit informatie heb opgevraagd met betrekking tot de motivering van dit examenpunt. Tot slotte, en zoals reeds vermeld tijdens ons gesprek, is het ook zo dat de huidige beroepsprocedure enkel betrekking heeft op het examenresultaat dat u tijdens de 3de examenperiode behaalde. Eventuele opmerkingen die verband houden met de examenkans in de juni zittijd zijn niet het voorwerp van dit beroep.

In opvolging van uw beroep heb ik bijkomende motivering opgevraagd bij uw faculteit.

De coördinator van dit opleidingsonderdeel, prof. [A.J.] verduidelijkte dat het binnen de masteropleiding in het Management de bedoeling is dat de masterproef een kritische literatuurstudie is die de ‘state of the art’ van het onderzoek op een bepaald domein weergeeft. Het ‘format’ van de paper die de studenten moeten maken is dezelfde als die van de wetenschappelijke papers die ze lezen. Vanwege het eenvoudige karakter van de paper is er slechts één tussentijds feedbackmoment voorzien, waarop de promotor feedback geeft over logica, structuur, schrijfstijl etc. Het is de verantwoordelijkheid van de student om dit tussentijds feedbackmoment optimaal te kiezen en te benutten. Standaard krijgt een groepje studenten hetzelfde onderwerp toegewezen. In de uitwerking van het onderwerp moet echter steeds een substantieel individueel element aanwezig zijn: de eindscore is dan ook steeds individueel.

Uw promotor, prof. [I.V.], verduidelijkte op de eerste plaats de manier waarop deze masterproef tot stand gekomen was. Tijdens de junizittijd werd plagiaat vastgesteld in de versie van het eindwerk (toen nog met 3 auteurs) dat toen werd ingediend. Elk van de betrokken studenten kreeg vervolgens de kans om het oorspronkelijke onderwerp te behouden en de masterproef tijdens de derde examenperiode te herwerken. Dit betekent dan ook dat er voor wat betreft de opdracht tijdens de derde examenperiode geen sprake meer was van een groepswerk. Na de tweede examenperiode in juni heeft prof. [I.V.] u ook het Turnitinrapport bezorgd, zodat u wist welke passages als plagiaat beoordeeld werden. Prof. [I.V.] heeft u toen ook laten weten dat het wegwerken van het plagiaatsprobleem voldoende zou zijn, om voor deze masterproef tot een voldoende resultaat te komen.

Prof. [I.V.] stuurde mij ook het beoordelingsformulier voor uw masterproef door. Via dit beoordelingsformulier werden via een 5-puntenschaal (met als antwoordalternatieven ‘onvoldoende’, ‘voldoende’, ‘goed’, ‘zeer goed’, ‘uitstekend’) diverse criteria beoordeeld. U behaalde hierbij volgende scores:

- Theoretische positionering (de ‘state-of-the-art’ In de wetenschappelijke literatuur wordt accuraat weergegeven, met aandacht voor de relevante theorieën en concepten in het betreffende wetenschapsdomein): voldoende;
- Kritische reflectiespan (de resultaten stammen op een robuuste analyse en niet op zuivere speculatie. Er is sprake van kritische, wetenschappelijke reflectie over de resultaten): voldoende;
- Maatschappelijke en bedrijfsrelevantie (bij de interpretatie van de resultaten slaagt de student er in om op een correcte wijze de maatschappelijke en/of bedrijfseconomische relevantie te duiden): goed;
- Argumentatie (de tekst getuigt van objectiviteit, is gestructureerd en verstaanbaar. De lezer krijgt een goed inzicht in de samenhang tussen onderzoeksvragen, gehanteerde methode en resultaten): voldoende;
- Format (de tekst is vloeiend en hanteert een correcte taal en stijl. De tekst voldoet aan het format van een wetenschappelijk artikel): voldoende;
- Analytische vaardigheden (de student is voldoende vertrouwd met de criteria van wetenschappelijk onderzoek en voelt het belang van de criteria aan. Hij/zij slaagt er in ze toe te passen in het onderzoek): voldoende;
- Attitude (de student werkt onafhankelijk en met de nodige nauwgezetheid. De student toont een duidelijke motivatie om te leren): goed;
- Samenwerking (de student houdt zich aan afspraken. Hij/zij speelt in op de feedback van promotor) : voldoende.

Op basis van dit beoordelingsformulier blijkt bovendien dat een beoordeling ‘voldoende’ overeenkomt met een cijfer van 10-13/20, terwijl een beoordeling ‘goed’ overeenkomt met een cijfer 14-15/20. Aangezien u overwegend een beoordeling ‘voldoende’ bekwaam, werd u tijdens de derde examenperiode 13/20 voor deze masterproef toegekend.

Prof. [I.V.] bevestigde dat ze inderdaad gezegd heeft dat er in uw masterproef genoeg bronnen vermeld stonden. Dit betekent echter niet dat op basis hiervan ook een hoger punt kon worden toegekend.

Op basis van deze informatie stel ik vast dat prof. [I.V.] in voldoende mate het door u behaalde resultaat motiveert. De gewijzigde opdracht voor de derde examenperiode bestond erin dat u deze masterproef alleen zou uitwerken. Uw opmerkingen in verband met de problematische samenwerking met uw medestudentes hebben dan ook geen betrekking op de examenopdracht tijdens de derde examenperiode. Op basis van het mailverkeer, dat uw promotor doorstuurde, blijkt bovendien dat u op regelmatige tussentijdse feedback kreeg, die niet in tegenstelling is met de eindbeoordeling. Ik stel dan ook vast dat het resultaat dat u voor uw masterproef behaalde (13/20) correct werd vastgesteld, en dan ook niet meer gewijzigd wordt.

Hiermee is de interne beroepsprocedure aan de KU Leuven afgesloten.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Enig middel

Verzoekende partij steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel, het onpartijdigheidsbeginsel en een gebrek aan feedback.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij zet in haar verzoekschrift het volgende uiteen:

“Uit het enige commentaar van de promotor dat ik op mijn nieuwe tekst kreeg: “...waarbij ik met track changes en comments mijn bemerkingen op je nieuwe tekst heb gegeven. Ik heb vooral gecheckt of de tekst vlot leesbaar was...”, wordt duidelijk dat vooral de leesbaarheid gecheckt werd. Een kwaliteitsvolle begeleiding van een masterproef zou toch vooral commentaar geven op logica en structuur en niet alleen op leesbaarheid.

De leesbaarheid van de tekst moet goed zijn want de track changes en comments duiden vooral kleine schrijf- en interpunctiefouten aan. Slechts een keer wordt er een zin als onduidelijk geformuleerd aangeduid. Dat laat vermoeden dat de rest duidelijk en vlot leesbaar is.

Volgens de brief van de KUL heeft Prof. [V.] me laten weten dat het wegwerken van de plagiaatproblemen voldoende zou zijn om voor deze masterproef tot een voldoende resultaat te komen. Net omdat ik de onderzoeksvraag en de bedoeling van de paper veel duidelijker heb geformuleerd en de cohesie wat betreft onderzoeksvraag, gehanteerde methode en resultaten duidelijk heb verhoogd, heb ik veel meer gedaan dan alleen de plagiaatproblemen weggewerkt. Dit laat mij vermoeden dat de beoordeling van de masterproef op de veronderstelling baseert dat ik alleen de plagiaatproblemen heb weggewerkt. Dit wijst mijns inziens op weinig objectiviteit.

In het volgende beschrijf ik waar mijn eerder geformuleerde opmerkingen tot bezwaren bij de invulling van de beoordelingsformulier leiden.

– Theoretische positionering (state-of-the-art - relevante theorieën): voldoende
Ik had geen reden om aan te nemen dat de theoretische positionering maar voldoende was. The state-of-the-art is heel duidelijk herkenbaar in de masterproef. Ik begrijp niet dat de promotor de mankementen die de tekst volgens haar bij een ‘voldoende’ nog heeft, niet in een commentaargethematiseerd heeft. De student heeft recht op een kwaliteitsvolle begeleiding, die toelaat, dat de student vooraf te weten komt waar de theoretische positionering onduidelijk zou zijn, wat er voor een goed - om niet te spreken van een zeer goed of uitstekend - nog mankeert.

– Argumentatie (cohesie, gestructureerd en verstaanbaar): voldoende
De structuur of logica van de tekst werd met geen woord in vraag gesteld door de promotor. De tips die de promotor op 04/04 gaf, heb ik in de nieuwe tekst verwerkt en verder de cohesie nog duidelijk verhoogd, dit werd mijn inziens niet meegenomen in de beoordeling!

– Format: voldoende
Ik heb de aangereikt template gebruikt en de voorgestelde structuur (wetenschappelijk paper, kritische literatuurstudie) gevolgd. Verder was de leesbaarheid (zie boven) goed, Hoe kan dit dan maar een voldoende (5-puntenschaal van onvoldoende tot uitstekend) zijn?

–Analytische vaardigheden: voldoende
Ik ben vertrouwd met de criteria van wetenschappelijk onderzoek en voel het belang ervan aan.
Het onderwerp van de thesis vrij breed geformuleerd: ‘Intermodal freight transport in Belgium and Europe: state of affairs and future opportunities’ en situeert zich quasi op de rand tussen beleidseconomie en management. Mijn individueel deel beschrijft verschillende modellen die ‘modal choice’ kunnen bepalen. In 3de zit, toen ik de thesis alleen moest afwerken, is er helaas geen bespreking tot stand gekomen om de scope aan te passen ondanks verschillende poging van mij.

– Samenwerking (houdt zich aan afspraken, speelt in op feedback): voldoende
Uit de mail-communicatie kan men afleiden dat ik me aan de afspraken heb gehouden en ook heb ingespeeld op de feedback van de promotor. Zo heeft zij op 04/04 gesuggereerd om delen te schrappen (Lambit) en andere delen korter in enkele zinnen te vatten, wat ik deed.
Op 05/08 werd alleen de leesbaarheid en de plagiaatsproblemen uit een vroegere versie bekeken en vooral op een paar schrijf- en interpunctiefouten gewezen. Zelf als ik een schrijffout over het hoofd heb gezien, verlies ik daarmee zoveel punten dat slechts een voldoende overblijft? Verder zijn er geen opmerkingen in verband met logica, structuur etc. gemaakt. Dus moest ik ervan uitgaan, dat het goed zat.

Het in december 2015 toegekend onderwerp van de masterpaper was eerst een groepswork met individueel deel en moest op 11 mei 2016 (2de zit) ingediend worden. Van de drie studenten heb ik toen als enige een gezamenlijk en een individueel deel ingediend, de andere twee studenten hadden al (deels) afgehaakt. Als gevolg heb ik de masterpaper in augustus alleen moeten afwerken voor het indienen in 3de zit op 17

augustus. Door technische problemen werd dit 22 augustus en ik weet niet of uiteindelijk de recentste versie is geupload.

Ook al had ik in 3de zit de opdracht de paper alleen af te werken, zo is een groepswerk in de master in het management de norm in navolging van een wetenschappelijk paper dat ook vaak door meerdere onderzoeker geschreven wordt. Men zou kunnen verwachten dat iemand, die een paper alleen moet afwerkt dus een bonus punt zou krijgen voor die extra moeite.

Door het afhaken van de medestudenten en de schok van een hoorzitting voor de beperkte examencommissie die alsnog uit 6 personen bestond (waar het volgens de uitnodiging maar 3 personen zouden zijn) had ik eerst een soort schrijfblokkade. Die heb ik gelukkig kunnen overwinnen zodat er nu uiteindelijk een vlot leesbare goed gestructureerde thesis voorligt.

Voor ‘Attitude’ en ‘Maatschappelijke en bedrijfsrelevantie’ heb ik dan ook een goed gekregen.

In een mail van 08/09 heeft Prof. [V.] geschreven dat de masterpaper goed was geëvalueerd.

Terwijl in de groep van de promotor Prof. [V.] een 16/20 blijkbaar heel uitzonderlijk is, hebben rond 20% van de masterpapers in de Master in het management een 16/20 of beter, om maar een voorbeeld te geven.”

In haar *antwoordnota* repliceert verwerende partij het volgende:

“Naar aanleiding van het beroep dat de student instelde bij uw Raad verduidelijkte de promotor de contacten met deze student naar aanleiding van de versie van de paper die werd ingediend tijdens de derde examenperiode, aangezien deze contacten een aantal opmerkingen die de student via haar bezwaarschrift bij uw Raad formuleerde, weerleggen.

Na de fraudebeslissing bevestigde de promotor inderdaad dat indien de student de vastgestelde plagiaatproblemen zou herwerken, dit reeds voldoende zou zijn om te komen tot een voldoende resultaat. Oorspronkelijk had de promotor voorgesteld om reeds op 1 juli afspraken te maken met betrekking tot de herwerking van de paper (zie bijlage 7 – mailIVN_050616). De student was echter niet aanwezig op deze afspraak. Een nieuwe afspraak begin augustus bleek moeilijk haalbaar omwille van de verlofplannen van de student. Er werd dan ook afgesproken om – met het akkoord van beide partijen – de verdere communicatie via e-mail te laten gebeuren. De student stuurde op 4 augustus de herwerkte versie van haar masterproef door. Aan de hand van de plagiaatsrapporten voor de nieuwe tekst, die de promotor op 5 augustus doorstuurde, merkte de promotor nog een aantal problemen op dit vlak op. Daarnaast stuurde de promotor ook een aantal bemerkingen bij de tekst door. Gezien het korte tijdsbestek vóór de deadline voor het indienen (i.c. op 17 augustus) focuste de promotor hierbij vooral op de leesbaarheid van de tekst (wat bij de eerdere versies een terugkerend probleem was) en op de correcte referenties. Bijkomende vragen van de student werden op 10 augustus beantwoord.

In de finale tekst werden inderdaad een aantal verbeteringen vastgesteld. Dit verantwoordde dan ook het globale resultaat van 13/20. Daarnaast werden echter ook een aantal tekorten vastgesteld die verantwoorden waarom geen hoger punt mogelijk was. Voorbeelden van dergelijke tekorten worden hieronder vermeld:

- Gebrek aan logische opbouw en structuur: (vandaar de beoordeling op kritische reflectie, argumentatie, analytische vaardigheden en format: “slechts” voldoende)
 - Zie bijv. sectie 2: Research question and terminology: in deze sectie wordt uiteindelijk enkel wat terminologie besproken (sectie 2.1), de research questions (wat eventueel sectie 2.2 had moeten zijn?) werd niet teruggevonden;
 - zie bijv. sectie 2.1: Terminology. Vanaf p. 4 (laatste paragraaf) loopt deze sectie mank, omdat de discussie zich om onduidelijke reden focust op 1 aspect (empty container transport bij wegverkeer), op basis van 1 enkele paper. Dit stuk hoort hier niet thuis.
 - Sectie 4.1. Intermodal freight transport in Belgium and Europe – state of affairs: de eerste 2 pagina’s in deze sectie bespreken de actoren (het nut hiervan is onduidelijk; deze opmerking werd reeds bij de 1^e tekst gegeven; de student besloot deze te negeren). Vervolgens wordt er een subsectie “cost structure” besproken, die helemaal niet thuishoort onder “state of affairs”.
 - Sectie 4.2: Description of models that determine modal choice:
 - het eerste model is een break-even analyse, wat eigenlijk overlapt met het stuk “cost structure” dat bij “state of affairs” stond.
 - Vervolgens volgen enkele subsecties die gaan over horizontale coöperatie; de inhoud past bijgevolg niet echt onder de hoofding van sectie 4.2 aangezien dit geen
 - “model” is om de keuze te bepalen. Vervolgens volgt een multi-actor multi-criteria analyse om “transport policy measures” te evalueren. Ook dit heeft geen directe link met “modal choice models”. Uiteindelijk focust dit stuk tekst zich op een discussie aangaande “biofuels”.
 - Tekst is doorgaans nog te sterk geschreven volgens het “1 artikel per paragraaf” scenario (wie doet wat, of wie beweert wat). De logische link tussen de paragrafen is niet altijd duidelijk.
 - Geen echt eigen kritische reflectie m.b.t. de modellen/theorieën/statements.
- Zwakke terminologie-sectie (sectie 2.1): (vandaar “slechts” voldoende op theoretische positionering)
- Nog steeds meerdere spelfouten, grammaticale fouten of fouten qua woordenschat.

Deze tekorten leidden ertoe dat de student op de diverse beoordelingscriteria overwegend een beoordeling “voldoende” bekwam. Volgens het beoordelingsschema dat voorzien wordt in het reglement voor deze paper (zie bijlage 4) komt een dergelijke

beoordeling overeen met een puntenresultaat van 10-13/20. De student behaalde als globaal resultaat dan ook 13/20.

De student verwijst naar de commentaar die ze van haar promotor kreeg op 5 augustus en stelt dat ze “geen reden had om aan te nemen dat haar theoretische positionering maar voldoende was”. Op grond van het feit dat haar promotor in eerste instantie zou gefocust hebben op het verbeteren van de leesbaarheid van de tekst, betwist ze ook de kwaliteit van de begeleiding. Zoals reeds vermeld in de interne beroepsbeslissing is de beoordeling van het begeleidingsproces op zich niet de bedoeling van deze beroepsprocedure. Veronderstelde tekorten qua begeleiding kunnen enkel het voorwerp zijn van deze beroepsprocedure voor zover deze een duidelijke impact zouden gehad hebben op de beoordelingsprocedure. In de versie van deze paper die de promotor op 4 augustus toegestuurd kreeg, waren niet alle plagiaatproblemen die in de eerdere examenperiode werden vastgesteld, opgelost. Gezien het feit dat de student pas op 4 augustus een eerste versie van de herwerkte tekst doorstuurde waarbij deze paper reeds op 17 augustus moest worden ingediend en gezien het eerdere parcours van deze student, focuste de promotor hierbij vooral op die elementen die op dat ogenblik essentieel waren om haar voor deze paper te kunnen laten slagen tijdens de 3de examenperiode. Zoals reeds vermeld in de interne beroepsbeslissing ontving de student bovendien tijdens het academiejaar wel degelijk inhoudelijk commentaar op de tot dan toe ingeleverde teksten. Daarnaast bepaalt het reglement voor de masterproef dat de masterproef, en dus ook deze masterpaper, een werk is waarbij van de studenten een ruime mate van zelfstandigheid verwacht wordt. Het akkoord van de promotor betekent dan ook niet dat geen enkele verbetering, en dus geen hoger punt, meer mogelijk zou zijn. Na de vaststelling van plagiaat in de tweede examenperiode liet de promotor de student weten dat het wegwerken van de vastgestelde plagiaatproblemen voldoende zou zijn om haar voor deze masterpaper te laten slagen. Op basis van de feedback van haar promotor begin augustus slaagde de student er effectief in om deze problemen op te lossen. Op basis van het resultaat (13/20) is zij ook ruimschoots geslaagd.

De student meent dat ze een hoger punt verdiende omwille van het feit dat ze – naar haar aanvoelen – meer zou gedaan hebben dan enkel en alleen het wegwerken van het plagiaatprobleem. Het feit dat inderdaad een aantal verbeteringen werden vastgesteld in vergelijking met eerder ingediende versies, leidde tot het globale resultaat van 13/20. Dit neemt niet weg dat ook nog duidelijke verbetering mogelijk was, o.m. op het vlak van logica en structuur en het onderscheid tussen hoofd- en bijzaken.

Het feit dat de student inderdaad de juiste “template” gebruikt heeft om deze paper op te stellen, betekent niet dat deze tekst meteen ook een goed wetenschappelijk artikel is. De tekorten die op dit vlak werden vastgesteld hebben dan te maken met de gehanteerde schrijfstijl. De bedoeling van haar opmerking dat er “helaas geen bespreking tot stand gekomen [is]” blijft onduidelijk. Indien ze hiermee verwijst naar het feit dat er voorafgaand aan het indienen van haar paper geen mogelijkheid was voor persoonlijke feedback, moet er worden vastgesteld dat dit op de eerste plaats te maken heeft met haar persoonlijke omstandigheden. Ze miste de afspraak op 1 juli, terwijl een afspraak begin augustus “moeilijk” was omwille van haar verlofplannen. Zij was dan ook akkoord om verder via e-mail te overleggen. Indien het haar bedoeling was om na het indienen van de masterpaper haar tekst persoonlijk te komen toelichten, moeten we vaststellen dat een dergelijke verdediging van deze masterproef niet voorzien wordt in de beoordelingsprocedure (zie bijlage 3 – ECTS-fiche).

De student herhaalt ook haar opmerking dat de oorspronkelijke opdracht een opdracht voor drie studenten was en dat zij meent dat omwille van het feit dat zij deze paper alleen heeft afgewerkt zij een bonuspunt verdient. Zoals hierboven reeds werd toegelicht heeft de student de kans gekregen om nadat bij het groepswerk plagiaat werd vastgesteld als enige student van deze “thesis circle” de paper met behoud van het onderwerp en mits het wegwerken van het plagiaatsprobleem opnieuw in te dienen tijdens de derde examenperiode. Enkel de examenopdracht zoals die van toepassing was tijdens de derde examenperiode 2015-16 is relevant in het kader van dit beroep. Deze opdracht was een individuele opdracht. De paper werd op basis van het voorziene beoordelingsschema beoordeeld op de finale tekst. Bonuspunten zijn hierbij dan ook niet aan de orde.

Haar opmerking over de vraag of uiteindelijk de meest recente versie van haar paper werd geupload, blijft onduidelijk. Omwille van technische problemen, was het inderdaad niet mogelijk voor haar om de paper door te sturen. Na tussenkomst van haar promotor en van de IT-dienst van de faculteit (zie bijlage 8 – mail IVN_180816) werden deze problemen echter opgelost. De versie die beoordeeld werd, is echter de versie die de student zelf heeft geupload.

Zoals reeds vermeld, werden in de finale tekst, in vergelijking met eerdere versies van deze paper, inderdaad een aantal verbeteringen vastgesteld. Dit verantwoordde dan ook het globale resultaat van 13/20. Daarnaast waren er echter ook een aantal tekorten vastgesteld die ertoe leidden dat dat de student op de diverse beoordelingscriteria overwegend een beoordeling “voldoende” bewam. Volgens de beoordelingsschema dat voorzien wordt in het reglement voor deze paper (zie bijlage 4) komt een dergelijke beoordeling overeen met een puntenresultaat van 10-13/20. De student behaalde als globaal resultaat dan ook 13/20. De opmerkingen die de student vermeldde in haar huidig bezwaarschrift weerleggen niet deze kritiek. We zien dan ook in deze grieven van de student geen enkele aanwijzing waaruit blijkt dat een hoger punt aangewezen zou geweest zijn.”

Een en ander overtuigt verzoekende partij evenwel niet, en in haar wederantwoordnota werpt zij nog het volgende tegen:

“Ook al ben ik blij om in de antwoordnota van 4 november te lezen dat er inderdaad verbeteringen in vergelijking met eerder ingediende versies vastgesteld zijn, blijf ik van mening dat mijn rechten als student wat betreft de kwaliteit van de begeleiding en de objectiviteit van de beoordeling van de masterpaper niet afdoende verzekerd waren.

In de antwoordnota word o.a. gesteld dat de masterpaper in de 3de examenperiode een individuele opdracht was en de reden voor het niet tot stand komen van persoonlijke feedback vooral met mijn omstandigheden te maken zouden hebben gehad. Uit de bijgevoegde mails wordt duidelijk, dat dat niet klopt. Verder worden in de nota voorbeelden van tekortkomingen op vlak van logica en structuur vernoemd, die al op 5 augustus of zelfs nog eerder hadden moeten vernoemd worden om een kwaliteitsvolle en objectieve begeleiding te verzekeren.

In het volgende zal ik uitleggen waarom ik het met deze stellingen uit de antwoordnota niet eens ben.

Betreffende de individuele opdracht vraag ik me af wat gebeurd zou zijn, als de twee medestudenten toch ervoor gekozen hadden om hun thesis verder af te werken. Door omstandigheden was ik de enige van ons drieën die aanwezig was op de hoorzitting. Als de anderen er ook geweest waren, dan hadden wij toch de problemen in het gemeenschappelijke deel ook gemeenschappelijk moeten wegwerken. Nu stond ik er alleen voor, terwijl de meeste wetenschappelijke papers tegenwoordig toch door een groep geschreven worden. De voordelen die normaal verbonden zijn met in groep te werken zoals meer inzicht door onderwerpen met elkaar te bespreken en elkaar kritisch-constructieve feedback te geven, hebben de faculteit toch doen kiezen voor dit soort groepsopdracht. Nu moest ik van een tekst die als gemeenschapswerk begonnen was een individuele tekst maken en dit alles zonder persoonlijke feedback van de promotor.

De kritiek op bladzijde 5 van de brief op sectie 4.1 van de thesis is een goed voorbeeld hiervan. De medestudente had 'Actoren' als haar bijdrage tot het gemeenschappelijke deel gekozen en er een hoofdstuk van bijna vijf pagina's van gemaakt. Ik ben erin geslaagd om het in de tekst te integreren en in te korten tot een pagina. Ik heb het advies van de promotor wel grotendeels gevolgd en dus niet genegeerd zoals geopperd.

Andere aspecten die genoemd worden als voorbeelden voor een gebrek aan logische opbouw zijn een research question die blijkbaar niet teruggevonden kan worden terwijl ze keurig in sectie 2 onder de titel van het hoofdstuk staat. ... How is modal shift fostered currently, what are challenges for the future? How can the sustainability of certain transport modes such as hinterland transport by road, which is part of the global intermodal transport chain, be increased?... Hierop probeer ik een antwoord te geven door o.a. 'reductie van empty container transport' en 'horizontale coöperatie' enerzijds en anderzijds 'alternative fuels of biofuels' aan te halen.

Verder wordt er een overlap van het tekstelement kostenstructuur vastgesteld. De kostenstructuur wordt onder 'state of affairs' benaderd met recente voorbeeldberekeningen voor intermodaal versus unimodaal vrachtvervoer in België en Europa en nog eens onder 'models that determine modal choice' waar het break-even distance model theoretisch geanalyseerd wordt qua factoren en praktijkrelevantie. In de sectie 'conclusions' wordt tenslotte verwezen naar opportuniteiten voor intermodaal vervoer door (toekomstige) maatregelen, die o.a. baseren op de break-even distance benadering. Mij lijkt dit een logische structuur.

Verder wil ik nog eens benadrukken dat er in de beschrijving van de research question duidelijk staat, dat het niet de bedoeling is een decision model gedetailleerd te beschrijven maar een beknopt overzicht te geven van verschillende modellen die in de literatuur besproken worden en hun praktijkrelevantie kritisch te reflecteren.

Wat betreft de moeilijkheden om een persoonlijk gesprek voorafgaand aan het indienen van de paper te organiseren zal ik in het volgende duidelijk uitleggen waarom dit niet aan mij te wijten is.

Op 19 mei heb ik voor het eerst geprobeerd om feedback te krijgen op de paper en de keuze van de modellen te bespreken. Het ging er niet om de tekst te verdedigen zoals de

promotor en de antwoordnota suggereerden. Zo een feedback is mogelijk na elk examen. Toen was de paper nog fris in het geheugen, een ideaal moment dus gezien het tussentijdse evaluatiegesprek niet had plaatsgevonden door agendaproblemen van de medestudenten. (zie document 1).

Hoe kwam het tot de afspraak op 1 juli? In een mail van 29.06 had ik een gesprek aangevraagd voor 30.06 wat niet mogelijk was voor de promotor. Zij stelde 1 juli voor en ik heb per mail geantwoord dat ik dan niet in Leuven zou zijn maar wel telefonisch contact ging opnemen (zie document 2 in bijlage). Ik heb toen rond 14u verschillende keren gebeld maar niemand nam de telefoon op.

De verdere mailconversatie valt na te lezen in bijlage 7. Hieruit wordt duidelijk dat ik op 3 augustus een afspraak met de promotor had, waar ik naartoe ben gegaan maar haar helaas niet heb aangetroffen. Verder heeft zij ook niet geantwoord op de vraag naar iemand met wie ik in juli al over inkorten, cohesie, structuur en logica zou hebben kunnen spreken.

Het korte tijdbestek voor de deadline voor het indienen (tussen 4 augustus en 17 augustus) wat ertoe leidde dat de promotor vooral op leesbaarheid focuste, is niet aan mij te wijten. Zoals bijlage 7 duidelijk aangeeft, had ik de tekst ook al in juli kunnen doorsturen. Het was haar voorstel om die pas op 4 augustus door te sturen.

Verder wordt er aangehaald dat er nog altijd kleine schrijffouten staan. Dit heeft vooral met technische problemen met de versiecontrole te maken. Toen ik met een Fulbright beurs in de VS studeerde, sprak ik nog geen Nederlands. Nu ik dat vrij goed beheers, kruipen er soms foutjes in het Engels.”

Beoordeling

De Raad wijst er vooreerst op dat de verzoekende partij in de procedure voor de Raad slecht dié middelen kan opwerpen die voorafgaand ook in het intern beroep werden opgeworpen, tenzij het middelen betreft die van openbare orde zijn, die de regelmatigheid van de bestreden beslissing viseren of die steunen op elementen waarvan de verzoeker slechts kennis heeft kunnen nemen met de bestreden beslissing. In de regel kunnen in de wederantwoordnota ook geen middelen worden opgeworpen die niet voorkomen in het inleidend verzoekschrift.

Verzoekster heeft in het intern beroep geen argumenten ontwikkeld die expliciet of impliciet kunnen worden betrokken op de plicht tot objectieve en onbevooroordeelde beoordeling. In de mate dat zij thans in het beroep voor de Raad de objectiviteit van de beoordeling van de masterpaper in vraag stelt, werpt verzoekster een nieuw en dus onontvankelijk middel in.

Ook wat de beweerde gebrekkige begeleiding in de loop van het academiejaar betreft, leest de Raad in het intern beroep van verzoekende partij geen aanknopingspunten.

Voor zover het gemis aan tussentijdse bijeenkomst ter bespreking van de vorderingen in het licht van die grief moet worden begrepen, wijst de Raad erop dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering (zie bv. RStvb. 10 november 2015, nr. 2.580; RStvb. 22 december 2015, nr. 2.745). Het is immers, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd (RStvb. 12 mei 2015, nr. 2015/068; RStvb. 10 november 2015, nr. 2.568). Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was. Aan die voorwaarden is te dezen niet voldaan.

Vervolgens zij aangestipt dat de Raad op grond van artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd is om zijn appreciatie over de competenties van de student in de plaats te stellen van die van de hogeronderwijsinstelling en haar organen. De Raad kan enkel nagaan of de beslissingen van de instelling in overeenstemming zijn met de decretale en reglementaire bepalingen, met het onderwijs- en examenreglement en met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. In het licht van dit laatste beschikt de Raad slechts over een marginaal toetsingsrecht, zodat de Raad enkel tot een schending van het redelijkheidsbeginsel – onder meer wat quoteringen betreft – kan besluiten wanneer de bestreden beslissing niet enkel streng is, maar wanneer geen enkele ander normaal en voorzichtig handelend instellingsbestuur in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen.

Rekening houdend met de motieven die in de bestreden beslissing bij de verschillende deelquoteringen zijn gegeven, toont verzoekende partij *in casu* niet aan dat die beoordelingen hetzij onredelijk, hetzij materieel onjuist zijn. Dat verzoekster de overtuiging is toegedaan dat de quotering al de gestreng is en dat zij een hoger examencijfer verdient, volstaat in het licht van het bovenstaande niet om de bestreden beslissing onregelmatig te bevinden en bijgevolg te vernietigen.

De vergelijking die verzoekster maakt met andere studenten is eveneens een nieuw en bijgevolg onontvankelijk middel. Bovendien staan studenten niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar, en is de beoordeling die moet worden gemaakt de vraag of verzoekster correct is beoordeeld, en niet of andere studenten al dan niet terecht een hoger cijfer kregen.

Overigens legt verzoekster van haar bewering inzake de resultaten van andere studenten, geen bewijs voor.

Ten slotte bevestigt verzoekster zelf dat zij voor de herwerking van de masterpaper alleen diende te werken, zodat zij in dat stadium van de evaluatie niet meer gehinderd kon zijn door de naar haar oordeel ondermaatse medewerking van de andere studenten in haar oorspronkelijke groep.

Wat er zou gebeurd zijn indien de initiële medestudenten ervoor zouden hebben gekozen om hun thesis verder af te werken, is een hypothetische vraag die geen relevantie heeft met de beoordeling van het werk dat verzoekster individueel diende te vervolledigen.

De argumenten die verzoekster voor het overige nog voor het eerst opwerpt in de wederantwoordnota, zijn om de hierboven reeds uiteengezette redenen niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 30 november 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,

voorzitter van de Raad

Daniël Cuypers bijzitter

Jan Geens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.381 van 7 december 2016 in de zaak 2016/555

In zake: Anas EL JATTARI
 Woonplaats kiezend te 2100 Deurne
 Boterlaarbaan 210

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 10 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk en deels gegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 november 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleidingen Bachelor en Master in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur.

Op 15 september 2016 beslist de Commissie Bijzondere Inschrijvingen volgende bindende voorwaarden aan verzoeker op te leggen:

1. “Je moet in het academiejaar 2016-2017 voor minstens 60% van de studiepunten uit je studieprogramma creditbewijzen behalen. Behaal je dit op het einde van het academiejaar 2016-2017 (na de tweede zittijd) niet, dan wordt je de toegang tot de opleiding in het academiejaar 2017-2018 geweigerd.
2. In het academiejaar 2016-2017 mag je bovendien maximaal voor 45 studiepunten inschrijven. Je herneemt in de eerste plaats die opleidingsonderdelen in je studieprogramma, waarop je een tekort behaalde. Indien je voor meer dan 45 studiepunten tekorten behaalde, maak je een selectie en kies je minstens voor het hernemen van de tekorten van kwantitatieve, economische en bedrijfskundige opleidingsonderdelen. Indien je voor minder dan 45 studiepunten tekorten behaalde, neem je in de eerste plaats opleidingsonderdelen op waaraan inschrijvingsvereisten zijn gekoppeld (waaraan je voldoet).
3. In het academiejaar 2016-2017 mag je je bacheloropleiding niet combineren met een inschrijving in de bijhorende masteropleiding.”.

Verzoeker stelde op datum van 19 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 10 oktober 2016 werd het intern beroep ontvankelijk en deels gegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie verduidelijkt vooreerst dat deze beslissing de vorige beslissing vervangt, en dat deze belangrijke aanvullingen op het vlak van de motivering ervan bevat. Ze merkt op dat studievoortgangsbewaking op alle bacheloropleidingen, schakel- en voorbereidingsprogramma's van toepassing is (niet op masteropleidingen) en dat dit per opleiding afzonderlijk wordt berekend. Ze stelt dat de eerste mailing hieromtrent op 29 juni 2016 – als waarschuwing – gebeurde. De officiële bekendmaking van de studievoortgangsbewaking volgde op 15 september 2016.

De interne beroepsinstantie, zijnde de Commissie Bijzondere Inschrijvingen, benadrukt dat de beslissing betreffende studievoortgangsbewaking werd genomen omwille van de zeer beperkte studieresultaten in de bachelor TEW: handelsingenieur in academiejaar 2015-2016. De student behaalde in de bacheloropleiding immers slechts 12 van de 33 opgenomen

studiepunten, zijnde 36%. Verder stelt de commissie vast dat de student reeds zes jaar is ingeschreven in de bacheloropleiding.

De commissie heeft in eerste instantie beslist om de toelatingsvoorwaarden voor het academiejaar 2016-2017 niet aan te passen. Zij is van oordeel dat de student in zijn beroep geen enkel argument aanhaalt waarom zij de studievoortgangsbeslissing (maximum 45 studiepunten en geen combinatie met de master), die geldt voor alle studenten die in studievoortgang komen, zou moeten opheffen. Ze benadrukt dat de student in jaar 7 zijn bachelordiploma moet behalen en nog drie (zware) wiskundige opleidingsonderdelen en econometrie moet afleggen.

Na het gesprek op 7 oktober heeft de interne beroepsinstantie echter beslist dat de student de mogelijkheid krijgt om na de januarizittijd 24 studiepunten aan masteropleidingsonderdelen op te nemen, mits hij gunstige studieresultaten heeft behaald op de opleidingsonderdelen van de bacheloropleiding die in het eerste semester worden gedoceerd, zijnde ‘Aanvullingen wiskunde’, ‘Econometrie’ en het deelresultaat voor ‘Seminarie toegepaste wiskunde’. De interne beroepsinstantie benadrukt dat zij er bewust voor kiest om de masteropleidingsonderdelen nu nog niet toe te voegen, vermits dit het risico op het niet behalen van de bachelor, en dus uitsluiting volgend academiejaar, indien de 60% regel niet behaald zou worden, te groot maakt.

De commissie stelt dat verzoeker de overige masteropleidingsonderdelen in 2017-2018 zal kunnen opnemen. Ze wijst tenslotte nog op de gewijzigde deliberatieregels en op artikel 23.1, 23.2 en 23.3 van het OER.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 11 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij na de verduidelijking van zijn schriftelijk verzoek verwachtte dat zijn subsidiair voorstel zou worden aanvaard, zodat hij in januari 2017 kan afstuderen. Hij stelde evenwel vast dat de Commissie Bijzondere Inschrijvingen hem weigert om enkele mastervakken in het eerste semester op te nemen. Volgens hem is deze beslissing voornamelijk gebaseerd op de assumptie dat hij ook dit academiejaar de bachelorvakken niet zal behalen, ondanks het feit dat hij herhaaldelijk heeft aangegeven dat dit zijn prioriteit zal zijn gedurende dit academiejaar. Verzoeker begrijpt de bekommernis van de universiteit, maar hij is van mening dat het nog steeds de student is die het best voor zichzelf kan inschatten wat al dan niet haalbaar is. Hij beseft namelijk dat, indien hij dit academiejaar opnieuw niet voor 60% van de bacheloropleiding slaagt, hem de inschrijving tot de opleiding zal worden geweigerd. Desondanks is verzoeker ervan overtuigd dat hij zijn geplande (subsidiair) ‘voorstel van studieprogramma 2016-2017’ tot een goed einde zal brengen.

Verder is verzoeker van oordeel dat er duidelijk slechte communicatie is van de Commissie Bijzondere Inschrijvingen naar de studenten toe, wat de 60%-regel betreft. Hij vindt het oneerlijk dat hij daarvan de gevolgen moet dragen. Verzoeker stelt dat op 29 juni 2016 inderdaad een eerste mailing omtrent de studievoortgang gebeurde, maar dat hij op dat moment minder dan 60% van het totaal aantal studiepunten (bachelor en master) had behaald. Hij heeft deze waarschuwing ernstig genomen en hij heeft na de tweede zitting in augustus het minimum voor het gehele studieprogramma behaald. Verzoeker wijst erop dat het misverstand, dat de waarschuwing enkel op de bacheloropleidingsonderdelen van toepassing is, evenwel bleef bestaan.

Verzoeker erkent dat de resultaten van de bachelorvakken van afgelopen academiejaar onvoldoende waren. Hij stipt aan dat hij – onbewust en zonder kennis te hebben van de mogelijke gevolgen – meer aandacht heeft besteed aan de mastervakken. Wat de aangehaalde resultaten van het academiejaar 2013-2014 betreft, wil hij benadrukken dat deze te wijten zijn

aan uitzonderlijke familiale/privé-omstandigheden, die niets te maken hebben met zijn studieprestaties. De commissie werd hiervan toen ook op de hoogte gebracht.

Daarnaast stelt verzoeker dat hem tijdens de mondelinge zitting werd meegedeeld dat hij alleszins 27 studiepunten kan opnemen, om het recht op kindergeld te behouden. Hij merkt op dat op de website van Attentia te lezen is dat de student voor 1 december voor minimaal 27 studiepunten moet zijn ingeschreven om zijn kindergeld te behouden, terwijl hij voorlopig slechts 21 studiepunten kan opnemen en pas in februari de mogelijkheid krijgt om meer studiepunten op te nemen.

Volgens verzoeker wordt zijn vraag om het academiejaar maximaal te benutten nog steeds genegeerd, met als gevolg dat hij een jaar later dan voorzien kan afstuderen. Hij mag tijdens het eerste semester immers slechts 15 studiepunten opnemen, wat hij in het tweede semester – mits het behalen van goede resultaten in het eerste semester – kan aanvullen tot 45 studiepunten. Verzoeker stelt dat hij, hoewel hij bereid is om zich eerst te bewijzen tijdens de januarizittijd, opnieuw wordt belemmerd om uiteindelijk een standaardjaar van 60/66 studiepunten op te nemen. Vermits drie van de vier examens van de bacheloronderdelen in het eerste semester doorgaan en rekening houdend met de tegenargumenten van de commissie, heeft verzoeker zijn subsidiair voorstel opnieuw aangepast. Hij stelt voor dat hij 18 studiepunten aan masteropleidingsonderdelen in het eerste semester opneemt en dat, indien goede resultaten worden behaald in de januarizittijd, in het tweede semester de resterende 27 studiepunten kunnen worden opgenomen. Volgens verzoeker kan hij, door het aantal mastervakken in het eerste semester beperkt te houden, meer tijd en inzet besteden aan de bacheloronderdelen.

Verzoeker benadrukt tenslotte dat hij het belang van het behalen van zijn bachelordiploma beseft. Hij stelt dat hij een goed beeld heeft van wat er wordt verwacht, aangezien hij de desbetreffende bachelorvakken eerder heeft afgelegd. Hij vindt het teleurstellend dat de universiteit weinig vertrouwen heeft in zijn motivatie en toewijding en ondanks alle argumenten niet ingaat op zijn aanvraag om vervroegd af te studeren.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het studieverleden van verzoeker aantoont dat hij niet altijd zelf het best kan inschatten wat al dan niet haalbaar is. Ze wijst erop dat verzoeker sedert 2013-2014 in zijn diplomajaar bachelor is en dat hij nu nog steeds niet is

afgestudeerd. Verwerende partij verduidelijkt dat verzoeker in academiejaar 2013-2014 de goedkeuring heeft gekregen voor de opname van 69 studiepunten, maar hij slaagde er niet in af te studeren. Ze stelt vast dat verzoeker toen slechts 12 studiepunten behaalde, waardoor hem bindende voorwaarden werden opgelegd. Hij kon maar 45 studiepunten opnemen en de combinatie met de master was niet mogelijk. Verzoeker diende hieromtrent een beroep in omdat hij ervan overtuigd was dat hij zich volledig kon focussen op het behalen van zijn bachelordiploma, zodat hij vervolgens aan de masteropleiding kon starten. Verwerende partij stipt aan dat zijn beroep werd afgewezen, wat nadien een goede beslissing bleek te zijn vermits verzoeker toen weer niet voor alle ingeschreven studiepunten slaagde. Zij stelt dat tijdens het academiejaar 2015-2016 slechts 33 studiepunten resteerden om zijn bachelordiploma te behalen, wat hij opnieuw niet heeft behaald. In 2016-2017 heeft verzoeker nog 21 studiepunten te gaan en wil hij bijkomend 45 studiepunten aan masteropleidingsonderdelen opnemen, wat een totaal van 66 studiepunten maakt. Verwerende partij wijst erop dat verzoeker nog nooit meer dan 48 studiepunten in een heel academiejaar heeft behaald.

Vervolgens merkt verwerende partij op dat studenten via verschillende kanalen op de hoogte worden gebracht van studievoortgangsbewaking, met name via het OER, de Facultaire Richtlijnen, infosessies van de studietrajectbegeleider en persoonlijke mailing (tweemaal per jaar). Ze is van oordeel dat in de mail na de junizittijd, die als waarschuwing dient zodat de studenten zeker hun best zouden doen tijdens de tweede zit, een duidelijke verwijzing naar de bachelor staat.

Verder stelt verwerende partij dat verzoeker een verkeerde interpretatie van de regel in verband met het kindergeld heeft. Ze merkt op dat men een inschrijving moet hebben in het hoger onderwijs vóór 1 december. Ze verwijst naar art. 9, §2, lid 1 KB 10 augustus 2005, waarin het volgende wordt vermeld: *“De student die zich inschrijft vóór 1 december maar op dat moment geen 27 studiepunten heeft, kan dus met terugwerkende kracht recht hebben op kinderbijslag vanaf het begin van het academiejaar als er in de loop van het schooljaar studiepunten bijkomen waardoor hij die norm haalt.”*.

Verwerende partij is van oordeel dat zij toelaat dat verzoeker het academiejaar maximaal benut, zoals hij aanhaalt, als hij gunstige resultaten behaalt in de bachelor in het eerste semester. Volgens haar haalt verzoeker in zijn beroep geen enkel argument aan waarom zij de

studievoortgangsbeslissing (maximum 45 studiepunten en geen combinatie met de master) zou moeten opheffen. Verzoeker moet immers in jaar 7 zijn bachelordiploma behalen en hij moet nog drie (zware) wiskundige opleidingsonderdelen en econometrie afleggen. Ze verduidelijkt dat verzoeker evenwel de mogelijkheid krijgt om na de januarizittijd 24 studiepunten aan masteropleidingsonderdelen op te nemen, mits gunstige studieresultaten in de januarizittijd in het kader van het studieadvies. Verwerende partij wijst erop dat de Commissie Bijzondere Inschrijvingen er bewust voor kiest om de masteropleidingsonderdelen nu nog niet toe te voegen, vermits dit het risico op het niet behalen van de bachelor, en dus uitsluiting volgend academiejaar, indien de 60% regel niet zou worden behaald, te groot maakt. Ze stelt dat verzoeker, mits gunstige studieresultaten in januari zou komen op een studieprogramma van 45 studiepunten, wat zeer sterk aanleunt bij het maximum aantal studiepunten dat hij al in een academiejaar heeft behaald. Verwerende partij merkt op dat verzoeker het ‘standaardjaar’ van 60/66 studiepunten in zes jaar studeren nog nooit heeft behaald, en dat de studiebelasting dan bovendien 39 studiepunten in het eerste semester en 27 studiepunten in het tweede semester bedraagt. Voor het eerste semester is dit ver boven de standaard van 30 studiepunten. Verwerende partij benadrukt tenslotte dat verzoeker sedert 2013-2014 dezelfde opleidingsonderdelen uit de bachelor opneemt en hij is er nog steeds niet in geslaagd om hiervoor te slagen.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij de vermelding van het woord ‘bachelorprogramma (BA)’ in de e-mail niet ontkent, maar dat hij – net zoals enkele andere medestudenten – ervan is uitgegaan dat de studievoortgangsmaatregel voor het geheel van toepassing is en niet voor beide opleidingen afzonderlijk. Verder begrijpt verzoeker niet waarom men het verleden opduikt om argumenten te zoeken. Hij erkent dat hij ups en downs heeft gehad tijdens zijn opleiding, maar volgens hem blijkt uit de resultaten van de afgelopen jaren dat de slagingspercentages zo goed als onafhankelijk zijn van het aantal opgenomen studiepunten. Verzoeker wijst er ook op dat de slagingspercentages in de jaren waarin hij zich voor 60 of meer studiepunten heeft ingeschreven hoger zijn dan in de jaren waar hij – wegens maatregelen – 45 studiepunten of minder heeft mogen opnemen.

Verzoeker is ook van oordeel dat studievoortgangsbewaking niet noodzakelijk zorgt voor het *voldoende vorderen in je studie* en het *binnen een redelijke termijn* afstuderen. Hij benadrukt dat het belangrijk is om dergelijke maatregelen veel meer op individueel niveau te bekijken, in plaats van algemene maatregelen op te stellen die op alle studenten van toepassing zijn.

Daarnaast wijst hij erop dat de samenstelling van het studieprogramma niet vergelijkbaar is met de programma's van afgelopen jaren. Zo zijn de 21 studiepunten bachelorvakken die hij reeds eerder heeft afgelegd en zijn zeven van de tien mastervakken die hij die jaar wenst op te nemen zelf gekozen onderdelen, die aanleunen bij zijn sterktes. Hij merkt op dat de mastervakken geen enkel probleem met zich meebrengen, zoals hij afgelopen academiejaar reeds heeft bevestigd.

Daarnaast stipt verzoeker aan dat de vraag om 39 studiepunten in het eerste semester te mogen opnemen slechts een voorstel was en dat hij er geen bezwaar tegen heeft om het standaard van 30 studiepunten te respecteren. Hij zou de toelating om zelfs maar één mastervak in het eerste semester op te nemen ten zeerste appreciëren. Verzoeker stelt dat zijn voornaamste doel erin bestaat om de mogelijkheid te krijgen om in januari 2018 af te studeren. Hij benadrukt dat dit enkel mogelijk is, indien hem wordt toegestaan nog één vak van 3 studiepunten in het eerste semester op te nemen.

Verzoeker wil tenslotte meer duidelijkheid krijgen wat de *gunstige resultaten* betreft. Hij wil weten wat dit concreet inhoudt voor de examens van de januarizittijd. Verzoeker verwijst naar een e-mail van zijn studietrajectbegeleidster, die hem een mogelijke maatregel heeft meegedeeld, dewelke overeenkomt met het behalen van minimum 2 van de 3 januari-examens in de eerste zittijd.

Beoordeling

Verzoeker beroept zich in essentie op de onredelijkheid van de studievoortgangsbeslissing waarbij zijn inschrijving voor het academiejaar 2016-2017 wordt beperkt tot maximum 45 studiepunten.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het opleggen van bindende voorwaarden betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreffen, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).¹ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Nieuw, door de wijziging bij OD XXV, is dat de grens wordt verlegd van 50% naar 60% en dat voorliggende bepaling instellingsoverschrijdend kan werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande

¹ **Art. II.246. §1:** “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoeker sinds het academiejaar 2010-2011 ingeschreven was in de bacheloropleiding 'TEW' bij verwerende partij. De eerste drie academiejaren behaalt hij in de bacheloropleiding een redelijke studievoortgang van gemiddeld 70% studie-efficiëntie. In het academiejaar 2013-2014 gaat het echter verkeerd en behaalt hij slechts 17 % studie-efficiëntie (12 van de 69 opgenomen studiepunten). Hij wordt voor de eerste maal onder studievoortgangsbewaking geplaatst waardoor zijn inschrijving beperkt wordt tot 45 studiepunten van de bacheloropleiding. Hij herpakt zich in het volgend academiejaar 2014 -2015 slechts gedeeltelijk en behaalt 60% studierendement (27 van de 45 opgenomen studiepunten). Hij combineerde vervolgens tijdens het academiejaar 2015-2016 zijn bachelortraject met het mastertraject.

Uit het dossier blijkt dat verzoeker in het academiejaar 2015-2016 in het bachelortraject slechts 12 van de 33 opgenomen studiepunten behaalt, wat overeenkomt met 36% studie-efficiëntie. Op dit ogenblik moet hij na zes academiejaren nog 21 studiepunten van de nodige 180 studiepunten van het bachelortraject afwerken. In het mastertraject heeft verzoeker in het academiejaar 2015-2016 voor alle 33 opgenomen studiepunten een creditbewijs verworven. Verzoeker wordt na afloop van academiejaar 2015-2016 voor de tweede maal onder studievoortgangsbewaking geplaatst waarbij hij maximaal slechts 45 studiepunten kan opnemen en een combinatie met de mastervakken (in het eerste semester) niet langer toegelaten wordt. Verzoeker vecht deze maatregel aan.

Op grond van artikel 23 van het OER werd verzoeker wegens het niet behalen van de studie-efficiëntie van 60% in de bacheloropleiding onder studievoortgangsbewaking geplaatst.² Hij

² **Art. 23.1:** "Een door de faculteit aangewezen instantie legt maatregelen op voor de bewaking van de studievoortgang van een onder een diplomacontract of examencontract met het oog op het behalen van een diploma ingeschreven student die na één academiejaar niet ten minste 60% van de studiepunten heeft verworven waarop het contract betrekking heeft."

Art. 23.2: "Als maatregelen van studievoortgangsbewaking kan de in artikel 23.1 bedoelde instantie bindende voorwaarden voor de inschrijving opleggen of de verdere inschrijving weigeren. Van de laatstgenoemde mogelijkheid kan de genoemde instantie slechts gebruik maken indien zij voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving heeft opgelegd of indien zij op basis van de gegevens van het dossier duidelijk vaststelt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren."

Art. 23.3: "De in artikel 23.1 bedoelde instantie weigert de verdere inschrijving in een bacheloropleiding, een schakel- of een voorbereidingsprogramma van een student die in elk van de twee voorafgaande academiejaren voor die bacheloropleiding of dat schakel- of voorbereidingsprogramma was ingeschreven en daarin telkens minder dan 60% van de studiepunten van zijn/haar studieprogramma heeft verworven."

schreef zich in het academiejaar 2015-2016 in voor 33 studiepunten, maar hij behaalde slechts 12 studiepunten. De studie-efficiëntie wordt op basis van het OER berekend per diplomacontract.

De Raad is op basis van het dossier van oordeel dat verwerende partij conform haar OER heeft gehandeld. Zij heeft verzoeker ook op een voldoende zorgvuldige manier op de hoogte gebracht van zijn studievoortgangssituatie (zie verder).

De Raad onderzoekt hierna of er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoeker niet 60% van zijn opgenomen studiepunten uit de bacheloropleiding heeft kunnen afwerken. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij deze aangebrachte omstandigheden in het kader van het intern beroep heeft onderzocht en dat zij heeft geoordeeld dat deze niet voldoende overtuigend waren om de studievoortgangsbeslissing die gebruikelijk wordt genomen ingeval een student na een jaar ingeschreven te zijn voor zowel bachelor- als mastervakken en daarbij geen prioriteit heeft verleend aan de bachelorvakken, te herzien.

In het concreet geval van verzoeker versoepelt de Commissie Bijzondere Inschrijvingen in het kader van het intern beroep de opgelegde maatregel op grond waarvan geen mastervakken kunnen worden opgenomen. De commissie gaat namelijk akkoord dat verzoeker het eerste semester 15 studiepunten van de bachelor kan opnemen en dat hij vervolgens, mits gunstige studieresultaten, in het tweede semester zijn inschrijving kan aanvullen met de resterende 6 studiepunten van de bachelor, aangevuld met 24 masterstudiepunten. In totaal schrijft hij zich dan in voor 45 studiepunten, waarvan 21 studiepunten bachelorvakken en 24 studiepunten mastervakken. Verzoeker gaat nog steeds niet akkoord met deze aangepaste bindende voorwaarden en vraagt om ook in het eerste semester reeds 18 studiepunten mastervakken te mogen opnemen en – ingeval van goede resultaten – deze na de januarizittijd te kunnen aanvullen met de resterende 27 studiepunten (zie bijlage 1 van verzoeker). Hierdoor kan hij in het eerste semester nog voldoende prioriteit geven aan de bachelorvakken en toch zijn academiejaar ten volle benutten (een standaard jaar van 60/66 studiepunten afwerken). Verzoeker wijst er ook op dat – gezien hij de bachelorvakken voor de tweede maal aflegt – hij

reeds een goed beeld heeft van wat van hem wordt verwacht. Hij is ervan overtuigd dat hij het geplande subsidiair voorstel tot een goed einde kan brengen.

Verzoeker roept als bijzondere omstandigheden in:

- de verlenging van zijn studieduur (niet vervroegd kunnen afstuderen in januari 2018);
- de uitsluiting voor kinderbijslag ingeval zijn inschrijving in het eerste semester minder dan 27 studiepunten bedraagt;
- de slechte communicatie van de Commissie Bijzondere Inschrijvingen waardoor het niet duidelijk was dat de 60%-regel enkel betrekking had op de bacheloropleiding;
- uitzonderlijke familiale en privéomstandigheden in het academiejaar 2013-2014, wat toen heeft geleid tot de slechtere resultaten.

De Raad stelt vooreerst dat de kinderbijslagregeling, die voor alle studenten geldt, *an sich* geen motivering is om een studiemaatregel als onredelijk te beschouwen. Bovendien gebeurt de berekening, zoals verwerende partij aangeeft, op basis van het totaal aantal gedurende het volledige academiejaar ingeschreven studiepunten. De studievoortgangsmaatregel geeft verzoeker in principe, mits hij gunstige resultaten behaalt in de januarizittijd, de mogelijkheid om voor meer dan de minimale 27 studiepunten in te schrijven. Het middelonderdeel mist aldus feitelijke grondslag.

Verder stelt de Raad vast dat uit het bijgevoegde e-mailverkeer van 29 juni 2016 (zie bijlage 7 van verwerende partij) blijkt dat verwerende partij na de tweede examenperiode expliciet heeft meegedeeld dat de studie-efficiëntie enkel op de bachelorvakken, en dus per opleiding afzonderlijk, wordt berekend en dat studenten die zich in een diplomajaar bevinden uitdrukkelijk worden gewezen op het risico tot weigering ingeval geen 60% van het studiepakket uit de bachelor wordt gehaald. Uit artikel 23 van het OER kan wel worden afgeleid dat studierendement wordt berekend per diplomacontract, *in casu* het contract dat betrekking heeft op de bacheloropleiding. Uit het dossier blijkt niet duidelijk (er wordt wel melding gemaakt van facultaire richtlijnen en infosessies) in hoeverre dit ook eerder bij aanvang van en gedurende het academiejaar duidelijk werd gecommuniceerd. De Raad is echter van oordeel dat verzoeker in zijn verzoekschrift onvoldoende concreet aantoonst hoe juist de communicatie van verwerende partij hem op het verkeerde spoor heeft gezet en

waarom hij tijdens de tweede zitting – ondanks de duidelijke verwittiging – niet beter heeft gepresteerd.

Wat de aangehaalde privéomstandigheden van verzoeker betreft, moet de Raad vaststellen dat deze geen betrekking hebben op het academiejaar 2015-2016 en dus het niet behalen van de studie-efficiëntie in dat academiejaar voor de bacheloropleiding niet kunnen verschonen.

De Raad betreurt het dat verzoeker door deze maatregel mogelijk niet kan afstuderen in januari 2018, maar begrijpt dat verzoeker, op basis van het afgelegde studietraject, wordt verplicht om prioriteiten te stellen en dat zijn studielast onder controle wordt gehouden om het risico op een weigering van inschrijving te beperken. Uit het dossier blijkt dat verzoeker na zes academiejaren nog vier opleidingsonderdelen, die hij reeds sinds het academiejaar 2013-2014 heeft opgenomen – waaronder drie zware wiskundige opleidingsonderdelen waarop hij in de voorgaande academiejaren bovendien lage examencijfers heeft behaald – dient af te leggen.

Verzoeker was reeds ingeschreven sinds het academiejaar 2010-2011 in de bacheloropleiding TEW. Dit is een zeer lang traject. Hoewel verzoeker het laatste academiejaar voor de mastervakken goed presteert, blijkt hij duidelijk na zes inschrijvingen geen prioriteit te geven aan de bachelorvakken. Zijn curriculumoverzicht geeft ook aan dat verzoeker op één academiejaar na (waar hij 48 studiepunten heeft behaald) nooit meer dan 45 studiepunten heeft verworven. In het licht van deze en de hoger vermelde overwegingen, lijkt het de Raad niet kennelijk onredelijk dat het studiepakket van verzoeker wordt beperkt tot 45 studiepunten en dat hij het eerste semester vooreerst moet aantonen de opleidingsonderdelen die hij nog dient af te werken uit de bacheloropleiding TEW ter harte te nemen.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 7 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.372 van 30 november 2016 in de zaak 2016/556

In zake: Jolien DE SPIEGELEIR
woonplaats kiezend te 9340 Lede
De Kerckhovelaan 32

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 15 september 2016 en van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 november 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is bij verwerende partij ingeschreven als student sinds het academiejaar 2010-2011. In dat academiejaar behaalt zij in de opleiding Bachelor of Science in de Biomedische Wetenschappen geen enkele credit (60 studiepunten opgenomen).

In het academiejaar 2011-2012 schrijft verzoekende partij zich in voor de opleiding Bachelor of Arts in de Taal- en Letterkunde, afstudeerrichting Frans-Latijn. Van de 45 opgenomen studiepunten behaalt zij geen enkele credit; zij legde ook geen enkel examen af. In datzelfde academiejaar behaalt verzoekende partij wel een credit voor een cursus Intensief Italiaans voor beginners (3 studiepunten).

In het academiejaar 2012-2013 schrijft verzoekende partij voor een tweede maal in voor de opleiding Bachelor of Arts in de Taal- en Letterkunde, afstudeerrichting Frans-Latijn. Zij legt andermaal geen enkel examen af, en behaalt bijgevolg voor geen van de 32 opgenomen studiepunten credits.

In de academiejaren 2013-2014 en 2014-2015 neemt verzoekende partij geen inschrijving bij verwerende partij.

In het academiejaar 2015-2016 schrijft verzoekende partij zich in voor de Bachelor of Science in de Psychologie. Haar programma omvat 46 studiepunten. In februari 2016 schrijft zij zich uit ten belope van 7 studiepunten. Vervolgens neemt zij in de eerste zitting deel aan één examen (Statistiek I), waarvoor zij een credit behaalt. Aan de andere examens neemt zij niet deel.

Daar verzoekster in de laatste drie academiejaren van haar inschrijving bij verwerende partij voor minder dan 1/3e van de opgenomen studiepunten credits behaalde, wordt een verdere inschrijving geweigerd. Deze beslissing wordt meegedeeld bij de proclamatie van de examenresultaten, die plaatsvindt op 15 september 2016.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op 20 september 2016 tekent verzoekende partij tegen die beslissing het volgende intern beroep aan:

“Via deze weg teken ik intern beroep aan tegen de weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent (opleiding Psychologie), dit ten gevolge van overmacht.

Afgelopen academiejaar heb ik, op Statistiek I na, niet kunnen deelnemen aan de examens omwille van gezondheidsredenen. Ik kamp sinds lange tijd met een psychiatrische problematiek veroorzaakt door een (vroegere) problematische thuissituatie, waarover u meer uitleg vindt in mijn vorige dossier (augustus 2014). Hoewel deze problematiek nog steeds gedeeltelijk doorspeelt (ik ben nog aan het herstellen), ben ik toch al in staat om te studeren, mits een aangepast (beperkt) studieprogramma.

Er waren echter een aantal andere storende elementen dit academiejaar die hierbij kwamen, waardoor mijn plan om deel te nemen en te slagen voor een aantal examens anders gelopen is dan verwacht.

Zo heeft de euthanasieaanvraag van een goede vriendin een grote impact gehad op mijn functioneren. De euthanasie zou doorgaan eind augustus 2015, twee maanden na de suïcide van mijn (andere) beste vriendin, wat het voor mij extra zwaar gemaakt heeft. Uiteindelijk heeft zij op het laatste moment toch voor het leven gekozen, wat voor mij een extra motivatie was om verder te kunnen doen, ook op vlak van studeren. Haar wens om te sterven keerde echter heel snel terug wat ervoor gezorgd heeft dat ik toch een aantal periodes in angst geleefd heb, en mijn focus voor een stuk ook lag op er voor haar proberen zijn, haar proberen overtuigen om te blijven leven, ... wat een groot emotioneel appel op mij heeft gedaan, temeer omdat ik hier soms zelf mee worstel.

Normaal gezien zouden alle hulpverleningsinstanties opgestart zijn begin van afgelopen academiejaar in functie van mijn herstel en mijn studeren, maar door lange wachtlijsten verliep deze opstart wat trager dan verwacht. Ook zijn er op korte tijd 2 wisselingen geweest van hulpverlener (door zwangerschap en door verandering van werk). Wel ben ik veel bezig geweest met intakegesprekken (Mobiel team, Buddywerking, CAW vrijwilligers, Begeleid wonen, huisarts WGC, OCMW), bijeenkomsten van het zorgoverleg samen met Bond Moyson (de verslagen vindt u in bijlage), ... Eind september start echter de Buddywerking, en het Mobiel team zou ook bijna opgestart kunnen worden, zodat mijn hulpverleningsnetwerk compleet is.

Een ander probleem ontstond doordat het moeilijk was een evenwicht te vinden tussen studie en herstel. Enerzijds was het nodig om therapie te volgen (dit werd ook van mij verwacht) om te herstellen maar ook in functie van het studeren, anderzijds kostte dit natuurlijk ook tijd en had dit soms een weerslag (omdat therapie volgen je eerst vaak slechter maakt vooraleer je er de vruchten van plukt) op mijn functioneren en dus ook op het studeren. Mijn hulpverleners en ik hebben onlangs samen overlegd en we zijn tot de conclusie gekomen dat we het anders gaan aanpakken, wat inhoudt dat ik geen groepssessies meer volg, maar enkel nog individuele therapie, omdat individuele therapie minder tijdrovend is en meer afgestemd kan worden op mijn noden en dus niet onnodig belastend is. Deze aanpak, in combinatie met het volgen van een beperkt studiepuntenprogramma biedt veel meer kans op slagen, omdat er meer tijd vrij komt voor studeren.

Verder heeft het lijden en uiteindelijk het overlijden van mijn oma (de moeder van mijn moeder) tijdens de tweede zittijd ook een impact op mij gehad. Mijn moeder heeft me de afgelopen maanden meer dan normaal belast door bv. schuldgevoelens proberen te induceren bij mij, wellicht deels ook doordat ze het zelf moeilijk had met het verlies, waardoor ik haar heb proberen sparen.

Als laatste wil ik het positieve aspect van de studie op mijn revalidatie benadrukken, wat op zijn beurt dan weer een positief effect kan hebben op het studeren. Het studeren van de richting Psychologie is voor mij een heel betekenisvolle activiteit, maar het biedt me ook kansen op aangename sociale contacten, en het is een mooie en leuke uitdaging waar ik al sinds mijn 14 jaar van droom. Ik ben me zeer goed bewust van de zwaarte van de opleiding, maar ik ben er nog steeds van overtuigd dat studeren met psychische problemen mogelijk is. Ik heb het vroeger al gedaan, en ik geloof ook dat ik mits wat aanpassingen en hulp ook de mogelijkheid heb om deze studie goed af te ronden. Ik ben ook nog altijd heel erg gemotiveerd en zou heel graag verder Psychologie willen studeren!

Ook zou ik vanuit het diepste van mijn hart psychologe willen worden. Ik denk dat het gehad hebben van psychische problemen een meerwaarde kan betekenen naar mijn latere job toe (meer inlevingsvermogen, diepere motivatie, problemen bekijken vanuit 2 verschillende perspectieven, nl. enerzijds die van hulpverlener en anderzijds die van ervaringsdeskundige, een brug tussen deze twee kunnen vormen, . . .).

In bijlage vindt u de puntenlijst en een kopie van de ziekteattesten van alle examens waaraan ik niet heb kunnen deelnemen afgelopen academiejaar. De originele attesten heb ik in de loop van de examenperiodes opgestuurd naar de Facultaire Studentenadministratie van de faculteit Psychologie en Pedagogische wetenschappen. Verder vindt u er ook de verslagen van de verschillende zorgoverleggingen met Bond Moyson, een verslag van mijn behandelend psychiater (Dr. [E.]), en een verslag van mijn ambulant psycholoog ([B.C.]).”

De interne beroepscommissie behandelt het beroep van verzoekende partij in zitting van 6 oktober 2016, en komt daarbij tot de volgende beslissing:

“(…)

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de studente aan de universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden en de bewijsstukken die de studente in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang, en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De studente werd al voor de tweede maal geweigerd. Ondanks de heroriëntatie naar een nieuwe opleiding psychologie boekt de studente ook nu zeer weinig

voortgang: ze nam slechts aan één examen deel en bleef op alle andere examens zowel in de eerste als tweede zitting afwezig.

- De meegestuurde documenten laten onvoldoende blijken dat de studente dermate hersteld is dat ze de universitaire studies in de psychologie met goed gevolg kan verderzetten. De studente verwacht veel van een nieuwe therapie maar die resultaten kunnen op dit ogenblik nog niet meegenomen worden in de beslissing wegens te vroeg.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de commissie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarde geen positief resultaat zal opleveren.

De commissie stelt dat de weigering tot inschrijving voor de betrokken opleiding geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt enkel voor de Universiteit Gent wat betekent dat de studente aan andere hogeronderwijsinstellingen wel kan toegelaten worden. Ze beschikt nog over voldoende leerkrediet en de commissie raadt haar dan ook aan om te heroriënteren naar een hogeschoolopleiding aangezien de commissie op basis van de zwakke studievoortgang besluit dat de universitaire richting bachelor of science in de psychologie wellicht niet de juiste richting is voor de studente.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt bekrachtigd.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Wat het voorwerp van het beroep betreft, wijst de Raad *ambtshalve* op het volgende.

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de Raad als administratief rechtscollege uitspraak doet over beroepen die worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing zoals een examenbeslissing in die stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 100, §6 van het onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij dat de interne beroepsinstantie een nieuwe beslissing neemt, waarbij de institutionele beroepscommissie over dezelfde bevoegdheden beschikt als de instantie die de bestreden beslissing heeft genomen. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Dit leidt tot de vaststelling dat het beroep onontvankelijk is ten aanzien van de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is onontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. De middelen

Enig middel

Verzoekende partij beroept zich in een enig middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij wijst er opdat zij het afgelopen academiejaar, op Statistiek I na, niet heeft kunnen deelnemen aan de examens omwille van gezondheidsredenen, veroorzaakt door externe factoren. Zij stelt sinds lange tijd te kampen met een psychiatrische problematiek veroorzaakt door een (vroegere) problematische thuissituatie. Hoewel verzoekende partij aangeeft dat deze problematiek nog steeds gedeeltelijk doorspeelt en dat zij nog herstellende is, meent zij toch reeds in staat te zijn om te studeren, mits een aangepast (beperkt) studieprogramma.

Verzoekende partij betreurt het dat er bij de bestreden beslissing rekening werd gehouden met de eerste drie academiejaren dat zij was ingeschreven aan de Universiteit Gent. Zij stelt dat zij zich toen in een onmogelijke (thuis)situatie bevond en dat zij werd verplicht om zich in te schrijven voor opleidingen die zij niet wou volgen. Verzoekende partij meende dan ook

dat de bindende voorwaarde die stelt dat de student na drie jaar voor één derde van het aantal opgenomen studiepunten moet slagen, met de toelating tot inschrijving voor het academiejaar 2015-2016 was vervallen en zij opnieuw “met een schone lei kon beginnen”.

Voor de toekomst acht verzoekende partij zichzelf opnieuw in staat om te studeren. Voor het voorbije jaar waren er volgens haar een aantal storende elementen, waardoor haar plan om deel te nemen en te slagen voor een aantal examens anders gelopen is dan verwacht. Zij verwijst ter zake naar de euthanasieaanvraag van een goede vriendin, de lange wachtlijsten bij de hulpverleningsorganisaties en de wissels onder de hulpverleners. Daarnaast geeft verzoekende partij aan dat het moeilijk was om een evenwicht te vinden tussen studie en herstel. Wat dit betreft, wijst zij op de heroriëntering van de hulp. Ook de gezondheidstoestand van haar vader en het overlijden van haar grootmoeder hebben de studiemogelijkheden bezwaard.

Ten slotte herneemt verzoekster omtrent haar keuze voor de opleiding Psychologie wat zij ook in het intern beroep heeft uiteengezet. Zij meent een goede studiemethode te hebben en stelt dat zij de cursussen onder de knie had, maar door externe factoren niet aan de examens heeft kunnen deelnemen, met uitzondering van het moeilijke vak Statistiek I waarvoor zij een examencijfer van 14/20 behaalde. Verzoekende partij besluit dat zij voldoende in haar mars heeft en dat het slechts een kwestie van tijd is vooraleer zij opnieuw volledig normaal kan functioneren.

In haar *antwoordnota* repliceert verwerende partij hierop het volgende:

“De bestreden beslissing is gebaseerd op artikel 24, §2 OER 2015-16. Deze bepaling luidt:

“§2. De inschrijving wordt geweigerd, ongeacht het contracttype en ongeacht eerder opgelegde – al dan niet nagekomen – bindende voorwaarden, wanneer de student na drie jaren van inschrijving via een diplomadoelcontract voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten credits heeft verworven.”

Artikel 24 OER is op zijn beurt de implementatie en specificatie in het OER van artikel II.246, §1 Codex Hoger Onderwijs:

§1. Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° indien een student geen 60 % van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.

Deze bepaling voorziet aldus twee hypothesen waarin het de universiteitsbesturen toegelaten is om een inschrijving te weigeren. Ze kan een inschrijving weigeren

1. indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of
2. indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de Institutionele beroepscommissie. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing maar vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is.

De institutionele beroepscommissie is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoekster nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor naar de beperkte studievoortgang van de student in het verleden en in het afgelopen academiejaar.

Verzoekster heeft inderdaad zeer slecht gepresteerd tijdens haar studieloopbaan aan de UGent. In de eerste drie academiejaren waarin ze ingeschreven was aan de UGent behaalde verzoekster geen enkele credit. In het afgelopen academiejaar behaalde ze wel één credit, maar op de examens van de zes andere vakken waarvoor ze inschreef, bleef ze zowel tijdens de eerste als tijdens de tweede zitting afwezig.

Verzoekster wees ook in haar intern beroep reeds op de specifieke omstandigheden waaronder ze studeert, en met name op haar psychische problemen ingevolge haar problematische thuissituatie, de suïcide van een vriendin, de euthanasieaanvraag van een andere goede vriendin, het overlijden van haar grootmoeder tijdens de tweede zitting en de trage opstart van de hulpverlening die haar vooruit moet helpen. Ze wees ook op het feit dat het moeilijk was om evenwicht te vinden tussen studie en herstel.

De institutionele beroepscommissie heeft uiteindelijk beslist om verzoekster toch niet opnieuw toe te laten zich in te schrijven aan de UGent. De commissie was van mening dat uit de meegestuurde documenten onvoldoende blijkt dat de studente dermate is hersteld dat ze de universitaire studies in de psychologie met goed gevolg kan verder zetten. De commissie wijst erop dat de studente veel verwacht van de nieuwe therapie, maar dat die resultaten nog niet meegenomen kunnen worden op dit ogenblik omdat het nog te vroeg is.

In de omstandigheden waarin de studente zich bevindt is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, om te oordelen dat het opleggen van bindende voorwaarden op dit ogenblik geen zin heeft en om haar bijgevolg op dit ogenblik te weigeren als student aan de UGent. Uit het vertrouwelijk schrijven van dhr. [C.], die haar begeleidt, blijkt dat de mentale toestand van de studente momenteel nog niet van die aard is dat ze zonder dagelijkse ondersteuning verder kan. Momenteel wordt ze nog steeds twee maal per week opgenomen in dagopname te Pittem, en is er één keer per week een ambulante counseling gepland bij een psycholoog. Er is ook nog steeds permanente begeleiding via een mobiel team begeleid wonen en via buddy werking. Deze omstandigheden zijn verre van ideaal om goede vorderingen te kunnen maken in een studie. Het is niet onredelijk om te oordelen dat het in dergelijke omstandigheden nog niet opportuun is om de studente verder te laten studeren in een toch wel zware richting zoals psychologie.”

In haar *wederantwoordnota* dupliceert verzoekende partij als volgt:

“In de antwoordnota van de Universiteit Gent wordt veel aandacht besteed aan de vorige inschrijvingen aan de Universiteit Gent die intussen al dateren van 2010, 2011 en 2012. In het verzoekschrift (met bijhorende attesten en verslagen) dat ik heb ingediend in september 2014 aan de UGent en daarna ook extern in september 2015 (wegens laattijdig informeren van de UGent over de beslissing van het intern beroep) blijkt echter dat ik me toen in een situatie van overmacht bevond. Bovendien heb ik toen onder geen enkel beding beslist om me in te schrijven voor de betreffende richtingen, maar werd hiertoe verplicht. De thuissituatie was ondraaglijk en ik kreeg niet de kans om aan mijn eigen herstel te werken. Dit werd ook bevestigd door artsen en hulpverleners. U, de Raad, heeft toen mijn beroep als gegrond verklaard en me de toelating gegeven om me in te schrijven aan de Universiteit Gent, waarvoor mijn dank. Het was toen (in september 2014) al onredelijk van de Universiteit Gent om mijn verzoekschrift als ongegrond te verklaren, aangezien het eigenlijk niet nóg geïndeneerd kon zijn (uitgebreide uitleg met goede argumenten, attesten, verslagen), maar dat is het nu zeker omdat zij mij nog steeds afrekenen op de ‘beperkte studievoortgang’ tijdens die eerste 3 inschrijvingen (moeten slagen voor 1/3 van het aantal opgenomen studiepunten van de afgelopen 3 inschrijvingen), terwijl u, de Raad, mij die in september 2015 eigenlijk min of meer heeft vergeven door me toe te laten me in te schrijven aan de Universiteit Gent. Ik heb ook aangegeven aan de UGent dat ik zou starten met een beperkt programma, en geleidelijk aan een omvangrijker programma zou doen. Het lijkt wel alsof er alles aan gedaan wordt binnen de instelling van de Universiteit Gent om me het zo moeilijk mogelijk te maken verder te studeren.

Ook in de loop van het academiejaar had ik een sterk gevoel daar eigenlijk niet welkom te zijn. Het toekennen van bepaalde faciliteiten voor mijn ziekte is niet altijd vlot verlopen en heb die ook niet altijd verkregen. Zo kan je als student blijkbaar niet op 2 verschillende tijdstippen (binnen 1 semester) faciliteiten aanvragen, ook al is dit binnen de periode waarin dit moet gebeuren. Dit wist ik niet op voorhand, want dat is me niet verteld geweest, en deze informatie is ook online niet toegankelijk, althans voor studenten niet, dus ik kón dit niet weten. Bovendien is dit zelfs als ik dit wel had geweten een oneerlijke factor aangezien ziekte nu eenmaal onvoorspelbaar is. Iemand kan toch niet weten in welke toestand die zich zal bevinden maanden later? Doordat het niet meer mogelijk was iets toe te voegen aan het computersysteem dat gebruikt wordt bij de communicatie over faciliteiten tussen de verantwoordelijke en de docenten, heb ik veel zelf moeten proberen regelen met de professoren individueel, maar ik kreeg niet de faciliteiten waar ik recht op had, terwijl hier op andere scholen geen probleem van gemaakt wordt. De profs kunnen er natuurlijk niet aan doen dat de info niet in het systeem stond (ik evenmin!), maar ook via mail (tussen profs en mij) werd het mij moeilijk gemaakt:

- Er werd mij door een prof herhaaldelijk ‘gevraagd’ van welke aard de ziekte was (alles wat zij moeten weten staat in de vlor-attesteringsbundel, geschreven en getekend door een erkend psychiater). Dit is eigenlijk schending van de privacy. Natuurlijk ben ik niet verplicht om hierop te reageren, maar dan kon ik waarschijnlijk zeker mijn faciliteiten op mijn buik schrijven aangezien de student in een ondergeschikte machtspositie zit t.o.v. de prof.
- ik moest extra ziekteattesten voorleggen (de vlor-attesteringsbundel was nochtans mooi op tijd ingediend aan het begin van het academiejaar). Toch heb ik dit wel gedaan.
- ik heb een boze mail van een prof gekregen: deze beweerde dat ik loog, want ik zei dat ik ziek was in de periode december.

Ook wil ik benadrukken dat mijn afwezigheid op de examens altijd gedekt waren door middel van ziekteattesten, die ik ook telkens heb bezorgd op de manier waarop de regels van de Universiteit Gent het voorschrijft. Daar wordt in de antwoordnota natuurlijk met geen woord over gerept. Als ik de nota lees, lijkt het bijna alsof ik telkens onwettig afwezig was op de examens en er wordt zelfs gesproken over ‘slechte prestaties’, alsof ik de studie niet zo aankunnen. Natuurlijk heb ik niet veel gepresteerd, maar dit komt wel degelijk door ziekte, dus overmacht, en niet door een gebrek aan intellectuele capaciteiten of te weinig motivatie. Van iemand die bv. een maand in coma heeft gelegen, wordt toch ook niet gezegd dat die slecht gepresteerd heeft omdat die niet heeft kunnen werken die periode?

Er wordt verwacht van de Universiteit Gent dat ik moet kunnen bewijzen dat ik gezond ben vooraleer ik aan de opleiding zou mogen beginnen. Maar ziekte is onvoorspelbaar, en studenten die net uit de middelbare school komen hebben dit ook nog niet bewezen, omdat ze ook nog niet de mogelijkheid gehad hebben. Bij hen is dat geen probleem voor de UGent, bij mij wordt er wel een probleem van gemaakt.

Mijn openheid over mijn toestand wordt tegen mij gebruikt, terwijl de UGent als progressieve instelling hierin een voorbeeld zou moeten zijn. Er wordt verwezen in de antwoordnota naar het verslag van mijn behandelend psycholoog/therapeut. De Universiteit stelt dat als ik zoveel begeleiding nodig heb, de studie niet aankan. Dit maakt het studeren net gemakkelijker! Als mensen met psychische problemen uitgesloten worden omdat ze die problemen hebben, creëer je natuurlijk het resultaat dat

ze nooit iets kunnen bereiken. Natuurlijk zou het idealer zijn als ik geen psychische problemen had, maar dat wil niet zeggen dat het onmogelijk is! Ik kan toch moeilijk wachten met me in te schrijven tot wanneer ik 50 ben, zodat ik zeker geen enkele hinder meer ondervind van mijn ziekte?! Het wordt dan onmogelijk om te herstellen en werkt niet bepaald stressreducerend.

Ik ben niet onredelijk, want ik vraag niet om me mijn diploma cadeau geven. Ik wil enkel een eerlijke kans! De beslissing van de universiteit is naar mijn inziens dan ook duidelijk ongegrond. Het hebben van een ziekte is sowieso al een oneerlijke factor. Toch heb ik de moed om een studie te doen, wat toch alleen maar gestimuleerd zou moeten worden? Of moet iedereen die geen ideale gezondheidstoestand heeft in bed blijven liggen en betaald worden door de groep gezonde mensen die dan wel heel erg klein wordt? Ik denk dat het wel duidelijk is dat ik diep ontgoocheld ben in de Universiteit Gent omdat ik zo onredelijk behandeld word. Toch hoop ik nog steeds op een positief antwoord van u, de Raad, en dat deze visie ook ooit zal worden gedeeld door de Universiteit Gent, en zo helpen om het taboe op mensen met een psychisch probleem te doorbreken in deze maatschappij. Want dat is jammer genoeg toch nog steeds aanwezig.”

Beoordeling

De Raad wijst er vooreerst op dat de verzoekende partij in de procedure voor de Raad slecht dié middelen kan opwerpen die voorafgaand ook in het intern beroep werden opgeworpen, tenzij het middelen betreft die van openbare orde zijn, die de regelmatigheid van de bestreden beslissing viseren of die steunen op elementen waarvan de verzoeker slechts kennis heeft kunnen nemen met de bestreden beslissing. In de regel kunnen in de wederantwoordnota ook geen middelen worden opgeworpen die niet voorkomen in het inleidend verzoekschrift.

In de mate dat verzoekende partij thans in de wederantwoordnota opwerpt dat zij zich niet welkom voelde, dat het toekennen van bepaalde faciliteiten voor haar aandoening niet altijd vlot is verlopen en dat zij die faciliteiten ook niet altijd heeft verkregen, beroept verzoekende partij zich op een nieuw middel, dat noch in het intern beroep noch in het verzoekschrift voor de Raad was opgeworpen. Het middel is niet ontvankelijk. Hetzelfde geldt voor wat verzoekster in de wederantwoordnota voor het eerst aanvoert met betrekking tot de eerbiediging van de privacy, de door haar onredelijk geachte vragen inzake het voorleggen van attesten en de e-mailcommunicatie met een docent.

Ten aanzien van de grieven die op ontvankelijke wijze kunnen worden betrokken bij de beoordeling van het dossier, is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing niet onredelijk is.

Het studierendement was in het verleden zeer beperkt. Uit de door verzoekende partij overgemaakte stukken blijkt – zoals zijzelf toegeeft – dat zij zeker nog niet volledig is hersteld en dat dagelijkse ondersteuning en begeleiding noodzakelijk blijft.

In die omstandigheden kon de interne beroepsinstantie, binnen de grenzen van de redelijkheid, tot de beslissing komen dat een nieuwe inschrijving op dit moment nog onvoldoende kansen op het behalen van voldoende studierendement biedt.

De Raad houdt eraan bij dit alles duidelijk te maken dat bijzonder veel begrip kan worden opgebracht voor de moeilijke en precaire situatie die verzoekende partij achter de rug heeft en waarvan zij de gevolgen thans nog moet verwerken. Tegelijk kan de Raad zich inbeelden dat er, in de gegeven omstandigheden, ook een andere beslissing ten aanzien van verzoekende partij mogelijk was geweest.

Dit neemt evenwel niet weg dat de bevoegdheid van de Raad beperkt is tot een controle op de wettigheid en de beginselen van behoorlijk bestuur: ten aanzien van dit laatste beschikt de Raad slechts over een marginaal toetsingsrecht, waarbij een beslissing slechts op grond van een schending van het redelijkheidsbeginsel kan worden vernietigd wanneer de Raad de overtuiging is toegedaan dat geen enkele andere normaal en voorzichtig handelende instelling in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen. Aan die voorwaarde is niet voldaan.

Ten slotte wijst de Raad erop dat de bestreden beslissing neigt naar een interne tegenstrijdigheid in de motieven, door enerzijds aan te nemen dat er onvoldoende tekenen zijn dat verzoekster betere studieresultaten kan behalen en anderzijds een overschakeling naar een hogeschoolopleiding te suggereren, wat erop lijkt te duiden dat niet zozeer de organisatie van de studies op zich dan wel de moeilijkheidsgraad van de opleiding in overweging wordt genomen.

Aangezien evenwel de motieven die steunen op de actuele gezondheidstoestand van verzoekende partij volstaan ter ondersteuning van de bestreden beslissing, ziet de Raad in die ogenschijnlijke tegenstrijdigheid geen grond voor de vernietiging van de bestreden beslissing.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 30 november 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Daniël Cuypers	bijzitter
Jan Geens	bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.373 van 30 november 2016 in de zaak 2016/557

In zake: Wout VRIENS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bert Beelen
kantoor houdend 3000 Leuven
Justus Lipsiusstraat 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de interne beroepscommissie van 6 oktober 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 november 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, advocaat Thomas Beelen, die loco advocaat Bert Beelen verschijnt voor verzoekende partij, en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Arts in de Geschiedenis’. In het academiejaar 2014-2015 neemt hij voor het eerst op het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’ op in zijn curriculum. Hij dient de masterproef in bij de tweede examenzitting en behaalt een examencijfer van 2/20.

In het academiejaar 2015-2016 rest verzoeker enkel nog de masterproef om zijn masterdiploma te behalen. Opnieuw dient verzoeker zijn masterproef enkel in bij de tweede examenzitting. Hij behaalt een examencijfer van 9/20.

Tegen deze examenbeslissing tekent verzoeker op 19 september 2016 het volgende intern beroep in:

“(…)

Ik kan met deze beslissing niet akkoord gaan om de volgende redenen:

1. Op de andere vakken van mijn master behaalde ik ruim 70%. Op de masterproef behaalde ik, na deliberatie, 9/20.
2. Ik stel vast dat de drie lezers van de masterproef me zeer uiteenlopend geëvalueerd hebben. Professor [B.], de promotor van mijn masterproef, heeft me een 11/20 toegekend. Professor [L.] heeft me een 13/20 toegekend en professor [Vand.] een 7/20. Dit geeft een score van 10,33/20 gemiddeld. Het verbaast me dan ook ten eerste dat de drie professoren, na deliberatie, hebben geoordeeld mijn cijfer naar beneden te moeten brengen, namelijk naar 9/20. Dit betekent dat ik alsnog als ‘niet geslaagd’ ben beoordeeld ondanks mijn goede resultaten op mijn bachelor Geschiedenis (nl. onderscheiding, zie bijlage 2) en het goede resultaten op de andere mastervakken (zie punt 1).
3. Zoals reeds aangegeven en zoals blijkt uit de individuele quoteringsrasters zijn de quoteringscijfers opmerkelijk verschillend. Indien we de abnormale scores elimineren, zijnde 7/20 en 13/20, komen we op 11/20. Dit is eveneens de score die mij toegekend is door de promotor van mijn masterproef, professor [B.].
4. Ik stel bovendien vast dat mijn copromotor, professor [Vanh.], en [M.O.], de postdoc die mij destijds aanbevolen werd door prof. [Vanh.], en met wie ik geregeld contact heb gehad gedurende mijn thesisonderzoek, niet zijn weerhouden als lezers van mijn masterscriptie.
5. Indien de evaluatie (*beoordeling masterscriptie*, bijlage 3) als volgt zou gequoteerd worden: 1 (ZG) = 5 punten, G = 4 punten, V = 3 punten, O = 2 punten, RO = 1 punt; (2) en aan elk van de zeven criteria van het quoteringsraster dezelfde weging wordt gegeven, dan zou dit volgend resultaat geven:

- prof. [B.]: 12,6/20
- prof. [Vand.]: 7,1/20
- prof. [L.] = 15,4/20
- gemiddeld = 11,7/20

6. Tot slot wil ik nog aanstippen dat door omstandigheden (mijn ManaMa International Development Studies aan de Universiteit van Amsterdam en de drukbezette agenda van prof. [B.]) het overleg en de begeleiding in mijn thesisonderzoek niet steeds op optimale wijze is verlopen (*overzicht mailcorrespondentie*, zie bijlage 4).

Bijgevolg dring ik aan op een herziening van de beslissing en vraag ik dat mij minstens het gemiddelde van de drie scores wordt toegekend.”

De interne beroepscommissie behandelt het intern beroep van verzoeker in zitting van 6 oktober 2016 en komt tot de volgende beslissing:

“De masterproef werd gelezen en beoordeeld door de promotor en onderzoekers verbonden aan de vakgroep geschiedenis.

De student kreeg volgende cijfers:

Promotor: 11/20

M. [L.]: 13/20

M. [Vand]: 7/20

De institutionele beroepscommissie heeft begrip voor het argument van de student dat de masterproef zeer uiteenlopend geëvalueerd werd maar stelt na inzage in de beoordelingsformulieren vast dat de quoterings weliswaar verschilt maar dat het schriftelijk commentaar over de masterproef wel degelijk bij de drie beoordelaars sterk gelijklopend was. Het eindcijfer is er bovendien gekomen na deliberatie over de masterproef en werd bij consensus vastgelegd.

De drie beoordelaars waren het er na deliberatie over eens dat er geen bevredigende conclusie kon worden getrokken over het niveau van de masterproef. Alle drie de beoordelaars spreken bijvoorbeeld van een zeer lange introductie die ten koste gaat van het eigen onderzoek van de student. Het spreekt voor zich dat het onderzoek een zeer belangrijke plaats in de masterproef inneemt en zwaarder doorweegt in de eindquotering.

De student gaat er in zijn argumentering van uit dat de quoterings van het eindcijfer een louter mathematische optelling van de diverse beoordelingscriteria moet zijn. Dit is echter niet het geval. Gelet op het grote belang van het betoog in de masterproef is het niet onredelijk dat deze beoordelingscriteria zwaarder doorwegen dan bijvoorbeeld onderzoeksthema en vraagstelling of stijl en vormgeving bij het tot stand komen van het uiteindelijke eindcijfer. Uit de drie beoordelingsverslagen blijkt dat één van de belangrijkste delen van de masterproef ruim ondermaats was.

De institutionele beroepscommissie stelt na aftoetsing met de masterproef vast dat de beoordelaars niet onredelijk hebben gehandeld en dat het cijfer van 9/20 voor de masterproef een correcte weergave van de prestaties van de student is.

De masterproef is het sluitstuk van een opleiding waarbij de student moet aantonen dat hij de opleidingsdoelstellingen van de masteropleiding op voldoende wijze beheerst. De institutionele beroepscommissie merkt op dat het evaluatieproces van een masterproef met meerdere beoordelaars er moet voor zorgen dat studenten voor hun werkstuk een redelijke beoordeling krijgen. Het feit dat de drie beoordelaars, ondanks verschillende quoterings finaal dezelfde mening waren toegedaan over het niveau van de masterproef, doet de institutionele beroepscommissie besluiten dat de evaluatieprocedure hier heeft gewerkt en dat de student geen onredelijke beoordeling heeft gekregen of dat er moet worden teruggegrepen naar het mathematisch gemiddelde van de drie deeltijfers.

De student argumenteert dat hij onderscheiding behaalde in de bacheloropleiding en goede cijfers in de masteropleiding. De institutionele beroepscommissie merkt echter op dat de bachelor- en de masteropleiding een verschillende finaliteit hebben. De vraag die hier voorligt is of de student voldoet aan de opleidingsdoelstellingen van de masteropleiding, de opleiding die meer gespecialiseerd verder werkt op de brede bacheloropleiding, ongeacht de behaalde cijfers voor de bacheloropleiding. De institutionele beroepscommissie oordeelt dat dit niet het geval is.

Met betrekking tot het argument dat de student in de masteropleiding goede resultaten behaalt. De institutionele beroepscommissie spreekt liever van een wisselend succes: de student behaalt drie zeer goede scores, twee scores van een nipt voldoende niveau en één onvoldoende voor de masterproef. Voor de volledigheid merkt de institutionele beroepscommissie op dat het met goede cijfers slagen voor opleidingsonderdelen uit de masteropleiding niet impliceert dat de student ook automatisch moet slagen voor de masterproef. Elk opleidingsonderdeel binnen de masteropleiding draagt op eigen wijze tot het bereiken van de opleidingsdoelstellingen en een student kan pas slagen voor een opleidingsonderdeel indien hij in voldoende mate heeft aangetoond de eindcompetenties van dat opleidingsonderdeel te hebben verworven. Voor de voorliggende masterproef is dat niet het geval.

De student stelt dat de begeleiding niet steeds optimaal is verlopen. De institutionele beroepscommissie merkt op dat het evenwel vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake Studievoortgangsbepalingen is dat een (vermeend) gebrek in de begeleiding hoe dan ook geen afbreuk doet aan de vaststelling dat een student slecht presteerde op een examen of voor een werkstuk c.q. masterproef. Een gebeurlijke vaststelling dat er geen adequate begeleiding zou zijn geboden, kan dan ook niet leiden tot vernietiging van een examenbeslissing noch tot een hoger examencijfer. Enkel in uitzonderlijke omstandigheden is dat anders. Van dergelijke uitzonderlijke omstandigheden is hier evenwel geen sprake. De student heeft doorheen het jaar begeleiding gekregen inzake zijn masterproef, getuige daarvan het mailverkeer o.a. met dhr. [O.] waarbij de promotor vanop de zijlijn ook steeds betrokken is geweest. De student geeft in januari bovendien zelf aan voluit voor de masteropleiding te gaan die hij in Amsterdam volgt.

Tot slot meldt de institutionele beroepscommissie dat ze niet bevoegd is om te oordelen over de keuze van beoordelaars. Het behoort tot de autonomie van de opleiding om beoordelaars voor de masterproef aan te duiden. De student geeft geen argumenten aan waarom de beoordelaars niet correct zouden zijn aangesteld en de institutionele beroepscommissie ziet geen reden om aan de beoordelaars te twijfelen. De begeleiders

van de student hoeven niet noodzakelijk ook als beoordelaar te worden aangesteld. Het komt de objectiviteit van de beoordeling ten goede indien dit niet zo is.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Verzoeker stelt dat hij “naast de reeds eerder geformuleerde bezwaren aan de beroepscommissie” – waarvoor hij naar een bijlage verwijst – nog “volgende aanvullingen” wenst te doen.

De Raad wijst erop dat het in de huidige stand van de procedure aan de verzoekende partij toevalt om aan te geven waarom het voorwerp van deze procedure, met name de beslissing van de interne beroepscommissie, geen stand kan houden. De verzoekende partij kan daarbij uiteraard de kritiek betrekken die reeds tegen de initiële studievoortgangsbeslissing werd opgeworpen, maar dient die kritiek te relateren aan grieven die zijn gericht tegen de beslissing van de interne beroepscommissie. Een loutere verwijzing naar de middelen van het intern beroep volstaat daarvoor niet, *a fortiori* wanneer deze niet eens in het verzoekschrift zijn opgenomen. Het is niet de taak van de Raad om in de stukken van de verzoekende partij op zoek te gaan naar mogelijke middelen, en zulks is bovendien met de korte termijn waarbinnen de beroepsprocedure haar beslag moet krijgen niet verenigbaar.

De Raad zal de middelen derhalve behandelen zoals zij in het verzoekschrift zijn uiteengezet.

Eerste middel

Verzoekende partij steunt zich in een eerste middel op de formele motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij doet gelden dat de beroepscommissie heeft geoordeeld dat de quoterings van het eindcijfer geen louter mathematische optelling is van de diverse beoordelingscriteria, maar dat bepaalde criteria zwaarder doorwegen dan andere.

Tevens stelt verzoekende partij vast dat de beroepscommissie van oordeel is dat de evaluatieprocedure gewerkt heeft omdat, nadat ieder zijn individuele beoordeling gegeven had, de lezers tot de vaststelling gekomen zijn dat twee van hen zich toch blijkbaar vergist hadden en bepaalde onderdelen van de masterproef overgewaardeerd zouden hebben.

In dit alles leest verzoekende partij het bewijs dat er niet is gewerkt met bij voorbaat vastgelegde wegingscriteria voor de beoordeling van de masterproef, terwijl dit volgens verzoekende partij wel vereist is. Verzoeker is van aanvoelen dat de criteria bij de eindbespreking/deliberatie om een niet nader toegelichte reden werden herbekeken, met een negatief cijfer voor de masterproef tot gevolg.

In haar *antwoordnota* repliceert verwerende partij als volgt:

“Verzoekers masterproef werd geëvalueerd door drie personen. Hij kreeg van die drie personen resp. 11/20, 7/20 en 13/20, wat een gemiddelde score geeft van 10,33/20. Na deliberatie werd hem uiteindelijk 9/20 toegekend als eindcijfer.

De institutionele beroepscommissie was van oordeel dat dit een correct eindcijfer was, en motiveerde haar beslissing ter zake als volgt:

“De institutionele beroepscommissie heeft begrip voor het argument van de student dat de masterproef zeer uiteenlopend geëvalueerd werd maar stelt na inzage in de beoordelingsformulieren vast dat de quoterings weliswaar verschilt maar dat het schriftelijk commentaar over de masterproef wel degelijk bij de drie beoordelaars sterk gelijklopend was. Het eindcijfer is er bovendien gekomen na deliberatie over de masterproef en werd bij consensus vastgelegd.

De drie beoordelaars waren het er na deliberatie over eens dat er geen bevredigende conclusie kon worden getrokken over het niveau van de masterproef. Alle drie de beoordelaars spreken bijvoorbeeld van een zeer lange introductie die ten koste gaat van het eigen onderzoek van de student. Het spreekt voor zich dat het onderzoek een zeer belangrijke plaats in de masterproef inneemt en zwaarder doorweegt in de eindquotering.

De student gaat er in zijn argumentering van uit dat de quotering van het eindcijfer een louter mathematische optelling van de diverse beoordelingscriteria moet zijn. Dit is echter niet het geval. Gelet op het grote belang van het betoog in de masterproef is het niet onredelijk dat deze beoordelingscriteria zwaarder doorwegen dan bijvoorbeeld onderzoeksthema en vraagstelling of stijl en vormgeving bij het tot stand komen van het uiteindelijke eindcijfer. Uit de drie beoordelingsverslagen blijkt dat één van de belangrijkste delen van de masterproef ruim ondermaats was.

De institutionele beroepscommissie stelt na aftoetsing met de masterproef vast dat de beoordelaars niet onredelijk hebben gehandeld en dat het cijfer van 9/20 voor de masterproef een correcte weergave van de prestaties van de student is.”

Er blijkt alvast uit niets dat het eindcijfer voor de masterproef het mathematisch gemiddelde zou moeten zijn van de cijfers die door de afzonderlijke beoordelaars werden gegeven vooraleer zij hierover onderling konden delibereren. In het vademecum masterproef voor de opleiding geschiedenis staat alvast uitdrukkelijk dat “het eindcijfer voor de masterproef (...) door de examencommissie bij consensus [wordt] vastgelegd, op basis van het leesverslag van de promotor en lezers” en dat “nadruk op een of meerdere criteria in de eindbeoordeling is vast te stellen door promotor en commissaris”.

Er is dus wel degelijk voorzien in de mogelijkheid van overleg onder de lezers, en de beoordelaars kunnen op één of meerdere criteria in de eindbeoordeling meer nadruk leggen dan op andere criteria.

Dit laatste is hier ook gebeurd: zowel de lezers als de institutionele beroepscommissie waren van oordeel dat het eigen onderzoek van de student ondermaats was en de introductie te lang was in verhouding tot het erg beperkte onderdeel eigen onderzoek. Uit elk van de voorliggende beoordelingsverslagen blijkt dat de student op het stuk van “betoog” alvast globaal genomen onvoldoende scoort. In elk van de drie verslagen wijzen de beoordelaars op de discrepantie tussen het beschrijvende gedeelte en het gedeelte eigen onderzoek, en wordt dit duidelijk als onvoldoende gewaardeerd. De institutionele beroepscommissie heeft zich mede hierop gebaseerd om haar eigen oordeel te vormen, en heeft zich bij deze conclusies aangesloten.

Dit duidelijk tekort in de masterproef rechtvaardigt dat geen slaagcijfer werd gegeven. Verwerende partij verwijst in dat verband nog naar de doelstellingen van de masterproef zoals veruitwendigd in het vademecum:

“Wat is een masterproef?”

Inhoud en concept

De masterproef is een proeve van wetenschappelijke bekwaamheid als academisch geschoold historicus. De student(e) toont aan dat hij/zij op basis van de competenties verworven gedurende de bacheloropleiding en de nog lopende masteropleiding Geschiedenis in staat is een wetenschappelijk historisch onderzoek uit te voeren en daarvan op correcte wijze verslag te doen.

Doelstelling van de masterproef

De masteropleiding Geschiedenis beoogt de vorming van academische historici met een specialisatie. De student(e) specialiseert zich in één periode en/of thema en bereidt over een aspect hiervan een zelfstandig onderzoek voor, de masterproef. Uit de masterproef moet blijken dat de student(e) zelfstandig wetenschappelijk historisch onderzoek kan verrichten, een probleemstelling kan formuleren en de onderzoeksresultaten in een correcte en vlot leesbare taal kan neerschrijven.”

Uit de masterproef moet blijken dat de student in staat is zelfstandig wetenschappelijk onderzoek uit te voeren, wat hier klaarblijkelijk niet het geval is. De student toont wel aan kennis te kunnen samenvatten en reproduceren, maar het gedeelte eigen onderzoek is in de masterproef al te beperkt om daaruit te kunnen besluiten dat de student in staat is eigen, zelfstandig onderzoek te voeren.

Dat alleen rechtvaardigt de onvoldoende. De bestreden beslissing is in dat opzicht correct gemotiveerd, en het gegeven examencijfer is niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk.”

Verzoekende partij stelt hier in zijn *wederantwoordnota* nog het volgende tegenover:

“De verwerende partij beweert dat de eindscore de resultante is van overleg tussen de 3 lezers/beoordelaars die de vrijheid hadden om aan één of meer van de 25 beoordelingselementen meer gewicht toe te kennen dan aan andere. Zij verwijst hiervoor naar het vademecum masterproef voor de opleiding geschiedenis.

Verzoeker laat echter gelden dat nergens op voorhand een weging van de beoordelingselementen werd bekendgemaakt. Verzoeker heeft nochtans belang hierbij aangezien hij zich zodoende meer zou kunnen hebben focussen op die elementen waaraan de jury meer belang zou hechten.

De verwerende partij beweert dat de jury tijdens haar beraad het er over eens is geraakt dat het eigen onderzoek van verzoeker ondermaats was en dat de introductie te lang was in verhouding tot het meer beperkte onderdeel eigen onderzoek. Zij meent uit de 3 verslagen van de beoordelaars te kunnen afleiden dat die beoordelingselementen als onvoldoende werden gewaardeerd.

Op het stuk ‘betoog’ komen de 3 beoordelaars in hun [respectieve] verslagen tot de volgende beoordeling:

- prof. [B.]: 3xV, 4xO (waarbij moet worden opgemerkt dat prof. [L.] de beoordelingselementen die prof. [B.] als onvoldoende heeft beoordeeld, als 2x ZG en 2xG heeft beoordeeld)
- prof. [L.]: 2xZG, 2xG, 1xV, 2xO (waarbij moet worden opgemerkt dat prof. [B.] de beoordelingselementen die prof. [L.] als onvoldoende heeft beoordeeld, als voldoende heeft beoordeeld)
- prof. [Vand.]: 1xO, 6xRO

De synthese van de 7 beoordelingselementen op het stuk van ‘betoog’ levert op dat 2 van de 3 beoordelaars het eerste beoordelingselement ‘4.1 Analytische en synthetische verwerking van literatuur en bronnen’ als onvoldoende beoordelen, terwijl 1 beoordelaar (prof. [B.]) het als voldoende beoordeelt, en dat de beoordelaars voor het overige het over niets eens zijn geraakt (behalve prof. [B.] en prof. [L.] die allebei vinden dat verzoeker voldoende heeft gescoord voor het beoordelingselement ‘4.4 Logische en heldere opbouw van het betoog’).

Dat de jury na beraad in consensus tot een eindcijfer is gekomen, kan onmogelijk worden gerijmd met de inhoud van hun beoordelingsverslagen, te meer aangezien er hierin nagenoeg abstractie wordt gemaakt van alle andere beoordelingselementen dan de beoordelingselementen op het stuk van ‘betoog’.

Nog belangrijker is de beschrijvende motivering of de afwezigheid hiervan die niet toelaat waarom prof. [Vand.] dermate lage scores kan rechtvaardigen. Hij beperkt zich naar eigen zeggen tot de belangrijkste tekortkomingen, terwijl verzoeker het recht heeft om te vernemen waarom hij voor elk van de 7 beoordelingselementen onvoldoende of ruim onvoldoende behaalt, en terwijl verzoeker precies daar veel belang bij heeft aangezien een betere score voor enkele van die beoordelingselementen een groot verschil qua eindresultaat zou hebben opgeleverd, al is het maar het verschil tussen een 9 of 10 op 20.

Zo kan verzoeker ook nergens in het beoordelingsverslag van prof. [Vand.] vernemen waarom hij ruim onvoldoende behaalt voor de volgende beoordelingselementen: ‘4.1 Analytische en synthetische verwerking van literatuur en bronnen’, ‘4.2 Kritische bespreking/implementering van theorie’, ‘4.3 Adequaatheid en controleerbaarheid van de bewijsvoering’.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat geen van beide partijen de ECTS-fiche van de masterproef neerlegt, zodat de Raad dit stuk niet bij zijn beoordeling kan betrekken.

Anders dat wat verwerende partij ter zitting heeft verklaard, is in het vademecum voor de masterproef bepaald dat het eindcijfer bij consensus wordt vastgelegd door de examencommissie, op basis van het leesverslag van de promotor en de lezers. Tevens is vermeld dat nadruk op één of meer criteria in de eindbeoordeling is vast te stellen door promotor en commissaris.

Zo luidt het op pagina 6 van dit vademecum onder de titel: evaluatie, algemeen:

“Het eindcijfer voor de masterproef wordt door de examencommissie bij consensus vastgelegd, op basis van het leesverslag van de promotor en lezers.”

Terwijl aldus middels het vademecum is voorgeschreven dat het examencijfer wordt toegekend door de examencommissie op grond van de drie individuele beoordelingen van de promotor en de twee andere lezers – wat inhoudt dat het aan de examencommissie toekomt om zich op basis van die elementen een eindoordeel te vormen – blijkt uit de bestreden beslissing dat, in strijd met dat voorschrift, een ‘predeliberatie’ heeft plaatsgevonden waarbij promotor en lezers hun beoordelingen op elkaar hebben afgestemd. De bestreden beslissing overweegt immers:

“Het eindcijfer is er bovendien gekomen na deliberatie over de masterproef en werd bij consensus vastgelegd.

De drie beoordelaars waren het er na deliberatie over eens dat er geen bevredigende conclusie kon worden getrokken over het niveau van de masterproef. Alle drie de beoordelaars spreken bijvoorbeeld van een zeer lange introductie die ten koste gaat van het eigen onderzoek van de student.”

Een eigen beoordeling in hoofde van de examencommissie ligt niet voor, zodat de Raad er vooralsnog vanuit gaat dat die niet bestaat.

Het is evenwel een onregelmatigheid die in de schoot van de interne beroepscommissie kon worden hersteld, aangezien deze over volheid van bevoegdheid beschikt. Uit de bestreden beslissing blijkt dat de interne beroepscommissie zich ook daadwerkelijk op grond van het beoordelingsverslag een eigen oordeel heeft gevormd:

“Alle drie de beoordelaars spreken bijvoorbeeld van een zeer lange introductie die ten koste gaat van het eigen onderzoek van de student. Het spreekt voor zich dat het onderzoek een zeer belangrijke plaats in de masterproef inneemt en zwaarder doorweegt in de eindquotering.

(...)

Gelet op het grote belang van het betoog in de masterproef is het niet onredelijk dat deze beoordelingscriteria zwaarder doorwegen dan bijvoorbeeld onderzoeksthema en vraagstelling of stijl en vormgeving bij het tot stand komen van het uiteindelijke eindcijfer. Uit de drie beoordelingsverslagen blijkt dat één van de belangrijkste delen van de masterproef ruim ondermaats was.

De voorgeschreven beoordelingswijze leidt ertoe dat een samentelling van de beoordelingen van de promotor en de lezers niet doorslaggevend kan zijn, aangezien zij niet bevoegd zijn voor het toekennen van het examencijfer en zij evenmin een bindend advies geven.

Wanneer het niet gaat om een kennisexamen, wordt in het licht van de formele motiveringsplicht meer verwacht dan een cijfermatige beoordeling, maar dat principe betekent niet dat er een matrix voorhanden moet zijn aan de hand waarvan verschillende (deel)quoteringen op een bindende wijze worden herleid tot één examencijfer. Ook in dat geval is het noodzakelijk maar voldoende dat woordelijk wordt gemotiveerd waarom het examencijfer tot stand is gekomen.

In haar eigen motivering geeft de bestreden beslissing aan dat aan het ‘betoog’ meer belang wordt gehecht dan aan bepaalde andere beoordelingscriteria zoals ‘stijl en vormgeving’.

Dat is op zich niet onredelijk. Verder dan dat komt de bestreden beslissing evenwel niet. Van een eigen duiding – los van deze van de promotor en lezers – is in de bestreden beslissing geen sprake. De eigen beoordeling die de examencommissie had moeten maken en die de interne beroepsinstantie in haar plaats tot stand dient te brengen, verwijst slechts fragmentarisch naar de onderliggende beoordelingen, maar blijft in gebreke op basis daarvan een eigen gemotiveerde beoordeling op te stellen die aan de hand van zowel de quoteringen als de bijhorende commentaar, het eindcijfer inhoudelijk onderbouwt.

Het middel is gegrond.

Tweede middel

Verzoekende partij steunt een tweede middel op het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij voert aan dat het volstrekt onduidelijk is hoe de verschillende quoteringwijzen van de promotor en lezers zich tot elkaar verhouden gezien de uitersten. Dat de interne beroepscommissie argumenteert dat de commentaren toch gelijklopend zijn, doet voor verzoekende partij vragen rijzen, daar het niet duidelijk is hoe uiteenlopende scores als een 7/20 en een 13/20 met elkaar te rijmen vallen.

In de *antwoordnota* stelt verwerende partij ter zake:

“Verwerende partij merkt op dat de quoterings die door de drie beoordelaars afzonderlijk zijn gegeven, thans niet meer aan de orde zijn. De masterproef werd opnieuw beoordeeld door de institutionele beroepscommissie, die hierbij is uitgegaan van de masterproef zelf en van de commentaren die door de verschillende commentatoren zijn gegeven. Verzoeker kan niet redelijkerwijze ontkennen dat in de verschillende commentaren inderdaad gelijkaardige opmerkingen worden gemaakt, en dat elk van de beoordelaars afzonderlijk tot de slotsom komt dat er te weinig eigen onderzoek in de masterproef zit verweven. Om die reden werd als eindcijfer niet het mathematisch gemiddelde van de drie scores gegeven, maar kreeg de student 9/20.”

Beoordeling

Dit middel kan slechts worden beoordeeld nadat een nieuwe motivering tot stand is gekomen, op grond van wat is uiteengezet bij het eerste middel.

Derde middel

Het derde middel is gesteund op een schending van het rechtszekerheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Naar verzoekers oordeel hebben noch de beroepscommissie noch de drie juryleden/lezers voldoende gemotiveerd waarom het deliberatieresultaat, na een eerder vastgesteld cijfer van 31/60, naar beneden werd bijgesteld nl. naar een 9/20. Verzoeker meent de legitieme verwachting te mogen hebben dat de toegekende cijfers weergeven wat de lezers op het moment van de beoordeling vonden van het hen voorgelegde werk.

Deze negatieve deliberatie naar beneden wijst er volgens verzoeker op dat de beoordelaars het onderling niet eens waren over de manier van evalueren of beoordelen en/of dat de weging van de criteria niet vaststond voor de punten die door de drie lezers individueel werden toegekend, en dat na discussie tot de bevinding is gekomen dat het onderdeel 'onderzoek' zwaarder moest doorwegen dan in eerste instantie het geval was.

Verwerende partij repliceert hierop:

“Hierboven is al gebleken dat de bestreden beslissing wel degelijk afdoende werd gemotiveerd, zodat op dat punt kan worden verwezen naar de bespreking van het eerste

middel. Voorts wijst verwerende partij er nogmaals op dat de beoordeling van de drie verschillende lezers thans niet meer aan de orde is, maar wel en enkel de beoordeling door de institutionele beroepscommissie. Die institutionele beroepscommissie kon wel degelijk beslissen dat, gelet op de doelstellingen van de masterproef zoals die duidelijk blijken uit het vademecum, het van doorslaggevend belang is dat een student in zijn masterproef kan aantonen eigen, zelfstandig onderzoek te kunnen uitvoeren op een masterniveau. Verzoeker toont met zijn masterproef niet aan deze competentie afdoende te hebben verworven, zodat een onvoldoende gerechtvaardigd is.”

Beoordeling

De beoordeling van het derde middel hangt samen met de beoordeling van het eerste middel, en de wijze waarop de beroepscommissie de onderliggende beoordelingen van de promotor en de andere lezers bij de nieuw tot stand te komen beslissing betreft, zal uit die beslissing moeten blijken.

Vierde middel

Het vierde middel van verzoekende partij is gesteund op het gelijkheidsbeginsel en het *patere legem*-beginsel.

Standpunt van partijen

Het is voor verzoekende partij ten onrechte dat de beroepscommissie opwerpt op dat zij niet bevoegd zou zijn wat de keuze van de beoordelaars betreft. Het komt haar volgens verzoekende partij integendeel wel toe om te oordelen over de keuze die werd gemaakt, op grond van artikel 59, §1 van het onderwijs- en examenreglement. Deze bepaling stelt: “*Na overleg tussen de student en de promotor(en) wordt het onderwerp van de masterproef, de na(a)m(en) van de promotor(en) en commissaris(sen) ter goedkeuring voorgelegd aan de faculteitsraad*”.

Verzoekende partij stelt dat deze bepaling niet werd gerespecteerd en dat zulks een schending van het gelijkheidsbeginsel uitmaakt. De masterproef had als onderwerp “*Representation and legitimization. Critical discourse analysis on US military intervention in Lebanon*” en werd beoordeeld door B.B. (promotor), M.L., gespecialiseerd in de geschiedenis van de Middeleeuwse Periode en M. Vand., gespecialiseerd in Oude Geschiedenis. De co-promotor,

dhr. Vanh., gespecialiseerd in rurale geschiedenis en de doctorandus, dhr. O. (aanbevolen door de promotor), gespecialiseerd in international military operations o.a. in Gaza en Cyprus, met wie verzoekende partij wel contact had tijdens het onderzoek van de masterproef, werden om een niet nader gespecificeerde reden niet betrokken als lezers.

Nochtans, zo stipt verzoeker aan, geeft punt 4.4 van de Informatie en Richtlijnen van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte aan dat indien er voor een co-promotor wordt gekozen, er minstens één commissaris wordt toegevoegd aan de lees- en evaluatiegroep. De drie lezers zoals hierboven geschetst voldoen voor verzoekende partij niet aan deze bepaling vermits de co-promotor geen lezer was.

Verwerende partij antwoordt in de *antwoordnota*:

“Het door verzoeker geïmplementeerde artikel 59 § 1 OER bepaalt:

“§1. Vastleggen van het onderwerp, de promotor, de commissarissen en de taal van de masterproef

1° Na overleg tussen de student en de promotor(en), wordt het onderwerp van de masterproef, de na(a)m(en) van de promotor(en) en commissaris(sen) ter goedkeuring voorgelegd aan de faculteitsraad.”

Verzoeker toont niet aan dat deze bepaling zou zijn miskend. Het onderwerp van zijn masterproef werd vastgelegd, hij kreeg een promotor toegewezen en er werden ook commissarissen/lezers aangeduid.

Verzoeker verwijst vervolgens naar een document “Informatie en Richtlijnen van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte” waaruit zou moeten blijken dat als er een copromotor wordt gekozen, deze ook mee de masterproef moet evalueren.

Verwerende partij heeft geen weet van dergelijk document. Voor de masterproef geschiedenis geldt wel een document met specifieke richtlijnen, met name het document “geschiedenis: vademecum masterproef” dat verwerende partij aan haar stukken toevoegt. Daarin staat niet dat de copromotor ook lezer zou moeten zijn.

Verwerende partij wenst overigens op te merken dat voor de masterproef van verzoeker enkel een promotor werd aangeduid, maar geen copromotor. Het feit dat verzoeker eveneens naar prof. [Vanh.] werd verwezen voor begeleiding, maakt deze professor nog niet tot copromotor van de masterproef.

De jury werd voor verzoeker niet anders samengesteld dan voor andere studenten. De opleiding kiest er bewust voor om naast de promotor ook twee lezers/commissarissen aan te stellen die niet of maar beperkt bij de totstandkoming van de masterproef werden betrokken, om op die wijze een objectieve beoordeling maximaal te waarborgen. Dit is

ook voor verzoeker zo gebeurd, en verzoeker toont op geen enkel moment aan dat de jury in strijd met [welkdanige] bepaling ook zou zijn samengesteld.

Hoe dan ook blijft het ook een feit dat de beoordeling die thans ter discussie staat, niet de beoordeling is die door de jury werd gemaakt, maar wel de beoordeling van de institutionele beroepscommissie. Dat de institutionele beroepscommissie geldig werd samengesteld wordt door de student niet betwist. De institutionele beroepscommissie heeft zich bij het beoordelen van de masterproef weliswaar mee gebaseerd op de beoordeling die door de drie lezers werd gemaakt. Dat maakt haar beoordeling evenwel niet onregelmatig. De beoordeling van de lezers kan immers, zeker wat de lezers betreft die niet bij de begeleiding van de masterproef waren betrokken, niet anders worden gezien dan objectieve verslagen van bekwame beoordelaars, die volkomen wettig als advies kunnen worden aangewend bij de eigen beoordeling door de institutionele beroepscommissie.”

Verzoekende partij harerzijds stelt hier in de *wederantwoordnota* nog tegenover:

“In het verzoekschrift werd reeds aangehaald dat de lezersgroep foutief werd samengesteld. Met name werd de co-promotor, prof. [Vanh.], niet aangeduid als lezer. Verwerende partij stelt enerzijds dat prof. [Vanh.] niet de co-promotor was, en stelt anderzijds dat in het vademecum Masterproef niet zou staan dat de copromotor ook lezer moet zijn. Beide stellingen van verwerende partij zijn incorrect.

Als bijlage worden bijkomende mails bijgebracht, waaruit blijkt dat prof. [Vanh.] toezegde om op te treden als copromotor voor de thesis van verzoeker, hetgeen ook door de promotor, prof. [B.], werd bevestigd (*“Ik ben blij om te horen dat [E.Vanh.] copromotor wil zijn”*, Prof. [B.], mail van 21 december 2015, en de mail van prof. [Vanh.] d.d. 15 november 2015: *“Ik wil dat wel doen”* op de vraag van verzoeker om zijn thesis te copromoten).

In het vademecum masterproef staat op p. 2 letterlijk te lezen: *“Elke masterproef in de Geschiedenis wordt gelezen en beoordeeld door drie lezers: de promotor en twee andere lezers. Indien er een copromotor is aangesteld, dan is hij/zij de tweede lezer.”*

Hieruit volgt dat verzoeker de gerechtvaardigde verwachting mocht hebben dat prof. [Vanh.] als copromotor de derde lezer zou zijn, zodat de lezersgroep onjuist werd samengesteld, en enkel de door de promotor toegekende punten (11/20) kunnen worden weerhouden.”

Beoordeling

Slechts bij de wederantwoordnota voegt verzoekende partij een bijkomend stuk 4, bestaande uit een aantal e-mails tussen verzoeker, de promotor en prof. Vanh. Ter zitting legt verzoekende partij een volledige versie van dit stuk neer, nu blijkt dat het aan de Raad en aan de verwerende partij overgemaakte stuk door een materiële vergissing onvolledig was.

Verwerende partij verzet zich ertegen dat het stuk 4 van verzoekende partij – in welke vorm ook – bij de beoordeling zou worden betrokken, nu dit stuk niet alleen samen met het verzoekschrift had moeten zijn neergelegd, maar verzoekende partij bovendien heeft nagelaten dit stuk te hanteren in de interne beroepsprocedure.

Artikel II.295, §1 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat de verzoekende partij aan haar verzoekschrift de overtuigingsstukken kan toevoegen die zij nodig acht, en dat de verzoekende partij naderhand slechts bijkomende overtuigingsstukken aan het dossier kan laten toevoegen, voor zover deze bij de opmaak van het verzoekschrift nog niet aan de verzoekende partij bekend waren. De e-mails die stuk 4 van verzoekende partij vormen, dateren van het najaar van 2015. De Raad ziet niet in wat verzoekende partij heeft weerhouden om deze stukken bij het verzoekschrift te voegen.

Gelet op het procedurevoorschrift van artikel II.295, §1 van de Codex Hoger Onderwijs en in acht genomen de rechten van verdediging van de verwerende partij, dient het verzoek van verwerende partij te worden ingewilligd. Stuk 4 van verzoekende partij wordt uit het debat gehouden.

In het intern beroep heeft verzoeker opgeworpen dat prof. Vanh. zijn copromotor was en dat hij ten onrechte niet bij de beoordeling van de masterproef werd betrokken.

De interne beroepsinstantie stelt ter zake enkel dat zij niet bevoegd is om de oordelen over de keuze van de beoordelaren, daar dit tot de autonomie van de opleiding behoort, en dat de begeleiders niet noodzakelijk ook beoordelaar moeten zijn.

Daarmee antwoordt de bestreden beslissing evenwel niet op de concrete grief dat niet zozeer een begeleider, dan wel een copromotor buiten de beoordeling werd gelaten. Aan die hoedanigheid koppelt nochtans het vademecum op pagina 2 uitdrukkelijk de hoedanigheid van tweede lezer.

Wat artikel 59, §1 van het onderwijs- en examenreglement betreft, stelt de Raad vast dat het onderwerp van de masterproef, de na(a)m(en) van de promotor(en) en van de commissaris(sen) ter goedkeuring worden voorgelegd aan de faculteitsraad, “na overleg tussen de student en de promotor(en)”.

Verzoeker heeft ter zake evenwel geen specifiek middel opgeworpen in het intern beroep, zodat de grief thans niet op ontvankelijke wijze voor het eerst kan worden ingeroepen.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

Vijfde middel

Verzoekende partij neemt een vijfde middel uit een gebrekkige begeleiding in de loop van het academiejaar.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij zet uiteen dat de beroepscommissie wil laten uitschijnen dat de omkadering bij het schrijven van een masterproef slechts van secundair belang is, terwijl de faculteit zelf aangeeft dat de verantwoordelijkheid voor de begeleiding van het opleidingsonderdeel masterproef bij één of meer promotoren berust. Ter zake verwijst verzoekende partij nogmaals naar de Informatie en Richtlijnen van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte i.v.m. de masterproef.

Hoewel van de student mag verwacht worden dat hij op zelfstandige wijze de leerdoelen in verband met de masterproef realiseert, komt het bewaken van het wetenschappelijk karakter van een masterproef naar verzoekers oordeel zonder twijfel toe aan de promotor. Verzoeker wil daarbij vermelden dat hij na zijn gesprek met zijn promotor op 22 oktober 2015, hem op 2 november zijn study outline heeft bezorgd, en dat hij anderhalve maand later een positieve reactie mocht ontvangen ondanks aandringen op 15 november. Verder wenst verzoeker nog aan te stippen dat de opmerking van de beroepscommissie als zou zijn master aan de UVA Amsterdam invloed gehad hebben op mijn masterproef in Gent, totaal niet ter zake doet. Verzoeker stelt dit al in september 2015 aan zijn promotor te hebben laten weten, en in november aan zijn copromotor.

In haar *antwoordnota* repliceert verwerende partij:

“De student stelt tenslotte nog dat hij onvoldoende zou zijn begeleid. Verwerende partij merkt op dat een vermeend gebrek aan begeleiding geen afbreuk doet aan de onvoldoende prestaties van de student en niet tot gevolg kan hebben dat hij alsnog geslaagd verklaard zou worden. Enkel in uitzonderlijke omstandigheden is dat anders,

maar verzoeker toont niet aan zich in dergelijke uitzonderlijke omstandigheden te bevinden.

Verzoeker toont ook helemaal niet aan gebrekkig te zijn begeleid. In elk geval blijkt uit de schaarse informatie die hij daarover toevoegt aan zijn verzoekschrift (een lijst met emailcontacten die er zouden zijn geweest), dat er alleszins contact is geweest tussen de student en de begeleiders – wat door de student ook niet wordt ontkend. Over de inhoud van de contacten wordt geen nadere toelichting gegeven, laat staan dat zou blijken dat die contacten onvoldoende waren in het licht van de vereiste van adequate begeleiding van een student.”

In zijn *wederantwoordnota* voegt verzoeker hier nog aan toe:

“Verzoeker gaf in [zijn] verzoekschrift reeds aan dat hij bij de opmaak van zijn thesis een erg gebrekkige begeleiding genoot. Het als stuk reeds neergelegde overzicht van de gevoerde correspondentie toont dit aan. De promotor heeft wegens tijdsgebrek zijn rol als bewaker van het wetenschappelijk karakter van de thesis niet kunnen waarmaken. Precies op dit vlak wordt er veel kritiek op de thesis uitgeoefend. De uiteenzetting aangaande de gebrekkige begeleiding maakt duidelijk dat deze kritiek aan verzoeker niet tegenstelbaar is en dat het dan ook kennelijk onredelijk is om precies dit element zo zwaar te laten doorwegen in de beoordeling.”

Beoordeling

Zoals de Raad reeds meermaals heeft overwogen, hebben eventuele vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quoterings (zie bv. RStvb. 10 november 2015, nr. 2.580; RStvb. 22 december 2015, nr. 2.745). Het is immers, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd (RStvb. 12 mei 2015, nr. 2015/068; RStvb. 10 november 2015, nr. 2.568). Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

Aan die voorwaarden is te dezen niet voldaan.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Universiteit Gent van 6 oktober 2016.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 16 december 2016.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 30 november 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Daniël Cuypers	bijzitter
Jan Geens	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.415 van 14 december 2016 in de zaak 2016/558

In zake: Peter ALLEMON
Woonplaats kiezend te 2300 Turnhout
Korte Gasthuisstraat 15/B001

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain François en Allan Magerotte
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepalingen van 9 september 2016 waarbij aan de verzoeker een score van 10 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen” en een score “Afwezig” voor het opleidingsonderdeel “Paper politieke wetenschappen” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 september 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker met betrekking tot het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden van de politieke wetenschappen” ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard en het intern beroep van verzoeker met betrekking tot het opleidingsonderdeel “Paper politieke wetenschappen” ontvankelijk en gegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 november 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaten Allan Magerotte en Erika Leenknecht, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Er is een wrakingsverzoek ingediend door verzoekende partij. De Raad heeft op datum van 7 november 2016 kennis genomen van het bericht van bestuursrechter Jean Goossens dat hij zich wenst te onthouden. Er is bijgevolg geen reden meer om over het wrakingsverzoek uitspraak te doen. Bestuursrechter Daniël Cuypers neemt de plaats van bestuursrechter Jean Goossens in. Dit is ter zitting aan de partijen meegedeeld, die verklaren geen bezwaren te hebben.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de politieke wetenschappen”.

Voor het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen” bekommt verzoeker een examencijfer van 10/20, voor het opleidingsonderdeel “Paper politieke wetenschappen” bekommt hij een examencijfer ‘afwezig’.

Verzoekende partij stelde op datum van 13 september 2016 tegen beide examencijfers een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 20 september 2016 werd het intern beroep m.b.t. het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen” ontvankelijk doch ongegrond verklaard en werd het intern beroep m.b.t. het opleidingsonderdeel “Paper politieke wetenschappen” ontvankelijk en gegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing gaat vooreerst in op de grieven van verzoeker inzake het resultaat van 10/20 voor het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen”. Inzake het resultaat van 10,7/20 voor de kwalitatieve paper (30% van het eindcijfer), betwist verzoeker het feit dat de kwalitatieve paper werd beoordeeld door de assistent [A.M.] en door prof. dr. [D.K.], terwijl de kwantitatieve paper enkel door prof. dr. [D.K.] werd beoordeeld. De interne beroepsinstantie wijst erop dat verzoeker zich niet kan beroepen op een beoordeling door alleen een assistent. Prof. dr. [D.K.] is immers de

verantwoordelijke van het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen”, zodat de interne beroepsinstantie ook meent dat het vanzelfsprekend is dat de kwalitatieve paper ook door prof. dr. [D.K.] wordt beoordeeld. De interne beroepsinstantie wijst erop dat verzoeker eigenlijk het voordeel geniet van het feit dat prof. dr. [D.K.] het gemiddelde heeft genomen van zijn quoteringscijfer en deze van assistent [A.M.], bij gebreke waaraan verzoeker voor de kwalitatieve paper normaal gezien slechts 9/20 zou hebben behaald, zijnde de quoteringscijfer van de verantwoordelijke voor het opleidingsonderdeel en niet de assistent.

Verzoeker stelt verder niet te begrijpen waarom prof. dr. [D.K.] een lagere quoteringscijfer (zijnde 9/20) geeft dan assistent [A.M.] die, volgens verzoeker, “*toch de specialist is inzake kwalitatief onderzoek*”. De interne beroepsinstantie wijst er vooreerst op dat de assistent [A.M.] momenteel nog doctoreert en dat van prof. dr. [D.K.] niet impliciet kan worden gesteld dat hij minder gespecialiseerd is in kwalitatief onderzoek. De interne beroepsinstantie wijst er inderdaad op dat prof. dr. [D.K.] ook het opleidingsonderdeel “Kwalitatieve analyse” in de masteropleiding politieke wetenschappen doceert. De interne beroepsinstantie heeft verder van de titularis nadere toelichting gekregen over de quoteringscijfer van verzoeker inzake de kwalitatieve paper. Prof. dr. [D.K.] verduidelijkt dat de assistent [A.M.] in zijn quoteringscijfers eerder naar de inhoud en de analyse kijkt. Prof. dr. [D.K.] kijkt niet alleen de inhoud en de analyse van de papers na, maar eveneens de vorm, structuur, bibliografie en de naleving van de vormelijke afspraken. Zo stelde prof. dr. [D.K.] vast dat de door verzoeker ingediende kwalitatieve paper nog in *revisie-modus* stond en derhalve geen gefinaliseerde versie was, dat de APA-referentieregels niet consequent werden nageleefd door verzoeker bij de redactie van de tekst, dat de tekst maximaal 15 pagina’s mocht tellen en de door verzoeker ingediende paper 20 pagina’s telde (en zelfs 133 met bijlagen erbij). Prof. dr. [D.K.] stelt uitdrukkelijk dat de ingediende paper zowel naar vorm als naar inhoud correct dient te zijn. De interne beroepsinstantie meent dan ook dat er geen redenen zijn om te twijfelen aan de zorgvuldigheid van de beoordeling door prof. dr. [D.K.] en prof. dr. [D.K.] verder op redelijke wijze handelde om het gemiddelde te nemen van zijn quoteringscijfer en deze van de assistent [A.M.], ten einde te komen tot een verantwoord resultaat van 10,7/20 voor de kwalitatieve paper.

Inzake het resultaat van 0/2 voor de samenwerking en *peer-to-peer* evaluatie (10% van het eindcijfer) betwist verzoeker dat hij 0/2 heeft gekregen voor samenwerking en *peer-to-peer*

evaluatie, vermits hij stelt even hard of zelfs harder te hebben gewerkt dan zijn medestudent [J.G.] en dat zijn groepsleden akkoord gingen dat hij in tweede zit verder zou werken aan de kwalitatieve paper. Prof. dr. [D.K.] verduidelijkt dat het resultaat op 2 voor samenwerking en *peer-to-peer* evaluatie (dat overigens voor slechts 10% van het eindcijfer telt) peilt naar één van de opleidingsspecifieke leerresultaten van het opleidingsonderdeel, met name het leren samenwerken en in groep verantwoordelijkheden leren opnemen. De interne beroepsinstantie leidt uit de e-mail van 8 juni 2016 van verzoeker en de uitleg van prof. dr. [D.K.] af dat verzoeker niet tevreden was over de paper opgesteld door het groepswerk. Verzoeker wou absoluut verder werken aan de kwalitatieve paper en deze verbeteren in tweede zit. Prof. dr. [D.K.] had er geen bezwaar tegen dat verzoeker dit zou doen. Deze werkwijze toont evenwel aan hoezeer verzoeker zich distantieert en desolidariseert van het in groep te behalen resultaat en toont duidelijk aan dat verzoeker alleen verder wilde werken. De interne beroepsinstantie wijst er overigens op dat verzoeker het resultaat van 9,2/20 voor de kwalitatieve paper verbeterd heeft naar 10,7/20. De bedoeling van verzoeker was immers een hoger punt te behalen en dit was dan ook de reden dat verzoeker de toelating kreeg om verder te werken aan de paper. Dit betekent echter geenszins dat verzoeker eveneens zou slagen voor het onderdeel samenwerking en *peer-to-peer* evaluatie op 2 punten, vermits de door verzoeker gekozen werkwijze duidelijk haaks staat op het samenwerken voor een finaal resultaat en het nemen van verantwoordelijkheid voor het finaal groepsresultaat. De interne beroepsinstantie meent inderdaad op grond van de nadere toelichting van prof. dr. [D.K.] en na onderzoek van de argumenten van verzoeker dat het niet onredelijk is, laat staan kennelijk onredelijk is om te stellen dat verzoeker niet heeft aangetoond effectief samen te werken voor een finaal resultaat en in groep verantwoordelijkheid op te nemen, zodat het resultaat van 0/2 niet als onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk voorkomt. In het licht van al het voorgaande, en gelet op het gebrek aan enig overtuigend element dat zou doen twijfelen aan de zorgvuldige en redelijke beoordeling van prof. dr. [D.K.] (des te meer daar hij het gemiddelde heeft genomen tussen zijn eigen quoterings en de hogere quoterings van zijn assistent die evenwel een minder ruime beoordeling omvatte), beslist de interne beroepsinstantie om het resultaat van 10,7/20 voor de kwalitatieve paper, en bijgevolg het resultaat van 10,2/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen’, te bevestigen.

De interne beroepsbeslissing gaat vervolgens in op de grieven van verzoeker inzake het resultaat ‘afwezig’ voor het opleidingsonderdeel “Paper politieke wetenschappen”.

De interne beroepsinstantie wenst er vooreerst op te wijzen dat de uiterste deadline voor de indiening van de paper, zoals blijkt uit de e-mail van prof. dr. [D.K.], 3 september 2016 om 16 uur was. De interne beroepsinstantie neemt akte van de interpretatie van de tweede zin (*“Na 3/9 kan er niets meer worden ingediend voor dit academiejaar”*) door verzoeker, maar stelt niet overtuigd te zijn van deze interpretatie. Gelet op het feit dat prof. dr. [D.K.] eerst uitdrukkelijk stelt dat de deadline 3 september 2016 om 16 uur is, kan verzoeker niet ernstig voorhouden dat de door hem geïnterpreteerde zin zou betekenen dat de paper alsnog binnen de uiterste deadline is ingediend. De tweede zin is een loutere aanvulling van de juist vermelde duidelijke deadline van 3 september 2016 om 16 uur en betekent impliciet dat na 3 september 2016 om 16 uur niets meer kan worden ingediend.

De interne beroepsinstantie meent evenwel dat, ondanks de laattijdige indiening van de paper, de evaluatie “afwezig” als kennelijk onredelijk voorkomt. De interne beroepsinstantie verwijst in dit verband naar de twee medische attesten van 1 en 3 september 2016 voorgelegd door verzoeker en benadrukt in het bijzonder de zeer overtuigende elementen en verduidelijkingen die verzoeker ter zitting aanbrengt. De interne beroepsinstantie begrijpt dan ook dat verzoeker niet in staat was om de deadline stipt te halen, en wijst erop dat verzoeker, ondanks de bewezen overmachtssituatie, erin slaagde om zijn paper slechts 7 uur na de deadline alsnog in te dienen. Verzoeker geeft ter zitting aan dat hij deze krachttoer kon verwezenlijken door onder zware medicatie en mits grote inspanningen op 3 september 2016 door te werken eens hij terug was van de spoedafdeling. De interne beroepsinstantie brengt hiervoor alle begrip op en meent geen enkele reden in te zien om te twijfelen aan de geloofwaardigheid hiervan. Verzoeker brengt naar het oordeel van de interne beroepsinstantie evenwel geen overtuigende elementen aan die zouden doen twijfelen aan de objectiviteit van prof. dr. [D.K.]. De interne beroepsinstantie wijst er evenwel op dat indien verzoeker dit wenst, hij op grond van artikel 113 van het OER een waarnemer kan vragen. Gelet op het voorgaande beslist de interne beroepsinstantie dat de grieven van verzoeker inzake de indiening van de paper gegrond zijn, in die mate dat de interne beroepsinstantie beslist dat de laattijdig ingediende paper evenwel kennelijk gestaafd is door overmacht. De interne beroepsinstantie beslist de evaluatie “afwezig” om te zetten in “gewettigd afwezig”. Op de vraag of de beoordeling van de paper politieke wetenschappen kan gebeuren tegen januari 2017, wijst de interne beroepsinstantie erop dat het niet tot haar bevoegdheid behoort om over de toekomstige beoordeling van de paper politieke wetenschappen en de mogelijkheid tot indiening ervan in januari te oordelen. De interne beroepsinstantie wijst er eveneens op dat, indien verzoeker na afloop van de eerste

examenperiode van de eerste zittijd wenst af te studeren, hij hiertoe overeenkomstig artikel 132 van het OER moet handelen.

Om deze redenen beslist de interne beroepsinstantie dat het eerste beroep inzake het resultaat voor het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen” ontvankelijk maar niet gegrond is. De bestreden examenbeslissing voor het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen” wordt dan ook bevestigd.

Om deze redenen beslist de beroepsinstantie verder dat het tweede beroep inzake het resultaat ‘afwezig’ voor het opleidingsonderdeel “Paper politieke wetenschappen” ontvankelijk en gegrond is. De bestreden examenbeslissing voor dit opleidingsonderdeel wordt herzien. De interne beroepsinstantie beslist dat de laattijdig ingediende paper kennelijk gestaafd is door overmacht en beslist de evaluatie “afwezig” om te zetten in “gewettigd afwezig”.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 7 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunten van partijen

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker in zijn verzoekschrift zowel de oorspronkelijke examenbeslissingen dd. 9 september 2016 als de beslissing genomen op intern beroep dd. 20 september 2016 aanvecht.

Wat betreft het beroep voor de Raad tegen de oorspronkelijke examenbeslissingen, moet volgens verwerende partij worden vastgesteld dat dit als onontvankelijk dient te worden afgewezen. Door de devolutieve werking van het intern beroep, is de op 7 oktober 2016 aan verzoeker ter kennis gebrachte beslissing van de interne beroepsinstantie immers in de plaats gekomen van de initiële examenbeslissingen dd. 9 september 2016. Het beroep tegen deze

laatste beslissingen heeft derhalve geen voorwerp meer, conform de vaste rechtspraak van de Raad.

Beoordeling

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepalingen van 9 september 2016 (eerste bestreden beslissingen) en tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 september 2016 (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 153 §2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissingen.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissingen, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel, de motiveringsplicht, het onpartijdigheidsbeginsel en de eigen reglementering.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij op 13 september 2016 intern beroep heeft ingesteld tegen 2 studievoortgangsbepalingen dd. 9 september 2016. Binnen de 15 dagen heeft hij geen antwoord ontvangen. Daarom heeft verzoeker op 3 oktober 2016 reeds extern beroep aangetekend bij de Raad. Er kwam uiteindelijk toch een uitspraak van de interne beroepsinstantie op 7 oktober 2016.

Vooreerst geeft verzoeker aan dat dit extern beroep grotendeels verder bouwt op het door hem eerder ingediende intern beroep, te meer gezien de interne beroepsinstantie volgens verzoeker heeft nagelaten op verschillende inhoudelijke elementen van zijn intern beroep te reageren.

Wat betreft het “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen” stelt verzoeker dat hij een te laag punt heeft ontvangen en dat er in de motivering van die beoordeling inconsequenties en ogenschijnlijke onregelmatigheden terug te vinden zijn. Er wordt een tweede deelbeoordeling gegeven voor een onderdeel van het vak waarvan voorheen nooit sprake was. Er wordt een cijfer gegeven voor een onderdeel van het werkcollege dat kennelijk onredelijk en disproportioneel is. Daarnaast is verzoeker op ernstige wijze misleid en komt de manier van beoordelen niet overeen met gemaakte afspraken en met informatie in de studiewijzer.

Wat betreft de “Paper politieke wetenschappen” heeft prof. dr. [D.K.] geweigerd deze te beoordelen, hoewel deze beslissing strijdig is met door hem bezorgde informatie. Daarnaast is dit volgens verzoeker een kennelijk onredelijke beslissing, rekening houdend met zijn algemene gezondheidstoestand en met zijn specifieke gezondheidstoestand op dat moment, zoals geattesteerd.

Doorheen beide gevallen is er tijdens het tweede semester van academiejaar 2015-2016 een verstoorde relatie opgetreden, die heeft geleid tot een onherstelbare vertrouwensbreuk met prof. dr. [D.K.], titularis van beide vakken. Op basis van de feitelijke informatie bijgevoegd in beide dossiers, stelt verzoeker vast dat dit ertoe geleid heeft dat hij van prof. dr. [D.K.] geen kennelijk redelijke, correcte of objectieve beoordeling ontvangt. Verder stelt verzoeker uit bijgevoegde correspondentie vast dat prof. dr. [D.K.] en zijn onderwijsteam geen neutrale

houding hebben naar verzoeker toe als mens en student. Er is een ernstige indruk ontstaan dat de cijfers van verzoeker naar beneden worden getrokken. Verzoeker heeft verwerende partij hiervoor bij de interne beroepsinstantie dan ook met klem om een constructieve oplossing gevraagd. Verzoeker vraagt dan ook dat er in dit geval een andere professor wordt aangezocht om zijn paper te quoteren. Dit lijkt hem in deze situatie niet meer dan een redelijke vraag.

Verzoeker verwijst verder naar een gedetailleerde beschrijving van de feitelijke argumenten en een reeks overtuigingsstukken in bijlage bij het extern verzoekschrift.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoeker in zijn verzoekschrift verschillende middelen opwerpt tegen de bestreden beslissing, zowel aangaande de beoordeling van het intern beroep m.b.t. de examenbeslissing van het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen” als aangaande de beoordeling van het intern beroep m.b.t. de examenbeslissing voor het opleidingsonderdeel “Paper politieke wetenschappen”.

Vooreerst stelt verwerende partij dat verzoeker in zijn extern verzoekschrift in de eerste plaats (louter) verwijst naar de inhoud van zijn intern beroep. Verzoeker geeft dit zelf uitdrukkelijk aan. Vervolgens herneemt verzoeker volledig het door hem ingediende intern beroep voor wat betreft beide examenbeslissingen. Met verwerende partij moet worden vastgesteld dat een motivering met verwijzing naar het intern beroep niet volstaat en derhalve als onontvankelijk moet worden afgewezen. Dit wordt bevestigd in de rechtspraak van de Raad. Verwerende partij gaat dan ook slechts in op het extern verzoekschrift in de mate dat verzoeker effectief middelen tegen de bestreden beslissing ontwikkelt.

Verder stelt verzoeker dat de interne beroepsinstantie de termijn van 15 dagen waarbinnen zij een beslissing diende te nemen, heeft overschreden. Verwerende partij begrijpt deze grief zo dat door verzoeker een schending van artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, zoals geconcretiseerd in artikel 154, §3 van het OER, wordt opgeworpen. Volgens verwerende partij betreft de termijn van 15 kalenderdagen, zoals omschreven in de Codex, evenwel geen vervaltermijn, maar slechts een ordetermijn, zoals door de Raad meermaals bevestigd. Het feit dat de bestreden beslissing, die overigens wel binnen de 15-dagentermijn werd genomen, slechts laattijdig ter kennis werd gebracht, tast de geldigheid van de bestreden beslissing niet

aan. Het overschrijden van deze termijn kan dan ook niet worden ingeroepen ter vernietiging van de bestreden beslissing.

Tevens ligt er volgens verwerende partij geen schending van de motiveringsplicht voor. Op grond van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen *juncto* artikel II.281 van de Codex, dienen de studievoortgangsbepalingen afdoende formeel en materieel te worden gemotiveerd. Dit wordt bevestigd in de rechtspraak van de Raad. Het volstaat daarbij dat de opgegeven motieven de beslissing kunnen dragen. *In casu* blijkt dat de beslissing van de beroepsinstantie wel degelijk duidelijk en afdoende werd gemotiveerd en bovendien binnen de grenzen van de redelijkheid ligt. De motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund blijken volgens verwerende partij overduidelijk uit de bewoordingen van deze beslissing. In tegenstelling tot wat verzoeker beweert, heeft de beroepsinstantie geenszins nagelaten op ‘verschillende inhoudelijke elementen’ van zijn intern beroep te reageren. In een zeer uitvoerig gemotiveerde beslissing heeft zij integendeel alle aspecten van het door verzoeker ingediende intern beroep behandeld. Dat verzoeker het oneens is met de beoordeling door de beroepsinstantie, volstaat niet om te spreken van een motiveringsgebrek. Het opzet van de motiveringsplicht bestaat erin de betrokkene in staat te stellen terdege te oordelen of het zin heeft zich tegen de beslissing te verweren met de middelen die het recht hem ter beschikking stelt. Dit opzet werd *in casu* bereikt: verzoeker heeft in een zeer uitvoerig gemotiveerde beslissing kunnen lezen op welke wijze de beroepsinstantie tot haar beslissing is gekomen. Verzoeker heeft, uitgaande van de motivering zoals opgenomen in de bestreden beslissing, deze kunnen aanvechten, zoals onderhavige procedure aantoont, waaruit op zich reeds mag blijken dat aan de formele motiveringsplicht is voldaan. Ten overvloede moet worden opgemerkt dat de motiveringsplicht niet inhoudt dat de beroepsinstantie op elk argument van verzoeker in het kader van het intern beroep moet antwoorden. Het volstaat dat de opgegeven motieven de beslissing kunnen verantwoorden. Dit is volgens verwerende partij ontegensprekelijk het geval.

Verder begrijpt verwerende partij dat verzoeker meent dat de examenbeslissing voor het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen” de eigen reglementering van verwerende partij zou schenden, kennelijk onredelijk is en het onpartijdigheidsbeginsel schendt. Verzoeker haalt vooreerst aan dat in de studiewijzer en de opleidingsonderdeelfiche voor het betrokken opleidingsonderdeel nergens staat dat de

kwalitatieve paper zowel door de titularis van het opleidingsonderdeel als door de assistent zou worden beoordeeld. Met verwerende partij moet evenwel worden vastgesteld dat er in de betrokken stukken nergens vermeld staat dat de kwalitatieve paper alleen door de assistent zou worden beoordeeld. Nochtans zou dergelijke beoordelingswijze uitdrukkelijk in de opleidingsonderdeelfiche moeten zijn vermeld, nu in dat geval de titularis van het bewuste opleidingsonderdeel niet betrokken zou zijn bij de beoordeling. Verzoeker kan zich inderdaad niet beroepen op een beoordeling door alleen een assistent. Als opleidingsverantwoordelijke verzorgt de titularis van het opleidingsonderdeel immers de finale beoordeling. Verwerende partij wenst hierbij te benadrukken dat verzoeker geen belang heeft om te betwisten dat de beoordeling door zowel de titularis als de assistent is gebeurd. *In casu* zorgde de beoordeling door de assistent er immers voor dat verzoeker geslaagd is voor de kwalitatieve paper, bij gebreke waaraan hij hiervoor slechts 9/20 zou hebben behaald.

Tevens is de bestreden beslissing volgens verwerende partij niet kennelijk onredelijk. Met verwerende partij moet, conform de rechtspraak van de Raad, worden aangenomen dat de examencommissie en, in het kader van de interne beroepsprocedure, de beroepsinstantie, over een discretionaire bevoegdheid beschikt wanneer zij t.a.v. studenten examenbeslissingen neemt. In dat verband past het erop te wijzen dat het de Raad – als jurisdictioneel orgaan – niet toekomt dergelijke beslissingen te toetsen aan hun opportuniteit. De Raad is enkel bevoegd om de wettigheid van de voor hem bestreden beslissingen te toetsen. In gevallen waarin het bestuur over beleidsvrijheid beschikt, zoals te dezen het geval is, wordt enkel een ‘marginale toetsing’ van die beleidsvrijheid aanvaard, waaraan bezwaarlijk kan worden verweten dat het jurisdictioneel orgaan zich daarmee in de plaats van het bestuur zou hebben gesteld. Die marginale toetsing maakt het voor een jurisdictioneel orgaan zoals de Raad mogelijk onredelijke administratieve rechtshandelingen te sanctioneren, doch slechts wanneer die onredelijkheid zo evident is dat het oordeel van de (administratieve) rechter met een algemeen gedeelde rechtsovertuiging overeenstemt, *i.e.* wanneer hij zich gesteld vindt tegenover oordelen waartoe geen redelijk denkend mens bij een afweging van de betrokken belangen had kunnen geraken. Die rechtspraak wordt door de Raad consequent toegepast, niet alleen t.a.v. examenbeslissingen, maar ook t.a.v. examentuchtbeslissingen en beslissingen waarbij een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd. Uit deze rechtspraak blijkt dat de Raad zich niet in de plaats mag stellen van het bevoegde bestuur, ook niet wanneer voor hem examenbeslissingen worden bestreden.

Vervolgens toont verwerende partij aan dat de bestreden beslissing niet overkomt als zijnde onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk. Verzoeker haalt voor de Raad een aantal elementen aan waaruit de kennelijke onredelijkheid van de bestreden beslissing inzake het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen” zou moeten blijken. Vooreerst betwist verzoeker de beoordeling van de kwalitatieve paper door zowel de titularis van het opleidingsonderdeel als door diens assistent. Verwerende partij wijst erop dat het feit dat verzoeker niet akkoord gaat met deze beoordelingswijze nog niet tot gevolg heeft dat de methodiek onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk is. Verwerende partij wijst erop dat verzoeker er in zijn verzoekschrift onterecht van uitgaat dat de titularis van het opleidingsonderdeel enkel vormelijke aspecten beoordeelde. Zoals reeds gesteld door de beroepsinstantie, merkt verwerende partij op dat de titularis van het opleidingsonderdeel de kwalitatieve paper zowel inhoudelijk als vormelijk heeft beoordeeld. Het komt overigens niet aan verzoeker toe om te oordelen over de deskundigheid van de titularis, des te meer daar verzoeker geen concrete elementen bijbrengt die twijfel doen rijzen over de deskundigheid van de betrokken titularis, noch de zorgvuldigheid van diens beoordeling. Voorts wordt door verzoeker op geen enkele manier gestaafd waarom de door prof. [K.] toegekende score “disproportioneel” afwijkt van de score toegekend door de assistent. Het is eigen aan een afzonderlijke beoordeling door twee verschillende personen dat de toegekende scores uit elkaar kunnen liggen. Bovendien is vast te stellen dat de toegekende scores werden onderbouwd. Verzoeker betwist de in de bestreden beslissing vermelde tekortkomingen inzake bibliografie en APA-stijl, maar zonder deze vermeende foute vaststellingen concreet en gestaafd te weerleggen. Verzoeker betwist zo ook dat zijn paper in *review modus* werd ingediend. Met verwerende partij moet evenwel worden vastgesteld dat de betrokken paper wel degelijk in *track changes* werd ingediend. Ook de stelling van verzoeker dat het “uitermate vreemd” is dat de kwantitatieve paper ingediend door zijn groep hetzelfde punt van prof. [K.] heeft bekomen, “*hoewel die qua vorm zeker niet aan de kwaliteit beantwoordt van de door (hem) ingediende paper*”, kan niet leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing. Het komt immers niet aan verzoeker toe om te oordelen over de prestaties van zijn medestudenten. Verzoeker poneert voorts louter, zonder hiervan enig bewijs voor te brengen, dat het betrokken opleidingsonderdeel onzorgvuldig is georganiseerd. Daarbij faalt hij echter ook aan te tonen dat deze beweerde onzorgvuldigheid enige impact op de hem toegekende score zou hebben gehad.

Verder betwist verzoeker de redelijkheid van de *peer-to-peer* evaluatie en de beoordeling van de samenwerking, waarop verzoeker een 0/2 behaalde. Verzoeker stelt wel degelijk te hebben samengewerkt, en verwijst naar de afspraak die hij met zijn medestudenten maakte om in de tweede zitting alleen verder te werken aan de kwalitatieve paper. Verwerende partij wijst erop dat het akkoord van de medestudenten van verzoeker geen afbreuk doet aan het feit dat verwerende partij voor een individuele aanpak heeft gekozen. Het is dan ook niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, dat verzoeker een 0 behaalt voor samenwerking. Deze samenwerking was in tweede zitting immers geheel onbestaande. Verzoeker stelt dat hem mondeling werd meegedeeld dat de *peer-to-peer* evaluatie “in orde was”. Verwerende partij stelt vast dat ook deze bewering niet gestaafd wordt. Bovendien kan verzoeker geen rechten putten uit enige mondelinge toelichting, zo die al zou zijn gegeven. De keuze om alleen verder te werken maakte de *peer-to-peer* evaluatie zonder voorwerp. Een resultaat van 0/2 is, gelet op het ontbreken van enige samenwerking met *peers*, dan ook niet disproportioneel, zoals verzoeker beweert.

Verzoeker legt verder screenshots voor die dateren van de maanden mei en juni 2016 om de “samenwerking” met de groepsleden aan te tonen. Verwerende partij is evenwel van oordeel dat deze stukken als onontvankelijk moeten worden verworpen. Volgens de rechtspraak van de Raad zijn grieven en argumenten die voor het eerst in het aan de Raad gerichte verzoekschrift worden ontwikkeld, terwijl zij door verzoeker in het intern beroep hadden kunnen worden aangevoerd, niet ontvankelijk. Het is slechts anders wanneer verzoeker die argumentatie pas voor het eerst kon ontwikkelen in het kader van het beroep bij de Raad. Te dezen merkt verwerende partij op dat de voormelde screenshots door verzoeker voor het eerst werden voorgelegd in het kader van het beroep bij de Raad, terwijl niets verzoeker belette om dit reeds aan te voeren in het kader van het intern beroep. Ten overvloede merkt verwerende partij op dat een “samenwerking” met de andere groepsleden moeilijk uit de bijgevoegde screenshots kan worden afgeleid.

Inzake het behaalde resultaat stelt verzoeker voorts misleid te zijn geweest, omdat hem de indruk is gegeven dat hij een hoger cijfer kon behalen door verder te werken aan de kwalitatieve paper. Verzoeker stelt dat de 0/2 voor samenwerking en *peer-to-peer* evaluatie dit voor hem onmogelijk heeft gemaakt. Verzoeker begrijpt niet dat hij een lagere score behaalde dan het resultaat dat de groep in eerste zitting had behaald. Verwerende partij wijst er vooreerst op dat de betrokken *peer-to-peer* evaluatie en samenwerking slechts voor 10% van

het globaal eindresultaat van het opleidingsonderdeel meetelt, en derhalve geenszins een doorslaggevend element in de beoordeling uitmaakt. Verwerende partij benadrukt verder dat de bekomen toelating om verder te werken vanzelfsprekend niet automatisch een hoger cijfer tot gevolg moest hebben. Het verder werken aan een paper kan ook een negatieve invloed hebben op het resultaat. Ten overvloede wijst verwerende partij erop dat verzoeker wél een hoger punt behaalde voor de kwalitatieve paper. In zijn e-mail van 7 september 2016 stelt verzoeker zelf dat het resultaat in eerste zittijd een 9,2/20 bedroeg. Na afloop van de individuele herwerking in tweede zittijd behaalde verzoeker een 10,7/20, hetzij een verbetering van 1,5 punten.

Verder is er volgens verwerende partij geen sprake van schending van het onpartijdigheidsbeginsel. Verzoeker voert aan dat er geen objectieve beoordeling van de paper door de titularis van het opleidingsonderdeel werd doorgevoerd. Verzoeker stelt dat het behaalde resultaat voor de kwalitatieve paper en de *peer-to-peer* evaluatie en samenwerking hierop wijzen. Verzoeker beweert dat er sprake is van misleidende communicatie door de titularis en diens assistent. Beide zouden een “subjectieve houding” jegens verzoeker aannemen. In de eerste plaats merkt verwerende partij hierover op dat deze grieven gericht zijn tegen de oorspronkelijke beoordelaars van het betrokken opleidingsonderdeel. Echter, de initiële examenbeslissing die het gevolg is van hun beoordeling werd vervangen door de bestreden beslissing. Verzoeker betwist evenwel op geen enkele manier de onpartijdigheid van de beroepsinstantie, waarvan de bestreden beslissing nochtans het voorwerp uitmaakt van het beroep voor de Raad. Het middel is dan ook onontvankelijk. Met verwerende partij moet in ondergeschikte orde worden vastgesteld dat verzoeker niet het minste begin van bewijs met betrekking tot zijn beweringen t.a.v. de titularis en diens assistent bijbrengt. Verzoeker verwijst op algemene wijze naar e-mails met afspraken waarop de titularis of de assistent niet zouden hebben gereageerd. Deze e-mails werden door verzoeker evenwel niet voorgelegd n.a.v. het intern beroep, zodat verzoeker zich hierop voor de Raad niet kan beroepen. Verwerende partij wenst verder te benadrukken dat verzoeker niet kan spreken van “afspraken” waar het om persoonlijke en eigen interpretaties van gesprekken gaat.

Omtrent de interne beroepsbeslissing gewezen inzake de examenbeslissing voor het opleidingsonderdeel “Paper politieke wetenschappen”, begrijpt verwerende partij uit het verzoekschrift dat verzoeker meent dat de bestreden beslissing kennelijk onredelijk is en in strijd zou zijn met het motiveringsbeginsel en het onpartijdigheidsbeginsel. Volgens

verwerende partij is de bestreden beslissing evenwel niet kennelijk onredelijk. Verzoeker haalt voor de Raad een aantal elementen aan waaruit de kennelijke onredelijkheid van de bestreden beslissing inzake het opleidingsonderdeel “Paper politieke wetenschappen” zou moeten blijken. Verzoeker kan zich vooreerst niet vinden in de interpretatie van de beroepsinstantie inzake de tweede zin uit de e-mail van prof. [K.] m.b.t. de deadline voor indiening van de paper op 3 september 2016 om 16 uur. Verwerende partij stelt vast dat de beroepsinstantie haar standpunt uitvoerig heeft gemotiveerd. Het feit dat verzoeker hiermee niet akkoord gaat volstaat niet om de bestreden beslissing onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk te maken. Er moet met verwerende partij overigens worden vastgesteld dat de interpretatie van de beroepsinstantie naadloos aansluit bij de tekst van de betrokken e-mail. Verzoeker beweert verder dat de omgang van prof. [K.] met hem “kennelijk onredelijk” is. Verzoeker verwijst hierbij naar het feit dat prof. [K.] twee dagen lang de laattijdig ingediende paper in zijn bezit had. Andermaal moet worden vastgesteld dat verzoeker zich richt tegen de titularis van het opleidingsonderdeel, waarbij hij geen grieven uit tegen de bestreden beslissing of de beroepsinstantie. Deze grief moet derhalve tevens als onontvankelijk worden afgewezen. Verwerende partij wijst er voor de goede orde evenwel op dat het feit dat prof. [K.] de betrokken paper in zijn bezit had vooraleer deze als laattijdig werd bestempeld, geen afbreuk doet aan de laattijdige indiening zelf, zodat verzoeker in elk geval geen belang heeft bij deze grief. Verwerende partij meent dan ook dat deze grief van verzoeker niet van dien aard is om de bestreden beslissing onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, te maken.

In zoverre verzoeker in zijn beroep voor de Raad verder nog aanvoert dat hem een redelijke aanpassing wegens functiebeperking voor het opleidingsonderdeel “Paper politieke wetenschappen” werd geweigerd, moet met verwerende partij worden vastgesteld dat niettegenstaande het feit dat de oorspronkelijke deadline voor het indienen van de paper in tweede zitting op 19 augustus 2016 was vastgelegd, verzoeker werd toegelaten zijn paper op 1 september 2016 in te dienen. Er werd aan verzoeker met andere woorden wel degelijk een flexibiliseringsmaatregel overeenkomstig artikel 91 van het OER toegekend. Met verwerende partij moet ten slotte worden vastgesteld dat verzoeker in het kader van het intern beroep een herziening van het examenresultaat voor de paper heeft bekomen. Wegens gestaafde overmacht was het verzoeker toegelaten zijn paper alsnog op 3 september 2016 tot 16 uur in te dienen. De laattijdige indiening op 3 september 2016 om 23u34 werd vervolgens n.a.v. het intern beroep hervormd in een “gewettigde afwezigheid” wegens opnieuw gestaafde overmacht. Vast staat dat de paper laattijdig werd ingediend. Redelijkerwijze kan dit

verzoeker niet worden verweten, waardoor hem een “gewettigde afwezigheid” werd toegekend. Verder kan evenwel niet worden gegaan: verzoeker kan onmogelijk worden gequoteerd voor een laattijdig ingediende paper (wat verzoeker overigens niet vraagt, waardoor de vraag rijst welk belang hij bij dit onderdeel van zijn beroep heeft). De bestreden beslissing is dan ook in geen geval kennelijk onredelijk.

Volgens verwerende partij ligt tevens geen schending van de motiveringsplicht voor. In het kader van zijn intern beroep vroeg verzoeker om ten laatste in januari 2017 af te studeren en om zijn “Paper politieke wetenschappen” door een andere docent te laten beoordelen. In zijn verzoekschrift voor de Raad beweert verzoeker dat de beroepsinstantie niet antwoordde op een deel van het door hem gedane “voorstel tot constructieve oplossing”. Specifiek wat betreft dit onderdeel van het beroep van verzoeker, wenst verwerende partij nog het volgende toe te voegen: met verwerende partij moet worden vastgesteld dat de beroepsinstantie wel degelijk heeft gereageerd op beide verzoeken van verzoeker. Inzake de beoordeling van de paper door een andere docent, heeft de beroepsinstantie verzoeker gewezen op de mogelijkheid om een waarnemer te vragen overeenkomstig artikel 113 van het OER. Wat betreft de mogelijkheid om in januari 2017 af te studeren, heeft de beroepsinstantie verzoeker gewezen op de procedure vervat in artikel 132 van het OER. Overeenkomstig het OER moet verzoeker zijn aanvraag derhalve richten tot de Self Service studenten.

Ten slotte is er volgens verwerende partij geen sprake van een schending van het onpartijdigheidsbeginsel. Verzoeker herhaalt immers dat prof. [K.] niet objectief zou zijn ten aanzien van hem. Verzoeker brengt evenwel geen concreet element aan dat het beweerde gebrek aan objectiviteit aantoont. Verzoeker verwijst naar de beweerde “harde houding” van prof. [K.]. Deze niet gefundeerde bewering kan in alle redelijkheid evenwel niet volstaan.

In zijn *wederantwoordnota* gaat verzoeker verder in op de argumenten ontwikkeld in zijn verzoekschrift en weerlegt hij de argumenten van verweerder uit de antwoordnota. Hij vraagt ook aan de Raad om de onderwijsbeoordelingen van de werkstudenten voor het “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen” van het academiejaar 2015-2016 bij verwerende partij op te vragen en om desgevallend mevrouw [D.] als getuige op te roepen.

Beoordeling

1. Voorafgaande verweermiddelen

Verweerder stelt voorafgaand dat enkel de middelen kunnen worden behandeld die effectief inhoudelijk tegen de interne beroepsbeslissing worden ingesteld.

Een extern beroepschrift moet worden ingesteld ten aanzien van de interne beroepsbeslissing. In die zin volstaat het niet om bij wijze van extern beroepschrift louter te verwijzen naar de middelen die bij het intern beroepschrift worden ingesteld, zonder op enige wijze rekening te houden met de inhoud van de beslissing op intern beroep. Dat is inherent aan het feit dat een beroep pas ontvankelijk is na uitputting van een interne beroepsprocedure. De interne beroepsinstantie, zoals *in casu*, neemt met volheid van bevoegdheid een nieuwe beslissing waartegen het extern beroep specifiek dient gericht te zijn. Deze beslissing komt in de plaats van de initiële beslissing en moet het voorwerp uitmaken van het extern beroepschrift.

In casu stelt de Raad vast dat het extern beroepschrift verder bouwt op de middelen opgenomen in het intern beroepschrift, maar vervolgens concreet ingaat op de verschillende aspecten van de beslissing op intern beroep ten aanzien van deze middelen. *In casu* is het extern beroepschrift dus wel degelijk gericht tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie. Het beroepschrift *an sich*, voor zover gericht tegen de interne beroepsbeslissing, is ontvankelijk. In hoeverre de opgeworpen middelen ook telkens op ontvankelijke wijze kunnen worden ingeroepen in het kader van het extern beroep wordt hierna onderzocht, rekening houdend met het gegeven dat onregelmatigheden die kleven aan de initiële beslissing nog steeds op ontvankelijke wijze kunnen aangevochten worden in het kader van het extern beroep.

De Raad treedt verweerder bij wat de door verzoeker ingeroepen schending betreft van artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs. Een beslissing op intern beroep die na de termijn - *in casu* 15 kalenderdagen - ter kennis wordt gebracht, betreft een geldige beslissing.

2. De grieven van verzoeker hebben betrekking op twee opleidingsonderdelen, met name het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen” waarvoor verzoeker 10/20 behaald heeft en het opleidingsonderdeel “Paper politieke wetenschappen” waarvoor verzoeker de beoordeling “afwezig” kreeg.

De middelen die verzoeker inroept ten aanzien van deze examenbeslissingen betreffen de schending van de motiveringsplicht, het redelijkheidbeginsel, de eigen reglementering en het onpartijdigheidsbeginsel.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en/of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

3. De Raad onderzoekt in eerste instantie de hiernavolgende concrete grieven van verzoeker die hij formuleert ten aanzien van de examenbeslissing met betrekking tot het opleidingsonderdeel “Werkcollege onderzoeksmethoden voor de politieke wetenschappen”:

3.1 Een aantal grieven van verzoeker hebben betrekking op het gedeelte ‘kwalitatieve paper’, waarvoor verzoeker een deeltijds cijfer van 10,7/20 heeft behaald. Dit onderdeel weegt aldus de studiefiche (stuk 12 van verweerder) voor 35% door op het eindtotaal (en niet 30% zoals de beslissing op intern beroep vermeldt). Verzoeker grieft in dit verband het feit dat de studiefiche niet specificeert dat de ‘kwalitatieve paper’ zowel door de titularis van het opleidingsonderdeel als door de assistent wordt beoordeeld. Verzoeker stelt tevens dat de beoordeling kennelijk onredelijk is wat de gevolgde methodiek betreft. Hij grieft het feit dat de door beiden (titularis en assistent) toegekende scores disproportioneel zijn; dat het niet correct is om hem dezelfde score toe te kennen als deze van zijn medestudenten in de eerste zitting; dat de toegekende score van prof. [D.K.] niet inhoudelijk onderbouwd is. Hij wijst op de onzorgvuldige organisatie van het opleidingsonderdeel. Tot slot voert hij aan dat hij voor de kwalitatieve paper geen objectieve beoordeling heeft gekregen door prof. [D.K.].

De Raad stelt vast dat de studieleidraad (zie bijlage 11 van verweerder) specificeert dat prof dr. [D.K.] de academisch verantwoordelijke is van het betreffende opleidingsonderdeel en dat de heer [A.M.] als onderwijsondersteuner is vermeld. De Raad is van oordeel dat, in het licht van deze fiche, het aan de titularis (*in casu* prof dr. [D.K.]) van een opleidingsonderdeel is om te oordelen op welke wijze het evaluatieproces concreet wordt doorlopen en hoe hij in deze wordt bijgestaan door zijn assistenten. Het is - tenzij expliciet anders wordt vermeld in de studiefiche, wat *in casu* niet het geval is – de titularis die ook de eindverantwoordelijkheid draagt voor de beoordeling. Dit impliceert niet dat verwerende partij niet op een transparante

wijze aan verzoeker moet meedelen hoe de evaluatie tot stand komt en dat de puntenverdeling, in het licht van de verschillende onderdelen en evaluatievormen en de vooropgestelde competenties zoals vermeld in de ECTS-fiche, niet correct en redelijk moet zijn. Dit wil ook niet zeggen dat dit proces niet voldoende transparant moet gebeuren en dat, indien hierover vragen worden gesteld, een neerslag van de motivering van in voorkomend geval de verschillende beoordelaars die aan dit proces deelnemen, moet voorhanden zijn. Het is ook belangrijk dat de communicatie hierover zorgvuldig en niet op een voor de student misleidende wijze gebeurt.

In casu stelt de Raad vast dat verzoeker ervan uitgaat dat de assistent instaat voor de beoordeling van de analyse en de inhoud en de titularis de vormelijke aspecten van de kwalitatieve paper beoordeelt. Verweerder weerlegt dit en stelt dat alle aspecten door de titularis finaal worden beoordeeld, maar dat de titularis ook aanvullend het belang van het vormelijke aspect heeft onderstreept. Uit het dossier blijkt niet duidelijk op welke elementen de beide toegekende scores (enerzijds 9/20 van de titularis en anderzijds 12,5/20 van de assistent) zijn gebaseerd.

In casu stelt de Raad wel vast dat aan verzoeker het gemiddelde werd gegeven van beide beoordelingen, wat *an sich* niet kennelijk onredelijk is. De Raad treedt verweerder ook bij dat verschillende beoordelingen niet kunnen worden uitgesloten. De Raad stelt vast dat in voorliggend geval aan verzoeker niet het laagste cijfer van de titularis (9/20) als eindverantwoordelijke werd toegekend, maar dat dit cijfer tot een 10,7/20 werd opgetrokken onder impuls van het cijfer van 12,5/20 dat door de assistent werd toegekend.

De Raad moet verzoeker wel bijtreden dat de motivering van verweerder wat de toekenning van het cijfer van 10,7/20 betreft zeer summier is. Wat de beoordeling van het werkstuk betreft, wordt geen enkele verdere inhoudelijke motivering gegeven behalve het cijfer. Uit de motivering (stuk 6 van verweerder) blijkt dat de titularis naast de inhoud ook gebreken in de structuur en vorm (bibliografie, review modus en APA-stijl) in rekening heeft genomen en dat dit ten dele verklaart waarom er een discrepantie is tussen beide cijfers. Hoewel een concrete toelichting van deze diverse punten ontbreekt, komt het de Raad *an sich* niet kennelijk onredelijk over om - in het licht van de inhoud van de ECTS-fiche - ook de vormelijke aspecten mee te nemen, maar dit verklaart *an sich* niet voldoende op welke basis

het cijfer van 10,7/20 (wat het resultaat is van het gemiddelde tussen het cijfer van de titularis en de assistent) is gegeven.

In het licht van de onduidelijke, weinig transparante communicatie die is gevoerd in verband met de totstandkoming van dit cijfer, is een dergelijke motivering niet afdoende. Dit middelonderdeel treft doel.

Wat het middelonderdeel van verzoeker betreft dat een cijfer van 10,7/20 naar boven dient afgerond te worden, treedt de Raad verweerder bij. De afronding naar een hoger cijfer zoals dit gebruikelijk gebeurt, is niet aan de orde op het niveau van de deeltijfers. De Raad verwijst dienaangaande naar eerdere rechtspraak³ op grond waarvan opeenvolgende afrondingen niet als een redelijke berekening worden beschouwd.

Verder is de Raad van oordeel dat aan een titularis van een opleidingsonderdeel, die instaat voor de eindbeoordeling, een vermoeden van objectiviteit kleeft. *In casu* kan verzoeker door te wijzen op de misleidende communicatie van zowel de titularis als de assistent en de subjectieve houding van beiden, die blijkt uit het niet beantwoorden of de wijze van beantwoorden van de e-mails in het kader van het intern beroep, de Raad niet overtuigen van het tegendeel. De beweringen van een subjectieve houding zijn onvoldoende bewijskrachtig om het vermoeden van objectiviteit te weerleggen. De Raad stelt ook vast in dit verband dat verzoeker tijdens het academiejaar geen melding heeft gemaakt van een dergelijke negatieve houding ten aanzien van zijn persoon. In deze kan de ombudspersoon als bemiddelaar⁴ optreden. Uit het dossier blijkt dat de ombudspersoon enkel is tussengekomen naar aanleiding van het later indienen van de “paper politieke wetenschappen” in de derde examenperiode. Verzoeker geeft zelf aan ter zitting dat dit aanvoelen er pas is gekomen in het kader van de interne beroepsprocedure, maar dat hij hier tijdens het academiejaar niets over heeft opgemerkt.

Het argument ten slotte van verzoeker dat het niet correct is dat hij geen hogere score behaald heeft dan wat in de eerste zitting is toegekend aan de medestudenten, is onvoldoende

³ R.stvb. nr 2008/067 van 7 november 2008

⁴ Art. II.279 Codex Hoger Onderwijs

Het bestuur stelt een ombudsdienst in die onder de voorwaarden bepaald in het onderwijs- en examenreglement een bemiddelende rol opneemt bij geschillen tussen een student en 1 of meerdere personeelsleden.

onderbouwd. De Raad ziet in dit verband geen directe reden om beide resultaten met elkaar te vergelijken. Studenten staan in principe niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar. De Raad wenst dan ook niet in te gaan op de vraag van verzoeker in de wederantwoordnota om de onderwijsbeoordelingen van de medestudenten op te vragen. Het betreft bovendien een nieuw middel dat niet noodzakelijk is om tot een beslissing te komen in het geschil. Het is bovendien niet aan de Raad en evenmin aan verzoeker om zijn beoordeling over de inhoud in de plaats van deze van de docent te stellen.

Wat de onzorgvuldige organisatie van het opleidingsonderdeel betreft, is de Raad van oordeel dat deze *an sich* niet de onregelmatigheid van de gegeven score tot gevolg heeft. Verzoeker toont onvoldoende concreet aan hoe de door hem opgesomde gebreken de prestaties die hij heeft geleverd in negatieve zin hebben beïnvloed.

De middelonderdelen zijn in de aangegeven mate gegrond. De motivering van het cijfer van 10,7 /20 is te summier, temeer in het licht van de onduidelijke communicatie die is gevoerd wat de totstandkoming van het cijfer betreft.

3.2 Verzoeker grieft verder de onredelijkheid van de score van 0/2 op het gedeelte peerevaluatie (10% van het eindtotaal), hem toegekend wegens een gebrek aan samenwerking. Hij verwijst naar de afspraak dat hij in de tweede zitting zou verder werken aan de ‘kwalitatieve paper’ om een hogere score te kunnen behalen en dat hem mondeling was meegedeeld dat de ‘peer-to-peer evaluatie’ in orde was. Hij vraagt dat zijn cijfer van 10,7/20 toegekend voor de kwalitatieve paper wordt herleid tot 10,7 op 18.

De Raad leest in de studiefiche dat voor het betreffende opleidingsonderdeel een tweede examenkans kan opgenomen worden. Wat het gedeelte *peer-to-peer* evaluatie betreft, wordt geen alternatieve examenvorm voorgeschreven in de tweede zitting. Een *peer-to-peer* evaluatie veronderstelt dat studenten door medestudenten worden beoordeeld. Deze *peer-to-peer* evaluatie heeft *in casu* wel plaats gehad tijdens het academiejaar. Uit het dossier blijkt ook dat verzoeker tijdens het academiejaar hieraan heeft geparticipeerd (zie stukken 21, 22 en 24 van verzoekende partij en stuk 6 van verwerende partij, zijnde de interne beroepsbeslissing die dit niet als feit lijkt te betwisten). Verzoeker wenste als enige van zijn peergroep zijn eerste examenkans niet op te nemen (verzoeker wenste een hoger cijfer te behalen tijdens zijn tweede examenkans met het oog op het behalen van een graad, wat niet mogelijk was in geval

reeds een credit werd verworven na de eerste zittijd (conform de reglementering kunnen studenten niet verzaken aan een creditbewijs⁵). Een nieuwe *peer-to-peer* evaluatie kon *in casu* logischerwijze niet plaatsvinden, vermits zijn groepsleden reeds geslaagd waren verklaard.

De Raad is van oordeel dat in principe voor studenten die een tweede examenkans opnemen voor een opleidingsonderdeel ook voor het gedeelte peerevaluatie in een ‘volwaardige’ tweede examenkans moet voorzien worden ingeval zij voor dit onderdeel opnieuw worden geëvalueerd. In dat geval moet dit ook duidelijk en voorafgaand aan de student worden meegedeeld hoe deze nieuwe evaluatie zal gebeuren of in hoeverre bij gebrek hieraan een nieuwe eindberekening tot stand kan komen. Gezien dit voor verzoeker niet is gebeurd en de studiefiche hieromtrent ook niets bepaald heeft, is het aangewezen om in het licht van deze onzorgvuldigheid - die niet aan de student kan verweten worden - naar een oplossing te zoeken die niet nadelig kan zijn voor de student. Dit is *in casu* niet het geval. Integendeel, als gevolg van de toegekende score van 0/2 voor dit gedeelte behaalt verzoeker uiteindelijk een eindcijfer dat lager ligt dan ingeval hij wel degelijk zijn eerste zittijdsresultaat had opgenomen. De twee medestudenten van zijn peergroep behaalden een totaalscore van 12/20. *In fine* wordt hierdoor de kans voor verzoeker om zijn eerder resultaat te verbeteren in grote mate beperkt.

De Raad is van oordeel dat in voorkomend geval, gezien *in casu* geen alternatieve examenvorm of alternatieve resultaatberekening is voorzien in de ECTS-fiche en/of evenmin op enige wijze voorafgaandelijk met verzoeker is overeengekomen hoe het cijfer op dit gedeelte zou geëvalueerd worden of welke alternatieve eindberekening in voorkomend geval zou toegepast worden, enkel besloten kan worden om het eerder toegekend cijfer van de eerste zittijd over te dragen naar de tweede zittijd. De Raad stelt vast dat uit het dossier niet blijkt welke punten de peerevaluatie concreet heeft opgebracht voor verzoeker. Wel wordt ter zitting meegedeeld dat in de groep waarvan verzoeker deel uitmaakt alle studenten een 2/2 score hebben behaald voor dit gedeelte. Bij gebrek aan enig evaluatiedocument/formulier, lijkt het de Raad redelijk dat dit cijfer van 2/2 bij wijze van overdracht ook aan verzoeker wordt toegekend. Wel dient opgemerkt te worden dat de Raad in het dossier geen stuk vindt dat deze quoteringsbevestiging, noch tegenspreekt. Wel stelt de Raad vast dat de hoogte van

⁵ Art. II.225 Codex Hoger Onderwijs

§1. Een student behaalt een creditbewijs voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij geslaagd is. Een student slaagt voor een opleidingsonderdeel wanneer hij ten minste 10 op 20 behaalt, tenzij het instellingsbestuur op grond van de specificiteit van het opleidingsonderdeel een andere, niet numerieke, vorm van resultaatbepaling heeft vastgelegd. Een student kan niet verzaken aan een creditbewijs.

deze quoterings in eerste zitting niet als zodanig betwist wordt door verwerende partij, die zich beperkt tot het verantwoorden van 0/2 in de tweede zitting.

De Raad is van oordeel dat het kennelijk onredelijk is om zoals *in casu* is gebeurd wegens gebrek aan samenwerking, die (tijdens de tweede zitting) in geen geval ‘kon’ plaatshebben en door gebrek aan beoordeling door de peers, wat evenmin ‘kon’ gebeuren, verzoeker een cijfer van 0/2 toe te kennen op het gedeelte peer-evaluatie, zonder dat deze beperking grondslag vindt in de ECTS-fiche. Het argument van verzoeker dat hij niet kon weten dat door zijn optie om alleen te werken in tweede zitting wegens de reductie van de peer-evaluatie zijn eindscore merkbaar verminderd zou worden in tegenstelling tot zijn verwachtingen, is gegrond.

Het middel is gegrond in de aangegeven mate.

4. Wat het opleidingsonderdeel “Paper politieke wetenschappen” betreft, geeft verzoeker dat hij op zijn ingediende paper niet is beoordeeld (hij kreeg een code “gewettigd afwezig”) wegens vermeende overschrijding van de deadline, waarvoor hij een overmachtssituatie kon invoeren. Verzoeker kaart ook de partijdigheid aan van prof [K.], welke blijkt uit het geheel van zijn gedragingen.

De Raad leest in de wederantwoordnota dat verzoeker het voorstel van verweerder op grond waarvan hij zijn paper opnieuw kan indienen in de januarizitting zeer genegen is. Ook ter zitting bevestigt verzoeker dat hij zijn paper momenteel verder afwerkt en de kans wil benutten om deze herwerkte versie in de januarizitting opnieuw in te dienen.

Hierdoor is het huidige middelonderdeel *in fine* zonder voorwerp geworden.

Wat de vermeende partijdigheid betreft van prof [K.], treedt de Raad verweerder bij. Het is aan verzoeker om de procedure die verweerder heeft voorzien in zijn onderwijs – en examenreglement (zie stuk 9 van verweerder: artikel 113 §4 dat voorziet in de mogelijkheid van de aanstelling van een waarnemer) op te starten met het oog op de beoordeling van zijn paper in januari, ingeval hij dit alsnog wenst te doen.

Ter zitting verklaart verweerder terecht dat het niet aan de interne beroepsinstantie is om hierover te beslissen. Verweerder geeft ook aan ter zitting dat een gepaste oplossing voor een

geschil in het kader van deze procedure in het OER in functie van een individueel geval en in overleg met de student en de bevoegde instantie kan uitgewerkt worden.

5. De overige middelen en middelonderdelen dienen in de huidige stand van het geding niet verder onderzocht te worden, omdat ze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

6. De Raad ziet, in het licht van hoger vermelde overwegingen en gezien het uitgebreide dossier dat is neergelegd en de uitgebreide toelichting ter zitting van beide partijen, geen reden om mevrouw [D.] als getuige op te roepen en te horen over de afspraken die werden gemaakt wat de invulling van de tweede examenkans betreft. De Raad is voldoende ingelicht om tot een besluit te komen.

Het beroep is gegrond in de aangeven mate.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 september 2016.

2. De bevoegde instantie van verwerende partij neemt uiterlijk tegen 23 december 2016 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
Daniël Cuypers	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.374 van 30 november 2016 in de zaak 2016/564

In zake: David Alila OKINYI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Cindy PENNINCK
kantoor houdend 3000 Leuven
Brusselsesteenweg 62
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 10 oktober 2016.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 november 2016.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sarah Van Deun, die loco advocaat Cindy Penninck verschijnt voor verzoekende partij, en Ruth Stokx, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker was in het academiejaar 2015-2016 toegelaten tot het predocoraal programma.

Het predocoraal programma bestaat uit drie opleidingsonderdelen en een onderzoeksproject (review paper en presentatie), te beoordelen door een toelatingscommissie bestaande uit drie professoren. Op grond van artikel 7, §4 van het doctoraatsreglement van verwerende partij, worden enkel kandidaten die met onderscheiding slagen voor de predocorale proef toegelaten tot de doctoraatsopleiding.

Verzoeker geeft een presentatie op 29 april 2016, waarbij de toelatingscommissie tevens kennisneemt van de resultaten die verzoeker behaalde op de drie opleidingsonderdelen. Verzoeker slaagde voor ‘Advanced Aquatic Biology’ en ‘Applied Aquatic Ecology and Sustainable Development’, maar niet voor ‘Analysis of Biological Data’. Voor het onderzoeksproject kan nog geen globale score worden gegeven omdat de review papier nog niet is beoordeeld, voor de presentatie behaalt verzoeker 14/20.

Vervolgens vraagt verzoeker of hij zijn predocoraal programma kan wijzigen, waarbij het opleidingsonderdeel ‘Analysis of Biological Data’ zou worden vervangen door een ander opleidingsonderdeel. Op 3 mei 2016 beslist de facultaire doctoraatscommissie dat verzoeker ofwel dient te slagen voor ‘Analysis of Biological Data’, ofwel een ander statistisch opleidingsonderdeel van eenzelfde niveau moet voorstellen – en daar na goedkeuring door de doctoraatscommissie ook moet voor slagen.

Verzoeker dient geen voorstel voor een alternatief opleidingsonderdeel in, maar neemt aan een andere universiteit deel aan het herexamen voor ‘Analysis of Biological Data’: hij slaagt evenwel niet.

In september 2016 beoordeelt de toelatingscommissie de review paper van verzoeker met een quotering van 10/20. Aldus behaalt verzoeker op het onderzoeksproject 12/20.

Op 6 september 2016 adviseert de toelatingscommissie om verzoeker niet tot de doctoraatsopleiding toe te laten. Op 19 september 2016 beslist de doctoraatscommissie om dit advies te volgen. Diezelfde dag wordt het volgende aan verzoeker meegedeeld:

“The Doctoral Committee of the Faculty of Science has examined during its meeting this morning your request to be granted a second year to complete your predoctoral program.

Unfortunately I have to tell you that your application was not approved.

Since you failed twice the course ‘Analysis of Biological Data’, which was part of your predoctoral program, the doctoral committee decided that you did not pass the predoctoral exam.

If you wish, we can give you a certificate of ‘research specialisation’ for the course components that you completed successfully. Please contact phd@wet.kuleuven.be to obtain such a certificate.

The entire committee realizes that this is a difficult decision that has a strong impact on you. We are however convinced that it is better for you to start a new direction in your career now and that it would be even more difficult if your PhD research would end unsuccessfully after several years.

As with any other decision on the study progress of KU Leuven students, I include the following formal text. I am sorry for its juristic tone.

If in your opinion the decision of the Doctoral Committee has breached your rights, you can launch an internal appeal with the Vice Rector for Student Affairs (University Doctoral Regulations Art. 23).

Such an appeal must be lodged within a period of five calendar days that begins the day after the date of this message. If, within 15 calendar days after the lodging of the internal appeal, there is no actual decision, nor a communication of a date at which the actual decision will be communicated, an external appeal can be lodged from the day following those 15 calendar days and within a period of 5 calendar days, with the Council for disputes about decisions on study progress. For further information about lodging an appeal see (...)."

Op 21 september 2016 tekent verzoeker tegen deze beslissing het volgende intern beroep aan:

“I, am making this appeal since I, am not satisfied with the decision of terminating my predoctoral studies given by the Arenberg Doctoral School (ADS) and the decision of my internal Appeal. Based on the following reasons (In case needed i will be able to explain more even to provide written evidences of what I, am going to shortly describe here below).

1.The course I failed (Analysis of Biological Data-from VUB) and all other courses I did was chosen by my supervisor (Prof. [L.B.]) without my consent. The semester begun on September 2015 but due to the regulation of my scholarship (They release the scholarship normally from October). I arrived late and it took me some two more weeks to seek accommodation and registration. When i started attending this course I noticed two major challenges with it and immediately i informed my supervisor. These are:

- (a) I noticed that the course is Advanced statistics (for Master students of Statistics) and I came to realize that I was needed to take at least 2 Basic courses in Statistics prior to studying this course. For my case statistics is a very new course and I lack any background. However my supervisor could not allow me to drop it and opt another course.
- (b) There was overlapping of classes between the course I failed (Analysis of Biological Data) (Which was offered at VUB) with the other courses which I was taking at the same time here at KU Leuven. This led me to miss many important classes and practical's of the course I failed and later on I even noticed the course instructor was no longer in good term due to missing his classes and his Practicals.

The two above reasons led me to fail the course. After the first failure I explained the above reasons for my failure to my supervisor and the Admissions Committee (AC). However my supervisor demanded me to seat for the same examination for the second time although I kindly requested him several times that I should choose an alternative course which will be offered here at Ku Leuven (I even told him that the Lecturer was not in good term with me due to missing classes). I attended the second exam as per his instruction but unfortunate I failed. Therefore it is not true that I failed 3 times as stated in the Vice Rectors decision.

2. In the General Regulations of Arenberg Doctoral School (Kindly find the attachment) Article 2: Admission (Part 3-Predoc status), the student of my category (Non EER students) are legally allowed to pursue their Predoc studies for the maximum [] of 24 Months and not 12-as in my case. Prior to that decision and the decision of ADS I had an opportunity to discuss this legal opportunity for me to fulfil the requirement needed for my predoc and I met to discuss them both my Supervisor (Prof. [L.B.]), Head of Biology Department -Prof. [J.B.], IRO secretary (Mr [L.R.]) and the chairman of the doctoral committee (Prof. [S.V.]) and they assured me that since this is my legal right then I should soon suggest an alternative basic Biostatistics course which is offered here at KU Leuven (In the First Semester-so that I can fulfil the requirements soon after semester 1). As per their information to me I soon suggested the alternative Statistic course and presented it for their consideration. Here it is "Ecological Data Processing-4 ECTS" (B-KUL-10A94A). They both accepted it. Contrary to my expectation soon after the meeting I was suddenly so much shocked to receive an email informing me that the ADS has actually decided differently (Termination of my studies). To my understanding I think this is not fair and right to me and it is also one of the strong reason which drives me to make this appeal for I know that extension of my studies for 1 semester is not a favor but my legal right.

3. I do not agree the Second reason for my failure given by the Vice rector (low marks of my review paper). This was just created later on during my appeal. There is a contradiction of the reason for my termination of my Predoc period. In the Arenberg Doctoral school the reason mentioned was failure of 1 course but the response from Vice rector of student Affairs indicated that I didn't performed well in the review paper of which it was not part of my predoctoral research but rather the first draft of chapter 1 of my PhD. I defended my Doctoral studies in April 29 and I passed all the other components expect Biostatistics course. After all The regulation of Predocloral Cleary

shows that I, am supposed to get 3 to 12 study points not 14 as indicated in vice rectors decision.

4. My predoctoral studies started on October 2015 and not 29 May 2015 as it is mentioned in the Vice rectors decision. The time started counting my predoc is therefore wrong. And now I have just spend 12 Months out of 24 months of which is the maximum I, am legally allowed to take.

5. Since as I mentioned above the course I failed was selected for me by my promoter to be in my Predoc programme and he is the one who selected it and communicated to the instructor. I didn't [know] that there was a need of special registration at VUB for me to take the course. This led it to be impossible for me to appeal for the first decision because I was not satisfied by the evaluation. I was not allowed to appeal since I didn't register it at first and the time for registration was out.

6. Although I failed to get only 1 ECTS which is lacking in my predoc. Up to this moment I have managed to do more than what was required during my predoc (My supervisor will prove this to you).

- I managed to write the Manuscript of my first PhD Paper and the 1st Chapter of my PhD during my 12 months of predoc time.

- I managed to submit this paper during my defense of PhD proposal on 30th April 2015 to the Admission Committee (AC).

- I have also managed to start collecting data, laboratory work and even analysis of my main PhD work.

Furthermore, out of overall 36 Study Points required for me to complete my predoc, I managed to get 33 Study Points and on the part of my course work 12 ECTS (Article 3) which is the minimum requirement I managed to get 11 still lacking 1 ECT. [Therefor] I just needed only 1 Semester for me to meet the requirements (only 1 ECT which I, am still lacking by this moment).

7. I explained and presented my case to my Financial Sponsor IRO-Secretariat and they are ready to continue supporting me based on what I have managed to do having 33 out of 36 ECTS required in 1 year and also since my case is not peculiar since several [times] they have been accommodating such cases especially to students from African Universities and they have apparently even invested on me 12 months salary.

8. Social Aspect of the decision given:

I, am living with the family here, my wife (who is also a Master's degree student of KU Leuven - She has no scholarship only depending on me) and 2 children who are also with us studying in *Mater Dei* and *Grasmus* schools. The decision of terminating my studies will not only affect me severely but also the whole family especially the children who will be completely destabilized in their academic progress. As for me and my wife we will also suddenly remain jobless (Since we quitted job coming here for studies) and we will even fail to support the family.”

Verzoeker wordt op 29 september 2016 gehoord door de interne beroepsinstantie, die op 10 oktober 2016 tot de volgende beslissing komt:

“During this meeting and via your letter you explained that the questioned decision was based on the fact that you failed for the course "Analysis of Biological Data". Contrary to the other courses which were part of the predoctoral demands, this was a course organized at the VUB. You explained that there was an overlapping of the classes. During the classes you also realized that you lacked some essential previous knowledge. After the first examination for this course you already lodged an appeal at the VUB, against the obtained mark. This appeal was declined. You later on had the chance for a resit for this exam. In your opinion there was another course which was more suitable for your needs and which would be organized at KU Leuven during the second semester 2016-17. You also referred to the general regulations of the Arenberg Doctoral School. Based on article 253 of these regulations you claimed that you had the legal right to pursue your predoctoral training during 24 months. You already discussed this matter with your supervisor, prof. [B.] and with the head of the Biology department, prof. [B]. You explained that they suggested that you could propose an alternative course to the Doctoral Committee, but that this request was turned down. You mentioned that this was not fair, since you considered that based on this article of the regulations, it was your legal right to extend your predoctoral status. You also explained that the number of ECTS credits you were lacking, was minimal and that in your opinion, on other aspects, you did more than was expected. Furthermore, you pointed out that, in case the Doctoral Committee would decide to extend your predoctoral status, there would be no problems with the financial support of your studies. Finally you requested to change the decision of the Doctoral committee on social grounds. During our meeting I already informed you about the fact that, based on the preliminary information I received from the Doctoral Committee, the decision was based on the fact that you did not pass for all the courses which were part of your predoctoral training and on the fact you did not obtain the required mark of 14/20 for the presentation of your research project and the writing of your review paper. You stated that you were not aware of the fact that research paper and corresponding review paper and presentation was part the predoctoral requirements. After our meeting you forwarded me on September 30, the information you received from your promotor at the beginning of the academic year. regarding these predoctoral requirements.

Following your appeal I asked the Doctoral Committee for further information about their decision.

Art. 7 of KU Leuven's regulations concerning the attainment of doctoral degrees clearly describes the purpose of the predoctoral status.

‘The predoctoral exam assesses the suitability of the candidate to obtain the degree of doctor. The predoctoral exam is taken after a predoctoral period in which the candidate can acquire further skills by following specific course components, and developing a research project. The doctoral committee decides on the content and scope of the predoctoral period and the predoctoral exam.’

The president of the Doctoral Committee of the Faculty of Sciences explained that you were granted a predoctoral status on May 29, 2015. In your case the predoctoral training would consist of the following subjects:

- The course ‘Advanced Aquatic Ecology’

- The course ‘Applied Aquatic and Sustainable Development’
- The course ‘Analysis of Biological Data’
- A research project, consisting of the writing of a review and a presentation about the project

In order to be accepted for a doctorate you would have to pass for all the courses and would have to obtain a mark of at least 14/20 on the research project. During the academic year 2015-16 you did not pass for the course ‘Analysis of Biological Data’. On April 26 2016 you made a presentation about your research project, for which you were awarded a score of 14/20. At that time, the review paper still had to be evaluated. After you failed for the first time for the course ‘Analysis of Biological Data’ you asked the Doctoral Committee to be able to replace this course. On its meeting of May 3, the Doctoral Committee stated that this course was an essential part of your predoctoral training. You had a chance for a resit for this exam, during the 3rd examination period at the VUB, for which you did not pass. In the meantime your review paper was evaluated. You received a mark of 10/20, resulting in a total score for your research project of 12/20. On its meeting of September 19, the faculty’s Doctoral Committee stated that you did not fulfil two of the requirements of your predoctoral exam and decide[d] not to allow you to a doctoral programme.

Contrary to what you explained in your appeal letter, this is not a decision of terminating your predoctoral studies, but the simple consequence of the fact that you did not meet the required standards, which were needed in order to be accepted for a doctoral programme. As such, this is not a decision which is questionable by means of this appeal procedure. Although based on this fact your appeal is already inadmissible, I still examined the specific complaints which you raised via your appeal.

You claimed that you were not aware of the fact that representation and the research project was part of the predoctoral requirements. The regulations of the Arenberg Doctoral School, to which you referred in your appeal, clearly mention that the predoctoral programme should consist of course work and a research assignment.

doctoral programme, your appeal should be considered as being inadmissible. A decision regarding the content and the scope of a predoctoral exam is the exclusive responsibility of the Doctoral Committee. All information I received indicates that you were clearly informed about these conditions and that there can be no discussion about the fact that you did not meet these conditions.

I decide that the decision of your faculty's Doctoral Committee was correctly made and will remain unchanged.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist in haar *antwoordnota* de ontvankelijkheid van het beroep.

Zij stelt dat haar doctoraatsreglement voorschrijft dat een beroep kan worden ingesteld tegen (i) een beslissing in verband met de stopzetting van een doctoraat, (ii) een beslissing in verband met de voorbereiding van het proefschrift en (iii) de eindbeoordeling van de openbare verdediging van het doctoraat, en dat het *in casu* niet gaat om één van dergelijke beslissingen doch om een beslissing over het al dan niet toelaten tot de doctoraatsopleiding.

Evenmin gaat het volgens verwerende partij om een examenbeslissing met betrekking tot het opleidingsonderdeel ‘Analysis of Biological Data’, aangezien dat opleidingsonderdeel aan een andere universiteit werd gevolgd.

Verwerende partij stelt ten slotte dat de bestreden beslissing – de weigering tot toelating tot de doctoraatsopleiding – geen studievoortgangsbepaling is in de zin van artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs. Dat zowel in de initiële beslissing als in de beslissing op intern beroep is verwezen naar verdere beroepsmogelijkheden – in dit laatste geval: een beroep bij de Raad – doet voor verwerende partij geen afbreuk aan het feit dat de bevoegdheid van de Raad raakt aan de openbare orde, en dat de vermelding van een beroepsmodaliteit ter zake geen afdwingbare rechten kan creëren.

Verzoekende partij is in de *wederantwoordnota* van oordeel dat het beroep wel degelijk ontvankelijk is.

Verzoekende partij stelt dat de Raad in het verleden reeds heeft geoordeeld dat geschiktheidsonderzoeken met negatieve impact op het toelaten tot een bepaalde opleiding in het hoger onderwijs, bij de Raad aangevochten kunnen worden.

Een predoctoraatsprogramma is volgens verzoekende partij in wezen hetzelfde als een voorbereidingsprogramma dat een universiteit kan opleggen om de kandidaat-doctorandus de nodige wetenschappelijke competenties te laten verwerven alvorens toegelaten te worden tot de vervolgopleiding, *in casu* het doctoraatsprogramma. Het predoctoraatsprogramma moet naar oordeel van verzoekende partij dan ook worden beschouwd als een opleiding in de zin van artikel I.3, 69°, a) Codex Hoger Onderwijs.

Beoordeling

Op grond van de artikelen 6 en 7 van het doctoraatsreglement van verwerende partij, wordt de kandidaat die niet voldoet aan de voorwaarde van artikel 6, tweede lid, onderworpen aan een ‘predoctoraal examen’, met name wanneer er onvoldoende bewijs van relevante academische en professionele geschiktheid en/of voorkennis voorhanden is.

Conform artikel 7, §1 van het voormelde reglement gaat het predoctoraal examen de geschiktheid van de kandidaat na, en wordt het afgelegd na een predoctorale periode waarin de kandidaat bijkomende competenties kan verwerven door welbepaalde opleidingsonderdelen te volgen en een onderzoekproject uit te werken. Artikel 7, §2 van het reglement schrijft voor dat de kandidaat zich moet inschrijven als predoctoraal student.

De doctoraatscommissie beslist over de inhoud en omvang van de predoctorale periode en het predoctorale examen. Voor de groep ‘Science, Engineering and Technology’ schrijft het reglement voor dat het predoctoraal programma bestaat uit opleidingsonderdelen (tussen 12 en 48 studiepunten) en projectonderzoek (tussen 3 en 12 studiepunten). Indien de student het predoctoraal programma aflegt met minstens onderscheiding, verwerft hij toelating om zich als doctoraatsonderzoeker te registreren.

Zoals verwerende partij terecht opmerkt, raakt de bevoegdheid van de Raad aan de openbare orde. De Raad is (enkel) bevoegd om kennis te nemen van die beslissingen die – teruggave van leerkrediet omwille van overmacht daargelaten – een studievoortgangsbepaling uitmaken in de zin van artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs. De bevoegdheid van de Raad kan door een hogeronderwijsinstelling niet worden uitgebreid, noch beperkt. Het is derhalve niet omdat artikel 23 van het doctoraatsreglement bepaalt welke beslissingen binnen de doctoraatsopleiding als studievoortgangsbepaling worden beschouwd, dat deze opsomming bindend is.

Luidens artikel I.3, 24° van de Codex Hoger Onderwijs is een ‘examen’: *“elke evaluatie van de mate waarin een student op grond van zijn studie de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel, heeft verworven”* en luidens artikel I.3, 69°, a) van die Codex is een ‘examenbeslissing’: *“elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een*

eendoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel.”

Uit het doctoraatsreglement volgt letterlijk dat het predoctoraal programma bestaat uit opleidingsonderdelen, waarover een examen moet worden afgelegd. Aldus heeft verwerende partij het bijkomend onderzoek dat zij op grond van artikel II.184 van de Codex Hoger Onderwijs gerechtigd is in te stellen, de vorm gegeven van examens. De toekenning van een examencijfer voor de aan verzoeker opgelegde vakken is derhalve een studievoortgangsbepaling, waarvoor de Raad bevoegd is.

Bovendien blijkt uit de beslissing d.d. 1 juni 2015 tot toelating van verzoeker dat verzoeker slechts over een academisch bachelordiploma beschikt, zodat de bepalingen van artikel II.185 van de Codex Hoger Onderwijs van toepassing zijn. In het tweede lid, 2° van dit artikel wordt de vrijstelling van het beschikken over een masterdiploma afhankelijk gemaakt van *“het succesvol afleggen van een examen over door het universiteitsbestuur te bepalen onderdelen van het academisch onderwijs”*.

Met betrekking tot de predoctoraatsopleiding heeft de Raad eerder reeds geoordeeld dat de beslissing tot het opleggen van een dergelijk voorafgaand studieprogramma moet worden beschouwd als een beslissing zoals bedoeld in artikel I.3, 69, *e*) van de Codex Hoger Onderwijs – omdat het predoctoraatsprogramma te beschouwen is als een voorbereidingsprogramma – en dat de beoordeling van de daarbij behaalde examenresultaten een examenbeslissing zijn in de zin van artikel I.3, 69°, *a*) van dezelfde Codex (R.Stvb. 21 maart 2014, nr. 2014/038).

De Raad ziet geen redenen om het hier anders te zien.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker acht het niet redelijk dat hem enerzijds op 3 mei 2016 de mogelijkheid werd gegeven om een ander vak te volgen, en anderzijds op 19 september 2016 te beslissen dat het predocoraal programma niet verder kan worden afgewerkt.

Ter zake wijst verzoeker erop dat hij onmiddellijk heeft laten weten dat het opleidingsonderdeel ‘Analysis of Biological Data’ voor hem niet haalbaar was, waarna hem de mogelijkheid werd geboden om een alternatief vak voor te stellen. Op dat ogenblik was het voor verzoeker, gelet op het naderende einde van het academiejaar, niet meer mogelijk om nog een nieuw opleidingsonderdeel op te nemen en ervoor te slagen.

Er werden volgens verzoeker op dat ogenblik ook geen geschikte Engelstalige opleidingsonderdelen meer onderwezen. Het eerstvolgend in aanmerking komend opleidingsonderdeel ‘Ecological Data Processing’, dat door verzoeker ook werd voorgesteld, werd onderwezen in het eerste semester van het academiejaar 2016-2017, zijnde binnen de periode van twee jaar die studenten uit niet-EER landen hebben om de predocorale proef af te leggen. Daar het aan verzoeker opgelegde predocorale programma zich niet uitspreekt over de duur ervan, meent verzoeker aanspraak te kunnen maken op de twee jaar die zijn voorzien in artikel 7 van het reglement.

In haar *antwoordnota* repliceert verwerende partij als volgt:

“De student verwijst naar een mogelijke tegenstrijdigheid tussen het feit dat hij op 3 mei 2016 de toestemming kreeg om een alternatief opleidingsonderdeel (voor het opleidingsonderdeel “Analysis of Biological Data”) voor te stellen en het feit dat hem op 19 september 2016 gemeld werd dat hij niet voldaan had aan de gestelde voorwaarden om te worden toegelaten tot de doctoraatsopleiding. De student stuurt als bewijs hiervan een e-mail van prof. L. [B.] door. We stellen vast dat de student zelf deze e-mail dateert als een e-mail van 3/5/2015. Aangezien de student pas op 29 mei 2015 voorwaardelijk werd toegelaten, kan deze e-mail geen betrekking hebben op deze datum. Het betreft hier een e-mail die op 3 mei 2016 verstuurd werd, nadat de Doctoraatscommissie geoordeeld had over de vraag van de student om, nadat hij reeds een eerste keer examen had afgelegd voor het opleidingsonderdeel “Analysis of Biological Data”, dit opleidingsonderdeel te kunnen vervangen. De doctoraatscommissie oordeelde dat het opleidingsonderdeel “Analysis of Biological Data” (of een equivalent statistisch opleidingsonderdeel van eenzelfde

specialisatieniveau) een essentieel opleidingsonderdeel was van de predoctorale proef van deze student. Zoals hierboven reeds vermeld, is het zo dat beslissing over de inhoud en samenstelling van het predoctorale programma tot de exclusieve bevoegdheid van de doctoraatscommissie behoort. Als zodanig kan een eventuele discussie over de samenstelling van deze predoctorale proef geen deel uitmaken van deze beroepsprocedure. De student kreeg hierbij de kans om een alternatief opleidingsonderdeel voor te stellen, maar heeft dit vóór het herexamen “Analysis of Biological Data” nooit gedaan. Door zijn deelname aan het herexamen “Analysis of Biological Data” geeft hij ook duidelijk te kennen dat hij kiest voor de eerste optie uit de email van prof. L. [B.] (i.c. deelname aan het examen van en slagen voor “Analysis of Biological Data”). In tegenstelling tot hetgeen de student vermeldt, is het niet zo dat het voorstel op 3 mei 2016 om dan nog een alternatief opleidingsonderdeel te zoeken een irrealistisch voorstel zou geweest zijn. Indien hij op dat ogenblik ervoor zou gekozen hebben om een alternatief opleidingsonderdeel in te dienen, had hij een aanvraag voor verlenging van zijn predoctorale periode kunnen indienen. Door zijn keuze om deel te nemen aan het herexamen “Analysis of Biological Data” heeft hij echter duidelijk zijn keuze voor de andere optie laten blijken.”

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker nog:

“De KU LEUVEN bevestigt dat cliënt op 3 mei 2016 de mogelijkheid kreeg om een alternatief opleidingsonderdeel voor te stellen, gezien de problemen die cliënt ervaarde bij het vak ‘Analysis of Biological Data’.

Ten onrechte houdt de KU LEUVEN echter voor dat cliënt door deel te nemen aan het herexamen van het vak ‘Analysis of Biological Data’, zou afgezien hebben van de mogelijkheid om een alternatief opleidingsonderdeel te kiezen.

Onmiddellijk na ontvangst van de e-mail d.d. 3 mei 2016 heeft cliënt gecontroleerd welke opleidingsonderdelen in aanmerking kwamen ter vervanging van het vak ‘Analysis of Biological Data’. Gedurende het tweede semester van het academiejaar 2015-2016 voldeed echter geen enkele cursus. Gezien de keuzemogelijkheid die cliënt geboden werd, ging hij er dan ook van uit dat hij probleemloos tijdens het eerste semester van het academiejaar 2016-2017 een geschikte cursus zou kunnen volgen.

Het is louter op aanraden van zijn supervisor dat cliënt meegedaan heeft aan het herexamen. Indien hij geweten had dat daaruit – ten onrechte – door de KU LEUVEN zou worden afgeleid dat hij geen alternatief vak wenst te volgen, had hij uiteraard nooit aan dit examen deelgenomen.”

Beoordeling

Wat verzoeker tot voorwerp van zijn eerste middel maakt, is een beslissing aangaande de samenstelling van het predoctoraatsprogramma.

De Raad is niet bevoegd voor geschillen aangaande de samenstelling van een studieprogramma (cf. R.Stvb. 6 mei 2008, nr. 2008/007; R.Stvb. 20 augustus 2008, nr. 2008/039.)

Het middel is niet ontvankelijk.

Tweede middel

Het tweede middel van verzoeker is gesteund op het *patere legem*-beginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker bekritiseert dat in de beslissing van 19 september 2016 werd meegedeeld dat hij niet slaagde voor de predocTORALE proef omdat hij niet slaagde voor het opleidingsonderdeel ‘Analysis of Biological Data’.

Uit wat in het eerste middel is uiteengezet, blijkt volgens verzoeker evenwel dat het niet slagen voor dat opleidingsonderdeel geen reden kan zijn om hem niet geslaagd te verklaren voor het geheel van de predocTORALE proef.

In de bestreden beslissing wordt dan weer, nog steeds volgens verzoeker, plots opgeworpen dat verzoeker slechts 12/20 behaalde voor het onderzoeksproject, terwijl hij 14/20 diende te behalen. Verzoeker voert aan dat daarvan in de beslissing van 19 september 2016 geen melding werd gemaakt, en dat het cijfer van 10/20 geen betrekking had op de review paper maar op de eerste hoofdstukken van zijn doctoraat.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij hier tegenover:

“De student betwist opnieuw dat de presentatie en review paper deel zouden uitgemaakt hebben van zijn predocTORALE proef. Hij stelt dat dit werk betrekking zou gehad hebben op het eigenlijke doctoraat. Aangezien de predocTORALE proef en –periode net werden opgelegd om de geschiktheid van de kandidaat voor een dergelijk doctoraat te kunnen bepalen, kunnen de activiteiten tijdens deze periode onmogelijk deel hebben uitgemaakt van het doctoraat zelf. Art. 7, §1 van het algemene doctoraatsreglement van de KU Leuven bepaalt dat cursussen én een onderzoeksproject deel uitmaken van deze predocTORALE proef. Zowel de te volgen vakken als het onderzoeksproject (m.i.v. presentatie) staan vermeld in het overzicht van zijn predocTORAAL programma (zie

bijlage 3 – predoc programma en zie ook stuk 2 bij het verzoekschrift van de student). Alle opleidingsonderdelen die deel uitmaakten van deze predoctorale proef staan ook vermeld in de vaststelling van de toelatingscommissie (zie bijlage 2).

De tegenpartij vermeldt eveneens dat de student “nog maar één jaar van zijn predoctoraal programma achter de rug heeft” en suggereert hiermee dat de student nog recht heeft op een extra jaar. Art. 7, §3 van het doctoraatsprogramma bepaalt enkel de maximale duur van de predoctorale periode. Het is dus niet zo dat elke student sowieso recht zou hebben op een predoctorale periode van twee jaar. De beslissing over de omvang, en bijgevolg ook de duur van de predoctorale periode, behoort tot de bevoegdheid van de doctoraatscommissie. De omvang van het programma dat aan deze student werd opgelegd (i.c. in totaal 36 ECTS-credits) is dermate beperkt dat de doctoraatscommissie geen noodzaak zag om een beslissing te nemen die de student zou toelaten om langer over zijn programma te mogen doen dan het ene academiejaar waarvoor hij is ingeschreven. Art. 7 van ditzelfde reglement voorziet dat kandidaten die niet slagen, het recht kunnen hebben voor een eenmalig herexamen. Deze student heeft effectief tweemaal examen kunnen afleggen voor het opleidingsonderdeel “Analysis of Biological Data” en op die manier gebruik kunnen maken van alle voorziene examenkansen.”

In zijn *wederantwoordnota* repliceert verzoeker nog:

“Voor het eerst in het kader van het intern beroep wordt aangehaald dat cliënt eveneens niet geslaagd is voor zijn predoctorale proef, aangezien cliënt slechts een score van 12/20 behaalde voor zijn onderzoeksproject.

Cliënt benadrukt dat hij er steeds van uitging dat zijn predoctorale periode nog niet afgelopen was na het academiejaar 2015-2016, zodat ook zijn ‘review paper’ nog niet afgewerkt was. Cliënt beschouwde de papers die door hem ingediend werden als eerste hoofdstukken van zijn doctoraat, en dus niet als de ‘review paper’ die cruciaal is voor de beoordeling van de predoctorale proef.”

Beoordeling

Vooreerst dient met verwerende partij te worden aangenomen dat verzoeker is beoordeeld op de opleidingsonderdelen die deel uitmaakten van zijn predoctoraal programma, en niet op hoofdstukken van zijn doctoraat.

De quoteringen die door verwerende partij zijn meegedeeld, worden derhalve in aanmerking genomen voor de beoordeling van verzoekers prestaties in het licht van de voorschriften van het doctoraatsreglement.

Op grond van artikel 7, §1 van het doctoraatsreglement is de samenstelling van het predocoraal examen een bevoegdheid van de doctoraatscommissie. Hetzelfde geldt voor de duur van de predocorale periode.

Uit de beslissing van 1 juni 2015 blijkt dat verzoeker tot het predocorale programma is toegelaten voor het academiejaar 2015-2016. Daaruit volgt naar oordeel van de Raad dat de duurtijd van de predocorale periode zoals bedoeld in artikel 7, §1 van het doctoraatsreglement, werd bepaald op één academiejaar.

In de mate dat verzoeker aanspraak maakt op een lagere predocorale periode, is het middel ongegrond. Niets verhindert verzoeker uiteraard dat hij een nieuwe aanvraag indient.

Wat de kwalitatieve beoordeling van predocorale examen betreft, heeft verzoeker het bij het rechte eind wanneer hij stelt dat er geen minima zijn bepaald wat de individuele opleidingsonderdelen betreft die van het predocoraatsprogramma deel uitmaken.

Artikel 7, §4 van het doctoraatsreglement en de groepspecifieke toevoegingen voor ‘Science, Engineering and Technology’ bij dat artikel 7 stellen dat het predocoraat bestaat uit opleidingsonderdelen en een projectonderzoek, en dat de kandidaat een onderscheiding dient te behalen op ‘het predocoraal examen’. Ook artikel 6 van het doctoraatsreglement stelt dat de kandidaat ‘het predocoraal examen’ met onderscheiding moet afleggen. De libellering van deze bepaling laat zich aldus lezen dat minstens 14/20 dient te worden behaald op het geheel van de predocorale proef, hoe die ook is samengesteld.

Zo ziet ook verwerende partij het in haar antwoordnota, waar zij onder de titel ‘situering’ stelt: *“Art. 7 §4 van het doctoraatsreglement van de KU Leuven (zie bijlage 1: doctoraatsreglement) bepaalt dat enkel die kandidaten die met onderscheiding slagen voor deze predocorale proef worden toegelaten tot de doctoraatsopleiding.”*

Nergens is te lezen dat de predocorale student moet slagen op alle opleidingsonderdelen die het predocorale examen samenstellen. De bestreden beslissing mist dan ook rechtsgrond waar zij motiveert dat verzoeker voor alle opleidingsonderdelen moest slagen. In de mate dat de bestreden beslissing aan verzoeker verwijt dat hij niet de vereiste 14/20 behaalde voor de presentatie van zijn onderzoeksproject, mist die beslissing eveneens rechtsgrond.

De enige beoordeling die de doctoraatscommissie, en de interne beroepsinstantie na haar, vermocht te maken is of verzoeker onderscheiding behaalde op ‘het predoctoraal examen’.

Aan die voorwaarde beantwoordt verzoeker niet. Het gemiddelde van de vijf quoterings die werden toegekend bedraagt minder dan 60%, en wanneer rekening wordt gehouden met het relatieve gewicht op grond van de studiepunten, behaalt verzoeker net 60%.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 30 november 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Daniël Cuypers	bijzitter
Jan Geens	bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest,

de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.384 van 7 december 2016 in de zaak 2016/565

In zake: Pietro Alessandro ZIRI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Augustin Daoût
kantoor houdend te 1050 Elsene
Stassartstraat 99
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: EUROPACOLLEGE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Sabien Lust en advocaat Antoon Lust
kantoor houdend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 9 juni 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 november 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Leila Tijini, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding ‘Master of European Law’.

Op 5 november 2015 heeft de Academische Raad beslist aan verzoeker een examentuchtsanctie, met name een score van 0/20 voor het opleidingsonderdeel “Droit de la Concurrence, secteur public”, op te leggen.

Verzoekende partij stelde op datum van 21 december 2015 een formeel beroep in tegen de beslissing van de Academische Raad.

Bij aangetekend schrijven van 19 januari 2016 heeft verwerende partij aan verzoeker laten weten dat de Rector het beroep als een willig beroep/beroep tot herziening heeft beschouwd, nu tegen dergelijke beslissing geen intern beroep is voorzien. De Rector zag geen reden tot herziening.

Verzoeker heeft daarnaast op 15 januari 2016 ook een beroep met toepassing van artikel 26 van het studiereglement ingesteld.

Bij schrijven van 7 juni 2016 heeft verwerende partij aan verzoeker nogmaals laten weten dat, vermits het beroep niet zozeer het examencijfer, maar wel de examentuchtsanctie betreft, het wordt beschouwd als een beroep tot heroverweging en dat de Rector geen reden ziet om de Academische Raad opnieuw bijeen te roepen om het dossier te herbekijken.

Bij e-mail en aangetekend schrijven van 9 juni 2016 heeft verwerende partij ook nog aan verzoeker laten weten dat, voor zover zijn beroep is gesteund op artikel 26 van het studiereglement, het onontvankelijk is, omdat de voorafgaande procedure van artikel 25 van het studiereglement niet werd gevolgd, en dat het beroep ook onontvankelijk is wat het voorwerp betreft, nu niet het examencijfer als zodanig, maar wel de examentuchtsanctie wordt aangevochten.

Bij aangetekend schrijven van 14 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – Bevoegdheid van de Raad

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat het Europacollege een geregistreerde instelling is, in de zin van artikel II.6 Codex Hoger Onderwijs. Ze stelt dat, blijkens artikel I.2, §3 Codex Hoger Onderwijs, volgende bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs van toepassing zijn op dergelijke geregistreerde instellingen: “§3. *De artikelen II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.133, II.135, II.137, II.140, II.141, II.143, II.147, II.148, II.149, II.150, II.152, II.153, II.154, II.170, II.172, II.247, II.251, II.252, II.377, II.382, II.383, II.384 en II.385 zijn van toepassing op de geregistreerde instellingen. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.*”.

Verwerende partij verduidelijkt dat titel 5 van deel 2 van de Codex Hoger Onderwijs, die betrekking heeft op de rechtspositie en medezeggenschap van de student, en waarin de bepalingen met betrekking tot de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen zijn ondergebracht, niet onder deze limitatieve opsomming van toepasselijke bepalingen valt, en bijgevolg niet geldt voor het Europacollege. Volgens verwerende partij is de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen onbevoegd om kennis te nemen van voorliggend beroep.

Verzoeker gaat hierop in zijn *wederantwoordnota* niet verder in.

Beoordeling

De Raad stelt vooreerst vast dat het registratiebesluit van de Vlaamse Regering in uitvoering van artikel II.6. van de Codex Hoger Onderwijs niet aan het dossier is toegevoegd.

De Raad leidt uit artikel I.2 en artikel II.1 van de Codex Hoger Onderwijs af dat hij (limitatief) bevoegd is voor beroepen die worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen van de hogescholen en universiteiten, en van studievoortgangsbepalingen van de Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde en de Antwerp Management School. Dit betreft ambtshalve geregistreerde instellingen.⁶

⁶ *Art. I.2: “§1. Deze codificatie is van toepassing op de universiteiten en hogescholen.*

Artikel II.1 somt de ambtshalve geregistreeerde instellingen op:

“Art. II.1. Voor de toepassing van deze codificatie wordt verstaan onder ambtshalve geregistreeerde instellingen de hogescholen en de universiteiten, de instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening, bedoeld in artikel II.19, II.20 en II.21 en de erkende faculteiten der protestantse godgeleerdheid bedoeld in artikel 1, III, c), van de wet van 11 september 1933 op de bescherming van de titels van hoger onderwijs.”.

Het Europacollege betreft geen dergelijke ‘ambtshalve’ geregistreeerde instelling waarvoor de Raad bevoegd is.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 7 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

§2. De artikelen I.3, 4°, 6°, 7°, 11°, 14°, 15°, 16°, 17°, 18°, 19°, 20°, 22°, 23°, 24°, 25°, 46°, 48°, 49°, 56°, 64°, 66°, 67°, 68°, 70°, 74°, 76° en 78°, II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.66, II.67, II.68, II.69, II.70, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.133, II.135, II.137, II.140, II.141, II.143, II.147, II.148, II.149, II.150, II.152, II.153, II.154, II.170, II.172, II.174, II.176, II.177, II.178, II.179, II.180, II.181, II.182, II.183, II.184, II.185, II.189, II.190, II.191, II.192, II.193, II.194, II.195, II.196, II.197, II.198, II.199, II.200, II.201, II.202, II.207, II.208, II.209, II.210, II.211, II.212, II.213, II.214, II.215, II.216, II.217, II.218, II.219, II.223, II.224, II.225, II.226, II.227, II.228, II.229, II.230, II.231, II.232, II.233, II.234, II.235, II.236, II.237, II.238, II.239, II.240, II.241, II.242, II.243, II.244, II.245, II.246, II.247, II.251, II.252, II.377, II.382, II.383, II.384, II.385, II.390, IV.84 en IV.92 zijn van toepassing op de andere ambtshalve geregistreeerde instellingen voor hoger onderwijs. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.

De bepalingen van deel 2, titel 5, hoofdstuk 3 zijn van overeenkomstige toepassing op de Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde en de Antwerp Management School.

§3. De artikelen II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.133, II.135, II.137, II.140, II.141, II.143, II.147, II.148, II.149, II.150, II.152, II.153, II.154, II.170, II.172, II.247, II.251, II.252, II.377, II.382, II.383, II.384 en II.385 zijn van toepassing op de geregistreeerde instellingen. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.”.

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.382 van 7 december 2016 in de zaak 2016/584

In zake: Jasper DUMONT
Woonplaats kiezend te 3545 Loksbergen
Zilveren-Helmenstraat 49

Tegen: UNIVERSITEIT HASSELT
Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 13 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 november 2016.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en mevrouw Lien Mampaey, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding “Bachelor in de toegepaste economische wetenschappen”.

Bij zijn inschrijving in het academiejaar 2015-2016 werden verzoeker volgende bindende voorwaarden opgelegd, omdat zijn studierendement tijdens zijn laatste inschrijving (in academiejaar 2011-2012) minder dan 60% bedroeg:

- Je mag enkel opleidingsonderdelen uit eerste bachelor TEW opnemen;

- Je moet tijdens het academiejaar 2015-2016 slagen voor het eerste deliberatiepakket;
- De examencommissie verwacht dat je na iedere examenperiode je resultaten bespreekt met de studieloopbaanbegeleider van de opleiding. Je dient hiertoe zelf het initiatief te nemen.

Op 8 september 2016 stelde de examencommissie vast dat verzoeker niet had voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarden. Hij werd dan ook geweigerd voor verdere inschrijving in de opleiding.

Verzoekende partij stelde op datum van 13 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 13 oktober 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat verzoeker in zijn verzoekschrift aangeeft dat hem in academiejaar 2011-2012 ook al bindende voorwaarden werden opgelegd en hij deze niet wist te behalen (0% studierendement). Nadat hij zich bij aanvang van het academiejaar 2015-2016 opnieuw mocht inschrijven in de opleiding werden hem bindende voorwaarden opgelegd ,omdat zijn studierendement in zijn laatste inschrijving in 2011-2012 minder dan 60% bedroeg. In haar vergadering van 8 september 2016 heeft de examencommissie Bachelor in de toegepaste economische wetenschappen moeten vaststellen dat verzoeker niet had voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarden. Verzoeker werd dan ook geweigerd voor verdere inschrijving in de opleiding.

In zijn intern verzoekschrift haalt verzoeker aan dat zijn gebrekkige huisvestingssituatie en zijn financiële situatie aan de oorzaak zouden liggen van het niet-behalen van de bindende voorwaarden. Hij zou door deze omstandigheden niet de moed hebben gevonden om te studeren. De interne beroepsinstantie stelt evenwel vast dat verzoeker het bestaan van de door hem aangehaalde feiten op geen enkele wijze aantoonst. Zelfs indien de weergegeven feiten met de realiteit zouden overeenstemmen, kunnen deze enkel maar aanleiding geven tot het gegrond verklaren van het beroep indien ze het verzoeker onmogelijk zouden hebben gemaakt de bindende voorwaarden na te komen. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de door verzoeker aangegeven omstandigheden het hem misschien moeilijker, maar alleszins niet

onmogelijk hebben gemaakt om de bindende voorwaarden te behalen. Bovendien stelt de interne beroepsinstantie vast dat verzoeker reeds sinds het academiejaar 2006-2007 een diploma hoger onderwijs tracht te behalen, evenwel zonder succes. Na twee inschrijvingen bij verwerende partij in de opleiding ‘Bachelor in de toegepaste economische wetenschappen’ heeft verzoeker een studierendement van 5% weten te behalen. De interne beroepsinstantie kan dus niet anders dan vaststellen dat de examencommissie een redelijke beslissing heeft genomen.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 19 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Volgens verzoeker is de interne beroepsinstantie van oordeel dat de aangehaalde feiten enkel aanleiding kunnen geven tot het gegrond verklaren van het intern beroep indien ze het verzoeker onmogelijk zouden hebben gemaakt de bindende voorwaarden na te komen. Verzoeker stelt dat het op deze manier veranderen van een huurcontract van een studentenkamer en van de studentenkamer zelf als het academiejaar reeds 3 maanden bezig is, met alle gevolgen van dien, volgens hem een schending van het recht is. Verzoeker vindt daarom dat het niet onmogelijk moet geweest zijn om de bindende voorwaarden na te komen om zijn intern beroep gegrond te verklaren.

Verzoeker begrijpt ook niet wat de interne beroepsinstantie bedoelt als ze stelt dat hij het bestaan van de aangehaalde feiten op geen enkele wijze heeft aangetoond. Hij heeft zijn verzoekschrift tijdens de hoorzitting mondeling toegelicht en alle vragen van de interne beroepsinstantie beantwoord. Er is verzoeker niet gevraagd naar aanvullende bewijsstukken. Bij zijn oorspronkelijk verzoekschrift zat een kopie van het modelhuurcontract en het nieuw contract. De gebrekkige huisvestingssituatie zoals omschreven kan verzoeker niet verder aantonen, gezien hij geen toegang meer heeft tot de studentenkamer.

Verzoeker wenst dan ook terug toegelaten te worden in de richting toegepaste economische wetenschappen bij verwerende partij.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de beslissing van de examencommissie regelmatig tot stand kwam en afdoende werd gemotiveerd. De examencommissie heeft verzoeker correct bindende voorwaarden opgelegd bij aanvang van het academiejaar 2015-2016, nadat hij in academiejaar 2011-2012 een studierendement van 0% behaalde (0 van de 30 opgenomen studiepunten verworven). Zijn inschrijving in 2011-2012 was zijn laatste inschrijving in het Vlaamse hoger onderwijs, voorafgaand aan de herinschrijving in 2015-2016 waarin hij een programma opnam. Volledigheidshalve dient er op gewezen te worden dat verzoeker in academiejaar 2013-2014 ook ingeschreven was in de opleiding TEW bij verwerende partij van 17 tot 20 september 2013. Gezien verzoeker tijdens deze inschrijving van 3 dagen geen programma opnam, wordt deze inschrijving buiten beschouwing gelaten. Verzoeker heeft nooit intern beroep aangetekend tegen de hem opgelegde bindende voorwaarden of hieromtrent gecommuniceerd met de studieloopbaanbegeleider van de opleiding.

Er dient volgens verwerende partij opgemerkt te worden dat de examencommissie in haar bindende voorwaarden ook zeer duidelijk is over het gevolg van het niet-behalen van de bindende voorwaarden: *“Bij het niet behalen van deze bindende voorwaarden, zal verdere inschrijving aan UHasselt geweigerd worden”*. Verzoeker wist dus waar hij aan toe was bij aanvang van het academiejaar 2015-2016, met name een laatste kans voor de 6 opleidingsonderdelen waarvoor hij credits diende te behalen om zijn eerste deliberatiepakket in de opleiding TEW te behalen. Het parcours van verzoeker indachtig – hij is reeds voor de zesde keer ingeschreven in de opleiding bachelor TEW, had slechts een halve studiebelasting in het academiejaar 2015-2016 en behaalde een studierendement van 10% in 2015-2016 (3

van de 30 opgenomen studiepunten behaald) – heeft de examencommissie beslist om verzoeker te weigeren voor herinschrijving in de opleiding. Hiermee heeft de examencommissie volgens verwerende partij correct toepassing gemaakt van artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 5.3 lid 1 van het examenreglement 2015-2016 van verwerende partij. Zij heeft haar beslissing tot weigering van herinschrijving in de opleiding verder afdoende gemotiveerd op basis van de informatie waarover zij beschikte.

Ook de beslissing van de interne beroepsinstantie kwam volgens verwerende partij regelmatig tot stand, werd afdoende gemotiveerd en is redelijk. Op basis van het intern verzoekschrift dat verzoeker indiende, verklaarde de interne beroepsinstantie het beroep ontvankelijk doch ongegrond. Verzoeker had in zijn verzoekschrift verwezen naar een gebrekkige huisvesting en een penibele financiële situatie die de oorzaak zouden geweest zijn van het niet behalen van de opgelegde bindende voorwaarden. Verzoeker bracht hiervoor per e-mail twee verschillende huurcontracten bij voor hetzelfde pand voor een deels overlappende periode. Verder werden geen stukken bijgebracht. De interne beroepsinstantie was van oordeel dat verzoeker hiermee onvoldoende bewijs had bijgebracht van de door hem beweerde gebrekkige huisvesting. Uit navraag bij de dienst studentenvoorzieningen bleek dat verzoeker nooit een klacht heeft ingediend tegen de verhuurder of enige andere melding heeft gemaakt van klachten over het gehuurde pand. De interne beroepsinstantie kon dus onmogelijk op basis van de aangehaalde feiten of bijgebrachte bewijsstukken vaststellen dat het voor verzoeker onmogelijk was om de opgelegde bindende voorwaarden na te komen omwille van gebrekkige huisvesting. Een gewijzigde huurovereenkomst bewijst op geen enkele manier een ‘gebrekkige’ huisvesting. Ook voor de financiële problemen die verzoeker in zijn verzoekschrift aangaf, werd geen enkel bewijsstuk bijgebracht. De interne beroepsinstantie heeft dan ook op regelmatige wijze kunnen beslissen dat verzoeker het bestaan van de door hem aangehaalde feiten onvoldoende had aangetoond.

Subsidiair gaf de interne beroepsinstantie ook al aan dat, zelfs indien er voldoende bewijs zou voorliggen van de aangehaalde huisvestings- en financiële problemen, zij nog geen reden zag om het beroep gegrond te verklaren, omdat verzoeker zelf al tijdens het verhoor voor de interne beroepsinstantie aangaf dat de problemen het hem niet onmogelijk maar hoogstens moeilijker hadden gemaakt om de bindende voorwaarden te behalen. Verzoeker had zelf al aangegeven in zijn verzoekschrift dat hij thuis bij zijn ouders kon studeren en hij had een eigen wagen waarmee hij zich kon verplaatsen. Hij had dus alle materiële voorzieningen om

aan de bindende voorwaarden te kunnen voldoen, maar had door de problemen de moed niet gevonden om te studeren. Er was volgens de interne beroepsinstantie op basis van voormelde feiten dan ook geen sprake van een overmachtssituatie of uitzonderlijke omstandigheden die de weigeringsbeslissing onredelijk maakten.

De interne beroepsinstantie heeft daarnaast ook de studievoortgang van verzoeker bekeken en was van oordeel dat deze uiterst beperkt is. Verzoeker schreef in 2006-2007 voor het eerst in aan een Vlaamse hoger onderwijsinstelling. Sindsdien nam hij 7 inschrijvingen, verspreid over verschillende Vlaamse hoger onderwijsinstellingen waarvan 6 in de opleiding Toegepaste economische wetenschappen. Binnen deze 6 inschrijvingen verwierf verzoeker 33 credits. In de 2 inschrijvingen aan verwerende partij (2011-2012 en 2015-2016) behaalde verzoeker rendementen van 0 en 10%. Deze studierendementen zijn veel te laag om een nieuwe inschrijving in de opleiding TEW bij verwerende partij te rechtvaardigen, temeer omdat verzoeker doorheen het academiejaar geen contact zocht met de studieloopbaanbegeleider en tijdens de allesbepalende tweede zittijd aan geen enkele tweede examenkans deelnam. De interne beroepsinstantie was daarom van mening dat de beslissing van de examencommissie binnen de grenzen van de redelijkheid werd genomen.

Beoordeling

Verzoeker beroept zich in essentie op de onredelijkheid van de studievoortgangsbeslissing waarbij hij geweigerd wordt om in te schrijven in de bacheloropleiding toegepaste economische wetenschappen.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een studievoortgangsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de onderwijsinstelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert

dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studiestatistiek (60% van de opgenomen studiepunten).⁷ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiëjaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Nieuw, door de wijziging bij OD XXV, is dat de grens wordt verlegd van 50% naar 60% en dat voorliggende bepaling instellingsoverschrijdend kan werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat de inschrijving van een student kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting op de instelling rust, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijks zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van die student.

⁷ **Art. II.246.**

§1. “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

3° indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiëjaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden. Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiëjaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

4° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoeker sinds het academiejaar 2006-2007 ingeschreven was in het hoger onderwijs aan diverse instellingen. In het academiejaar 2011-2012 was hij in de bacheloropleiding ‘Toegepaste economische wetenschappen’ ingeschreven bij verwerende partij. Hij behaalde in dat academiejaar 0% studierendement. Hij vervolgde zijn traject zonder veel slaagkansen aan diverse andere instellingen. In het academiejaar 2015-2016 schreef hij zich opnieuw in bij verwerende partij voor het eerste bachelorjaar TEW.

Op grond van artikel 3.3 van het Onderwijs- en Examenreglement 2015-2016 (zie bijlage G van verwerende partij)⁸ werd verzoeker wel wegens het niet behalen van de studie-efficiëntie van 60% onder studievoortgangsbewaking geplaatst.

De bindende voorwaarden stelden onder meer dat verzoeker alle opleidingsonderdelen uit het eerste deliberatiepakket van de bachelor TEW diende op te nemen en hiervoor diende te slagen.

Verzoeker nam 30 studiepunten op, maar slaagde slechts voor 3 studiepunten wat neerkomt op 10 % studierendement.

De Raad stelt vast dat verzoeker conform artikel 3.3 van het OER werd geweigerd voor inschrijving in het academiejaar 2016-2017, vermits hij niet voldeed aan de opgelegde bindende voorwaarden.

Verzoeker heeft *in casu* de reglementair opgelegde bindende voorwaarden niet aangevochten, waardoor deze in principe een definitief karakter hebben gekregen. *Prima facie* kon verwerende partij verzoeker een volgende inschrijving in de bacheloropleiding TEW in het academiejaar 2016-2017 weigeren, vermits verzoeker niet voldeed aan deze opgelegde voorwaarden. De Raad is op basis van het dossier van oordeel dat verwerende partij conform haar OER heeft gehandeld. Zij heeft verzoeker ook op een voldoende zorgvuldige manier op

⁸ **Artikel 3.3 Bevoegdheden van de examencommissie**
(...)

3. De examencommissie kan bindende voorwaarden opleggen aan een onder diplomacontract ingeschreven student die na één academiejaar niet ten minste 60% van de studiepunten waarop het diplomacontract betrekking heeft, heeft verworven. De bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen criteria die strenger zijn dan de regels in art. 4. (Codex hoger onderwijs art. II.246)

de hoogte gebracht van zijn studievoortgangssituatie. In de beslissing waarbij de bindende voorwaarden werden opgelegd, werd verzoeker duidelijk op het risico van weigering van inschrijving aan de Universiteit Hasselt gewezen als hij niet slaagt voor het eerste deliberatiepakket en werd er ook op zijn beperkt volume aan leerkrediet gewezen.

De interne beroepsinstantie (zie bijlage E van verwerende partij) weigerde de inschrijving niet enkel op grond van het niet voldoen aan de bindende voorwaarden, maar benadrukte tevens het zeer lange studietraject dat verzoeker zonder enig succes reeds had afgelegd en het feit dat er geen sprake was van een overmachtssituatie.

De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving als gevolg van het niet voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarden, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschoenen waarom verzoeker niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen. Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken.

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij deze aangebrachte persoonlijke omstandigheden in het kader van het intern beroep heeft onderzocht en dat zij heeft geoordeeld dat deze niet voldoende bewezen waren en bovendien onvoldoende overtuigend waren om de beslissing te herzien.

De Raad stelt – samenvattend – vast dat verzoeker zich beroept op het feit dat hij na drie maanden verplicht was om van studentenkamer te veranderen, omdat deze wegens meerdere gebreken niet bewoonbaar bleek te zijn. Hierdoor heeft hij veel kostbare tijd verloren en niet naar behoren zijn studies kunnen opnemen.

De Raad kan niet anders dan vaststellen dat verzoeker gedurende meerdere jaren tevergeefs studies is gestart in het hoger onderwijs. Verwerende partij was bereid om verzoeker nog een ultieme kans te geven. Verzoeker diende slechts een pakket van 30 studiepunten af te werken, maar slaagde enkel voor het opleidingsonderdeel ‘Engels’. De Raad betreurt ten eerste de problemen waarmee verzoeker heeft gekampt tijdens het vorige academiejaar. De Raad stelt echter ook vast dat uit het dossier niet blijkt op welke wijze deze huurproblemen juist het

opnieuw falen in het vorige academiejaar kunnen verklaren. De Raad moet verwerende partij bijtreden dat een gebrekkige huisvestingssituatie *an sich* niet voldoende is om te verklaren dat verzoeker opnieuw ondermaats heeft gepresteerd. Deze situatie kan ongetwijfeld het studeren bemoeilijken, maar er zijn meerdere oplossingen mogelijk (zoals bv. tijdelijk thuis studeren) die deze lastige periode kunnen overbruggen. Verzoeker heeft niet aangetoond dat andere materiële voorzieningen, zoals bv. de mogelijkheid om thuis te studeren of om zich te verplaatsen, voor hem niet mogelijk waren. Ook de financiële moeilijkheden die verzoeker aanhaalt overtuigen niet en zijn ook onvoldoende onderbouwd aan de interne beroepsinstantie voorgelegd.

Verzoeker heeft na het afleggen van een lang studietraject nog steeds niet met vrucht het eerste bachelorjaar TEW kunnen afwerken. Verzoeker toont naar het oordeel van de Raad ook onvoldoende aan dat de situatie waarin hij verkeerde het niet behalen van de bindende voorwaarden in voldoende mate heeft verschoond, zodat het de Raad niet onredelijk voorkomt - mede in het licht van het lange studietraject dat verzoeker reeds zonder succes heeft afgelegd - om hem een verdere inschrijving te weigeren.

Het middel is niet gegrond.

Tijdens de zitting legt verzoeker nog doktersattesten voor om zijn niet deelname aan de examens te verklaren wegens een opgelopen blessure. Dit betreft een nieuwe omstandigheid, waarmee de interne beroepsinstantie dan ook geen rekening heeft kunnen houden bij het nemen van haar beslissing. De Raad stelt wel ten overvloede dat het op basis van ‘medische attesten’ - die zeer concreet een afwezigheid op bepaalde examens kunnen verklaren - voor verzoeker eventueel mogelijk is om een procedure op te starten voor teruggave van leerkrediet.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 7 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bijzitter
Piet Versweyvelt	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 2 december 2016

Arrest nr. 3.466 van 16 december 2016 in de zaak 2016/567

In zake: Dimitri LYBAERT
Woonplaats kiezend te 9940 Evergem
Eiland 28

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Quinten Matsijslei 34
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 11 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Evi Van Rossem, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de toegepaste informatica’.

Op 23 september 2016 wordt verzoeker de herinschrijving in deze opleiding voor het academiejaar 2016-2017 geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 29 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 11 oktober 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepscommissie stelt vast dat de student – ondanks beperkte opnames van studiepunten – er de laatste vijf academiejaren nooit in is geslaagd om tot 60% studie-efficiëntie te behalen, wat voortaan het minimum te behalen percentage voor studie-efficiëntie is bij een herinschrijving in het hoger onderwijs. Ze merkt op dat de cumulatieve studie-efficiëntie van de student op zijn gehele traject 53% bedraagt en dat er reeds verschillende keren bindende voorwaarden werden opgelegd. De interne beroepsinstantie benadrukt dat aan de student verschillende individuele aanpassingen werden toegekend, rekening houdend met zijn specifieke noden, en dat deze aanpassingen ook werden uitgevoerd door de opleiding.

Volgens de interne beroepscommissie kan bovendien in het OLOD ‘analyse van algoritmen’ (nu: ‘Java 1’) geen progressie worden waargenomen, na aan zes examenkansen te hebben deelgenomen. De student behaalde immers opeenvolgend 1/20, 3/20, 6/20, 0/20, 2/20 en 6/20. De interne beroepscommissie wijst er ook op dat de student:

- in academiejaar 2010-2011 voor 42 studiepunten slaagde, en voor 18 studiepunten niet slaagde;
- in academiejaar 2011-2012 12 studiepunten verworven heeft via EVK, voor 16 studiepunten slaagde, en voor 21 studiepunten niet slaagde; er werden bindende voorwaarden opgelegd voor herinschrijving;
- in academiejaar 2012-2013 voor 22 studiepunten slaagde, en voor 17 studiepunten niet slaagde;
- in academiejaar 2013-2014 6 studiepunten verworven heeft via EVK, voor 15 studiepunten slaagde, voor 15 studiepunten niet slaagde en 6 studiepunten tolereerde; de aanvraag om binnen dezelfde opleiding te mogen herinschrijven werd slechts toegestaan mits bindende voorwaarden;

- in academiejaar 2014-2015 voor 18 studiepunten slaagde, en voor 15 studiepunten niet slaagde;
- in academiejaar 2015-2016 voor 7 studiepunten slaagde, en voor 12 studiepunten niet slaagde.

De interne beroepscommissie is van oordeel dat uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in deze professionele bacheloropleiding geen positief resultaat zal opleveren.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 11 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 17 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op het onpartijdigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stipt vooreerst aan dat hij buiten het eerste academiejaar geen modeltraject heeft gevolgd en dat hij wordt begeleid door een GON leerkracht voor zijn specifieke noden. Volgens hem valt wel te betwijfelen of de voor hem toegekende aanpassingen correct zijn uitgevoerd, maar je kan dit na de examens moeilijk achterhalen. Verzoeker stelt dat hij het lastig heeft met een drietal vakken, maar twee ervan zijn zeker haalbaar. Hij heeft het derde vak “Analyse van algoritmen” viermaal gedaan zonder succes, maar volgens hem zegt dat

misschien meer over de docent dan over hem. Verzoeker stelt dat hij weet dat de docent van dit vak niet moet hebben van leerlingen die uit het beroeps komen, zoals hijzelf. Hij weet dat het niet mogelijk is, maar hij zou zijn examens voor deze docent objectief verbeterd willen zien.

Verzoeker merkt op dat hij nu 144 studiepunten heeft verworven, nog 96 studiepunten kan gebruiken, nog 3 vakken en zijn stage te gaan heeft, en dat hij geweigerd wordt. Hij stipt aan dat bij zijn inschrijving op 23/09 werd gezegd dat hij een motivatieformulier moest invullen waarom hij verder wou studeren, maar nog voordat hij dit had ingediend, was de beslissing al gevallen. Op maandag 26/09 kreeg hij immers een mail met de boodschap dat de inschrijving niet werd toegestaan, zonder motivatie. Nadat verzoeker vroeg naar de motivatie van de weigering van inschrijving, werd hij uitgenodigd voor een gesprek met mevrouw [M.V.]. Verzoeker vond dit allesbehalve een constructief gesprek en vond haar zeer onvriendelijk. Verzoeker stelt dat mevrouw [M.V.] heeft gezegd dat hij kon gaan werken. Zij heeft geen andere oplossing aangeboden. Verzoeker wijst er ten slotte op dat bij alle raden die beslissingen nemen bij verwerende partij nooit iemand aanwezig is die de belangen van de student vertegenwoordigt en verdedigt.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst vast dat de twijfel die verzoeker over de objectiviteit en de capaciteiten van de docent “analyse van algoritmen” heeft, een argument is dat niet voor de interne beroepscommissie opgeworpen is geweest, zodat het niet op ontvankelijke wijze kan worden opgeworpen in graad van extern beroep. Ze merkt bovendien op dat, zelfs zo verzoeker tijdens het academiejaar een aversie zou hebben ondervonden van de docent, dit probleem op dat ogenblik voorgelegd moet worden aan de ombuds. Volgens haar is de bedenking van verzoeker om de examens “analyse van het algoritme” alsnog te laten herevalueren door een ‘objectief’ docent overigens manifest laattijdig.

Vervolgens wijst verwerende partij erop dat verzoeker is uitgenodigd geworden voor een bespreking van de beslissing van de toelatingscommissie en dat hij naar aanleiding daarvan kennis heeft genomen van de motieven van de toelatingscommissie. Volgens haar is verzoeker, door samenlezing te doen van de beslissing en de motieven van de toelatingscommissie, perfect op de hoogte van de onderliggende argumenten die tot de negatieve beslissing hebben geleid. Verwerende partij is van oordeel dat dit des te meer het geval is nu de interne beroepscommissie op omstandige wijze de studievoortgang van verzoeker en de behaalde punten heeft opgesomd en geanalyseerd.

Tenslotte betwist verwerende partij met klem de aantijging van verzoeker dat hij en zijn vader naar aanleiding van de bespreking van de beslissing van de toelatingscommissie onheus behandeld zouden zijn geworden door mevrouw [M.V.]. Verwerende partij merkt op dat verzoeker overigens, behoudens het verwoorden van de eigen perceptie, geen enkel argument aanhaalt waaruit zou kunnen blijken dat niet correct taalgebruik gehanteerd zou zijn geworden. In totaal ondergeschikte orde wijst verwerende partij erop dat eventueel verkeerd begrepen opmerkingen van een docent naar aanleiding van een bespreking op zich nooit een argument kunnen zijn om een reeds genomen beslissing alsnog te wijzigen.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij de capaciteit van docent “analyse van algoritmen” niet in twijfel trekt. Hij stipt aan dat hij niet akkoord ging met de uitslag van de examens, maar dat bij nazicht – hij ging de examens telkens inkijken – de docent waarschijnlijk altijd gelijk heeft. Waar verwerende partij opmerkt dat hij ook zou kunnen gesproken hebben met de ombuds, vraagt verzoeker zich af of deze wel objectief is, vermits ze rechtstreeks met de hogeschool is verbonden.

Verder wijst verzoeker erop dat de behaalde punten voor “analyse van algoritmen” achtereenvolgens 1/20, 3/20, 6/20, 0/20, 2/20 en 6/20 zijn. Volgens hem heeft hij evenwel nooit een 0 behaald. Zo behaalde hij in het tweede jaar (toen noemde het vak “programmeertechnieken 3”) 9/20, 3/20, 5/20 en 4/20. In het huidige academiejaar is het vak onderdeel van “Java 1” en wordt het door een andere docent gegeven.

Verzoeker is van oordeel dat hem, op basis van de vermelding onderaan zijn laatste rapport, bindende voorwaarden konden worden opgelegd, doch geen uitsluiting voor het volgende academiejaar. Verzoeker verwijst ook nog naar twee e-mails die zijn gestuurd naar aanleiding van de uitsluiting en die hij als bijlage heeft toegevoegd. Hij benadrukt dat hij al 144 studiepunten heeft behaald, dat hij nog 96 studiepunten heeft, dat hij studiegeld betaalt, dat hij geen recht meer heeft op kindergeld en dat hij geen recht heeft op een minimuminkomen, zodat hij de maatschappij op dat gebied geen geld kost. Hij vraagt om nog één kans.

Beoordeling

De interne beroepscommissie van verwerende partij bevestigt de beslissing geen herinschrijving van verzoeker toe te staan voor het academiejaar 2016-2017. Zij overweegt

dat uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in de professionele bacheloropleiding in de toegepaste informatica geen positief resultaat zal opleveren.

De Raad stelt vast dat de aangevochten weigering gebaseerd is op artikel 12.1 van het OER 2016-2017 van verwerende partij, dat in 2° stelt dat de toelatingscommissie de inschrijving van de student kan weigeren indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren.

Tevens stelt de Raad vast dat de aangevochten beslissing van de interne beroepscommissie uitvoerig motiveert waarom zij van oordeel is dat een volgende inschrijving geen positief resultaat zal opleveren. De Raad kan bijgevolg niet vaststellen dat de motivering van de aangevochten beslissing voorbij gaat aan volgende passage uit het intern beroepsschrift van verzoeker:

“Zoals u in bewijsstuk 1 kan zien heb ik in het academiejaar 2014-15 een maatregel gekregen die nog naar de oude wetgeving sprak dat ik in academiejaar 2014-15 de helft van mijn creditbewijzen moest halen of mijn herinschrijving van 2015-16 zou kunnen geweigerd worden. Maar zoals u in bewijsstuk 2 kan zien heb ik die behaald 18 van de 33 (54.55%). Zoals u kan zien op bewijsstuk 1 voor academiejaar 2015-16 zijn er totaal geen [maatregelen] te vinden.”.

In dit verband stipt de Raad aan dat verzoeker in de wederantwoordnota aangeeft dat op zijn laatste rapport maatregelen van studievoortgangsbewaking met het oog op een volgende inschrijving zijn vermeld (*“Maatregelen van studievoortgangsbewaking: Je behaalde binnen deze inschrijving voor minder dan 60% van de opgenomen studiepunten een creditbewijs. Je zal daarom voor je volgende inschrijving voor deze opleiding een aanvraag voor herinschrijving moeten indienen bij de toelatingscommissie. De toelatingscommissie kan je dan bindende voorwaarden opleggen.”*), doch dat deze pas in het academiejaar 2017-2018 tot een uitsluiting kunnen voeren. Wat dit betreft, past het op te merken dat de aangevochten beslissing de weigering niet aan de 60%-grens verbindt, maar aan een geheel van omstandigheden waaruit de interne beroepsinstantie afleidt dat een volgende inschrijving geen positief resultaat zal opleveren. Deze omstandigheden in acht genomen, kan de Raad geenszins vaststellen dat de beslissing onredelijk is. Dat verzoeker met het oog op zijn specifieke noden begeleid is door een GON-leerkracht, brengt de Raad niet tot een andere beoordeling. Evenmin geldt dit voor het door verzoeker ontwikkelde argument behalve het eerste academiejaar (2010-2011) geen modeltraject te hebben gevolgd.

In zijn verzoekschrift voor de Raad haalt verzoeker aan dat er een drietal vakken zijn waar hij het lastig mee heeft. Hij acht twee vakken haalbaar, maar vermeldt dat hij het opleidingsonderdeel “Analyse van algoritmen” (3 studiepunten) reeds vier maal zonder succes heeft gedaan. Hij schrijft hieromtrent:

“Misschien zegt dat meer over de docent dan over mij. Ik weet dat de docent van dit vak, vier jaar dezelfde docent, niet moet hebben van leerlingen die uit het beroeps komen. Want ik heb door mijn specifieke noden technisch beroeps [gevolgd], inclusief het zevende specialisatiejaar, daarna bij Syntra één jaar “PC hersteller” en één jaar “Netwerkbeheerder”, allebei met succes geslaagd. Ik weet dat het niet mogelijk is maar ik zou de examens van mij door deze docent objectief verbeterd willen zien. Als je na de examens deze gaat inzien sta je toch altijd voor schut.”.

De Raad kan uit deze argumentatie niet besluiten dat de beslissing de herinschrijving aan verzoeker te weigeren niet redelijk is. Wat de opmerkingen omtrent de examens “Analyse van algoritmen” betreft, stelt de Raad vast dat verzoeker geen elementen aandraagt waaruit in redelijkheid de aannemelijkheid van de beweringen betreffende de lector blijkt. Evenmin kan de Raad in het dossier elementen aantreffen waaruit blijkt dat verzoeker de in het verleden voor het opleidingsonderdeel behaalde resultaten tijdig zou hebben aangevochten. De Raad stelt tevens vast dat verzoeker in het kader van de voorliggende procedure de resultaten niet succesvol kan aanvechten. Ook met betrekking tot de in de wederantwoordnota geformuleerde opmerking ten aanzien van de objectiviteit van de ombudspersoon, kan de Raad in het dossier geen ondersteunende elementen aantreffen.

De Raad brengt bij dit alles in herinnering dat verzoeker het middel betreffende de betrokken lector niet heeft aangebracht in het kader van de interne beroepsprocedure, terwijl de Raad geen redenen ziet waaruit blijkt dat dit niet mogelijk was. De Raad moet dan ook vaststellen dat dit niet ontvankelijk kan worden aangevoerd in het kader van de procedure voor de Raad.

Verzoeker verwijst in het verzoekschrift voor de Raad naar de wijze waarop hij door de voorzitter van de toelatingscommissie zou zijn bejegend. In een toelichtend gesprek bij de weigeringsbeslissing zou hem ook zijn meegedeeld dat hij reeds eerder geweigerd zou moeten zijn in de opleiding. Dat hij vervolgens toch nog ingeschreven werd om na drie academiejaren op een weigeringsbeslissing te stuiten, beschouwt hij als een gebrek aan begeleiding. De Raad

leest in het verzoekschrift dat verzoeker van oordeel is dat hem een oplossing had moeten worden geboden opdat de reeds behaalde studiepunten niet verloren zouden gaan.

De Raad treft in het dossier geen elementen aan die de aan de voorzitter van de toelatingscommissie verweten houding aannemelijk maken. Bovendien moet de Raad vaststellen dat de aangebrachte argumenten – onder meer betreffende een beweerd gebrek aan begeleiding – de beslissing van de interne beroepscommissie om de student niet langer toe te laten zich in te schrijven niet onredelijk maakt. Integendeel lijkt de Raad erin te lezen dat verzoeker eigenlijk zeer veel kansen zijn geboden om de opleiding met succes te kunnen afronden.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
Jan Geens	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot

vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.481 van 11 januari 2017 in de zaak 2016/573

In zake: Evy RAES
Woonplaats kiezend te 2100 Deurne
Schotensesteenweg 105

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Quinten Matsijslei 34
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie en van de nieuwe studievoortgangsbepaling die naar aanleiding daarvan werd genomen en waarbij aan verzoekster een score van 8/20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproject Fotografie’.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat Evi Van Rossem, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de beeldende kunsten’.

Voor het opleidingsonderdeel “Masterproject Fotografie” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 4 juli 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 8 juli 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie merkt vooreerst op dat de student enkel uit artistiek promotoren kan kiezen, en dat de door haar voorgestelde persoon daar niet toe behoorde. Ze benadrukt dat een andere keuze niet mogelijk was, vermits er dit academiejaar slechts twee artistiek promotoren ter beschikking waren. De interne beroepsinstantie stelt vervolgens dat uit het dossier blijkt dat er verschillende begeleidingsmomenten zijn georganiseerd, waarop de student evenwel vaak niet aanwezig was. Zo bleef ze afwezig op een aantal verplichte ateliers, een lezing, een presentatie en twee studiereizen. Volgens de interne beroepsinstantie wordt de bewering dat de docenten onbereikbaar waren of voorrang zouden hebben gegeven aan hun internationale projecten tegengesproken door de neergelegde kalender met geplande afspraken. Daarnaast benadrukt de interne beroepsinstantie dat er op 15/12 masterpresentaties waren voor de hele groep studenten en het voltallige docentenkorps, waar ook feedback werd gegeven; dat er op 21/04 een pre-jury was waar feedback werd gegeven door externe juryleden en dat er op 26/04 een nabespreking was van dit pre-jurymoment.

Verder stelt de interne beroepsinstantie dat op toonmomenten alle praktijkdocenten aanwezig zijn, maar dat het ‘toonmoment’ waarnaar de student verwijst een tentoonstelling betreft die ze op eigen initiatief heeft opgezet. Ze merkt ook op dat de verplaatsing van de werken van de student werd ingegeven door het gegeven dat de ruimte erg klein was en de student niet aanwezig was op het moment waarop de docent met alle studenten had afgesproken om samen naar de exporuimte te gaan en er de werken op te stellen. De student bleek reeds op voorhand haar werken geïnstalleerd te hebben, zonder rekening te houden met de andere studenten.

De interne beroepsinstantie is ook van oordeel dat voor het overige, de feitelijke beweringen van de student met betrekking tot vooringenomenheid en/of negatieve beoordelingen niet worden aangetoond, tegengesproken worden door het dossier en ontkend worden door de

docenten. Ze merkt op dat volgens de docenten de student niet openstaat voor adviezen en richtlijnen.

Volgens de interne beroepsinstantie blijkt uit het dossier dat de artistieke jury wel degelijk heeft geoordeeld over alle vooropgestelde competenties. Zo wordt ingegaan op de locatie en op het ‘Wunderkammer-effect’. De jury stelde dat er zeker sprake is van ondersteunend onderzoek, maar dit wordt onvoldoende artistiek verwerkt tot een persoonlijk standpunt en het geheel blijft beperkt tot een louter illustratief resultaat. Ze is ook van oordeel dat het werk niet goed communiceert en dat er sprake is van een conceptuele verwarring tussen een aantal uitgangspunten. De interne beroepsinstantie benadrukt dat de jury de experimenten met materialen en technieken zeker heeft geapprecieerd, maar dat deze onvoldoende zijn doorgedreven om te resulteren in sterke beelden. De interne beroepsinstantie stelt vast dat uit het dossier blijkt dat de interne en externe jury tot dezelfde conclusie zijn gekomen en dezelfde punten hebben toegekend. Ze verduidelijkt tenslotte dat de interne jury, in het bijzonder na grondige evaluatie van het gevolgde traject gedurende de afgelopen twee jaar, tot de conclusie kwam dat de student de omschakeling van het commerciële opdrachtgerichte veld naar een autonome artistieke praktijk, wat de kern is van wat een master in de beeldende kunst/fotografie beoogt, niet heeft gemaakt.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 20 juli 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 3.057 van 14 september 2016 in de zaak 2016/233 vernietigde de Raad de bestreden beslissing op grond van volgende overwegingen:

“Verzoekende partij vecht de beslissing van de interne beroepsinstantie waarbij haar score voor het opleidingsonderdeel “Masterproject fotografie” (30 studiepunten) wordt gehandhaafd, aan.

In eerste instantie werpt verzoekende partij op dat de artikelen 6, 7 en 8 van het juryreglement zijn geschonden. Overeenkomstig artikel 6 van het Juryreglement worden voor het opleidingsonderdeel Masterproject naast de interne juryleden ook externe juryleden

uitgenodigd. Tevens vermeldt het artikel dat de beoordeling van de externe juryleden voor 50% en deze van de interne juryleden eveneens voor 50% meetelt. Artikel 6 bepaalt daarnaast dat elke groep bij de beoordeling te werk gaat zoals bij de bachelorbeoordeling.

De Raad kan op het juryblad vaststellen dat het document “Jury_MASTERS_Fotografie_15_16 – JURYBLAD EINDEVALUATIE – niet voor studenten!” (hierna: “Juryblad eindevaluatie”), waarin de evaluatie van het werk van verzoekende partij is weergegeven en commentaar is opgenomen (boven de tabel leest de Raad: “Jury eindevaluatie overzicht commentaren + akkoord juryleden”) in de kolommen “algemeen commentaar”, “masterproject fotografie” en “ondersteunend onderzoek fotografie”, door zowel interne als externe juryleden op 17 juni 2016 is ondertekend voor akkoord.

Aldus blijkt het betrokken document door zowel de interne als de externe juryleden gedragen. De Raad kan op basis van dit formulier evenwel niet vaststellen of de beoordeling van de externe juryleden voor 50% en deze van de interne juryleden eveneens voor 50% meetelt. Dat alle juryleden bij de totstandkoming van de evaluatie betrokken zijn, betekent immers nog niet dat de beoordeling van elk van de twee “groepen” (interne jury enerzijds en externe jury anderzijds) voor 50% meetelt.

De antwoordnota geeft aan dat zowel de interne jury als de externe jury verzoekende partij hebben beoordeeld en dat zij na beraadslaging beide tot dezelfde evaluatie kwamen. De Raad stelt vast dat de interne en externe juryleden tot een gezamenlijke score kwamen. De Raad stelt vast dat het oordeel van de jury volgens artikel 7 van het juryreglement wordt uitgedrukt in commentaar- of adviesvorm en in punten in gehele getallen op 20. De Raad sluit niet uit dat beide groepen ook initieel dezelfde score in gedachten hadden of dat beide groepen in een beraadslaging, waarin het gewicht van hun beider stem een 50%-aandeel vertegenwoordigde, tot deze score gekomen zijn, doch vindt hiervoor geen indicatie in het dossier. Dat alle juryleden de evaluatie voor akkoord ondertekenden, betekent nog niet dat de beoordeling van de externe juryleden voor 50% en de beoordeling van de interne juryleden voor 50% heeft meegeteld. De stem van of de evaluatie door één van beider kan zwaarder hebben doorgewogen in de totstandkoming van het eindresultaat dan de evaluatie van de andere.

De Raad ziet op het document met de eindevaluatie van de jury wel een quotering van 9 op 20 staan, maar kan niet vaststellen of en hoe dit examencijfer door het samenspel van de beoordelingen door de interne en externe jury, zoals beoogd in artikel 6 van het juryreglement, tot stand is gekomen. Op basis van het dossier tast de Raad ter zake in het

duister. Bijgevolg kan hij uit de motivering van de beslissing onvoldoende afleiden dat het vermelde artikel uit het juryreglement is nageleefd.

Verwerende partij wijst de Raad ook op een “eindevaluatie” die de feedback van de (beide) jury(s) samenbrengt. Het komt de Raad voor als een samenvattend document, dat teruggaat op het document “Juryblad Eindevaluatie” van 17 juni 2016. De Raad kan moeilijk vaststellen van wie het niet-ondertekende document “Feedback eindevaluatie” precies uitgaat. Hoewel het document verwijst naar de datum van de jurypresentatie (MA, 17/06/2016) is het voor de Raad niet duidelijk of dit document op deze dag is opgesteld en indien niet, wanneer wel. Evenmin kan de Raad aan de hand van dit document vaststellen of het aangehaalde artikel 6 van het juryreglement is nageleefd. Uit niets in het document blijkt aan welke “groep” welke elementen in de evaluatie zijn toe te schrijven, nog daargelaten welk gewicht de evaluatie – die trouwens in geen van de documenten aan een (nog daargelaten in een cijfer uitgedrukt) eindoordeel van de beide respectieve groepen verbonden is – van elk van de groepen heeft gehad.

De interne beroepsbeslissing stelt dat uit de toelichting in het dossier blijkt dat de interne en de externe juryleden na beraadslaging tot dezelfde conclusie zijn gekomen en identieke punten hebben toegekend. Niettegenstaande deze stelling is het de Raad bij lezing van het dossier niet duidelijk of de beoordeling van de “interne” en de “externe” juryleden elk voor 50% heeft meegeteld voor de beoordeling van het “Masterproject” en of, conform art. 6, b van het juryreglement, binnen elke groep een beoordeling heeft plaatsgevonden. Het aangehaalde artikel bepaalt immers:

“b. Master:

- Voor de beoordeling van het opleidingsonderdeel ‘Masterproject’ worden naast de interne juryleden ook externe juryleden uitgenodigd. De beoordeling van de externe juryleden telt voor 50% mee en die van de interne juryleden voor 50%. Binnen elke groep gaat men te werk zoals bij de bachelorbeoordeling.”.

Wat dit betreft, herneemt de Raad het document “Feedback eindevaluatie” dat enkel opmerkingen betreffende het “Masterproject Fotografie” bevat. Bij “Algemene commentaar” en “Ondersteunend onderzoek Fotografie” treft de Raad geen opmerkingen aan. De Raad leest meer bepaald het volgende in dit document, dat goeddeels wordt hernomen in de aangevochten beslissing:

“De locatie biedt geen meerwaarde aan het project. De betekenis en context van het kasteel worden genegeerd. De projectie op het plafond overtuigt niet – de beeldkeuze lijkt arbitrair en

inwisselbaar, het aanwezige daglicht vertroebelt de projectie en de beelden zijn niet erg zichtbaar.

Het 'Wunderkammer'-effect blijkt steken in een versnipperd geheel. Er is zeker sprake van ondersteunend onderzoek maar dit wordt onvoldoende artistiek verwerkt tot een persoonlijk standpunt en het geheel blijft steken in een louter illustratief resultaat. AF9

Het werk communiceert niet goed: de installatie heeft uitleg nodig want visueel komt het niet over. Welke plaats krijgt de toeschouwer in deze 'wunderkammer'?

Er is sprake van conceptuele verwarring tussen een aantal uitgangspunten: wil de fotografe de perceptie aanreiken die patiënten met dementie ervaren, of is het eerder de bedoeling om een scala van technieken waarbij de grenzen van fotografie verkend worden, te presenteren? De experimenten met materialen en technieken worden zeker geapprecieerd, maar zijn onvoldoende doorgedreven om te resulteren in sterke beelden, het geheel blijft steken in een opeenstapeling van studies en tests.”.

In het document “Juryblad Eindevaluatie”, waar de interne beroepsbeslissing bovendien niet naar verwijst en dat eerst tijdens de procedure voor de Raad wordt bijgebracht, treft de Raad in de kolom “Masterproject Fotografie” de volgende opmerkingen aan:

- “problematisch
- is dit masterwaardig ?
- de ATTITUDE is problematisch
- verouderde taal
- geen proces afgelegd
- er zit iets geforceerd in
- weinig gevoeligheid
- Het werkt gaat te letterlijk om met de problematiek v. dementie
- Het werk communiceert niet.”

Niettegenstaande bepaalde overeenkomsten tussen beide documenten is het de Raad niet onmiddellijk duidelijk of het document “Feedback eindevaluatie”, waarvan de Raad niet kan uitmaken van wie het precies uitgaat, de feedback van beide jury's louter samenbrengt.

De Raad neemt ook kennis van de in het document “Juryblad Eindevaluatie” vermelde opmerkingen in de kolom “Algemene commentaar”. De Raad leest het volgende:

“<WUNDERKAMMER>

Jury begrijp het werk niet. De bezoeker heeft geen plaats. Wat ze wil vertellen overtuigt visueel niet.

ROOKMACHINE geslaagd (DIMENSIE/DEMENTIE)

INSTALLATIE heeft uitleg nodig – geplooid Textielprints-/Communicatieprobleem.

Ze heeft geen keuze gemaakt – ‘special effects’ – niet genereus/wat gun je de toeschouwer”.

Tevens leest de Raad in de kolom “Ondersteunend onderzoek Fotografie”, dat trouwens betrekking lijkt te hebben op een afzonderlijke opleidingsonderdeel (15 studiepunten) waarvoor verzoekende partij een creditbewijs behaalde (13 op 20):

“(…) Is te veel verlaten waardoor lijnen en aanknopingspunten (kapstokken) verdwijnen”.

Ook indien deze opmerkingen in overweging worden genomen blijft het onduidelijk hoe zij zich precies verhouden tot het document “Feedback Eindevaluatie”.

Bovendien is het voor de Raad evenmin duidelijk hoe de opmerkingen in de beide hierboven aangehaalde documenten zich verhouden tot de eindcompetenties die met het opleidingsonderdeel worden beoogd. De Raad brengt de eindcompetenties, zoals vermeld in de ECTS-fiche, hieronder in herinnering. Zij luiden als volgt:

“De student(e)

- maakt een bewuste keuze uit verworven artistieke inzichten en vaardigheden en past deze toe in het autonome onderzoeksproject – verwezenlijkt een eindproject: de masterproef*
- kan een artistiek project concipiëren, organiseren, documenteren, presenteren en argumenteren voor deskundigen uit het werkveld*
- ontwikkelt inzichten in diverse verschijningsvormen van de beeldcultuur*
- beschikt over een brede kennis en gefundeerd inzicht in de traditionele en actuele (audiovisuele) kunsten*
- is vaktechnisch, theoretisch en inzichtelijk voorbereid om als kunstenaar, vormgever, leraar of deskundige het werkveld te betreden.*

Het bereikte gespecialiseerde niveau wordt gewaardeerd door het culturele werkveld en het bredere publiek.

Na de opleiding is de student voorbereid om als autonoom kunstenaar aan de slag te gaan. Velen kiezen ook voor toegepaste fotografie (architectuurfotografie, mode, documentaire of journalistieke opdrachten...). Een aantal van onze studenten komt ook in het onderwijs terecht en geeft les in kunsthumaniora's, het deeltijds of hoger kunstonderwijs.”.

De Raad leest in de beslissing van de interne beroepsinstantie dat uit het dossier blijkt dat de artistieke jury over alle vooropgestelde competenties heeft geoordeeld. Het is de Raad op basis van de evaluatiedocumenten niet mogelijk vast te stellen of dit het geval is. Evenmin kan de Raad uit deze documenten afleiden welke eindcompetenties door verzoekende partij niet zijn bereikt en waarom zulks het geval is. De Raad merkt wat dit betreft nochtans op dat in het juryverslag de in de ECTS-fiche beoogde eindcompetenties van het opleidingsonderdeel als referentiekader wordt gebruikt. Ten overvloede merkt de Raad op dat ook de scores die

verzoekende partij voor de andere opgenomen opleidingsonderdelen, waaronder de “masterclasses”, de relevantie van de verduidelijking van het onvoldoende behaald hebben van de beoogde eindcompetenties kunnen illustreren. Het is de Raad op basis van de dossiergegevens allerm minst mogelijk vast te stellen dat aan deze in artikel 7 van het juryreglement vervatte verplichting is voldaan. Ook wat dit betreft, kan verwerende partij niet volstaan met de in de interne beroepsbeslissing opgenomen overweging dat uit het dossier blijkt dat de artistieke jury wel degelijk over alle vooropgestelde competenties heeft geoordeeld. Hierbij is het voor de Raad niet duidelijk of de artistieke jury de interne dan wel de externe juryleden, of beide groepen betreft. De onduidelijkheid voor de Raad situeert zich tegen de achtergrond van artikel 1 van het juryreglement. Dit artikel bepaalt dat de interne leden van de jury personeelsleden zijn die belast zijn met onderwijsactiviteiten aan de betrokken student of belast met onderwijsactiviteiten binnen de betreffende afstudeerrichting en/of keuzediscipline. De externe leden zijn personen – al dan niet in dienst van de verwerende partij – die omwille van hun expertise in het werkveld in staat zijn de domeinspecifieke competenties van de studenten te beoordelen. Het onderscheid strookt met de ratio van artikel 6 van het juryreglement. Het laat de mogelijkheid open dat beide jury’s een verschillende beoordeling zouden kunnen formuleren en dan vervolgens tot een gezamenlijk eindcijfer komen. Bij de totstandkoming van het eindcijfer weegt het oordeel van elk van de jury’s gelijk door.

De Raad leest in de beslissing van de interne beroepsinstantie tevens dat, in het bijzonder na grondige evaluatie van het gevolgde traject gedurende de afgelopen twee jaar, de interne jury tot de conclusie kwam dat de student de omschakeling niet gemaakt heeft van het commercieel opdrachtgerichte veld naar een autonome artistieke praktijk, wat de kern is van wat de master in de beeldende kunst/fotografie beoogt.

De Raad ziet niet hoe de door de interne beroepsinstantie aangehaalde algemene conclusie van de interne jury terug te voeren is op de zich in het dossier bevindende evaluatiedocumenten. Deze overweging spruit klaarblijkelijk voort uit het document “Toelichting op verzoekschrift [verzoekende partij] – beroep interne beroepscommissie inzake de studievoortgangsbeslissing”. De Raad tast in het duister over het ontstaan en de context van de evaluatie en de conclusie waartoe zij leidde. Evenmin ziet de Raad hoe deze overweging zich tot de te bereiken eindcompetenties verhoudt. Bovendien ziet de Raad, bij gebrek aan toelichting, niet in hoeverre een “evaluatie van het gevolgde traject gedurende de afgelopen twee jaar” de evaluatie van het Masterproefproject schraagt, in het bijzonder in zoverre de evaluatie betrekking heeft op een vorig academiejaar, waarin verzoekende partij het opleidingsonderdeel waarop de betwisting betrekking heeft overigens niet heeft gevolgd.

Het document verwijst in dit verband naar het voordeel van de twijfel dat bij de eindpresentatie van het schakeljaar van verzoekende partij aan verzoekster is gegeven betreffende de vraag of er sprake was van een geslaagde omschakeling van een professionele naar een academische bachelorgraad, welk voordeel de interne jury verzoekster bij de masterpresentatie niet heeft gegeven.

Tenslotte blijkt voor de Raad niet uit het dossier hoe de in de ECTS-fiche bedoelde toon-/controlemomenten, die plaatsvinden tijdens het academiejaar, overeenkomstig deze ECTS-fiche in de quoterings zijn meegenomen. Daarenboven treft de Raad in het dossier geen enkel stuk aan dat verwijst naar de toonmomenten en de tussentijdse evaluaties die bij die gelegenheid zouden hebben plaatsgevonden.

Ten overvloede merkt de Raad op evenmin uit het dossier te kunnen afleiden waar de overweging van de interne beroepsinstantie dat de student, naar het oordeel van de docenten, niet open staat voor adviezen en richtlijnen, maar steeds haar eigen weg wenst te bewandelen, op terug te voeren is. Nergens wordt precies aangegeven welke adviezen en richtlijnen verstrekt zijn en vervolgens genegeerd werden. Evenmin is het duidelijk in hoeverre deze inschatting tot de handhaving van de eindevaluatie door de interne beroepsinstantie heeft bijgedragen.

De Raad slaat tenslotte acht op het door verwerende partij bijgebrachte document “Toelichting op verzoekschrift [verzoekende partij] – beroep interne beroepscommissie inzake de studievoortgangsbeslissing”, waarvan het de Raad niet duidelijk is van wie het uitgaat, wanneer het is opgesteld en hoe het in de beslissing van de interne beroepsinstantie is geïntegreerd. De Raad treft er daarenboven, in de beschrijving van de totstandkoming van het resultaat (bij “3) Vanuit deze evaluatiecriteria kunnen wij stellen dat de studente [verzoekende partij] niet aan alle criteria heeft voldaan.”, en dan meer bepaald bij het eerste punt van deze beschrijving: “Artistieke kwaliteit (creativiteit + authenticiteit)”, geen afdoend antwoord in aan op de onduidelijkheden waarmee hij geconfronteerd wordt betreffende de inbreng van de beide jurygroepen – intern en extern – in de totstandkoming van de eindbeoordeling. Uit deze beschrijving schijnt het de Raad minstens toe dat het zwaartepunt van de beoordeling, in strijd met de uitdrukkelijke tekst van het juryreglement, bij de externe juryleden ligt. De Raad leest er immers: “drie professionele actoren uit het werkveld hebben – los van enige beïnvloeding of vermeende vooringenomenheid van het docentenkorps – de eindpresentatie van [verzoekende partij] een onvoldoende als eindbeoordeling gegeven”. In elk geval vindt de Raad er geen indicatie dat het beoordelingsproces in overeenstemming is met het juryreglement. Wat de evaluatie van verzoekende partij in het licht van de

eindcompetenties, geformuleerd in de ECTS-fiche betreft, stelt de Raad wel vast dat de structuur van het document hiernaar verwijst en dat wordt toegelicht waarom verzoekende partij de betrokken competenties niet zou hebben bereikt. De Raad is echter van oordeel dat de door de juryleden ondertekende evaluatie en het samenvattende verslag de basis van de evaluatie vormen en dat het niet duidelijk is hoe de toelichting op het verzoekschrift zich hiermee verhoudt en in het bijzonder hierop terug te voeren is. Het is de Raad op basis van het betreffende stuk dan ook een raadsel of de in het niet identificeerbare document geformuleerde uitlatingen een weergave vormen van de elementen die de interne en externe juryleden tot hun (respectievelijke) beoordeling hebben gevoerd en door hen gedragen zijn, dan wel veeleer de persoonlijke reflecties van een anoniem gegriefd jurylid. Bovendien brengt het document geen klaarheid in betwiste punten als de rol van de toonmomenten in de beoordeling en bevat het ook elementen die niet onmiddellijk met de jurybeoordeling van het eindwerk van verzoekende partij in verband zijn te brengen.

De voorgaande overwegingen brengen de Raad tot het besluit dat de motivering van de aangevochten beslissing niet stand houdt. De motivering laat de Raad immers niet toe vast te stellen dat de aangevochten beslissing niet kennelijk onredelijk is. Evenmin kan de Raad op basis van de motivering de door verzoekende partij aangehaalde schendingen van de regelgeving, in het bijzonder van het juryreglement van verwerende partij, beoordelen.

Het middel is gegrond.

De overige middelen kunnen niet tot een verdere vernietiging leiden en dienen bijgevolg niet te worden onderzocht.

Rekening houdend met art. II.292, § 1, 2° Codex Hoger Onderwijs, met het belang van beide partijen bij een spoedige en definitieve afwikkeling van de aan de basis van de procedure voor de Raad liggende betwisting betreffende de studievoortgangsbepaling met betrekking tot het “Masterproject Fotografie” in het licht van de start van het nieuwe academiejaar, met de overwegingen die de Raad tot een vernietiging hebben gebracht en om iedere mogelijke vooringenomenheid bij de beoordeling te vermijden, vraagt de Raad verwerende partij om, voorafgaand aan het nemen van een nieuwe beslissing, het werk van verzoekende partij aan een nieuwe beoordeling (conform haar juryreglement) door een anders samengestelde examenjury te onderwerpen.

In opvolging van het vernietigingsarrest nr. 3.057 van 14 september 2016 in de zaak 2016/233 heeft de interne beroepsinstantie op 20 september 2016 een nieuwe beslissing genomen, waarbij zij aan de opleiding de opdracht geeft om, in overleg met de studente, een nieuw jurymoment met een anders samengestelde jury vast te leggen voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproject Fotografie’, en vervolgens een nieuwe gemotiveerde beslissing te nemen vóór 15 oktober 2016.

Op 5 oktober 2016 heeft het nieuw jurymoment plaatsgevonden en op 6 oktober 2016 ontvangt verzoekster bij schrijven een nieuw rapport. Zij behaalt een examencijfer van 8/20 voor het ‘Masterproject Fotografie’.

Bij aangetekend schrijven van 17 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt vast dat de beslissing van de interne beroepscommissie dateert van 20 september 2016 en dat verzoekster bij brief van 6 oktober 2016 op de hoogte werd gebracht van de behaalde resultaten. Ze merkt op dat het beroep van verzoekster is gedateerd op 16 oktober 2016 en dat het beroep bij de Raad werd geregistreerd op 18 oktober 2016. Verwerende partij gedraagt zich wat de uitputting van de interne beroepsmogelijkheden en de tijdigheid van het ingestelde beroep betreffen, naar het oordeel van de Raad.

In haar *wederantwoordnota* stipt verzoekster aan dat zij de beslissing van het jurymoment van verwerende partij op 10 oktober 2016 via gewone post heeft ontvangen. Vermits de beroepstermijn van zeven dagen conform artikel II. 294 de dag na die van de kennisname van de beslissing begint te lopen, werd huidig verzoekschrift tijdig ingesteld.

Beoordeling

Op 14 september 2016 vernietigde de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen de beslissing van de interne beroepsinstantie van verwerende partij van 8 juli 2016. De Raad gelastte het bevoegde orgaan van verwerende partij uiterlijk op 23 september 2016 een nieuwe beslissing te nemen en daarbij, rekening houdend met de

overwegingen van de Raad en in overleg met verzoekende partij, een datum voor en de modaliteiten van een nieuw presentatiemoment te bepalen.

De draagwijdte van de beslissing blijkt uit volgende passage uit het arrest:

“Rekening houdend met art. II.292, § 1, 2° Codex Hoger Onderwijs, met het belang van beide partijen bij een spoedige en definitieve afwikkeling van de aan de basis van de procedure voor de Raad liggende betwisting betreffende de studievoortgangsbeslissing met betrekking tot het “Masterproject Fotografie” in het licht van de start van het nieuwe academiejaar, met de overwegingen die de Raad tot een vernietiging hebben gebracht en om iedere mogelijke vooringenomenheid bij de beoordeling te vermijden, vraagt de Raad verwerende partij om, voorafgaand aan het nemen van een nieuwe beslissing, het werk van verzoekende partij aan een nieuwe beoordeling (conform haar juryreglement) door een anders samengestelde examenjury te onderwerpen.” (eigen onderlijning).

Aldus diende het bevoegd orgaan van verwerende partij, na vernietiging van de door de interne beroepsinstantie genomen beslissing, een nieuwe beslissing te nemen en deze door een nieuwe beoordeling van het werk van verzoekende partij, in overeenstemming met het examenreglement van verwerende partij, en door een anders samengestelde examenjury, te laten voorafgaan.

De Raad leest in het verzoekschrift van verzoekende partij het volgende :

“Naar aanleiding van het arrest 2016/33 van 14 september 2016 vond er op 5 oktober 2016 een nieuwe jury plaats om de Masterproef Fotografie van de opleiding Master in de Beeldende Kunsten te beoordelen.

Op 10 oktober 2016 ontving ik het nieuwe rapport per post (zie bijlage). Het officiële verslag heb ik nog niet ontvangen, ondanks de pogingen die ik ondernam. In de begeleidende brief van de post verwijst het diensthoofd van de administratie naar een aangetekend schrijven. Via een telefonisch gesprek op 11 oktober deelde hij mee dat ik het verslag via dit aangetekend schrijven mocht verwachten. Op 12 oktober was er nog steeds geen sprake van deze brief. Via een mail bracht ik hem hiervan op de hoogte. Blijkbaar was dit een intern misverstand en diende ik toch dit verslag persoonlijk op te halen (zie bijlage). De resterende dagen van de voorbije week waren onmogelijk aangezien ik tot 16u moet werken en het secretariaat om 14u sluit. Een officieel beroep aantekenen werd hierdoor zwaar verhinderd.”.

De Raad neemt kennis van de beslissing van de interne beroepscommissie, genomen op 20 september 2016, in opvolging van het arrest van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen. De Raad leest in de beslissing het volgende:

“gezien:

- *het ingesteld beroep de examenbeslissing over het opleidingsonderdeel ‘Masterproject Fotografie’ betreft;*
- *de student 9/20 behaalde voor dit opleidingsonderdeel;*
- *dit opleidingsonderdeel 30 studiepunten telt;*
- *De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen beslist[e]: ‘Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 23 september 2016 een nieuwe beslissing waarbij, rekening houdend met de overwegingen van de Raad en in overleg met verzoekende partij, een datum en de modaliteiten worden bepaald voor het nieuwe presentatiemoment.’;*
- *dat Interne Beroepscommissie gehouden is het arrest van de Raad uit te voeren de klacht ontvankelijk en gegrond te verklaren, en aan de opleiding opdracht te geven in overleg met de student een nieuw jurymoment met een anders samengestelde jury vast te leggen voor de het opleidingsonderdeel ‘Masterproject Fotografie’, en vervolgens een nieuwe gemotiveerde beslissing te nemen vóór 15 oktober 2016.”.*

De Raad stelt vast dat op 5 oktober 2016 een nieuw jurymoment heeft plaatsgevonden. Op 6 oktober 2016 richt de heer [S.W.], diensthoofd administratie en organisatie van verwerende partij, een brief aan verzoekende partij met als onderwerp “Nieuw rapport”. De brief luidt als volgt:

“Hierbij zend ik je jouw nieuw rapport na de beslissing van de interne beroepscommissie. De brief met de beslissing van de interne beroepscommissie zal vandaag naar uw domicilieadres worden verzonden door de algemene diensten van de hogeschool.”.

Blijkens het aangehechte rapport is de score voor verzoekende partij voor het opleidingsonderdeel “Masterproject Fotografie” nu 8 op 20.

Uit het verzoekschrift leidt de Raad af dat het beroep veeleer is gericht tegen de beslissing op basis van het nieuwe jurymoment waarbij verzoekende partij 8 op 20 is toegekend, en niet tegen de beslissing van de interne beroepscommissie van 20 september 2016, waarbij de interne beroepscommissie ter uitvoering van het arrest van de Raad “opdrachten” geeft aan de opleiding. De Raad stelt vast dat het “Nieuw rapport”, met de score van verzoekende partij,

aan haar werd toegestuurd op 6 oktober 2016. Dit blijkt uit de poststempel op de aan haar gerichte enveloppe. Verzoekende partij verklaart deze beslissing op 10 oktober 2016 via de gewone post te hebben ontvangen.

De Raad herhaalt in de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 september 2016 te lezen dat deze beroepsinstantie aan de opleiding de opdracht geeft in overleg met de student een nieuw jurymoment met een anders samengestelde jury vast te leggen voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproject Fotografie’ en vervolgens vóór 15 oktober 2016 een nieuwe beslissing te nemen.

De Raad gaat er bijgevolg van uit dat het aan verzoekende partij toegezonden ‘Nieuw rapport’ met de nieuwe score voor ‘Masterproject Fotografie’ van 6 oktober 2016 voortvloeit uit de beslissing van de interne beroepscommissie van 20 september 2016.

De Raad is bijgevolg van oordeel dat de beslissing van 6 oktober 2016 waarbij verzoekende partij, aansluitend bij het nieuwe presentatiemoment op 5 oktober 2016, definitief een nieuwe score is toegekend, kan worden beschouwd als een, in art. II.292, § 2 Codex Hoger Onderwijs bedoelde, nieuwe ongunstige studievoortgangsbepaling, genomen in opvolging van de uitspraak van de Raad.

Bijgevolg diende verzoekende partij de interne beroepsprocedure niet opnieuw uit te putten. Het verval van deze verplichting draagt tot de ontvankelijkheid van het beroep bij.

Wat de tijdigheid van haar beroep betreft, schrijft verzoekende partij in haar wederantwoordnota het volgende:

“De beroepstermijn van 7 dagen begint conform Art. II.294 te lopen de dag na die van de kennisname van de beslissing, in casu 18 oktober. Huidig verzoekschrift wordt derhalve tijdig ingediend op 17 oktober.”.

De Raad leest evenwel in de in de huidige context toepasselijke versie van art. II.294 Codex Hoger Onderwijs het volgende:

“§ 1. De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltijd van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.” (eigen onderlijning).

Aldus is het beroep tegen de vaststelling van de score voor het masterproject fotografie (8/20) op het eerste gezicht laattijdig.

De Raad stelt evenwel vast dat de op het betrokken scoreblad vermelde beroepsmodaliteiten niet in overeenstemming zijn met laatstvermelde bepaling uit de Codex Hoger Onderwijs. Op het rapport zijn immers volgende beroepsmodaliteiten vermeld:

“In geval van ernstige betwistingen bij een studievoortgangsbepaling kan de student intern beroep tegen deze beslissing aantekenen.

De student stelt een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbepaling in binnen een vervaltermijn van vijf kalenderdagen, die ingaat op:

- *In het geval van een examenbeslissing: de dag na deze van de formele bekendmaking van de examenresultaten.*
- *In het geval van een andere studievoortgangsbepaling: de dag na deze waarop de student kennis heeft genomen van de beslissing.”.*

De Raad merkt evenwel op dat uit artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet volgt dat de beroepstermijn voor een voor beroep vatbare beslissing slechts begint te lopen wanneer op die beslissing of de individuele kennisgeving ervan de beroepsmogelijkheden en de modaliteiten voor het beroep correct zijn vermeld. Een niet correcte vermelding van de beroepsmogelijkheden en –modaliteiten heeft tot gevolg dat de termijn voor het indienen van een beroep pas begint te lopen vier maanden na de kennisgeving van de beslissing.

De Raad acht het beroep van verzoekster van 17 oktober 2016 tegen het meegedeelde examenresultaat, zijnde de studievoortgangsbepaling die werd genomen in opvolging van de beslissing van de interne beroepscommissie van 20 september 2016, dan ook tijdig ingesteld.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het onpartijdigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat de samenstelling van de jury, de beoordeling van de competenties en het nieuwe toegewezen punt van 8/20 nog meer twijfel veroorzaken over de rol van de Academie als onderwijsinstelling. Ze merkt op dat de interne jury was samengesteld uit [A.E.], [N.D.] en [J.P.]. De externe jury was samengesteld uit [D.L.], [S.V.] en [W.W.]. De directeur [E.U.] was de voorzitter en werd ondersteund door het opleidingshoofd, [S.S.] als secretaris.

Verzoekende partij verduidelijkt dat zij [A.E.], docent textiel en docent bij één van de masterclasses, had verkozen om op te treden als promotor op vraag van de Academie. Ze wijst erop dat alle docenten van de afdeling fotografie op de eindjury in juni aanwezig waren, waardoor zij werden uitgesloten voor deze nieuwe jury. Wat de externe jury betreft, wijst verzoekende partij erop dat [D.L.] een ex-collega van de directeur is, dat [S.V.] voor de academie werkt en dus een collega is van [B.D.] en dat [W.W.] door dezelfde galerie wordt vertegenwoordigd als [B.D.]. Volgens verzoekende partij wekken deze persoonlijke relaties met het ‘gegriefd jurylid’ uit de vorige eindjury vragen op over de neutraliteit van deze juryleden.

Verder is verzoekende partij van oordeel dat de juiste competenties niet werden beoordeeld. Ze heeft het verslag nog niet, dus haar toelichting is beperkt tot de mondelinge bespreking met [A.E.], [S.S.] en [E.U.]. Verzoekende partij merkt op dat de nieuwe jury haar vaktechnische kennis en haar onderzoek sterk vond. Vermits ze haar artistiek standpunt niet konden afleiden uit haar werk, is ze toch niet geslaagd voor de masterproef.

Verzoekende partij stelt dat zij haar keuzes duidelijk heeft toegelicht in haar presentatie, maar de Academie gaat niet akkoord met haar visie. Ze stipt aan dat de directeur haar in de nabespreking terecht wees omdat haar werk te divers is. Hij vindt dat een kunstenaar één aspect moet kiezen, omdat het anders te verwarrend is voor het publiek. Verzoekende partij stelt evenwel dat dit in contrast is met de artistieke vrijheid waarvan verschillende kunstenaars gebruik maken door het werken met verschillende media en thema's buiten de artistieke sector. Volgens haar diende dit aspect ook niet beoordeeld te worden.

Daarnaast stelt verzoekende partij dat de Academie in het nagesprek aangaf dat ze een ‘werkstuk’ verwachtte, wat echter nergens in de ECTS-fiche vermeld wordt. Volgens haar

laat de huidige omschrijving van de masterproef ruimte voor een breed onderzoek met het medium, waarbij haar werk aanleunt. Ze merkt op dat uit haar onderzoek ook enkele finale werken resulteerden, zoals de projectie in de blackbox. De directeur heeft haar meegedeeld dat ze waarschijnlijk geslaagd was als ze dit voor de nieuwe jury had gepresenteerd. Verzoekende partij benadrukt evenwel dat dit organisatorisch niet haalbaar was, maar dat ze dit werk tijdens haar presentatie op 5 oktober wel aan de hand van foto's en een video heeft toegelicht.

Verzoekende partij stelt vervolgens dat [A.E.], die optrad als promotor, haar achteraf had meegedeeld dat de directeur tijdens de jurybespreking de bovenhand nam in de beoordeling, wat in strijd is met het reglement. Tijdens de nabespreking gaf [S.S.] volgens verzoekende partij ook toe dat de begeleiding van het voorbije jaar ondermaats was, waardoor de verwachtingen van de eindjury niet duidelijk gecommuniceerd werden.

Verzoekende partij is ook van oordeel dat het geven van een cijfer dat een punt lager ligt dan de vorige eindjury duidelijk een afstraffing is van de student die juridische stappen ondernam wegens een tekortkoming van de Academie. Zij vindt dat er sprake is van een negatieve houding van de Academie tegenover haar werk. Bovendien is er een gebrek aan zelfreflectie van de instelling om haar fout toe te geven. Verzoekende partij merkt op dat het toegewezen punt van 8/20 nog steeds in fel contrast staat met de punten 17/20 en 18/20 van de masterclasses. Volgens haar wijst de vraag die hierover gesteld werd tijdens de hoorzitting op het belang dat de Raad hieraan geeft als maatstaf voor haar competenties. Zij weet dat de Raad niet bevoegd is om te oordelen over de kwaliteit van het werk, maar een nieuwe jury was ook geen oplossing voor deze situatie.

Verzoekende partij stelt tenslotte dat de Academie duidelijk vastzit in haar gedachten over haar als student. Ze benadrukt dat de docenten volgens het reglement verplicht waren om het haar schriftelijk mee te delen indien haar visie niet paste in de opleiding, wat niet is gebeurd. Ze vraagt zich af hoe deze situatie – ze heeft evenmin een bachelordiploma in de beeldende kunsten, vermits ze een schakeljaar heeft gedaan – in de toekomst kan worden vermeden. Ze stelt dat er geen opvolging is van het arrest en dat het onterecht is haar geen masterdiploma toe te kennen. Verzoekende partij merkt op dat het buizen van een masterstudent gepaard dient te gaan met zware argumenten, die tot vandaag afwezig blijven.

In haar *antwoordnota* verwijst verwerende partij naar de motivering uit het juryverslag. Zij merkt op dat de interne beroepscommissie reeds op 21 september 2016 had geoordeeld dat er een nieuw presentatiemoment moest plaatsvinden en dat het de examenjury is die de score met betrekking tot het nieuwe presentatiemoment vastlegt. Verzoekende partij is het juryverslag ook komen inkijken, met name op 17 oktober 2016, om 14u30.

Verder merkt verwerende partij op dat de anders samengestelde jury de masterproef van verzoekende partij volledig opnieuw heeft beoordeeld. De jury kwam unaniem tot hetzelfde resultaat van 8/20. Verwerende partij benadrukt dat alle juryleden de vaststelling van het resultaat en de motivering hebben ondertekend. Daarna geeft verwerende partij een overzicht van de motivering, gekoppeld aan de eindcompetenties in de ECTS-fiche. Zij stipt aan dat, gezien de interne jury uit nieuwe juryleden diende te bestaan, zij de toon-/controlemomenten die tijdens het academiejaar plaatsvinden, niet mee in hun beoordeling kon betrekken. Deze juryleden hebben verzoekende partij gedurende het academiejaar immers niet gevolgd, en zij zijn niet bekend met haar vorderingen.

Waar verzoekende partij de objectiviteit van de jury ter discussie stelt, is verwerende partij van oordeel dat verzoekende partij hiervoor geen voldoende concrete, doorslaggevende en overtuigende elementen kan aanbrengen. Waar verzoekende partij verwijst naar de door haar behaalde resultaten van 17/20 en 18/20 voor de masterclasses, wijst verwerende partij erop dat elk opleidingsonderdeel zelfstandig geëvalueerd dient te worden, in functie van de evaluatiecriteria die eigen zijn aan dat opleidingsonderdeel.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekende partij dat verwerende partij niet heeft aangetoond dat de juryleden onbevooroordeeld waren. Verder is ze van oordeel dat verwerende partij geen enkel zwaar argument geeft waarom zij niet mag slagen. Volgens haar wordt er enkel gewezen op 'het artistiek standpunt', wat overigens niet beoordeeld diende te worden. Tijdens een gesprek met jurylid [J.P.] op 17 oktober 2016 deelde deze haar evenwel mee dat het algemene kennis op de academie is dat het 'artistiek standpunt' boven alle andere competenties staat.

Verder stelt verzoekende partij dat de directeur tijdens de nabespreking beaamde dat het voor de jury duidelijk is dat zij hard heeft gewerkt en dat de motivatie sterk aanwezig is. Ze merkt op dat dit een belangrijke vereiste is om te slagen als master, maar hiermee werd echter geen

rekening gehouden in de motivering van de jury. Waar de jury aanhaalt “*De student heeft zeker vaktechnische vaardigheden, maar kan dit nog onvoldoende uitwerken.*”, merkt verzoekende partij op dat dit in contrast staat met de opinie van de jury dat zij wel geslaagd was geweest met haar vorig werk, wat impliceert dat ze wel voldoende vaktechnische vaardigheden heeft. Verzoekende partij verwijst ook naar de ECTS-fiche en stelt dat niet elke master in de beeldende kunst die afstudeert zich ontwikkelt tot een kunstenaar. Een master kan ook actief zijn als leraar of deskundige.

Vervolgens is verzoekende partij van oordeel dat de bespreking van de motivering van de score in combinatie met de ECTS-fiche enkele contradicties bevat. Bovendien ontbreken in het overzicht twee van de te beoordelen competenties uit de ECTS-fiche. Ze merkt ook op dat bij de competentie waar de jury de waardering van het werk in het culturele werkveld en het bredere publiek aan de presentatie linkt, niet wordt verwezen naar de door haar gegeven toelichting. Verzoekende partij stelt dat uit de nabespreking bleek dat de jury aan deze presentatie geen waarde hechtte omdat dit geen ‘artistieke keuze’ door haar inhoudt. Volgens verzoekende partij werd aan deze competentie een beoordeling gegeven die hier helemaal niet toe behoort.

Waar de jury van oordeel is dat ze niet kan oordelen over het hele traject van het masterproject omdat de juryleden niet aanwezig waren op de toon- en controlemomenten, merkt verzoekende partij op dat deze informatie niet gebruikt kan worden omdat deze momenten nooit gequoteerd werden in de permanente evaluatie, zoals nochtans zou moeten volgens de ECTS-fiche. Zij benadrukt dat zij in de nieuwe presentatie zelf haar groeiproces heeft toegelicht, omdat dit bij de vorige jury ontbrak. Verzoekende partij is ook van oordeel dat de competenties die wel beoordeeld werden slechts een summiere argumentatie omvatten, terwijl bij een opleidingsonderdeel van 30 studiepunten, dat zich bovendien aan het einde van de opleiding situeert, een stevig onderbouwd verslag hoort.

Verzoekende partij stelt tenslotte vast dat ook bij de nieuwe jury van 5 oktober geen cijfers werden toegekend door de afzonderlijke jury’s (intern en extern), terwijl de Raad tijdens de hoorzitting van 12 september aanhaalde elk jurylid een afzonderlijke beoordeling te laten geven.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat de aan verzoekende partij meegedeelde beslissingen zich beperken tot de beslissing van de interne beroepscommissie van 20 september 2016 houdende een “opdracht” aan de opleiding en de mededeling van een examenresultaat op 6 oktober 2016, dat werd vastgesteld na het nieuwe presentatiemoment van 5 oktober 2016.

Hoewel verzoekende partij in de brief van 6 oktober 2016 tevens werd meegedeeld dat de beslissing van de interne beroepscommissie haar diezelfde dag, met name op 6 oktober 2016, zou worden toegestuurd, is van dergelijke beslissing, behoudens indien het deze van 20 september 2016 zou betreffen, geen spoor aan te treffen in het dossier voor de Raad.

Uit een e-mail van 12 oktober 2016 van het diensthoofd administratie en organisatie leidt de Raad af dat de mededeling op de brief van 6 oktober 2016 waarmee verzoekende partij het puntenblad is toegestuurd op een vergissing berustte en dat geen zending meer zou volgen.

De Raad dient het verzoek dan ook te beoordelen in het loutere licht van het aan verzoekende partij bezorgde puntenblad. Andere elementen die de score verduidelijken zijn aan verzoekende partij niet bezorgd. Dat verzoekende partij in de aangehaalde e-mail is meegedeeld dat zij de feedback met betrekking tot het nieuwe jurymoment dat tot de aangevochten score leidde na afspraak kon gaan inzien, voert de Raad niet tot een andere vaststelling.

De Raad merkt op dat verwerende partij weliswaar elementen aandraagt betreffende de nieuwe beoordeling en de motivering ervan, doch de Raad treft hiervan geen enkel spoor aan in de aangevochten beslissing. De Raad oordeelt dat toelichting bij de beslissing in het kader van de procedure voor de Raad niet van aard is een eventueel motiveringsgebrek in de procedure te verhelpen.

Op basis van de aan verzoekende partij meegedeelde beslissing tast de Raad dan ook volkomen in het duister met betrekking tot de wijze waarop (behoudens na de organisatie van een nieuw jurymoment) zij tot stand is gekomen en de motieven die ertoe hebben geleid. De Raad is bijgevolg in de onmogelijkheid vast te stellen dat het gezag van gewijsde van de beslissing van 14 september 2016 is gerespecteerd in de nieuwe beslissing. Evenmin kan de Raad vaststellen dat de beslissing niet kennelijk onredelijk en in overeenstemming met de toepasselijke regelgeving is.

In het licht van de opmerkingen in het verzoekschrift betreffende de nieuwe examenjury vindt de Raad het treffend in het dossier geen spoor te kunnen aantreffen van het overleg waaromtrent de Raad in het arrest van 14 september 2016 verzocht. De Raad beval – in het licht van de elementen die hem tot zijn beslissing van 14 september 2016 hebben gebracht – immers om, rekening houdend met de overwegingen van de Raad en in overleg met verzoekende partij, een datum en de modaliteiten te bepalen van een nieuw presentatiemoment, voorafgaand aan de door het bevoegde orgaan te treffen nieuwe beslissing betreffende de score voor “Masterproject Fotografie”.

Hoewel de Raad in zijn beslissing van 14 september 2016 wees op het belang te verduidelijken in hoeverre de scoretoekenning toelaat de evaluatie van het werk van verzoekende partij te koppelen aan de met het opleidingsonderdeel beoogde eindcompetenties (blijkens de ECTS-fiche), dient de Raad – in het licht van de opmerkingen van verzoekende partij over de verhouding tussen de beoordeling van haar werk en de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel – vast te stellen dat de verwerende partij zich in haar beslissing beperkt tot het toekennen van een cijfer, zonder enige verdere toelichting. Dat verzoekende partij de kans is geboden feedback te krijgen en met name het juryverslag kon inkijken, brengt de Raad *in casu* niet tot een andere conclusie. Het is voor de Raad immers onduidelijk hoe de inhoud van dit verslag in de aangevochten beslissing is geïntegreerd.

De Raad ziet *in casu* niet hoe sprake kan zijn van een beslissing waarvan de motivering toelaat vast te stellen dat zij een, in functie van de beoogde eindcompetenties, redelijke evaluatie in zich draagt. Tevens acht de Raad het een raadsel hoe hij aan de hand van de jurybeslissing van 5 oktober 2016 kan beoordelen of deze beslissing in overeenstemming is met zijn arrest van 14 september 2016. In het bijzonder kan de Raad niet vaststellen of bij het nemen van de nieuwe beslissing gevolg is gegeven aan het verzoek rekening te houden met de overwegingen uit voornoemd arrest. Wat het zonder meer toekennen van een cijfer aan verzoekende partij betreft, oordeelt de Raad dat dit te meer klemmt nu verzoekende partij bij de herbeoordeling van haar werk wordt geacht in mindere mate de opleidingsdoelstellingen te hebben bereikt. Verzoekende partij kreeg initieel 9 op 20 en de nieuwe score luidt nu 8 op 20.

De Raad is dan ook van oordeel dat de aangevochten beslissing niet in overeenstemming met zijn beslissing van 14 september 2016 tot stand is gekomen. Minstens is het voor de Raad niet

mogelijk, op basis van de loutere toekenning van een cijfer aan verzoekende partij, vast te stellen dat deze beslissing volledig conform is met de initiële vernietigingsbeslissing.

In het onmiddellijke verlengde van de opmerkingen van verzoekende partij betreffende de jursamenstelling merkt de Raad ook op dat uit de beslissing niet blijkt dat bij de beoordeling de bepalingen van het Juryreglement (inzonderheid de artikelen 6 en 7) zijn nageleefd. De Raad herinnert er in deze context aan deze opmerking ook in zijn overwegingen in het arrest van 14 september 2016 ten aanzien van de initiële evaluatie van het masterproject van verzoekende partij te hebben geïntegreerd.

De Raad stelt vast dat de antwoordnota van verwerende partij hieromtrent het volgende overweegt: *“Deze jury heeft de masterproef van de studente volledig opnieuw beoordeeld en kwam unaniem tot hetzelfde resultaat van 8/20. Alle juryleden hebben de vaststelling van het resultaat en de motivering ondertekend.”*. De Raad stelt vast dat alle juryleden het document “Jury eindevaluatie overzicht commentaren + akkoord juryleden” van 5 oktober 2016 hebben ondertekend. De Raad stelt wat dit betreft geen wezenlijk verschil vast met het op 16 juni 2016 door alle juryleden ondertekende document “Jury eindevaluatie overzicht commentaren + akkoord juryleden”. Op basis van de stukken van het dossier kan de Raad bijgevolg niet anders dan vaststellen dat het hem nog steeds niet duidelijk is waaruit moet blijken dat bij de beoordeling het juryreglement is nageleefd. Het document laat de Raad niet toe vast te stellen dat bij de nieuwe beslissing met de overwegingen hieromtrent in het arrest van 14 september 2016 rekening is gehouden en aldus het gezag van gewijsde van de beslissing in acht is genomen.

Ten overvloede leest de Raad in het onderwijs- en examenreglement weliswaar dat het examencijfer definitief wordt vastgesteld door de verantwoordelijke voor het opleidingsonderdeel, maar hij ziet er tegelijk dat indien het beroep ontvankelijk en gegrond wordt verklaard, de interne beroepscommissie in de plaats van de betrokken verantwoordelijke voor het opleidingsonderdeel, examencommissie, toelatingscommissie of examentuchtcommissie een nieuwe beslissing neemt.

De Raad kan in het dossier echter geen elementen aantreffen waaruit blijkt dat de interne beroepscommissie de in haar beslissing van 20 september 2016 bedoelde gemotiveerde beslissing van de opleiding, na de samenstelling door deze opleiding van een nieuwe jury in

overleg met de student, als instantie met “volheid van bevoegdheid” tot de hare heeft gemaakt door deze te bekrachtigen of in een beslissing van haar op enigerlei wijze te integreren. De Raad ziet bijgevolg niet dat de beslissing om een score van 8/20 aan verzoekende partij toe te kennen, uitgaat van het hiervoor bevoegde orgaan van verwerende partij.

Al deze elementen in acht genomen is de Raad genoodzaakt de bestreden beslissing te vernietigen.

De Raad gelast het bevoegde orgaan van verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen. Het instellingsbestuur zal, conform art. II.292 Codex Hoger Onderwijs, een nieuwe beslissing nemen in overeenstemming met de dragende redenen die hebben geleid tot de uitspraken van de Raad.

De Raad slaat tevens acht op art. II.292, § 1, 2° Codex Hoger Onderwijs. Hij leest er dat de behandeling van het verzoekschrift door de Raad kan leiden tot

“2° de gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen studievoortgangsbepaling, in welk geval de Raad het bestuur kan bevelen een nieuwe beslissing te nemen, onder door de Raad te stellen voorwaarden. Deze voorwaarden kunnen inhouden dat:

- a) een nieuwe examen(tucht)beslissing afhankelijk wordt gemaakt van de organisatie van een nieuw examen of een onderdeel daarvan. De Raad kan de termijn en de materiële voorwaarden bepalen waaronder deze organisatie moet gebeuren;*
- b) een nieuwe beslissing houdende toekenning van een bewijs van bekwaamheid in voorkomend geval afhankelijk wordt gemaakt van de organisatie van een nieuw bekwaamheidsonderzoek of een onderdeel daarvan. De Raad kan de termijn en de materiële voorwaarden bepalen waaronder deze organisatie moet gebeuren,*
- c) welbepaalde onregelmatige of onredelijke motieven bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing niet worden betrokken;*
- d) welbepaalde regelmatige en redelijke motieven bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing kennelijk in ogenschouw moeten worden genomen.”.*

De Raad slaat tevens acht op de historiek van de betwisting die tot de huidige procedure voor de Raad heeft geleid en met name de duurtijd van het geschil, zodat de Raad van oordeel is dat een zo spoedig mogelijk definitief einde van het geschil in het belang van beide partijen zich opdringt.

Tevens slaat de Raad acht op het feit dat het werk van verzoekende partij door een nieuw samengestelde jury is beoordeeld en dat het minstens onduidelijk blijft in hoeverre hiermee tegemoet is gekomen aan de door de Raad in het arrest van 14 september 2016 en in het huidige arrest geuite bekommernissen. Daarenboven kan de Raad niet heen om het wantrouwen dat in de relatie tussen verwerende partij en verzoekster is geslopen. De Raad herinnert hierbij aan het reeds in het arrest van 14 september 2016 aangehaalde belang om iedere mogelijke vooringenomenheid bij de jury te vermijden.

Tevens slaat de Raad acht op het belang van de naleving van de toepasselijke bepalingen uit het juryreglement.

Om die reden beveelt de Raad verwerende partij de nieuwe beoordeling van het Masterproject van verzoekende partij door het hiertoe bevoegde orgaan van verwerende partij te laten voorafgaan door een nieuwe presentatie van het werk door verzoekende partij aan een nieuw samengestelde jury.

Verwerende partij zal bij de samenstelling van de jury waarborgen dat geen enkele vooringenomenheid de beoordeling kan beïnvloeden noch dat hiertoe in redelijkheid de schijn zou kunnen ontstaan. Bij de samenstelling van de jury zal erover gewaakt worden dat de deskundige juryleden voldoende affiniteit hebben met de doelstellingen van het “masterproject”, de betrokken discipline en het werk van verzoekende partij, om op ernstige wijze te beoordelen in welke mate verzoekende partij de eindcompetenties van het “masterproject” heeft behaald. De jury zal worden samengesteld in overleg met verzoekende partij.

Bij de totstandkoming van de score moet de naleving van het juryreglement, in het bijzonder wat de respectievelijke bijdrage van de interne en de externe jury tot de totstandkoming van de evaluatie betreft, worden gewaarborgd en deze naleving moet in de beslissing tot uitdrukking komen.

Indien de verwerende instantie geen nieuwe jury kan samenstellen met interne leden waaraan geen enkele schijn van vooringenomenheid kan kleven en die de nodige deskundigheid en affiniteit aan de dag kunnen leggen om het werk te beoordelen, kan de verwerende partij de interne jury samenstellen met personeelsleden uit andere instellingen, belast met

onderwijsactiviteiten in een opleiding in hetzelfde competentiedomein als de door verzoekende partij gevolgde opleiding.

De nieuwe externe leden dienen omwille van hun expertise in staat te zijn de domeinexpertise van verzoekende partij te beoordelen. Zij dienen in het werkveld actief te zijn en zullen niet aan de verwerende partij gebonden zijn en evenmin mag in hun hoofde van enige, zelfs schijnbare, vooringenomenheid sprake kunnen zijn.

Aangezien de presentatie van het eindwerk reeds voor de tweede keer moet worden overgedaan zal bij het vastleggen van hetgeen aangeleverd moet worden door verzoekende partij en het bepalen van de datum maximaal overleg worden gewaarborgd.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van 5 oktober 2016 waarbij aan verzoekende partij een score van 8/20 voor toegekend voor het opleidingsonderdeel “Masterproject Fotografie”.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 13 februari 2017 een nieuwe beslissing, rekening houdend met de hierboven vermelde overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 11 januari 2017, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bijzitter
Henri Verhaaren	bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.465 van 16 december 2016 in de zaak 2016/587

In zake: Ruben DAVID
 Woonplaats kiezend te 9031 Drongen
 Paasleliedreef 10

Tegen: ARTEVELDEHOGESCHOOL
 Woonplaats kiezend te 9000 Gent
 Hoogpoort 15

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van “*de studievoortgangsbepaling genomen op 12/10/2016 en de beslissing intern beroep genomen op 18/10/2016*”.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Grafische en Digitale Media’.

Verzoeker wordt geweigerd om zich opnieuw in te schrijven.

Verzoekende partij stelde geen intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij aangetekend schrijven van 19 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Afstand

Bij e-mail van 25 november 2016 deelt verzoeker het volgende mee aan de Raad en aan verwerende partij:

“Beste leden van de raad

Aangezien de procedure niet correct is uitgevoerd door mezelf, heeft het maar weinig zin om hier extra tijd noch moeite in te stoppen. (...)”

Door de Raad bevraagd naar de draagwijdte van zijn bericht, antwoordt verzoeker bij e-mail van 28 november 2016:

“Beste,

Inderdaad, hierbij doe ik afstand van mijn beroep en is de zitting ook niet meer nodig. Dit kan als gesloten beschouwd worden.

Met vriendelijke groet

Ruben David”

De Raad beschouwt de kennisgeving van verzoeker als een afstand van beroep.

Er zijn geen redenen om die afstand niet toe te staan.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bijzitter

Jan Geens	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.464 van 16 december 2016 in de zaak 2016/593

In zake: Laura BOUDEWYN
Woonplaats kiezend te 8880 Sint-Eloois-Winkel
Klein-Schardauw 6

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 19 september 2016 waarbij aan verzoekster werd geweigerd “Marg42 masterproef” in haar individueel studieprogramma op te nemen (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 17 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding “Master in de architectuur”.

Verzoekster wil het opleidingsonderdeel “Marg42 masterproef” in haar individueel studieprogramma opnemen, maar dit wordt geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 24 september 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 17 oktober 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat verzoekster vooreerst aangeeft dat zij nog vijf opleidingsonderdelen verwijderd is van het diploma en dat er tussen “Marg14 conceptualize!” en “Marg34 engage!” geen volgtijdelijkheidsvoorwaarde bestaat. Noch de facultaire assessmentcommissie, noch de interne beroepsinstantie bestrijden dat er geen volgtijdelijkheidsvoorwaarde is ingesteld tussen marg14 en marg34. Door geen volgtijdelijkheid te installeren, wil de permanente onderwijscommissie het mogelijk maken dat studenten beide opleidingsonderdelen in omgekeerde volgorde opnemen. In beide opleidingsonderdelen is er keuze tussen verschillende opdrachten en teams van begeleiders. Niet alle keuzes worden per se elk academiejaar of op elke campus aangeboden. De competenties verschillen per opleidingsonderdeel en de student kan kiezen welk pakket van competenties hij het eerst aanpakt. Marg14 en marg34 worden in het eerste semester georganiseerd. Het zijn allebei grote opleidingsonderdelen met aanwezigheidsplicht, permanente evaluatie, tussen oefeningen en een eindpresentatie. De twee opleidingsonderdelen ontwikkelen zich parallel in de tijd, met samenvallende piekmomenten. Dit, samen met de moeilijkheid om twee parallelle ontwerpprocessen op die schaal door te maken, leidt ertoe dat het ten stelligste af te raden is beide opleidingsonderdelen samen op te nemen. Verzoekster heeft deze opmerking gekregen van de studietrajectbegeleider, ze werd herhaald door de facultaire assessmentcommissie. De keuze voor het opnemen van beide opleidingsonderdelen ontwerpen in één semester werd door de permanente onderwijscommissie als onredelijk en onhaalbaar ingeschat. Bij de vastlegging van de curriculumstructuur werd de mogelijkheid om de opleidingsonderdelen in omgekeerde volgorde op te nemen als belangrijker ingeschat dan het verbieden van een programmasamenstelling die redelijkerwijze toch door geen enkele student zou worden gekozen. In de repliek stelt verzoekster dat zij al eerder twee opleidingsonderdelen ontwerpen samen opnam, maar dat is niet correct. Barg55 ontwerpen is een opleidingsonderdeel dat in het eerste semester wordt georganiseerd. Marg 24 Materialize!

is een opleidingsonderdeel uit het tweede semester. Het slagen voor beide is dus geenszins een indicatie dat verzoekster het aankan om marg14 en marg34 parallel op te nemen.

Een student mag in één academiejaar maximaal 72 studiepunten opnemen. Verzoekster stelt dat deze grens de veruiterlijking is van de visie van de onderwijsinstelling dat het behalen van 72 studiepunten binnen een academiejaar perfect mogelijk is. Dit is volgens de interne beroepsinstantie om verschillende redenen niet correct. Aangezien verzoekster het bachelordiploma reeds behaalde, is er geen beperking op het aantal studiepunten die zij nu aan de onderwijsinstelling kan opnemen. Artikel 22 §3 van het OER 2016-2017 bepaalt het maximaal aantal studiepunten dat een student kan opnemen, waarbij paragraaf 1 van dit artikel wel voorwaarden i.v.m. volgtijdelijkheid bepaalt. Verzoekster kan dus in theorie niet 72, maar een onbeperkt aantal studiepunten opnemen. Uit het artikel blijkt wel dat dit theoretische maximum de mogelijkheid om studiepunten op te nemen gebonden is aan andere voorwaarden, zoals volgtijdelijkheidsvoorwaarden en de voortgangseisen. Deze – en andere – voorwaarden leggen beperkingen op aan het theoretisch onbeperkt programma. Van alle opleidingsonderdelen waarvan verzoekster aan de voorwaarden voldoet, mag ze er onbeperkt veel opnemen. Het feit dat er voor studenten met een bachelorprogramma geen maximumgrens is, geeft niet aan dat de onderwijsinstelling denkt dat dit een haalbaar programma zou zijn. Net zomin als de 72 studiepunten waar verzoekster naar verwijst. De 72-studiepunten grens geeft de absolute bovengrens aan voor het aantal studiepunten dat een bachelorstudent in zijn individueel studieprogramma mag opnemen. De onderwijsinstelling geeft op geen enkele manier aan dat dit aantal per se haalbaar, laat staan aanbevolen is. De normale omvang van een opleidingsfase is 60 studiepunten en dit resulteert in een voltijdse studiebelasting.

Verder stelt verzoekster dat zij op het eindevaluatiemoment van de masterproef minder dan 66 studiepunten van het diploma verwijderd zal zijn. Ze vindt het ondenkbaar dat zij niet minstens voor één opleidingsonderdeel tijdens de eerste examenkans zal slagen. De toetsing of een student voor een bepaald opleidingsonderdeel aan alle volgtijdelijkheidsvoorwaarden en aan de voortgangseisen voldoet, gebeurt volgens de beroepsinstantie echter op het moment dat de student het opleidingsonderdeel wil opnemen in zijn studieprogramma. Marg42 masterproef is een jaaropleidingsonderdeel en een student kan het alleen bij aanvang van het academiejaar in het studieprogramma opnemen. Dit is het moment waarop getoetst wordt of de student aan alle voorwaarden voldoet om dit opleidingsonderdeel op te nemen.

Het OER 2016-2017 definieert de ‘voortgangsvereiste’. De toetsing vindt plaats op het moment van opname, niet op het moment van het examen. De omvang van de voortgangsvereiste werd ook vastgelegd in functie van een toetsing van de voorwaarde bij opname van het opleidingsonderdeel. De veronderstelling dat verzoekster in februari of op het jurymoment aan de voortgangsvereiste zal voldoen, is daarbij betekenisloos. De masterproef vangt aan bij het begin van het academiejaar.

Tevens haalt verzoekster aan dat haar studieduur met één academiejaar verlengd wordt voor (slechts) 4 studiepunten. Volgens de beroepsinstantie is het correct dat het door de voortgangsvereiste voor verzoekster niet mogelijk is om de masterproef reeds in 2016-2017 op te nemen. De regels van volgtijdelijkheid, de diplomavereiste en de voortgangsvereiste zijn belangrijke structurerende elementen van het curriculum. Deze regels zijn de formele vertaling van de leerlijnen in het curriculum. Het curriculum wordt vastgelegd door de permanente onderwijscommissie. Marg42 masterproef is het sluitstuk van de opleiding ‘Master in de architectuur’. De masterproef bestaat uit een ontwerp oefening, waarbij de verworven competenties apart en in relatie tot elkaar moeten worden ingezet en tot een nieuwe eenheid worden samengebracht. De permanente onderwijscommissie heeft geoordeeld dat het voor het goed kunnen doorlopen van het opleidingsonderdeel belangrijk is dat de student reeds een groot deel van het masterprogramma heeft verworven. De permanente onderwijscommissie heeft daarbij de grens gelegd op 66 nog te verwerven studiepunten (voortgangsvereiste). Niet alleen is het pakket nog te verwerven studiepunten van verzoekster groter dan de grens bepaald door de permanente onderwijscommissie, het pakket bevat ook twee grote opleidingsonderdelen studie (marg14 Conceptualize! en marg34 Engage!). Concreet betekent dit dat verzoekster bij aanvang van het academiejaar, op het moment dat ze de masterproef in haar programma wil opnemen, nog maar één van de vier studio-opdrachten van het masterprogramma heeft doorgemaakt. De eerste fase van de masterproef bestaat uit de opstart van de ontwerp oefening, waarbij de student voor een groot deel zelfsturend een afbakening en doelstelling voor zijn masterproef opstelt. Verzoekster ontbeert dan de nodige competenties.

Verder stelt verzoekster dat zij zich in het tweede semester volledig zal kunnen wijden aan de masterproef. De interne beroepsinstantie stelt dat de masterproef 30 studiepunten telt, waarvan een studiebelasting van 5 studiepunten in het eerste semester en 25 in het tweede geprogrammeerd staan. In het curriculum van de modelstudent bevat het tweede semester van

de tweede opleidingsfase naast de masterproef enkel nog een keuze-opleidingsonderdeel van 5 studiepunten. Het semester wordt quasi volledig ingenomen door de masterproef. In die zin wordt van alle studenten verwacht dat zij zich in het tweede semester (quasi) volledig wijden aan de masterproef. Impliciet stelt verzoekster dat ze omwille van de zwaarte van haar wensprogramma in het eerste semester pas echt de masterproef zal aanvatten in het tweede semester. Verzoekster spreekt in haar conclusie wel over de masterproef in het tweede semester, maar ze vermeldt het eerste semester niet. De evaluatie van de masterproef wordt beschreven in de betrokken ECTS-fiche, in de masterproefnota en de bijhorende powerpointpresentatie. De beoordeling van de masterproef bestaat uit een cijfer voor jaarwerk (gewicht 2/3) en een cijfer voor de jury (gewicht 1/3). Het jaarwerk voorziet drie tussenevaluatiemomenten waarbij ‘pass’ of ‘fail’ wordt toegekend. Enkel wanneer de student bij twee van de drie evaluaties positief geëvalueerd wordt, kan hij deelnemen aan de jury. De eerste van deze drie evaluaties beoordeelt het gepresteerde werk uit het eerste semester. De drie tussenevaluaties (vooronderzoek, midterm en final) gebeuren op basis van een pass/fail score. Wanneer een student niet voor twee van de drie tussenevaluaties een ‘pass’ haalt, dan wordt hij geweigerd voor de jury. De presentatie toont het belang en de rol van de studio’s en de masterproef. In haar intern beroep minimaliseert verzoekster volgens de beroepsinstantie het belang van de eerste fase van de masterproef. Zoals blijkt uit het evaluatieproces en uit de omschrijving van de taken tijdens deze eerste fase, wordt deze fase als heel belangrijk ingeschat. Deze eerste fase vormt de basis, de structuur waarop en waarrond de student de masterproef opbouwt. De student moet voor deze eerste fase kunnen beschikken over voldoende competenties om binnen het ruime kader van de opdracht zelfsturend en zelfzoekend een pad uit te stippelen. Verzoekster wenst haar eerste semester te vullen met 45 studiepunten: marg14 Conceptualize! (15 SP), marg34 Engage! (15 SP), marg31 kritiek en ethiek (5 SP), marg32 management (5 SP) en de eerste fase van marg42 masterproef (begroot op een studiegewicht van 5 studiepunten). Dit pakket is anderhalve keer de in het modeltraject voorziene studiebelasting (30 studiepunten per semester). Dit zou de slaagkansen en het groeiproces van verzoekster in het ontwerpen hypothekeren. Wanneer verzoekster zich pas in het tweede semester aan de masterproef zou beginnen wijden, hetgeen zij in het intern beroep insinueert, dan heeft ze al belangrijke hordes in de ontwikkeling van het masterproject gemist.

Ook stelt verzoekster dat de afwijking op de voortgangseisen haar in staat zou stellen om het diploma te behalen binnen de voorziene studieduur van vijf academiejaren. Zoals de facultaire assessmentcommissie aangaf in haar antwoord, is de opleiding zo gestructureerd dat

een student op vijf jaar tijd het bachelor- en masterdiploma kan behalen. Dit veronderstelt natuurlijk dat de student telkens slaagt voor de opleidingsonderdelen waarvoor hij het examen aflegt. Het OER voorziet instrumenten zoals de tolerantieregeling in de bachelor en de gestuurde flexibiliteit van het studieprogramma om studievertraging op te vangen, maar deze middelen zijn niet onbeperkt. Ondanks die middelen is de kans dat iemand die in de loop van zijn studieloopbaan 30 studiepunten diende te hernemen toch afstudeert binnen de nominaal voorziene studieduur, in de praktijk klein. Zoals de facultaire assessmentcommissie al vaststelde, is de studievertraging van verzoekster louter te wijten aan haar studieresultaten. Verzoekster bracht in haar vraag aan de facultaire assessmentcommissie, noch in het intern beroep elementen aan die dit tegenspreken. De doelstelling om studenten te laten afstuderen binnen de nominaal voorziene studieduur, is belangrijk. De onderwijsinstelling zet daarop in met haar onderwijs, de nauwe begeleiding van de ontwerpvakken, de verschillende mogelijkheden voor advies enz. Deze doelstelling is op zich echter geen reden om een afwijking op de voortgangsvereiste toe te staan. De voortgangsvereiste is een pedagogisch middel, een onderdeel van de curriculumstructuur. De vaststelling dat een student niet voldoet aan de voorwaarde is op zich geen reden om ervan af te wijken.

Verder stelt verzoekster dat zij in 2015-2016 examen aflegde en slaagde voor 70 studiepunten. Zij stelt bewezen te hebben dat ze een pakket van die omvang aankan. Het klopt volgens de beroepsinstantie dat verzoekster in 2015-2016 70 studiepunten heeft opgenomen en hiervoor is geslaagd. Er zijn echter wel een aantal belangrijke verschillen op te merken tussen haar programma van 2015-2016 en haar wensprogramma voor 2016-2017. Haar programma was in 2015-2016 evenwichtig gespreid over twee semesters (elk 35 studiepunten). Elk semester bestond uit een opleidingsonderdeel ontwerpen en 4 of 5 andere opleidingsonderdelen. Dit resulteert in een redelijke spreiding van praktijkvakken, groepswerken, examens enz. over het hele semester en de examenperiode. In het studieprogramma voor 2016-2017 zoals verzoekster dit voorstelt, zou zij in het eerste semester 45 studiepunten opnemen en in het tweede 25. Dat grote pakket in het eerste semester bestaat voor 35 studiepunten uit ontwerpen en voor 10 studiepunten uit theorievakken. Dit is noch in omvang, noch in samenstelling vergelijkbaar met het programma van verzoekster in de twee semesters van 2015-2016. Verzoekster kan uit haar resultaten van 2015-2016 onmogelijk conclusies trekken i.v.m. het programma voor 2016-2017 zoals zij het voorstelt.

Tevens geeft verzoekster aan dat zij in 2015-2016 niet meer studiepunten kon opnemen, omdat zij het bachelordiploma niet had verworven. Dit is correct. Aangezien verzoekster haar bachelordiploma nog moest afwerken, kon ze in 2015-2016 maximaal 72 studiepunten in haar individueel studieprogramma opnemen. Ze heeft in 2015-2016 bij de facultaire assessmentcommissie geen aanvraag ingediend om meer dan het toegestaan maximaal aantal studiepunten op te nemen.

Als repliek op de beslissing van de facultaire assessmentcommissie, geeft verzoekster aan dat de loutere verwijzing naar de regel niet kan volstaan om een afwijking af te wijzen. Het niet-voldoen aan een regel volstaat evenmin om een afwijking op die regel te verantwoorden. Uit het antwoord van de facultaire assessmentcommissie blijkt dat zij bij de behandeling van de aanvraag ingegaan is op alle door verzoekster opgeworpen elementen. De commissie geeft in haar antwoord een duiding van het reglementair kader, geeft een toelichting bij de rol van de voortgangsvereiste in de curriculumopbouw, gaat in op de studieresultaten van verzoekster in de bachelor en daarnaast specifiek op haar studieresultaten binnen de vakgroep ontwerpen. Ze stelt vast dat verzoekster voor 30 studiepunten opleidingsonderdelen heeft hernomen en dat de studieresultaten ontwerpen binnen de bachelor wisselend zijn. Concreet behaalde verzoekster van de 11 opgenomen opleidingsonderdelen ontwerpen bij vijf een score tussen 8 en 11/20. Bij zes andere haalde ze betere scores. Daarnaast gaf de commissie verzoekster de raad om marg14 en marg34 niet tegelijk op te nemen. Zoals blijkt uit deze samenvatting en uit de tekst, is het dossier van verzoekster *in concreto* beoordeeld. Haar aanvraag verwees niet naar uitzonderlijke omstandigheden die een uitzondering zouden hebben verantwoord.

Als repliek op de initiële beslissing geeft verzoekster aan dat haar studieverleden enkel van belang is om haar kans op succes in geval van opname van 70 studiepunten in één academiejaar in te schatten. Ze wijst verschillende keren op het gebruik van het woord “verwonderen” door de facultaire assessmentcommissie. De assessmentcommissie ging in op de opmerkingen van verzoekster dat ze ‘verbaasd’ was dat ze de masterproef ‘plots’ niet kon opnemen en dat zij geen kennis had van de voortgangsvereiste. Het overzicht van haar studieverloop in het algemeen en het ontwerpen in het bijzonder toont aan dat het verzoekster met haar studieparcours niet had mogen verwonderen dat zij niet voldeed aan de voortgangsvereiste. Dit probleem was voorspelbaar. De opbouw van het curriculum is ruim gecommuniceerd, zowel via de ECTS-fiches als via de blokkenschema’s van de opleidingen en via individuele begeleiding van studietrajectbegeleiders. De toepassing van de regels voor

het samenstellen van het individueel studieprogramma is geen straf en wordt ook niet op die manier gehanteerd. De volgtijdelijkheidsvoorwaarden en de studievoortgangseisen zijn middelen om het curriculum te structureren. De permanente onderwijscommissie heeft vastgesteld dat, om de masterproef zinvol te kunnen afleggen, het noodzakelijk is dat voor aanvang van de proef een groot deel van de competenties in het masterprogramma werden verworven. Zij heeft deze vaststelling geformaliseerd in de voortgangseisen van 66 studiepunten. Verzoekster voldoet niet aan deze eisen en de studieachterstand situeert zich bij haar in het domein van het ontwerpen. Zoals reeds besproken is het programma van verzoekster in 2015-2016 in niets vergelijkbaar met het programma dat ze voor 2016-2017 voorstelt.

Verder wijst verzoekster er in haar conclusie op dat ze lessen in Brussel volgt om overlappings in het lessenrooster te vermijden. Volgens de interne beroepsinstantie is het evident dat verzoekster geen lessen kan volgen, noch examen kan afleggen over opleidingsonderdelen waarvoor zij niet ingeschreven is. Haar individueel studieprogramma bevat momenteel geen opleidingsonderdelen die in Brussel worden gedoceerd.

Zoals verzoekster in haar brief schrijft, wenst zij een afwijking te bekomen op de regels i.v.m. het individuele studieprogramma op grond van bijzondere individuele omstandigheden. Noch in haar aanvraag bij de facultaire assessmentcommissie, noch in het intern beroep maakt ze concreet wat deze bijzondere individuele omstandigheden zijn. Op geen enkele manier maakt ze hard dat de lacunes in haar competentieopbouw op een andere manier worden gecompenseerd. Op basis van deze informatie stelt de interne beroepsinstantie vast dat de beslissing van de facultaire assessmentcommissie op een correcte manier tot stand kwam en dus gehandhaafd blijft.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 21 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad wijst erop dat artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt als volgt:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

- a) de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid;*
- b) een nieuwe beslissing door de interne beroepsinstantie.*

Deze afwijzing of nieuwe beslissing wordt aan de student per e-mail ter kennis gebracht binnen een termijn van vijftien kalenderdagen die ingaat op de dag na deze waarop het intern beroep is ingesteld.(...)”

Uit artikel 104 OER volgt dat de beroepsinstantie volheid van bevoegdheid heeft. Haar beslissing komt daardoor in de plaats van de initiële studievoortgangsbepaling, die op haar beurt uit het rechtsverkeer verdwijnt en derhalve niet meer het voorwerp kan uitmaken van een beroep.

Het beroep is enkel ontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: ‘de bestreden beslissing’).

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel, in combinatie met het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Volgens verzoekster stelt de facultaire assessmentcommissie dat zij nog 70 studiepunten van het diploma verwijderd is en aldus niet voldoet aan de voortgangseisen van 66 studiepunten, zijnde een voorwaarde om de masterproef te mogen afleggen. Verzoekster stelt dat zij deze voorwaarde niet betwist, maar dat zij totaal geen kennis had van deze regel en hiervan in het verleden reeds werd afgeweken. Zij verwijst naar artikel II.276 van de Codex Hoger Onderwijs en naar artikel 97 van het OER van verwerende partij inzake de gelijke behandeling van studenten.

Verzoekster benadrukt dat zij helemaal niet op de hoogte was van deze regel. Het was bij aanvang van het academiejaar voor haar dan ook een grote verrassing dat zij de masterproef nog niet zou kunnen opnemen. Deze regel werd volgens verzoekster nooit gecommuniceerd de jaren voordien. Deze regel wordt ook nergens vermeld in het OER van verwerende partij of in de Codex Hoger Onderwijs.

Volgens verzoekster kregen in het verleden minstens twee studenten hierop een uitzondering. In het begin van het academiejaar zaten zij in dezelfde situatie, namelijk een programma van 70 studiepunten dat nog diende afgelegd te worden. Hierop maakte de onderwijsinstelling een uitzondering om hen die tegemoetkoming van 4 studiepunten te geven. Daarenboven raadde de onderwijsinstelling hen aan om een pakket van 15 studiepunten samen op te nemen met de masterproef. Verzoekster stelt dat zij aan drie van de vier vooropgestelde voorwaarden wel voldoet:

- Zij heeft haar bachelordiploma behaald, dus aan de voorwaarde ‘niveau/diploma’ is voldaan;
- Zij heeft een credit behaald voor ‘Marg24 materialize’, dus aan de voorwaarde die streng wordt toegepast is voldaan;
- Zij volgt de studio ‘Marg14 conceptualize’, dus zij voldoet aan de gelijktijdigheidsvoorwaarde.

Verder stelt de facultaire assessmentcommissie dat de studievertraging van verzoekster te wijten is aan haar studieresultaten. Het doel is afstuderen binnen de vijf voorziene academiejaren, maar in dit geval is de kans zeer klein gezien zij in de bacheloropleiding voor vijf opleidingsonderdelen tweemaal diende te worden ingeschreven. Verzoekster behaalde sterk wisselende scores binnen de leerlijn ontwerpen. Gezien deze resultaten wordt het opnemen van twee ontwerpen in één semester door de permanente onderwijscommissie als onredelijk en onhaalbaar ingeschat. Verzoekster verwijst naar artikel 78 (‘het verwerven van creditbewijzen’) en artikel 81 (‘criteria voor het slagen voor een opleiding’) van het OER. Gezien de subjectiviteit van het vak ontwerpen, is het volgens verzoekster evident dat hiervoor wisselende scores worden toegekend. Het vak ontwerpen is afhankelijk van verschillende actoren. Dit zit in de aard van de opdracht, docent... waardoor het moeilijk is om de kwaliteiten van het werk uitsluitend objectief te beoordelen. Dit kan elke architect beamen. Verzoekster stelt zich bovendien de vraag wat ‘sterk wisselend’ is. Deze relatieve term kan wijzen op een cijfer tussen 0 en 20. Een student slaagt evenwel voor een

opleidingsonderdeel als hij ten minste 10/20 of de beoordeling “geslaagd” heeft behaald. Het behalen van een creditbewijs is definitief en dit geldt ook voor diploma’s. Verzoekster heeft haar bachelordiploma behaald. Over een periode van vier jaar heeft zij zich tweemaal moeten inschrijven voor vijf opleidingsonderdelen. Inmiddels volgt verzoekster uitsluitend de masteropleiding, waarbij zij een studie-efficiëntie van 100% behaalt.

Verder wijst verzoekster ook op artikel II.276 §3 van de Codex Hoger Onderwijs. Verzoekster wijst erop dat zij studeert met een statuut ‘functiebeperking’. Haar studievertraging is dus te wijten aan overmacht. Op vijftienjarige leeftijd is verzoekster ziek geworden. Haar secundair onderwijs is verlopen met veel schoolverlet en thuisonderwijs. Uiteindelijk heeft verzoekster noodgedwongen haar secundair onderwijs beëindigd in het ziekenhuisonderwijs. Bij de start van haar opleiding architectuur heeft zij de onderwijsinstelling hiervan op de hoogte gebracht en het statuut functiebeperking aangevraagd. Verzoekster was dus veel ziek en afwezig tijdens de bacheloropleiding. Dit verklaart volgens verzoekster haar onregelmatige resultaten en studievertraging. Deze studievertraging heeft zij, op één vak na (ontwerpen), volledig kunnen wegwerken. De leegte van haar volledige tweede semester kan dit beaamen. Verzoekster neemt nu dus dit vak van de eerste master op in haar curriculum. Tot vandaag is haar ziekte niet te genezen, maar verzoekster heeft wel met de jaren geleerd hoe haar levensstijl aan te passen. Dit is uiteraard geen garantie, maar het leidde wel tot minder ziek zijn en dus ook tot betere resultaten. Het is daarom ook dat verzoekster zich sterk maakt om de twee ontwerpen in één semester tot een goed einde te brengen. Het is een persoonlijke keuze om de twee ontwerpvakken op te nemen, hetgeen ook mogelijk wordt gemaakt door de faculteit. Jaarlijks zijn er studenten die net zoals verzoekster twee ontwerpvakken in één semester opnemen. Tal van studenten slagen ook in hun opzet. Dit is volgens verzoekster dus haalbaar en redelijk mits een tikkeltje meer inzet.

Gezien haar vraag is om een afwijking te voorzien van slechts 4 studiepunten op een volledig academiejaar, ziet verzoekster haar vraag als een redelijke aanpassing voor een student met functiebeperking. Een redelijke aanpassing van haar individueel studieprogramma zorgt ervoor dat zij haar opleiding zou kunnen afwerken binnen de vooropgestelde tijd. Zoniet moet verzoekster noodgedwongen haar studie onderbreken. Verzoekster weet natuurlijk niet hoe haar gezondheid zal evolueren. In tijden dat het met haar beter gaat, zoals nu, wil ze haar studieproces zo vlot mogelijk laten verlopen. Daarom wil verzoekster deze kans grijpen om

haar opleiding te kunnen afwerken. Indien dit zou onderbroken worden, zal dit terug voor aanpassingen en onnodige stress zorgen om opnieuw in te springen waar ze gebleven was.

Verder stelt de facultaire assessmentcommissie dat de masterproef een jaarvak is, waarbij het eerste semester beschouwd wordt als onderzoeksruimte en waar de basis en structuur gelegd wordt (5 studiepunten). Het zwaartepunt van de masterproef ligt in het tweede semester (25 studiepunten). Er is slechts één van de vier studio-opdrachten doorgemaakt, waardoor de nodige competenties ontbreken. Het programma 2015-2016 is niet vergelijkbaar met het programma 2016-2017 (beide 70 studiepunten), omwille van het zwaarder programma (45 studiepunten) in het eerste semester 2016-2017. Volgens verzoekster is het de bedoeling om in het eerste semester een onderzoeksvraag te formuleren en dit in het tweede semester uit te werken. De vijf studiepunten die hieraan gegeven worden, zijn ter ondersteuning en voorbereiding van de uiteindelijke uitwerking van de masterproef. Het gewicht is dus zodanig verdeeld dat de zwaarte van de oefening zich in het tweede semester situeert. Korte tijd geleden heeft verzoekster haar ‘mogelijke’ promotor gecontacteerd met het onderwerp van haar masterproef. Hij vond dit onderwerp zeer interessant. Verzoekster is ervan overtuigd dat zij, mits een goede samenwerking met haar promotor, deze masterproef tot een goed einde kan brengen. Het lijkt haar ondenkbaar om voor niet één van de opgenomen ontwerp-opdrachten te slagen. In februari lijkt het verzoekster dan aannemelijk dat zij enkele bijkomende competenties zal verworven hebben om de eigenlijke uitwerking van de masterproef te verzorgen.

Verzoekster vecht al bijna 10 jaar tegen haar ziekte, heeft hard moeten knokken om zo ver te komen en nu het einde in zicht is, verschuift men voor haar de masterproef met één jaar. Verzoekster hoopt dus alsnog haar masterproef dit academiejahr te mogen opnemen en beschouwt dit, gezien haar geschiedenis, als een redelijke aanpassing. Verzoekster hoopt dat de Raad in deze situatie rekening wil houden met de redelijkheid van de vraag en de uitzonderlijke situatie waarin zij zich bevindt, alsook de menselijkheid van het volledige gegeven.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekster in haar extern beroepschrift vijf elementen aanhaalt. Vooreerst stelt zij geen kennis te hebben gehad van de voortgangseisen. De ECTS-fiche van ‘Marg42 masterproef’ vermeldt de voortgangseisen van 66 studiepunten: “*Je mag dit opleidingsonderdeel enkel opnemen als*

je nog maximaal 66 studiepunten moet verwerven om het diploma te behalen.” Deze voortgangseis is sinds 2011-2012 onafgebroken een voorwaarde voor het opnemen van de masterproef. Ook de bachelorproef architectuur kent een voortgangseis van 66 studiepunten. Het OER, de curriculumstructuur en de ECTS-fiches zijn ruim gepubliceerd. Startende studenten krijgen een toelichting bij het OER, waarin ook wordt ingegaan op de regels voor de samenstelling van het individueel studieprogramma. De studietrajectbegeleiders begeleiden de studenten bij de samenstelling van hun individueel studietraject intensief. Dit element maakte deel uit van de initiële aanvraag bij de facultaire assessmentcommissie. In de interne beroepsprocedure werd dit element niet herhaald of werd het antwoord van de facultaire assessmentcommissie op dit punt niet in vraag gesteld.

Verder stelt verzoekster dat het gelijkheidsbeginsel geschonden werd. Volgens verwerende partij heeft verzoekster dit argument nog niet eerder in het intern beroep opgeworpen, waardoor dit middel onontvankelijk is. In ondergeschikte orde stelt verwerende partij dat verzoekster nog 70 studiepunten verwijderd is van het diploma en daardoor niet voldoet aan de voortgangseis van ‘Marg42 masterproef’. Verzoekster voegt bij haar getuigschrift twee getuigenissen toe van alumni die 70 studiepunten verwijderd waren van het diploma en toch ‘Marg42 masterproef’ hebben kunnen opnemen. Dit is correct. Beide studenten hebben de toelating gekregen om het volledige pakket van 70 studiepunten (met daarin de masterproef) op te nemen. In bijlage in van haar verzoekschrift geeft verzoekster de getuigenis weer van de twee studenten, [P.V.] en [M.D.]. Het gelijkheidsbeginsel houdt in dat deze studenten in gelijke omstandigheden ook gelijke rechten hebben en op gelijke manier moeten worden behandeld. In dezelfde bijlage geeft verzoekster een overzicht van haar wensprogramma van 70 studiepunten en de programma’s van [P.V.] en [M.D.]. Zonder op alle details van de specifieke situatie te kunnen ingaan, blijkt volgens verwerende partij al uit de programma’s zoals weergegeven in bijlage 1 de ongelijke situatie. De drie programma’s tellen elk 70 studiepunten. Het programma van [P.V.] en [M.D.] bevat in het eerste semester enkel ‘Marg34 traject’ en de vijf studiepunten van de masterproef als opleidingsonderdelen ontwerpen. Het wensprogramma van verzoekster bevat in het eerste semester ‘Marg14 conceptualize!’, ‘Marg34 engage!’ en de voorbereidende fase van ‘Marg41 masterproef’ als opleidingsonderdelen ontwerpstudio, in totaal voor 35 studiepunten. De opleiding raadt ten sterkste af om de opleidingsonderdelen ‘Marg14’ en ‘Marg34’ tegelijk op te nemen. Bij aanvang van hun afstudeerjaar hadden [P.V.] en [M.D.] dus al twee van de vier opleidingsonderdelen studio (voor een totaal van 30 studiepunten) opgenomen en verworven.

Zoals de interne beroepsinstantie al opmerkte, heeft verzoekster voorheen nog maar één van de opleidingsonderdelen studio van het masterprogramma opgenomen en verworven (voor 15 studiepunten). Zowel de facultaire assessmentcommissie als de interne beroepsinstantie hebben de specifieke merites van de aanvraag van verzoekster onderzocht en op basis daarvan een beslissing genomen. Zij verwijzen in hun respectievelijke beslissingen naar het doorlopen studieparcours, de studieresultaten, de problemen bij de samenstelling van het wensprogramma enz. De loutere overeenkomst in het aantal nog op te nemen studiepunten is onvoldoende om van een gelijke situatie te kunnen spreken.

Verder brengt verzoekster een aantal elementen aan i.v.m. de beoordeling van het ontwerpen en de appreciatie van het studieparcours door de facultaire assessmentcommissie en de interne beroepsinstantie. De assessmentcommissie en de beroepsinstantie deden een aantal vaststellingen i.v.m. het reeds afgelegde studieparcours. Deze vaststellingen werden correct weergegeven in de respectievelijke beslissingen. Verzoekster wenst de objectiviteit van de beoordeling van ontwerpvakken in twijfel te trekken. Dit element werd niet eerder aangevoerd in de interne procedure en is bijgevolg in het geheel onontvankelijk. In de mate dat het element een betwisting van de examencommissie betreft, is het onontvankelijk omwille van laattijdigheid. In ondergeschikte orde stipt verwerende partij aan dat verzoekster geen argumenten aanbrengt die de onredelijke subjectiviteit van de beoordeling aantonen en aannemelijk maken

Verder wijst verzoekster op haar erkenning door de onderwijsinstelling als student met een functiebeperking en kadert haar vraag voor een afwijking op de voortgangsvereiste als “redelijke aanpassing”. Dit element werd volgens verwerende partij noch in de initiële aanvraag, noch bij het intern beroep opgeworpen en is bijgevolg onontvankelijk. Verzoekster verwijst ook naar artikel II.276 van de Codex Hoger Onderwijs. Een student met een functiebeperking kan een afwijking krijgen op de grenzen van het aantal studiepunten dat kan worden opgenomen (artikel 24 van het OER). Het gaat hier dan in de eerste plaats over het minimaal aantal op te nemen studiepunten, wat hier niet van toepassing is. Studenten met een functiebeperking hebben recht op redelijke aanpassingen i.v.m. het volgen van de lessen en het afleggen van de examens (artikel 51 en 65 van het OER). Een attestering als student met een functiebeperking geeft op zich geen recht op een afwijking op de volgtijdelijkheidsvoorwaarden of de voortgangsvereiste. Verzoekster toont niet aan dat de afwijking op de voortgangsvereiste hier als een redelijke aanpassing te beschouwen is. Zij

toont het verband tussen de aard van haar studiebeperking en de gewenste afwijking niet aan. De aard van de studiebeperking wijst hier eerder in de andere richting.

In haar laatste punt gaat verzoekster in op de samenstelling van het eerste semester in haar wensprogramma. Verzoekster drukt opnieuw haar overtuiging uit dat het door haar gewenste programma ook haalbaar is. Deze overtuiging is volgens verwerende partij onvoldoende als argument om een afwijking op de voortgangseisen toe te staan. Het is geen element dat aantoonde dat de beslissing van de interne beroepsinstantie onredelijk is.

Beoordeling

De Raad buigt zich over de beslissing om verzoekende partij niet toe te laten het opleidingsonderdeel “marg42 masterproef” in haar individueel studieprogramma op te nemen. Verzoekster is nog 70 studiepunten verwijderd van haar diploma. De voortgangseisen waaraan zij dient te voldoen om het betrokken opleidingsonderdeel op te nemen in haar studieprogramma bedraagt 66 studiepunten.

De Raad stelt in het verzoekschrift vast dat de betrokken “regel” door verzoekende partij niet wordt betwist. Zij geeft wel aan er geen weet van te hebben gehad. Tevens duidt zij aan dat in het verleden van de regel is afgeweken.

De Raad leest in de ECTS-fiche van het betrokken opleidingsonderdeel onder de hoofding “Volgtijdelijkheidsvoorwaarden” het volgende: *“Je mag dit opleidingsonderdeel enkel opnemen als je nog maximaal 66 studiepunten moet verwerven om het diploma te behalen”*.

Het argument dat verzoekende partij geen weet had en redelijkerwijze ook niet geacht kon worden weet te hebben van de betrokken regel, overtuigt de Raad bijgevolg niet.

De Raad stelt daarnaast vast dat verzoekende partij aanstipt dat de Codex Hoger Onderwijs, met name art. II.276, en het OER van verwerende partij een gelijke behandeling van studenten voorschrijven.

Hieromtrent voert verzoekende partij in het verzoekschrift voor de Raad het volgende aan: *“Het is zo dat in het verleden misten twee studenten hierop al een uitzondering kregen. In het*

begin van het academiejaar zaten zij in dezelfde situatie namelijk een programma van 70 studiepunten diende nog afgelegd te worden. Hierop maakte de school dus een uitzondering om hen die tegemoetkoming te geven van 4 studiepunten. Daarenboven raadde de school bij hen aan om een pakket van 15 studiepunten samen op te nemen met de masterproef.”

De Raad stelt vast dat verzoekende partij dit argument niet heeft geuit in het kader van de interne beroepsprocedure. Evenwel ziet de Raad geen elementen die erop wijzen dat zij hiertoe niet in de mogelijkheid was. De Raad kan het argument dan ook niet in zijn beoordeling betrekken en dient het als onontvankelijk af te wijzen.

Tevens stelt de Raad vast dat de “assessmentcommissie” bij haar beslissing verwees naar de wisselende scores van verzoekende partij binnen de leerlijn ontwerpen en het feit dat het niet verwondert dat verzoekende partij studieverlenging oploopt, nu zij voor vijf opleidingsonderdelen (30 studiepunten) een tweede maal diende in te schrijven. Verzoekende partij vecht deze twee elementen in de beslissing van de facultaire assessmentcommissie aan in haar verzoekschrift voor de Raad.

Vooreerst behandelt verzoekende partij de door de assessmentcommissie aangehaalde wisselende scores binnen de leerlijn ontwerpen. Verzoekende partij schrijft hierover het volgende: *“Gezien de subjectiviteit van het vak ontwerpen is het evident dat hiervoor wisselende scores worden toegekend. Het vak ontwerpen is afhankelijk van verschillende actoren. Dit zit in de aard van de opdracht, docent, moeilijk om de kwaliteiten van het werk uitsluitend objectief te beoordelen... Dit kan elke architect beamen. Daaropvolgend, wat is ‘sterk wisselend’? Deze relatieve term kan wijzen op een cijfer tussen nul en twintig. Een student slaagt voor een opleidingsonderdeel als hij/zij ten minste 10/20 of beoordeling “geslaagd” behaal[t].”*

De Raad, voor wie het niet geheel duidelijk is wat de draagwijdte van de opmerking van verzoekende partij is, gaat ervan uit dat zij hiermee beoogt de betekenis te relativeren die aan de scores voor de ontwerp-onderdelen mag worden toegekend bij de beoordeling van het door haar beoogde individueel studieprogramma.

Verzoekende partij overwoog hieromtrent in haar intern beroepschrift immers het volgende:

“De commissie betoogt verder dat verzoekster sterk wisselende scores binnen de leerlijn ontwerpen behaalde. Daarbij geeft zij de door verzoekster behaalde scores weer.

Verzoekster merkt op dat deze scores geenszins als niet afdoende kunnen worden aanzien: zo behaalde zij 3 x 14/20 en 2 x 13/20 op vijf van de 9 OPO's ontwerpen. De beoordeling van de opleidingsonderdelen van dergelijke aard sluit, hoe men het ook draait of keert, een deels subjectieve beoordeling in van de evaluator(en). Verzoekster behaalde op een keer (9/20 waarbij tolerantiepunten werden ingezet) na telkens slaagcijfers, waarvan meer dan de helft zeer overtuigende.

Derhalve stellen dat verzoekster sterk wisselende scores behaalde, betreft een subjectief, en naar mening van verzoekster incorrect, oordeel van de commissie over de objectieve gegevens van haar dossier.”

Nu de Raad aanneemt dat verzoekende partij de scores als dusdanig niet betwist, dient de Raad te beoordelen of de wijze waarop de scores voor de ontwerp-onderdelen in de aangevochten beslissing zijn verwerkt, deze kennelijk onredelijk maken. De Raad stelt hierbij vast dat de interne beroepsinstantie de redenen aangeeft waarom *in casu* geen twee opleidingsonderdelen in één semester kunnen worden opgenomen. Zo leest de Raad in de beslissing van de interne beroepsinstantie het volgende: “*Marg14 en marg34 worden in het eerste semester georganiseerd. Het zijn allebei grote opleidingsonderdelen (15 studiepunten) met aanwezigheidsplicht, permanente evaluatie, tusseñoefeningen en een eindpresentatie. De twee opleidingsonderdelen ontwikkelen zich parallel in de tijd, met – onvermijdelijk – samenvallende piekmomenten. Dit, samen met de moeilijkheid om twee parallelle ontwerpprocessen op die schaal door te maken, leidt ertoe dat het ten stelligste af te raden is beide opleidingsonderdelen samen op te nemen. Je hebt deze opmerking gekregen van de studietrajectbegeleider, ze werd herhaald door de facultaire assessmentcommissie.*

De keuze voor het opnemen van beide opleidingsonderdelen ontwerpen in één semester werd door de POC als onredelijk en onhaalbaar ingeschat. Bij de vastlegging van de curriculumstructuur werd de mogelijkheid om de opleidingsonderdelen in omgekeerde volgorde op te nemen als belangrijker ingeschat dan het verbieden van een programmasamenstelling die redelijkerwijze toch door geen enkele student zou worden gekozen.

In de repliek stel je dat je al eerder twee opleidingsonderdelen ontwerpen samen opnam, maar dat is niet correct. Barg55 ontwerpen is een opleidingsonderdeel dat in het eerste semester wordt georganiseerd. Marg24 Materialize! is een opleidingsonderdeel uit het twee semester. Het slagen voor beide is dus geenszins een dwingende indicatie dat je het aankom om de marg14 en marg34 parallel op te nemen.”

Tevens overweegt de interne beroepsinstantie: “*Niet alleen is jouw pakket nog te verwerven studiepunten groter dan de grens bepaald door de POC, het pakket bevat ook twee grote opleidingsonderdelen studio (marg14 Conceptualize! en marg34 Engage!, elke 15 studiepunten). Concreet betekent dit dat je aanvang van het academiejaar, op het moment dat je de masterproef in je programma wil opnemen, nog maar één van de vier studio-opdrachten van het masterprogramma hebt doorgemaakt. De eerste fase van de masterproef bestaat uit de opstart van de ontwerp oefening waarbij de student voor geen groot deel zelfsturend een afbakening en doelstelling voor zijn masterproef opstelt. Je ontbeert dan de nodige competenties.”*

Tenslotte leest de Raad: “*In het studieprogramma voor 2016-2017 zoals jij het voorstelt, zou je in het eerste semester 45 studiepunten opnemen en in het tweede 25. Dat grote pakket in het eerste semester bestaat voor 35 studiepunten uit ontwerpen en voor tien studiepunten theorievakken (marg31 kritiek en ethiek, marg32 management). Dit is noch in omvang en noch in samenstelling vergelijkbaar met je programma in de twee semesters van 2015-2016. Je kan uit je resultaten van 2015-2016 onmogelijk conclusies trekken in verband met het programma voor 2016-2017 zoals jij het voorstelt.”*

Rekening houdend met de voorgaande argumenten uit de interne beroepsbeslissing kan de Raad niet vaststellen dat de opmerkingen van verzoekende partij betreffende de scores voor ontwerp-opleidingsonderdelen, onder meer inzake subjectiviteit en de afhankelijkheid ervan van verschillende actoren, tot gevolg heeft dat de aangehaalde argumentatie uit de aangevochten beslissing niet langer relevant en pertinent is. De argumentatie van verzoekende partij brengt de Raad er bijgevolg niet toe de beslissing, waarbij de interne beroepsinstantie overweegt dat het niet voldoen aan de voortgangseisen het symptoom is van lacunes in de competentieopbouw van de verzoekende partij, om die reden als kennelijk onredelijk aan te merken.

Wat de te hernemen opleidingsonderdelen in de bacheloropleiding betreft, stelde verzoekende partij in het kader van het intern beroep het volgende: *“Verzoekster kende een normale, vlotte studievoortgang, hetgeen blijkt uit het feit dat zij vier academiejaren doorliep in de opleiding architectuur, thans haar vijfde jaar aanvat en nog slechts 70 studiepunten verwijderd is van het behalen van haar diploma. Anders gezegd, kende verzoekster een ‘vertraging’ ten aanzien van het normale modeltraject van vijf jaar (5x60 studiepunten) van 10 studiepunten, hetgeen beperkt kan worden benoemd. Deze afwijking van het normale modeltraject liep verzoekster op tijdens de bachelor opleiding.”*

Hieromtrent overweegt de interne beroepsinstantie het volgende: *“Zoals de facultaire assessmentcommissie aangaf in haar antwoord, is de opleiding zo gestructureerd dat een student op vijf jaar tijd het bachelor- en masterdiploma kan behalen. Dit veronderstelt natuurlijk dat de student telkens slaagt voor de opleidingsonderdelen waarvoor hij het examen aflegt. Het Onderwijs- en examenreglement voorziet instrumenten zoals de tolerantieregeling in de bachelor en de gestuurde flexibiliteit van haar studieprogramma om studievertraging op te vangen maar deze middelen zijn niet onbeperkt. Ondanks die middelen is de kans dat iemand die in de loop van zijn studieloopbaan 30 studiepunten diende te hernemen toch afstudeert binnen de nominaal voorziene studieduur, in de praktijk klein.*

Zoals de facultaire assessmentcommissie al vaststelde, is je studievertraging louter te wijten aan je studieresultaten. Je bracht in je vraag aan de facultaire assessmentcommissie noch breng je in dit interne beroep elementen aan die dit tegenspreken.

De doelstelling om studenten te laten afstuderen binnen de nominaal voorziene studieduur is belangrijk. De universiteit zet daarop in met haar onderwijs, de nauwe begeleiding van de ontwerp vakken, de verschillende mogelijkheden voor advies, etc. Deze doelstelling is op zich echter geen reden om een afwijking op de voortgangsvereiste toe te staan. De voortgangsvereiste is een pedagogisch middel, een onderdeel van de curriculumstructuur. De vaststelling dat een student niet voldoet aan de voorwaarde is – evident – op zich geen reden om ervan af te wijken”.

Verzoekende partij overweegt hieromtrent in haar verzoekschrift voor de Raad het volgende: *“Het behalen van een creditbewijs is definitief. Dit geldt ook voor diploma’s. Mijn*

bachelordiploma heb ik behaald. Over een periode van vier jaar heb ik me twee maal moeten inschrijven voor vijf opleidingsonderdelen. Dit geheel in mijn bacheloropleiding, waar ik ondertussen al mijn diploma voor behaalde. Ondertussen volg ik dus uitsluitend de masteropleiding, waarbij ik een studie-efficiëntie behaal van 100%.”

Uit het voorgaande blijkt voor de Raad dat de overwegingen met betrekking tot de te hernemen opleidingsonderdelen met de werkelijkheid overeen stemmen. Hoewel verzoekende partij aangeeft dat zij voor de opleidingsonderdelen intussen definitief een creditbewijs heeft behaald en dat de “vertraging” zich heeft voorgedaan tijdens de bacheloropleiding, kan de Raad niet vaststellen dat de argumentatie die de interne beroepsinstantie ontwikkelt omtrent de mogelijkheid om door middel van een afwijking op de studievoortgangsvereiste het diploma te behalen binnen de voorziene studieduur van vijf jaar, niet langer dienend zou zijn of zou wijzen op de onredelijkheid van de weigering *in casu* af te wijken van de voorwaarde om de masterproef te kunnen opnemen.

De Raad kan verzoekende partij niet bijtreden in de in het verzoekschrift ontwaarde bewering dat de studievertraging in essentie zou toe te schrijven zijn aan de volgtijdelijkheidsvoorwaarde waarvan verwerende partij niet wenst af te wijken. Daarentegen komen de studieresultaten die de context scheppen waarbinnen verzoekende partij om deze afwijking verzoekt, de Raad relevant voor. De argumentatie van verzoekende partij leidt de Raad af uit de volgende door verzoekende partij in het verzoekschrift gegeven omschrijving van een aspect van de motivering van de aangevochten beslissing. De Raad leest immers:

“2) – De studievertraging is te wijten aan de studieresultaten.

- Het doel is afstuderen binnen de vijf voorziene academiejaren maar dat in dit geval de kans zeer klein is, gezien in de bacheloropleiding voor vijf opleidingsonderdelen twee maal diende ingeschreven te worden. Je behaalde sterk wisselende scores binnen de leerlijn ontwerpen. Gezien deze resultaten wordt het opnemen van twee ontwerpen in één semester door de POC als onredelijk en onhaalbaar ingeschat.”

Verzoekende partij wijst er ten slotte op dat de vertraging in haar studies toe te schrijven is aan een functiebeperking waarmee zij kampt. Deze is door verwerende partij erkend en leidde ertoe dat verzoekende partij studeert met het overeenkomstige “statuut”.

De Raad stelt vast dat verzoekende partij aan haar functiebeperking geen argument heeft ontleend in het kader van de interne beroepsprocedure. De Raad ziet geen redenen om ertoe te besluiten dat zij dit argument niet eerder dan in het kader van het beroep voor de Raad kon ontwikkelen. Bijgevolg betreft de Raad het argument, dat hij niet ontvankelijk acht, niet in zijn beoordeling.

Tenslotte gaat verzoekende partij in op het motief dat de interne beroepsinstantie putte uit de spreiding van de studielast in het door verzoekende partij voorgestelde studieprogramma. Van de 70 studiepunten die zij beoogt op te nemen, situeren er zich 25 in het tweede semester en 45 in het eerste semester. Tevens gaat verzoekende partij in op het argument dat de masterproef een jaaropleidingsonderdeel is, waarbij het eerste semester als onderzoeksruimte wordt beschouwd en waarin de basis en structuur worden gelegd (5 studiepunten).

De Raad leest hieromtrent in de beslissing van de interne beroepsinstantie het volgende: *“In je intern beroep minimaliseer je het belang van de eerste fase van de masterproef. Zoals blijkt uit het evaluatieproces en uit de omschrijving van de taken tijdens deze eerste fase wordt deze fase als heel belangrijk ingeschat. Deze eerste fase vormt de basis, de structuur waarop en waarrond je je masterproef opbouwt. Je moet voor deze eerste fase kunnen beschikken over voldoende competenties om binnen het ruime kader van de opdracht zelfsturend en zelfzoekend een pad uit te stippelen.*

Je wenst jouw eerste semester te vullen met 45 studiepunten: marg14 Conceptualize! (15 SP), marg34 Engage! (15 SP), marg31 kritiek en ethiek (5 SP), marg32 management (5 SP) en de eerste fase van marg42 masterproef (begroot op een studiegewicht van 5 studiepunten). Dit pakket is anderhalve keer de in het modeltraject voorziene studiebelasting (30 studiepunten per semester). Dit zou je slaagkansen en – belangrijker – je groeiproces in het ontwerpen hypothekeken.

Wanneer je je pas in het tweede semester aan de masterproef zou beginnen wijden – wat je in je intern beroep insinueert – dan heb je al belangrijke hordes in de ontwikkeling van het masterproject gemist.”

De Raad leest in de beslissing van de interne beroepsinstantie tevens dat deze niet voorbij gaat aan het feit dat verzoekende partij bewees in het academiejaar 2015-2016 te kunnen slagen

voor een pakket van 70 studiepunten. De interne beroepsinstantie wijst er echter op dat het programma in 2015-2016 verschilde van het voor het academiejaar 2016-2017 voorgestelde programma, in die zin dat het programma in 2015-2016 evenwichtig gespreid was over beide semesters (elk semester telde 35 studiepunten). Tevens bestond elk semester volgens de interne beroepsinstantie uit één opleidingsonderdeel ontwerpen en vier of vijf andere opleidingsonderdelen.

De Raad is zich bewust van het feit dat verzoekende partij als gevolg van de weigering van het door haar voorgestelde studieprogramma, niet de mogelijkheid heeft haar studies in het academiejaar 2016-2017 met succes af te ronden en bijgevolg studievertraging zal oplopen.

Niettemin kan de Raad, rekening houdend met de door verzoekende partij aangebrachte argumentatie enerzijds en de uitvoerige motivering van de aangevochten beslissing anderzijds, niet beslissen dat de beslissing om verzoekende partij niet toe te laten de masterproef in het academiejaar 2016-2017 op te nemen in haar studieprogramma kennelijk onredelijk is.

De Raad gaat hierbij niet voorbij aan het feit dat verzoekende partij aanhaalt dat het gewicht in studiepunten zodanig verdeeld is dat de zwaarte van de oefening zich in het tweede semester bevindt. Ook het feit dat verzoekende partij haar ‘mogelijke’ promotor contacteerde, dat deze het onderwerp zeer interessant vond en dat zij ervan overtuigd is dat zij de masterproef tot een goed einde kan brengen, maken de beslissing haar niet toe te laten de masterproef in het academiejaar 2016-2017 op te nemen evenmin onredelijk. Ook het feit dat het verzoekende partij ondenkbaar lijkt dat zij niet zal slagen voor één van de ontwerp opdrachten en het haar aannemelijk lijkt dat zij in februari enkele bijkomende competenties zal hebben verworven om de eigenlijke uitwerking van de masterproef te verzorgen, zijn niet van aard te oordelen dat de aangevochten beslissing van onredelijkheid blijkt geeft.

Ten overvloede stipt de Raad aan, met alle begrip voor de door verzoekende partij aangehaalde ziekte en het feit dat zij naar eigen zeggen heeft moeten knokken om zo ver te komen, dat het feit dat de masterproef voor haar een jaar verschoven wordt niet kennelijk onredelijk is in het licht van de door de interne beroepsinstantie aangehaalde motieven. Dat verzoekende partij de toelating om de masterproef op te nemen in haar studieprogramma voor

het academiejaar 2016-2017 als een redelijke aanpassing beschouwt, wijzigt het oordeel van de Raad niet.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bijzitter
Jan Geens	bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 3.474 van 22 december 2016 in de zaak 2016/616

In zake: Kristof BERCKVENS
Woonplaats kiezend te 2340 Beerse
Houtseweg 32

Tegen: KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 oktober 2016, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 28 september 2016 waarbij aan de verzoeker een vrijstelling voor het opleidingsonderdeel “Project Virtual-3D 3” wordt geweigerd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 oktober 2016 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2016.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Tom Peeters, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de multimedia en communicatietechnologie’.

Verzoeker diende een vrijstellingsaanvraag in voor het opleidingsonderdeel “Project Virtual-3D 3”. Op 28 september 2016 wordt de aanvraag van verzoeker geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 4 oktober 2016 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 17 oktober 2016 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie verwijst naar het HOE, dat het volgende bepaalt: *“Het opleidingshoofd onderzoekt of de student in aanmerking komt voor een vrijstelling. Daarbij vergelijkt hij de studielast en de inhoud van de verworven EVK’s (kennis, vaardigheden en attitudes) met die van de (delen van de) opleidingsonderdelen. Hij kan de student ook oproepen voor een gesprek.”* De interne beroepsinstantie stelt vast dat het opleidingshoofd de studielast heeft onderzocht en heeft bepaald dat deze onvoldoende was. Volgens de interne beroepsinstantie is de totale studielast echter wel voldoende, wanneer beide door de student ingebrachte studiebewijzen in rekening worden gebracht. Er dient dus te worden onderzocht of de inhoud van de opleidingsonderdelen voldoende overeenkomt met die van het opleidingsonderdeel waarvoor de vrijstelling wordt gevraagd, Project Virtual 3D.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de leerdoelen van Project Virtual 3D als volgt worden omschreven in de ECTS-fiche: *“De student past de beroepsspecifieke kennis en inzichten toe tijdens het ontwikkelen van een beroepsspecifiek product. De student kan het afstudeerproduct op een adequate manier presenteren zowel aan een jury als aan medestudenten. De student kan het ontwikkelingsproces van het afstudeerproduct schriftelijk communiceren in de opleiding.”*. Deze leerdoelen worden bereikt door het maken van een beroepsproduct, dat als volgt wordt omschreven in de ECTS-fiche: *“De student maakt een eindproduct met daarin alle elementen die deel uitmaken van het specifieke beroepssegment waarop de student zich tijdens de ontwikkeling van het afstudeerwerk toelegt.”*. De interne beroepsinstantie benadrukt dat de beoordeling voor 100% gebeurt op het beroepsproduct dat de student aflevert. Gezien het feit dat het om een opleidingsonderdeel gaat in het derde

modeldeeltraject, is het verwachte eindniveau van dat beroepsproduct het niveau dat van een afgestudeerde mag worden verwacht.

De interne beroepsinstantie stelt dat het internationaal project ‘New media in old market’ dat de student in het buitenland volgde, eveneens het eindproduct beoordeelt, doch niet op hetzelfde gespecialiseerde niveau. Zij merkt op dat het ‘crossover’ project dat de student inbrengt, niet dezelfde competenties beoordeelt, omdat het meer gericht is op samenwerking en beoordeling van het proces, en niet op een hoog gespecialiseerd eindproduct. Volgens de interne beroepsinstantie gaat de student voorbij aan deze verschillen. Ze is ook van oordeel dat zelfs indien de student vergelijkbare competenties tijdens deze opleidingsonderdelen diende te benutten, een credit voor deze opleidingsonderdelen niet aantoonde dat hij de competenties en leerdoelen beoogd in Project Virtual 3D reeds eerder heeft verworven op datzelfde niveau. Ze stelt dat de opleidingsonderdelen die de student wil inbrengen om een vrijstelling te verkrijgen, qua inhoud niet voldoen om een vrijstelling te verkrijgen.

Waar de student aanhaalt dat hem credits zijn beloofd voor deze opleidingsonderdelen, stipt de interne beroepsinstantie aan dat nergens in het dossier wordt beloofd dat hij credits zou kunnen inzetten voor Project Virtual 3D. Ze stelt vast dat voor het crossover project in de mail van het opleidingshoofd melding wordt gemaakt van de opleidingsonderdelen waarvoor deze credits wel kunnen worden ingezet, zijnde steeds minder gespecialiseerde opleidingsonderdelen, die de student reeds volgde. De interne beroepsinstantie benadrukt ten slotte dat uit het loutere feit dat de student werd ingeschreven, niet kan worden afgeleid dat hij de vrijstelling zou krijgen indien hij hiervan geen bevestiging had gekregen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 25 oktober 2016 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 28 oktober 2016 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat een extern beroep bij de Raad is gericht tegen een interne beroepsbeslissing zoals voorzien in artikel II.284 Codex Hoger Onderwijs. Ze merkt op dat verzoeker in zijn extern beroep niet enkel de beslissing van de interne beroepscommissie betwist, maar dat hij ook de oorspronkelijke studievoortgangsbepaling van het opleidingshoofd aanvecht. Volgens verwerende partij is het beroep tegen de studievoortgangsbepaling d.d. 28 september 2016 onontvankelijk wegens ongeldig voorwerp.

In zijn *wederantwoordnota* gaat verzoeker hier niet verder op in.

Beoordeling

De Raad wijst erop dat uit artikel 4.4.4.1 van het Hogeschool Onderwijs- en Examenreglement van verwerende partij volgt dat de beroepsinstantie volheid van bevoegdheid heeft. Haar beslissing komt daardoor in de plaats van de initiële studievoortgangsbepaling, die op haar beurt uit het rechtsverkeer verdwijnt en derhalve niet meer het voorwerp kan uitmaken van een beroep.

Het beroep is, zoals verwerende partij aanhaalt, enkel onontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: ‘de bestreden beslissing’).

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de vrijstellingsaanvraag gebeurde op basis van twee eerder gevolgde projecten, zijnde ‘New media in old market’ (5 studiepunten) en ‘Crossover: the project’ (6 studiepunten). Hij merkt op dat, hoewel beide opleidingsonderdelen door verwerende partij werden georganiseerd, hij voor geen van beide projecten de credits eerder heeft mogen inruilen.

Verzoeker stelt vast dat de commissie oordeelde dat de inhoud van de gevolgde opleidingsonderdelen onvoldoende overeenkomt met die van het opleidingsonderdeel waarvoor de vrijstelling werd aangevraagd. ‘Crossover: the project’ zou immers meer gericht zijn op samenwerking en beoordeling van het proces, en niet op een hoog gespecialiseerd eindproduct, en ‘New media in old market’ zou niet op hetzelfde gespecialiseerde niveau als ‘Project Virtual-3D’ zijn geweest. Verzoeker merkt op dat niet ingegaan werd op zijn vragen aan de ombuds naar toelichting omtrent de details waaruit de commissie dit kan concluderen. Hij stipt ook aan dat de commissie in haar besluit amper ingaat op zijn argumenten waaruit hij concludeert de competenties en leerdoelen beoogd in Project Virtual 3D reeds verworven te hebben.

Verder wijst verzoeker erop dat hij de manier van communiceren door het opleidingshoofd [J.D.] met betrekking zijn toelating tot het opleidingsonderdeel ‘Crossover: the project’ hem enorm kwalijk neemt, daar verzoeker uitdrukkelijk en overduidelijk stelde niet geïnteresseerd te zijn indien hij de credits hiervan niet voor andere opleidingsonderdelen dan diegene omschreven kon inwisselen. Verzoeker is van mening dat de beslissing onjuist en onvoldoende is gefundeerd. Hij stelt dat alle vereiste doelstellingen reeds behaald werden. Verzoeker vraagt dan ook aan de Raad om de zaak te bekijken en een antwoord te formuleren op zijn onbeantwoord gebleven vragen – die hij aanhaalt – en om weloverwogen een beslissing te nemen.

In haar *antwoordnota* stipt verwerende partij aan dat de beoordeling van een vrijstellingsaanvraag is gebaseerd op een vergelijking van het opleidingsonderdeel of de opleidingsonderdelen waarvoor een credit werd behaald met het opleidingsonderdeel waarvoor een credit wordt aangevraagd wat betreft (A) de studiepunten en (B) de relevantie. Enkel wanneer de studielast en de inhoud van de eerder verworven kwalificatie(s) overeenstemmen met deze van het geviseerde opleidingsonderdeel, komt de student in aanmerking voor een vrijstelling.

Verwerende partij merkt op dat het opleidingsonderdeel waarvoor verzoeker een vrijstelling vraagt een hoge studielast kent, vermits succesvolle voltooiing ervan wordt beloond met de toekenning van 8 studiepunten. Zij stelt vast dat verzoeker het bij- of nascholingsprogramma “Crossover: the project” opnam in creditcontract en dat hij hiervoor 6 studiepunten behaalde. Daarnaast nam verzoeker deel aan het extra-curriculaire Erasmus Intensive Programme in het

Litouwse Kaunas. Verwerende partij besliste om deelname van de studenten aan dit project te belonen met een certificaat waarnaar wordt verwezen op het diplomasupplement, en niet met de toekenning van 5 studiepunten. Ze is aldus van oordeel dat het gewicht van de door verzoeker behaalde kwalificaties (6 studiepunten) niet opweegt tegen het gewicht van het opleidingsonderdeel waarvoor een credit wordt aangevraagd (8 studiepunten).

Vervolgens werpt verwerende partij op dat het opleidingsonderdeel “Project Virtual-3D 3” zich in de derde trajectschijf van de opleiding situeert, zodat de te verwerven competenties, leerdoelen en leerinhoud afgestemd zijn op het hoge niveau dat redelijkerwijze van een afgestudeerde mag worden verwacht. Zij verwijst ook naar de ECTS-fiche. Verwerende partij verduidelijkt dat, hoewel ook bij het bij- of nascholingsprogramma “Crossover: the project” en het Erasmus Intensive Programme “New Media in Old Market” het realiseren van een project centraal staat, de relevantie en inhoud in belangrijke mate verschillen. Zij benadrukt dat deze twee opleidingsonderdelen geen vereisten inzake diploma’s e.d. stellen, waardoor tal van studenten met uiteenlopende kwalificaties zich kunnen inschrijven voor deze projecten en het geavanceerde niveau van deze projecten bijgevolg niet in dezelfde mate gegarandeerd wordt.

Daarnaast wijst verwerende partij erop dat “Project Virtual-3D 3” een opleidingsonderdeel uit het keuzepakket “Virtual & 3D” is en dat studenten die opteren voor dit keuzepakket alle elementen die deel uitmaken van dit specifieke beroepssegment moeten hanteren om het eindproduct te ontwikkelen dat het voorwerp uitmaakt van het opleidingsonderdeel. Ze stelt dat “Crossover: the project” en het Erasmus Intensive Programme “New Media in Old Market” een meer multidisciplinaire benadering vragen, in tegenstelling tot de gespecialiseerde aanpak die vereist is voor “Project Virtual-3D 3”.

Verwerende partij is verder van oordeel dat de te verwerven competenties voor “Project Virtual-3D 3” opvallend ruimer werden voorgeschreven dan voor het Erasmus Intensive Programme “New Media in Old Market”. Zo omhelzen de te verwerven competenties zoals vooropgesteld voor het opleidingsonderdeel “Project Virtual-3D 3” alle aspecten van het ontwikkelingsproces, het eindproduct en de kritische evaluatie ervan, en kwalificeren ze de persoonlijke prestatie van de student als zwaartepunt, terwijl het Erasmus Intensive Programme meer focust op interculturele en multidisciplinaire samenwerking ter verwezenlijking van een maatschappelijk relevant project.

Wat de door het opleidingshoofd verstrekte informatie betreft, stelt verwerende partij dat in de elektronische vacature van het keuzevak “Crossover: the project” zeer duidelijk werd aangegeven met welke opleidingsonderdelen deze kwalificatie kan worden ingeruild. Zij stipt aan dat verzoeker reeds een credit verwierf voor de opgesomde opleidingsonderdelen, maar hij diende alsnog zijn kandidatuur in bij het opleidingshoofd. Volgens haar verbond verzoeker, bij e-mail van 9 oktober 2015, als voorwaarde aan zijn applicatie dat de kwalificatie zou kunnen worden ingeruild tegen een vrijstelling voor andere opleidingsonderdelen dan deze vermeld in de vacature. Hierop werd niet gereageerd en verzoeker werd geselecteerd. Verwerende partij benadrukt dat de inschrijving van verzoeker voor het project geenszins kan worden geïnterpreteerd als een stilzwijgende instemming met verzoeker. Zij merkt ook op dat het opleidingshoofd, [J.D.], verzoeker nooit beloofd heeft een vrijstelling te bekomen, niet verantwoordelijk was voor de selectie en inschrijving van de geselecteerde kandidaten en zich steeds bereid toonde om de zaken met verzoeker te bespreken.

Verwerende partij stelt ten slotte dat het niet aan de Raad is om de vragen die worden opgeworpen in het extern beroep te beantwoorden. Bovendien hebben de vragen 4, 5 en 6 niet het voorwerp uitgemaakt van de interne beroepsprocedure, resp. vormen zij geen kritiek op de beslissing van de interne beroepscommissie, zodat zij onontvankelijk, minstens zonder voorwerp zijn. Voor zover als nodig, formuleert verwerende partij wel nog een aantal opmerkingen hieromtrent.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat de 5 niet-erkende verworven credits voor “New Media in Old Market” wel in sterke mate meegenomen kunnen worden in de vrijstellingsaanvraag. Volgens hem bevestigt verwerende partij dit ook in haar besluit (stuk 5 van verwerende partij), waarin zij stelt dat de studielast van de aangebrachte opleidingsonderdelen voldoende is voor de vrijstellingsaanvraag. Vervolgens gaat verzoeker met enkele voorbeelden uit “New Media in Old Market” en “Crossover: the project” aantonen dat de doelstellingen voor “Project Virtual-3D 3”, op het niveau dat redelijkerwijze van een afgestudeerde mag worden verwacht, reeds behaald werden. Hij stelt ook dat hij de leerdoelen heeft behaald en dat hij in beide projecten eindproducten heeft gemaakt, met daarin elementen die deel uitmaken van het specifieke beroepssegment.

Verzoeker merkt verder op dat beide projecten gericht waren op meerderejaarsstudenten, zodat voldaan is aan de verwachting dat de eindproducten van voldoende hoog niveau zijn. Volgens hem was een geavanceerd niveau bij beide projecten met zekerheid een vereiste, vermits deelname enkel kon na het doorlopen van een selectieproces. Hij is ook van mening dat de bewering van verwerende partij dat zowel “Crossover: the project” als “New Media in Old Market” een meer multidisciplinaire benadering behoeven, onjuist is.

Daarna stelt verzoeker dat verwerende partij opmerkte dat in de elektronische vacature werd aangegeven met welke opleidingsonderdelen de kwalificatie kan worden ingeruild. Het is hem evenwel niet duidelijk waarom dit andere mogelijke opleidingsonderdelen zou uitsluiten. Hij merkt ook op dat hij veronderstelde dat door zijn inschrijving voldaan werd aan zijn voorwaarde. Verzoeker stipt ook aan dat hij wel reactie kreeg op zijn e-mails aan [J.D.], maar dat vragen onbeantwoord bleven, of pas beantwoord werden nadat hij opnieuw navraag deed over deze onderwerpen. Hij gaat ten slotte nog in op de opmerkingen die verwerende partij als antwoord op de vragen uit zijn verzoekschrift heeft geformuleerd.

Beoordeling

Verzoeker is ingeschreven voor de bacheloropleiding “Multimedia en Communicatietechnologie” (academiejaar 2016-2017). Hij kan zich niet vinden in het feit dat zijn vrijstellingsaanvraag voor het opleidingsonderdeel “Project Virtual-3D 3” niet is ingewilligd. Verzoeker geeft aan zijn aanvraag te hebben gebaseerd op basis van twee gevolgde projecten (11 studiepunten). Hij stipt aan dat de inhoud van deze projecten in de communicatie wordt omschreven en dat hij, hoewel beiden door verwerende partij werden georganiseerd, voor geen van beide de credits eerder heeft mogen inruilen.

Verzoeker merkt op dat, volgens verwerende partij, de inhoud van de gevolgde opleidingsonderdelen onvoldoende overeenkomt met die van het opleidingsonderdeel waarvoor hij een vrijstelling vraagt. Hij stipt aan dat werd geoordeeld dat een vrijstelling niet kon omdat “Crossover: the project” meer gericht zou zijn op samenwerking en beoordeling van het proces en niet op een hoog gespecialiseerd eindproduct. “New media in old market” zou dan weer niet op hetzelfde gespecialiseerde niveau als “Project Virtual-3D” zijn geweest.

Verzoeker geeft tevens aan dat zijn vragen aan de ombudspersoon om toelichting betreffende de details waaruit de commissie dit kan besluiten onbeantwoord zijn gebleven en dat de

commissie amper ingaat op de door hem aangedragen argumenten waaruit hij concludeert dat hij de competenties en leerdoelen beoogd in “Project Virtual 3D” reeds verworven heeft.

Verzoeker vermeldt in zijn beroep voor de Raad tenslotte een aantal “onbeantwoord gebleven vragen” en nodigt de Raad uit hierop een antwoord te formuleren en een weloverwogen beslissing te nemen.

De Raad herinnert in dit kader aan de bevoegdheid waarover hij beschikt bij het kennis nemen van beroepen tegen studievoortgangsbepalingen. De Raad doet de beslissing van de interne beroepsinstantie niet over. De Raad onderzoekt of deze in overeenstemming met het toepasselijk regelgevend kader is genomen en of zij niet kennelijk onredelijk is.

De Raad leest in het verzoekschrift volgende vragen:

- *“Wat er in [de] beslissing van KdG concreet verstaan wordt onder ‘minder gespecialiseerd’ en ‘gespecialiseerd niveau’, alsook hoe en waar het niveau van ‘Project Virtual-3D’ gespecificeerd wordt.*
- *Wat er minder gespecialiseerd zou zijn aan de resultaten van ‘New media in old market’. Het betreft immers een project voor meerderejaarsstudenten MCT. Zowel de docenten als de stad Kaunas waren tevreden.*
- *Op welke manier ‘samenwerking en beoordeling van het proces’ zwaarder kan doorwegen dan het eigenlijke resultaat van een project. Dit lijkt geen steek te houden omdat dit zou betekenen dat het resultaat van het project van geen belang zou zijn. Aangezien het om een hogeschoolopdracht ging, lijkt mij dat hier een acceptabel niveau diende gehaald te worden.*
- *Hoe konden de docenten van ‘Crossover’ punten hebben gegeven op ‘samenwerking en beoordeling van het proces door tijdens een groot deel van de sessies afwezig te blijven. Het lijkt dan ook dat er enkel op het eindresultaat beoordeeld werd.*
- *Waarom de door [mij] in ‘Crossover’ gebruikte competenties 3D-modeling, Photoshop, projection mapping, marketing, product concepting, storytelling, allerlei creativiteit, ...niet als beroepsspecifieke kennis beschouwd kunnen worden.*
- *Hoe de inhoud van Project Virtual-3D (een virtual reality spel ontwikkelen en het presenteren van een in de lessen niet eerder bekeken softwareproduct/competentie) enig verband houdt met het afstudeerwerk.*

- *Op welke manier opleidingshoofd [J.D.] geen fout treft door mijn duidelijk aangegeven voorwaarden naast zich neer te leggen, en ook niet open stond om de zaak met mij te willen bespreken.*
- *Waarom eventuele punten van discussie niet kunnen opwegen tegen de 11 behaalde credits, in het opzicht dat slechts 8 credits nodig zijn voor een vrijstelling.*
- *Een motivering op welke van de exacte punten uit de fiche van Project Virtual-3D ik door deelname aan beide projecten onvoldoende competenties verworven zou hebben.”.*

In het licht van de talrijke door verzoeker in zijn verzoekschrift voor de Raad geformuleerde vragen, onderzoekt de Raad of de interne beroepsinstantie in haar beslissing op afdoende wijze heeft geantwoord op de door verzoeker in zijn intern beroepsschrift geuite vragen/bezwaren en of de beslissing van de interne beroepsinstantie niet kennelijk onredelijk is.

De Raad stelt hierbij vast dat verzoeker in het intern beroepsschrift vooreerst aangaf dat hij de negatieve beslissing naar aanleiding van zijn vrijstellingsaanvraag onredelijk achtte omdat hij had deelgenomen aan twee bijkomende projecten vanuit zijn studierichting. Het eerste was het Erasmusproject ‘New Media in Old Market’ (voor 5 credits) voor multimediastudenten uit verschillende landen. Het tweede, ‘Crossover: the Project’, (voor 6 credits) was een samenwerkingsverband tussen studenten uit verschillende KdG-richtingen, waarbij verzoeker aan de MCT-gerelateerde onderdelen heeft meegewerkt. Verzoeker voert tevens aan dat de competenties van beide projecten niet ver af kunnen liggen van die voor “Project Virtual-3D”. Beide projecten waren ook, zo stelt hij in zijn intern beroepsschrift, samen goed voor 11 studiepunten. Het opleidingsonderdeel waarvoor hij om een vrijstelling verzoekt is dan weer goed voor 8 studiepunten.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie heeft geoordeeld dat de ‘studielast’, beide door de student ingebrachte studiebewijzen in overweging nemend, voldoende is. Vanuit dit oogpunt kan de student voor het verkrijgen van een vrijstelling voor het opleidingsonderdeel in aanmerking komen, zo oordeelt de interne beroepsinstantie. De interne beroepsinstantie vervolgt dan ook dat onderzocht moet worden of de inhoud van de betrokken opleidingsonderdelen voldoende overeenstemming vertoont met de inhoud van “Project Virtual 3D”, het opleidingsonderdeel waarvoor een vrijstelling wordt gevraagd.

Meer in het bijzonder diende de interne beroepsinstantie, zo luidt het intern beroepsschrift van verzoeker, zich te buigen over zijn bewering dat de inhoud van de drie betrokken opleidingsonderdelen, met name de twee door verzoeker aangebrachte onderdelen op basis waarvan hij een vrijstelling vraagt en het opleidingsonderdeel waarvoor hij een vrijstelling beoogt, exact overeenkomt. Verzoeker omschrijft deze overeenstemming in het intern beroepsschrift als volgt: *“Een in tijd en middelen begrensd eenmalig IT-activiteit, uitgevoerd in samenwerking met verschillende mensen en organisaties”*. Hij voegt hieraan toe dat alle projecten werden vastgelegd in een projectplan en werden geregeld door een projectmanagement.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie bij de beantwoording van deze argumenten verwijst naar de leerdoelen, opgenomen in de ECTS-fiche, de wijze waarop deze worden bereikt en de manier waarop de beoordeling in het kader van het opleidingsonderdeel plaatsvindt.

De Raad leest hieromtrent het volgende in de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie: *“De leerdoelen van Project Virtual 3D worden als volgt omschreven in de ECTS-fiche: “De student past de beroepsspecifieke kennis en inzichten toe tijdens het ontwikkelen van een beroepsspecifiek product. De student kan het afstudeerproduct op een adequate manier presenteren zowel aan een jury als aan medestudenten. De student kan het ontwikkelingsproces van het afstudeerproduct schriftelijk communiceren in de opleiding.”*

Deze leerdoelen worden bereikt door het maken van een beroepsproduct, dat als volgt wordt omschreven in de ECTS-fiche: “De student maakt een eindproduct met daarin alle elementen die deel uitmaken van het specifieke beroepssegment waarop de student zich tijdens de ontwikkeling van het afstudeerwerk toelegt.” De beoordeling gebeurt voor 100% op het beroepsproduct dat de student aflevert. Gezien het feit dat het om een opleidingsonderdeel gaat in het derde modeltraject, is het verwacht eindniveau van dat beroepsproduct het niveau dat van een afgestudeerde mag verwacht worden.”.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie het opleidingsonderdeel waarvoor om een vrijstelling wordt verzocht op de volgende wijze vergelijkt met de opleidingsonderdelen die verzoeker aanbrengt: *“Het internationaal project ‘New media in old market’ dat de student in*

het buitenland volgde, beoordeelt eveneens een eindproduct, doch niet op hetzelfde gespecialiseerde niveau. Het 'crossover' project dat de student inbrengt, beoordeelt niet dezelfde competenties omdat het meer gericht is op samenwerking en beoordeling van het proces en niet op een hoog gespecialiseerd eindproduct. Door alle opleidingsonderdelen te omschrijven als vergelijkbaar en als hetzelfde soort 'projecten' gaat de student voorbij aan deze verschillen. Zelfs indien de student dus vergelijkbare competenties diende te benutten tijdens deze opleidingsonderdelen, toont een credit voor deze opleidingsonderdelen niet aan dat hij de competenties en leerdoelen beoogd in Project Virtual 3D reeds eerder verworven heeft op datzelfde niveau. De opleidingsonderdelen die de student wil inbrengen om een vrijstelling te verkrijgen, voldoen dus qua inhoud niet om een vrijstelling te verkrijgen.”.

De Raad is van oordeel dat uit het antwoord dat verwerende partij aldus heeft geformuleerd op de door verzoeker aangebrachte argumenten niet blijkt dat, zelfs in het licht van de vragen die verzoeker in zijn beroepsschrift voor de Raad als “onbeantwoord” aanbrengt, sprake is van een kennelijk “onredelijke negatieve beslissing”.

De interne beroepsinstantie die, in overeenstemming met het Hogeschool Onderwijs- en Examenreglement van verwerende partij, studielast en inhoud van de bijgebrachte opleidingsonderdelen bij zijn beoordeling heeft betrokken, zou – volgens verzoeker – daarenboven voorbij zijn gegaan aan het feit dat hij uitdrukkelijk en schriftelijk in zijn motivatie voor het project ‘Crossover: the Project’ stelde enkel geïnteresseerd te zijn indien de credits voor het project voor andere opleidingsonderdelen zouden kunnen worden ingezet.

De Raad kan niet vaststellen dat verwerende partij bij de beoordeling van de vrijstellingsaanvraag voor het gespecialiseerde “Project Virtual-3D 3” aan de door de verzoeker in het kader van de meer multidisciplinair benaderde “Crossover: the Project” en “New Media in Old Market” verworven competenties, is voorbij gegaan.

De Raad stelt vast dat verzoeker, blijkens de aankondiging van “Crossover: the Project”, duidelijk wist voor welke opleidingsonderdelen succesvolle deelname aan het project mogelijk kon worden ingeruild. Anders dan verzoeker in de wederantwoordnota aangeeft, leest de Raad – onder meer teneinde de aankondiging niet zinledig te maken – de in de aankondiging gebruikte zinssnede “mogelijk in te ruilen opleidingsonderdelen” niet derwijze dat ook andere opleidingsonderdelen in aanmerking komen om met het project te worden

ingeruild. Tot de mogelijkheden behoorde niet het opleidingsonderdeel “Project Virtual 3D 3”.

De Raad stelt tevens vast dat verzoeker in zijn mail van 9 oktober 2015 aan [J.D.] het volgende schreef :

“Without hesitation, but conditionally as stated below, I decided to apply for participation in the Crossover project.

(...)

Thank you for your time and for taking my application into consideration, on condition that the credits for this project can be exchanged with other subjects than the ones mentioned in your email (I already finished these).”.

De Raad leidt uit de toelating van verzoeker tot het project geen stilzwijgende instemming met deze voorwaarde af. *A fortiori* kan de inschrijving voor het project niet betekenen dat verzoeker, in het bijzonder in het licht van de hierboven aangehaalde en door de interne beroepsinstantie ontwikkelde inhoudelijke argumenten, *ipso facto* aanspraak kan maken op een vrijstelling voor het opleidingsonderdeel “Project Virtual-3D 3”. Vanuit dit perspectief acht de Raad de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie evenmin onredelijk.

Volgens de Raad is dan ook geen sprake van niet-nagekomen beloftes in hoofde van verwerende partij, meer in het bijzonder in hoofde van het opleidingshoofd. Voor de Raad kan geen sprake zijn van een fout van [J.D.] door, naar het oordeel van verzoeker, zijn “duidelijk aangegeven voorwaarden naast zich neer te leggen”, meer specifiek niet van een fout die ertoe zou moeten leiden dat verzoeker aanspraak maakt op een vrijstelling. De Raad is niet van oordeel dat de inschrijving van verzoeker, rekening houdend met de voorwaarde in zijn applicatie, een belofte door [J.D.] inhoudt hem voor “Project Virtual-3D-3” een vrijstelling te verlenen. Daar komt bij dat verzoeker in zijn applicatie niet expliciet naar het betrokken opleidingsonderdeel heeft verwezen. Daarnaast houdt de vermeende belofte niet in dat niet langer moet worden onderzocht of het opleidingsonderdeel waarvoor vrijstelling wordt gevraagd eindcompetenties beoogt die zijn bereikt door het project waaraan verzoeker deelnam. Wat dit betreft, verwijst de Raad naar de hierboven ontwikkelde argumentatie. De Raad leest hieromtrent ook in de antwoordnota van verwerende partij dat het opleidingshoofd de selectie van de kandidaten en hun inschrijving niet heeft waargenomen. De Raad treedt verzoeker niet bij in de in de wederantwoordnota vertolkte visie, dat het opleidingshoofd

omwille van het feit dat hij als contactpersoon de verantwoordelijkheid droeg de sollicitatie van verzoeker gepast te verwerken, gebonden is door de inschrijving waaraan verzoeker een voorwaarde verbond. De Raad kan verzoeker *in casu* geenszins bijtreden in de overtuiging dat een in zijn hoofde aanwezig redelijk vertrouwen is geschaad, nog daargelaten dat dit zou moeten leiden tot een positief antwoord op het vrijstellingsverzoek van verzoeker. Daarnaast ziet de Raad in het dossier geen elementen waaruit blijkt dat het opleidingshoofd niet open stond voor een gesprek met verzoeker betreffende de problematiek die tot de procedure voor de Raad aanleiding heeft gegeven. Dat het opleidingshoofd in de communicatie met verzoeker het standpunt heeft verdedigd dat uit de inschrijving voor het project “Crossover: the Project” niet kan worden afgeleid dat is ingestemd met de voorwaarde die verzoeker aan zijn applicatie verbond, betekent niet dat het opleidingshoofd niet open stond om de zaak te bespreken.

Rekening houdend met de voorgaande overwegingen acht de Raad het beroep niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 22 december 2016, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
-------------------	-----------------

Henri Verhaaren	bijzitter
-----------------	-----------

Jan Geens	bijzitter
-----------	-----------

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.